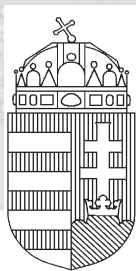

HÍRKÖZLÉSI ÉRTESEÍTŐ

A NEMZETI HÍRKÖZLÉSI HATÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Szerkesztőség:
1015 Budapest, Ostrom u. 23–25.
Telefon: 457-7283
E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Megjelenik
havonta

Ára: 504 Ft

FELHÍVÁS!

Felhívjuk tisztelt Előfizetőink figyelmét az értesítő utolsó oldalán közzétett tájékoztatóra és a 2007. évi előfizetési árainkra

TARTALOM

	oldal	oldal
II. FŐRÉS Z: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa		
Határozat-tervezetek		
DH-18315-45/2006. számú, a Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és a Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára (3 és 5. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	1346	
DH-18325-46/2006. számú, a Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és a Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára (4 és 6. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet	1385	
DH-18386-7/2006 számú, a Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatokhoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés (15. piac) tárgyában született határozat-tervezet	1417	
Határozatok		
DH-12397-10/2006. számú, a Monor Telefon Társaság Zrt. számviteli szétválasztási kimutatás jóváhagyása tárgyában hozott határozat	1442	
Bíróági határozatok		1443
Közlemények		1443
III. FŐRÉS Z: Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala		
Tájékoztatás a piacfelügyeleti eljárásokban a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján 2006. november hónapban közzétett érdemi határozatokról		1444
Jogsabályfigyelés		1461
Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások bejelentése nyilvántartásból való törlésének tényéről		1461
V. FŐRÉS Z: Egyéb információk, tájékoztatók		
A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége		1462
A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala ügyfélszolgálatának elérhetőségei és nyitvatartási rendje		1462

II. FŐRÉS Z: Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa

Határozat-tervezetek

“A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény 36.§-ban foglalt kötelezettségének eleget téve közzéteszi a “Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac (3 és 5. piac), valamint a “Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac (4 és 6. piac) és a “Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piac (15. piac) tárgyában született határozat-tervezeteit. Akinek jogát vagy jogos érdekét a határozatok érinthetik, a tervezetekkel kapcsolatban a határozat-tervezetek Hírközlési Értesítőben történő megjelenését követő 20 napon belül írásban észrevételt tehet.

Az észrevételeket elektronikusan vagy postai úton a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához címezve (1525 Budapest, Pf.: 75.) kizárólag a megjelölt időpontig lehet benyújtani. Az észrevételeket elektronikusan az alábbi e-mail címekre lehet megküldeni:

3_5piac@nhh.hu., 4_6piac@nhh.hu, 15piac@nhh.hu”

DH-18315-45/2006. számú, a Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és a Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára (3 és 5. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-18315-46/2006. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-18315-45/2006.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (3-5. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) az érintett piacok azonosítására, az érintett

piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként a piacon öt, földrajzilag elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az elektronikus hírközlő hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 164/2005. VIII.16.) Korm. rendelet (továbbiakban: ANFT) 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹ alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: 1. sz. érintett piac).
2. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: 2. sz. érintett piac).
3. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: 3. sz. érintett piac).
4. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: 4. sz. érintett piac).
5. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (továbbiakban: 5. sz. érintett piac).

A Tanács a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac

¹ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján az „Azonosítógazdálkodás”, „Nyilvántartások”, „Azonosítógazdálkodási nyilvántartás”, „Földrajzi számok” rovatban.

szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként a piacon öt, földrajzilag elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *1. sz. érintett piac*).
2. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *2. sz. érintett piac*).
3. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *3. sz. érintett piac*).
4. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *4. sz. érintett piac*).
5. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (továbbiakban: *5. sz. érintett piac*).

Ezen érintett piacokon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

1. Az 1. sz. érintett piacokon a *Magyar Telekom Nyrt.-t* (székhely: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55. cég-szám: 01-10-041928).
2. A 2. sz. érintett piacokon az *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t* (székhely: 2040 Budaörs, Puskás Tivadar u. 8-10., cég-szám: 13-10-040575).
3. A 3. sz. érintett piacokon a *Hungarotel Távközlési Zrt.-t* (székhely: 1113 Budapest, Bocskai út 134-146. cég-szám: 01-10-043040).
4. A 4. sz. érintett piacokon az *Emitel Távközlési Zrt.-t* (székhely: 6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41. cég-szám: 06-10-000154).
5. Az 5. sz. érintett piacokon a *Monor Telefon Társaság Kft.* (székhely: 1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36. cég-szám: 01-09-873734).

A Tanács a jelen határozat szerinti 1., 2., 3., 4. és 5. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra az Eht. 111. § szerinti közvetítőválasztás

kötelezettségét változatlan tartalommal hatályában fenntartja, ezen túl a kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon kiszabható más kötelezettséget nem ró ki.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételten lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára*”, illetve a „*Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára*” elnevezésű kiskereskedelmi piacok vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható öt-öt elkülönült piac továbbra is érintett piacnak minősül. A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt.-t, az Invitel Távközlési Szolgáltató Távközlési Zrt.-t, a Hungarotel Távközlési Zrt.-t, az Emitel Távközlési Zrt.-t, valamint a Monor Telefon Társaság Kft.-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyprobléma, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók beszédcélú hívásvégződtetési

piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-73/2005. és a DH-664-77/2005. ügyszámokon hozott határozataival kiszabott közvetítőválasztás kötelezettséget változatlan tartalommal hatályában fenntartotta.

A határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint értékelésének menete. A határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns gazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Tanács a határozat indokolásában részletesen és külön kitért a határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkör biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 04. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 2005. augusztus 4-én kelt DH-13978/2005. számú határozatával 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi nyilvános helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára.

A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacokon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd Eht. 27. § szerint az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert,

valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 3. és 5. számú piacok elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban, piackutatási eredményekben) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat, különös tekintettel a kiskereskedelmi díjakra, és díjsomagokra.

A Tanács az IRG és az ERG nyilvánosan elérhető honlapjain foglaltakat, valamint a Hatóság saját nyilvántartásainak adatait is felhasználta.

A Tanács piacelemzési eljárás során a rendelkezésére álló adatokat a tényállás tisztázása érdekében összesítette, és rendszerbe foglalta az adatszolgáltatásra a szolgáltatóktól beérkezett adatokat, és az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelte és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló módosított IHM rendelet 1. számú melléklete szerinti 3. és 5. piacok érdemi vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 3. és 5. számú piacokon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács az adatszolgáltatási kötelezettséget nem teljesítő szolgáltatóval szemben a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése érdekében bírságot szabott ki.

Ezt követően a Tanács 2006. október 25. napján kelt levelében tájékoztatta az ügyfeleket a piacelemzési eljárás megindításáról.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosán együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „GVH”) az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során szorosán együttműködött, egyeztetette a kiküldendő kérdőíveket, az alkalmazott módszertant, valamint a határozat-tervezeteket. Ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán 2006. november napján, a Hírközlési Értesítő 2006/12. számában pedig 2006. december..... napján tette közzé.

A határozattervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglalt hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról” szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az

egy-egy érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára”, illetve a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piacok vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piacok a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősülnek. A Tanács az érintett piacon belül a rendelkező részben foglalt öt-öt elkülönült piacot azonosította.

Az érintett piacok meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kijelölését, valamint e szolgáltatókra az Eht. vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanács jelen határozatba foglalt döntésének meghozatala érdekében elvégzett vizsgálatok, elemzések részletes elemzését a jelen határozat indokolása az alábbiak szerint tartalmazza:

- I. Piacmeghatározás
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kirovása

A Tanács a lefolytatott vizsgálatok alapján a Kötelezett Szolgáltatók tekintetében, az Eht. „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XIII. fejezetében meghatározott és a DH-664-73/2005. és DH-664-77/2005. számú határozataiban kirótt kötelezettségek közül az Eht. 111. § szerinti közvetítőválasztás kötelezettséget továbbra is fenntartja, ezen túl más kötelezettséget nem ró ki.

A Tanács a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű 3. számú, illetve a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű 5. számú kiskereskedelmi piacokra vonatkozóan egy határozatban rendelkezett. A két kiskereskedelmi piac egy határozatban történő azonosítását és elemzését elsősorban az indokolta, hogy a Tanács az adat-szolgáltatás alapján megállapította, hogy mind a lakossági mind a nem lakossági felhasználók számára ugyanazon szolgáltatói kör nyújt szolgáltatást. Továbbá a két piac egy határozatban történő azonosítását és elemzését indokolja, hogy egyrészt a vizsgált piac bejelentett szolgáltatásai, illetve általános jellemzői hasonlóak, másrészt a piacok elemzése és azonosítása ugyanazon feltételek és tényezők vizsgálata mellett végezhető el, azaz az összefüggések a két piacot illetően ugyanazok voltak, ugyanúgy, ahogyan a Tanács döntésének érdemi tartalma is. Azokban az esetekben, ahol az elemzésben a két piac tekintetében különbségek adódtak, a Tanács azt megfelelően feltüntette határozatában.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és az Eht. 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás és a piac érintettségének megállapítása

I. 1. A piac meghatározásának menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 3. számmal jelölt kiskereskedelmi piac², nevezetesen a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és az 5. számmal megjelölt piac³ „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” megnevezésű piac vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (a továbbiakban: Bizottság) Ajánlására⁴

A piacmeghatározás során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piacok megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A Tanács megvizsgálta továbbá a szolgáltatók kiskereskedelmi piaci viselkedését befolyásoló tényezőket, különös tekintettel a helyettesítés kérdéseire.

A vizsgált szolgáltatási piac meghatározása után került sor a piac földrajzi határainak meghatározására, amelynek során a Tanács elsősorban a hálózatok által lefedett terület nagyságát vizsgálta.

A piacok meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacok érintett piacoknak tekinthetők-e a Magyar Köztársaság területén.

I. 2. Jogszabályi fogalmak

A „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacok vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül a 7., 10., 11. 13., 14., 15., 22., 25., 26., 28., 41., 67., 68., 71., 82., 86. és 88. pontokban meghatározottak jelentették.

Az adott piachoz tartozó jogszabályi fogalmakhoz tartoznak a többször módosított a távbeszélő-szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező távközlési szolgáltató által nyújtott távbeszélő-szolgáltatás díjairól, valamint az egyetemes távközlési szolgáltatással kapcsolatos díjsomagokról szóló 3/2002. (I.21.) MeHVM rendelet (a továbbiakban: Díjrendelet) 2. § (1) bekezdésének a), h), i), j) alpontjaiban meghatározott fogalmak.

Az adott piac fogalmainak a megközelítéséhez támpontot ad még az ANFT 1. sz. melléklete is.

I. 3. A szolgáltatás tartalmi meghatározása

A Tanács megállapította, hogy a piac technológia-szemleges vizsgálata ellenére a különféle technológiák sajátosságai miatt az azokhoz kötődő szolgáltatások tartalma kisebb eltéréseket mutat. A helyi és/vagy országos hívások piacán – technológiai megvalósításuk és/vagy hívási eljárásuk tekintetében – az alábbi részpiacok különböztethetők meg:

- 1.3.1. vezetékes hozzáféréssel rendelkező, szokványos módon telefonáló,
- 1.3.2. rádiós hozzáféréssel rendelkező,
- 1.3.3. műsorelosztó hálózathoz csatlakozó,
- 1.3.4. behívókártyát használó,
- 1.3.5. közvetítőválasztást igénybevevő előfizetők hívásai.

A Tanács megállapította, hogy az 1.3.1 - 1.3.3. részpiacok egymástól sem a hívási eljárásokban, sem az elérhető előfizetők vagy szolgáltatások vonatkozásában nem

2 Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 3. számmal jelölt piaccal

3 Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 5. számmal jelölt piaccal

4 2003/311/EC sz. Ajánlás Melléklete

térnek el egymástól, ezeket egy piacnak tekinti mind a lakossági, mind a nem lakossági hívások esetében.

Az 1.3.4. és 1.3.5. részpiacok kérdését a Tanács az 1.4.5. és 1.4.6. pontban vizsgálta meg.

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát. Ennek során a Tanács megvizsgálta a 3. és 5. számú piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető szolgáltatások tartalmi jellemzőit és a jogszabályi követelményeket.

A „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacokhoz tartozó szolgáltatásokat alapvetően az határozza meg, hogy az a helyhez kötött, nyilvános telefonhálózat (Eht. 188. § 42. és 87. fogalom) igénybevételével a „belföldi hívás” jogszabályi fogalmának (Eht. 188. § 7. fogalom) megfelel, valamint az előbbi piacot az „egyéni előfizető” jogszabályi fogalmának (Eht. 188. § 10. fogalom) megfelelő felhasználók, míg az utóbbi piacot a nem egyéni (üzleti) előfizető fogalmának megfelelő felhasználók veszik igénybe.

A szolgáltatás fenti jogszabályi kritériumoknak való megfelelése független attól, hogy az igénybe vett hálózat részben vagy egészben vonalkapcsolt, vagy csomagkapcsolt technológiával működik, és a hálózat típusa PSTN vagy IP alapú.

A fenti fogalmak felhasználásával a Tanács az adott piacokat alkotó előfizetői hívások következő értelmezésével végezte el a piac vizsgálatát:

belföldi hívás, melynek összetevői:

helyi hívás

országos hívás, melynek összetevői:

településen kívüli hívás, melynek összetevői:

helyközi I-es díjzónába tartozó hívás,
helyközi II-es díjzónába tartozó hívás,
belföldi távolsági hívás;

nemföldrajzi szám hívása, melynek összetevői:

belföldi előtétellel hívható nemföldrajzi számok hívása, melynek összetevői:
osztott díjas szolgáltatások hívása,
emeldíjas szolgáltatások hívása,
Internet elérési hívás,
intelligens hálózati szolgáltatások hívása,
üzleti hálózatba irányuló hívás,
IP VPN hozzáférési szolgáltatás hívása;
nyilvános mobil rádiótelefon hálózatba irányuló hívás,
díjköteles speciális szám hívása;
kezelői munkahelyek hívása.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

- a) A szolgáltatást a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű piacon lakossági, a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos,

helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű piacon nem lakossági előfizetők részére nyújtják,

- b) a szolgáltatás helyhez kötött előfizetői hozzáférési pontról érhető el,
c) a hívások típusa a számozási terv szerint lehet:
ca) az egy számozási körzeten belüli hívás, beleértve a helyi és a helyközi I. (körzeti) hívásokat, az ANFT 1. sz. mellékletének 4.1.1. pontja szerinti tárcsázási eljárással;
cb) a hívó fél számozási körzetétől eltérő számozási körzetbe, földrajzi számra irányuló hívás, Magyarországon belül, az ANFT 1. sz. mellékletének 4.1.2. pontja szerinti tárcsázási eljárással;
cc) nem földrajzi számra (előfizetőhöz vagy szolgáltatáshoz vagy hálózathoz) irányuló hívás, Magyarországon belül, az ANFT 1. sz. mellékletének 4.1.2. vagy 4.1.4. pontja szerinti tárcsázási eljárással;
d) a hívások révén az alábbi funkciók mindegyike megvalósítható:
da) a más belföldi helyhez kötött előfizetői hozzáférési pontok elérése,
db) mobil hálózat előfizetőinek elérése,
dc) speciális szolgálatok elérése díjköteles hívással (pl. táviratközvetítő, tudakozó stb.),
dd) kezelői segítséggel elérhető szolgálatok (pl. kézi-kezelésű távolsági hívás, tudakozás utáni kezelői/automatikus hívás),
de) behívásos (dial-up) Internet kapcsolat létesítése,
df) faxkapcsolat létesítése,
dg) kapcsolat létesítése nem földrajzi számon elérhető előfizetőkkel vagy szolgáltatásokkal;
e) a szolgáltatás igénybevételével felépített kapcsolatok után az előfizető az egyes kapcsolatok időtartamával arányos, a hívás jellegétől és általában napszaktól függő tarifa szerinti forgalmi díjat, esetenként a sikeres kapcsolatok darabszámával arányos kapcsolási díjat fizet,
f) a díjfizetés jogszabály szerint részletezett számla alapján, vagy előre befizetett összegből történő levonás alapján (hívókártya, előrefizetett díjsomag) történik.

I.4. Az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piactól való esetleges eltérés indokoltságának vizsgálata

Az IHM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint „A Tanács a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságai által indokolt esetben az 1. számú mellékletben meghatározott szolgáltatási (áru) piacoktól eltérő piacokat is meghatározhat.” Ugyanígy rendelkezik a Tájékoztató 9. és 36. pontja is a hatóság feladatainak tekintetében.

A Tanács megvizsgálta, hogy vannak-e olyan, a nemzeti sajátosságok által indokolt esetek, amelyek miatt az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piactól való eltérés válhat szükségessé. A Tanács a tárgyban jelzett kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatosan az alábbi, különböző

elektronikus hírközlési piacok összevonására, valamint szolgáltatási részpiacok más piacokhoz való átcsoportosítására vonatkozó alapvető lehetőségeket vizsgálta.

I.4.1. A lakossági és nem lakossági kiskereskedelmi piacok összevonása

- a) Az IHM rendelet külön kiskereskedelmi piacként jelöli meg – a helyi és országos forgalmi piacok vonatkozásában is – a lakossági és a nem lakossági felhasználók részére nyújtott szolgáltatások piacát.

Az IHM rendelet fogalomhasználata eltér az Eht. fogalom használatától, ezért a Tanács a „lakossági felhasználó” fogalmának szinonimájaként alkalmazta az „egyéni előfizető” /illetve felhasználó/ (az Eht. 188. § 10. pontja alapján) fogalmát az alábbiaknak megfelelően:

A lakossági (egyéni) előfizető (felhasználó) az a természetes személy, aki úgy nyilatkozott, hogy gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén kívül veszi igénybe az előfizetői szolgáltatást.

Ennek alapján a „nem lakossági” felhasználó meghatározást a „nem egyéni” előfizető és felhasználó törvényi fogalmának figyelembe vételével alkalmazta a Tanács:

Nem lakossági (üzleti, intézményi) előfizető (felhasználó) az a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság vagy egyéni vállalkozó magánszemély, aki úgy nyilatkozott, hogy gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén belül veszi igénybe az előfizetői szolgáltatást.

- b) A Tanács megvizsgálta, hogy a jogszabályok és a szolgáltatók Általános Szerződési Feltételei (ÁSZF) lehetővé teszik-e a megkülönböztetést:

ba) A szolgáltatók általában deklaráltan külön díjsomagokat kínálnak a lakossági előfizetőknek, illetve az üzleti előfizetőknek.

bb) A lakossági előfizetőknek kínált díjsomagok általában nem kedveznek az üzleti előfizetőknek, illetve ez fordítva is fennáll.

bc) A lakossági előfizetők forgalmi jellemzői (így pl. belföldi forgalmuk csúcsidejű hányada) mind 2003-ban, mind 2004-ben lényegesen eltért az üzletitől:

- Lakossági belföldi forgalom csúcsidejű hányada: 39,92%

- Nem lakossági belföldi forgalom csúcsidejű hányada: 83,24%.

(Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek 2004. évi adatai alapján)

illetve

- Lakossági belföldi forgalom csúcsidejű hányada: 36,4%

- Nem lakossági belföldi forgalom csúcsidejű hányada: 86,0%.

(Forrás: Átfogó távközlési árelemzés, ARIOSZ összefoglaló tanulmány 2005. június)

bd) Az 1993-94-ben megkötött koncessziós szerződések alapján az egyes számozási körzetekben működő szolgáltatók, illetve jogutódai 8 évre kizárólagos jogot szereztek nyilvánosan elérhető helyhez kötött telefon (akkori kifejezéssel: közcélú távbeszélő) szolgáltatás nyújtására. E szolgáltatók mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon versenyképes ajánlatokkal vannak jelen. Az újonnan piacra lépő ún. alternatív szolgáltatók, tehát amelyek korábban nem rendelkeztek koncesszióval az ország valamely területén, ezzel szemben szinte kizárólag nem lakossági előfizetőkből képezik előfizetői bázisukat.

be) A felhasználók körében a lakossági előfizetők nem képesek kiegyenlítő vásárlóerőt létrehozni, erre csak a nagy forgalmat létrehozó, nem lakossági előfizetőknek van lehetőségük.

Fentiek miatt a Tanács indokoltnak tartja a lakossági és a nem lakossági piac megkülönböztetését.

I.4.2. A nyilvános telefonállomásokról indított hívások

a) A szolgáltatók adatállományukban külön kezelik (nyilvántartva) a nyilvános telefonállomásokról (a továbbiakban: nyilvános állomás) indított hívásokat. Ugyanakkor az Eht. 188. § ide vonatkozó 88. pont szerinti fogalmából nem derül ki, hogy a nyilvános állomásokról indított hívások a lakossági vagy a nem lakossági piachoz tartoznak-e, vagy esetleg mindkettőhöz. (A Bizottság ajánlása, illetve más releváns EU anyagok explicit módon nem érintik a nyilvános állomásokról indított hívások kérdését a piacelemzés vonatkozásában.)

b) A Tanács megfontolva, hogy

- a nyilvános telefonállomásoknál a használatnak nem kell nyilatkoznia arról, hogy lakossági vagy nem lakossági minőségben telefonál-e, mivel a nyilvános állomás tarifái ettől függetlenek;

- a nyilvános állomásokról indított hívások bizonyos mértékben megoszolhatnak a lakossági és nem lakossági piacok között, azonban ezek elkülönítése a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetséges, mert a kétféle eredetű hívásokat a szolgáltatók műszakilag nem tudják megkülönböztetni; ezek aránya csak igen költséges piackutatással lenne megállapítható;

- ugyanakkor a nyilvános állomások kötelező aránya csak az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó követelmények között szerepel (Eht. 117. § b) pont); az egyetemes szolgáltatás pedig elsősorban a lakossági felhasználók érdekeit szolgálja;

- a tapasztalat azt mutatja, hogy a használók a nyilvános állomást gazdasági tevékenységi körükön kívüli esetekben veszik igénybe,

- a nyilvános állomások jelentősége fokozatosan csökken, a nyilvános állomásokról származó belföldi hívások utáni bevétel

- az összes lakossági belföldi hívás után befolyt bevételnek 2004-ben csak az 5,76%-át tette ki,

- az összes belföldi hívás után befolyt bevételnek pedig a 3,05%-át.

(Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek 2004. évi adatai alapján)

A Tanács a nyilvános állomásokról indított hívásokat a lakossági piac részének tekinti.

I.4.3. Helyi és országos hívások piacának szétválasztása

Az IHM rendelet a 3. és az 5. számú, vizsgált piacok esetében összevontan határozza meg a helyi és az országos

hívások piacát⁵. Jóllehet az országos (belföldi és helyi) hívásoknál mind a közvetítőválasztás (amely 2004-ig a helyi hívásoknál nem volt kötelező), mind a kártyás behívó szolgáltatás alternatívát kínál az előfizetők részére, mégis a Tanács indokoltan tartotta megvizsgálni a kétféle piac esetleges szétválasztásának jogosultságát.

A kérdőívekben beérkezett adatok összesítése a következő eredményeket adta:

1a. táblázat: Helyi és országos lakossági árbevétel 2002-ben (Mft)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							5 951
Belföldi ⁶							68 319
Internet elérés							4 584
Nem földrajzi							3 871
Összesen							82 725

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

1b. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági árbevétel 2002-ben (Mft)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							5 539
Belföldi							66 244
Internet elérés							3 968
Nem földrajzi							4 121
Összesen							79 872

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

1c. táblázat: Helyi és országos lakossági árbevétel 2003-ban (Mft)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							4 824
Belföldi							68 335
Internet elérés							5 796
Nem földrajzi							2 729
Összesen							81 684

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

5 IHM rendelet 1. sz. mellékletének 3. pontja

6 Belföldi árbevétel: helyi, helyközi I.-II.-III hívásaiból, valamint a mobil számokra irányuló hívásokból származó árbevétel

1d. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági árbevétel 2003-ban (MFt)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							4 751
Belföldi							65 777
Internet elérés							4 034
Nem földrajzi							4 320
Összesen							78 882

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

1e. táblázat: Helyi és országos lakossági árbevétel 2004-ben (MFt)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							4 287
Belföldi							62 366
Internet elérés							5 493
Nem földrajzi							3 553
Összesen							75 699

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

1.f. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági árbevétel 2004-ben (MFt)

Hívásdíjak	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Kapcsolási díj							3 538
Belföldi							56 856
Internet elérés							2 974
Nem földrajzi							6 355
Összesen							69 724

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2.a. táblázat: Helyi és országos lakossági forgalom 2002-ben (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							4 593 188
Internet elérés							2 872 489
Nem földrajzi							131 600
Összesen							7 597 277

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2b. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági forgalom 2002-ben (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							3 369 733
Internet elérés							1 018 575
Nem földrajzi							258 011
Összesen							4 646 319

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2c. táblázat: Helyi és országos lakossági forgalom 2003-ban (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							4 130 842
Internet elérés							2 352 391
Nem földrajzi							111 410
Összesen							6 594 643

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2d. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági forgalom 2003-ban (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							3 127 092
Internet elérés							1 123 108
Nem földrajzi							246 717
Összesen							4 496 918

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2e. táblázat: Helyi és országos lakossági forgalom 2004-ben (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							4 317 706
Internet elérés							2 285 693
Nem földrajzi							65 174
Összesen							6 668 573

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

2f. táblázat: Helyi és országos, nem lakossági forgalom 2004-ben (ezer perc)

Forgalom	Emitel*	Hungarotel*	Invitel*	Monor Telefon*	Magyar Telekom*	Egyéb szolgáltatók*	Országosan összesen*
Belföldi							2 840 646
Internet elérés							723 462
Nem földrajzi							74 454
Összesen							3 638 561

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján, kerekítve

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

Ezen adatok alapján megállapítható, hogy a kétféle piac forgalmi és bevételi jellemzői nem mutatnak olyan különbségeket, ami indokolná a különválasztást.

3. táblázat: Árbevétel¹ és forgalom dinamikája az adott piacokon

		2002	2003	2004
<i>Lakossági piac</i>	Helyi forgalom (ezer perc)	3 078 789	2 655 751	2 323 308
	Településen kívüli forgalom (ezer perc) ³	1 514 399	1 475 091	1 366 733
	Helyi árbevétel (MFt) ¹	19 935	21 613	14 985
	Településen kívüli árbevétel (MFt) ^{1,3}	48 384	46 722	16 127
	Helyi átlagár (Ft/perc) ^{1,2}	6,47	8,14	6,45
	Településen kívüli hívások átlagára (Ft/perc) ^{1,2}	31,95	31,67	11,80
<i>Nem lakossági piac</i>	Helyi forgalom (ezer perc)	1 870 983	1 657 134	1 243 909
	Településen kívüli forgalom (ezer perc) ³	1 498 750	1 469 958	971 243
	Helyi árbevétel (MFt) ¹	13 087	13 153	8 975
	Településen kívüli árbevétel (MFt) ^{1,3}	53 157	52 624	14 274
	Helyi átlagár (Ft/perc) ^{1,2}	6,99	7,94	7,22
	Településen kívüli hívások átlagára (Ft/ ^{1,2})	35,47	35,80	14,70

Forrás: a szolgáltatók által benyújtott adatlapok

Megjegyzések a táblázatokhoz:

1. Az árbevételek és az átlagárak a kapcsolási díjakat nem tartalmazzák.
2. Az átlagárak csak összehasonlító jellegűek és az árbevétel/forgalom hányadossal egyenlők.
3. Internet hívások és nem földrajzi számok hívása nélkül

További, a döntést alátámasztó indokok:

a) A helyi és az országos hívások piaca a vizsgált múltbeli időszakban elkülönült, mert az előző, a hírközlésről szóló 2001. évi XL. törvény nem tette kötelezővé a helyi szolgáltató választást. A hatályos Eht. 111. §-a azonban már a helyi viszonylatú közvetítőválasztást is kötelezővé teszi a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók részére.

b) Az előfizetői díjak tekintetében a Tanács megállapította, hogy a településen kívüli hívások árai jellemzően magasabbak, mint a helyi hívások árai, ezt az eltérő műszaki tartalom indokolja. Az árak mértékénél azonban ebből a szempontból fontosabb a piaci körülmények, feltételek változására való reagálás hasonlósága. (A Tájékoztató még a helyettesítés esetén sem az árak mértékének azonosságát jelöli meg fő szempontként, ld. 46. pont). A helyi és belföldi hívások korábbi árszabályozási módszere a Díjrendelet alapján lényegében azonos (ársapka típusú) volt, csak az ársapka konkrét mértékében volt eltérés. *A távbeszélő-szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező távközlési szolgáltató által nyújtott távbeszélő-szolgáltatás díjairól, valamint az egyetemes távközlési szolgáltatással kapcsolatos díjsoma-*

gokról szóló 3/2002. (I.21.) MeHVM rendelet, valamint az elektronikus hírközlési szolgáltatások költségszámítására vonatkozó szabályokról szóló 18/2003. (XII. 27.) IHM rendelet módosításáról szóló 4/2004. (III. 24.) IHM rendelet azonban ezt a szabályozást általánosságban megszüntette, azt csak az egyetemes szolgáltatások tekintetében tartva hatályban.

c) Az árak vizsgálata során a Tanács figyelembe vette továbbá a kapcsolási díjat, amelynek felszámítása és mértéke egységes a helyi és a településen kívüli hívások esetében, de az adatokból nem lehet azokat helyi és településen kívüli részre különválasztani.

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a helyi és országos hívások piacainak szétválasztása nem indokolt.

I.4.4. A nemzetközi- és belföldi hívások piacainak összevonása

A Tanács megvizsgálta, hogy indokolt-e a belföldi hívások összevonása a lakossági és a nem lakossági piacon a nemzetközi hívásokkal. A vizsgálat alapján a Tanács megállapította a következőket:

4. táblázat: Árbevétel és forgalom dinamikája az adott piacokon

		2002	2003	2004
Lakossági piac	Belföldi forgalom (ezer perc)	7 597 277	6 594 643	6 668 573
	Nemzetközi forgalom (ezer perc)	82 126	74 774	76 521
	Belföldi árbevétel (MFt) ¹	82 725	81 684	75 699
	Nemzetközi árbevétel (MFt)	6 898	5 711	4 887
	Belföldi hívások átlagára (Ft/perc) ¹	10,89	12,39	11,35
	Nemzetközi átlagár (Ft/perc) ¹	83,99	76,38	63,86
Nem lakossági piac	Belföldi forgalom (ezer perc)	4 646 319	4 496 918	3 638 561
	Nemzetközi forgalom (ezer perc)	121 771	120 929	127 844
	Belföldi árbevétel (MFt) ¹	79 872	78 882	69 724
	Nemzetközi árbevétel (MFt)	8 429	6 825	6 613
	Belföldi hívások átlagára (Ft/perc) ¹	17,19	17,54	19,16
	Nemzetközi átlagár (Ft/perc) ¹	69,22	56,44	51,73

Forrás: a szolgáltatók által benyújtott adatlapok

Megjegyzések a táblázathoz:

1. Az átlagárak csak összehasonlító jellegűek és az árbevétel/forgalom hányadossal egyenlők

További, a döntést alátámasztó indokok:

- A nemzetközi hívások jellegzetessége, hogy percdíjaik jóval magasabbak a helyi vagy országos hívások díjainál;
- A nemzetközi hívások díjai – eltérően a belföldi hívásokétól – napszaktól függetlenek;
- A korábban magas nemzetközi hívásdíjak miatt a verseny ezen a piacon jóval hamarabb kialakult, mint más piacokon. A piac fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű volt, hogy – amikor a Magyar Telekom Nyrt. még kizárólagos jogosultsággal rendelkezett a nemzetközi hívások piacán – már megjelentek IP technológiát alkalmazó és az akkori szabályozás szerint közcélú távbeszélő szolgáltatásnak nem minősülő nemzetközi kimenő hívásslátások;
- A nemzetközi hívások esetében a többi piachoz képest nagyobb gyakorisággal alkalmazzák a szolgáltatók az IP és/vagy kártyás behívó technológiát.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a nemzetközi hívásokat mind a lakossági, mind a nem lakossági piac vonatkozásában a vizsgált piactól elkülönítve indokolt vizsgálni.

I.4.5. Behívókártyás hívások különválasztása

Figyelembe véve azon tény, hogy a vizsgált múltbeli időszakban több szolgáltató nyújtott lehetőséget belföldi hívások behívókártyás lebonyolítására (amelyet az Eht. 188. § 88. „Nyilvános telefonállomás” fogalma, mint „hívó kódokkal használatos kártyák”-at említ), a Tanács a piacelemzés során a következő meghatározást használta:

„Behívókártyás szolgáltatás: belföldi és/vagy nemzetközi hívások lebonyolításának olyan módja, amikor az ANFT szerinti hívószám tárcsázása előtt az előfizető a szolgáltatás igénybevételének kezdeményezésére szolgáltató speciális számot és behívókártyája számát, valamint azonosító (PIN) kódot tárcsáz. A szolgáltatóval kötött megállapodás alapján a hívó helyhez kötött előfizető „A” száma felhasználásával az eljárás egyszerűsíthető.”

A Tanács megállapította, hogy a funkcionalitás oldaláról a behívókártyás szolgáltatás a vizsgált piacon alkalmas a helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatás helyettesítésére, és a vizsgált időszakban ezt a lakossági felhasználók használták is.

A beérkezett adatok, valamint a piackutatások alapján azonban megállapítható, hogy a felhasználók többsége még nem él a kétszintű tárcsázás és az előre fizetett jelleg előnyeivel.

A Tanács megállapította azt is, hogy a piacon lévő behívókártyás szolgáltatást nyújtó vállalkozások a szolgáltatást – a hozzáférési hálózattól eltekintve, mivel az valamelyik inkumbens szolgáltató áramkörkapcsolt hálózata – többségükben IP technológia felhasználásával valósítják meg. Az IP technológia az átviteli útnak csak olyan szakaszára terjed ki, amely nincs közvetlen kapcsolatban az előfizetői végberendezéssel. Az előfizetők a kétféle, egymástól különböző technológia hatását nem, vagy csak kevésbé érzékelik.

5. táblázat: Behívókártyás szolgáltatás aránya a teljes belföldi hívásokhoz

			2002	2003	2004
Lakossági hívások	Összes településen kívüli hívás	árbevétele (MFt)	48 384	46 722	16 127
		forgalma (ezer perc)	1 514 399	1 475 091	1 366 733
	Összes behívókártyás hívás	árbevétele (MFt)	0,0	0,4	0
		forgalma (ezer perc)	2,3	17,6	0
	%–os megoszlás	árbevétel	0,00 %	0,00 %	0,00%
		forgalom	0,00 %	0,00 %	0,00%
Nem lakossági hívások	Összes településen kívüli hívás	árbevétele (MFt)	53 157	52 624	8 975
		forgalma (ezer perc)	1 498 750	1 469 958	971 243
	Összes behívókártyás hívás	árbevétele (MFt)	334	301	91
		forgalma (ezer perc)	7 093	8 972	3 465
	%–os megoszlás	árbevétel	0,63 %	0,57%	1,01%
		forgalom	0,47 %	0,61%	0,36%

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a behívókártyás szolgáltatással lebonyolított belföldi hívások az adott piacok részét képezik.

I.4.6. A közvetítő-választással (korábban szolgáltató-választással) indított hívások piacainak különválasztása

A Tanács megvizsgálta a közvetítő-választás alakulását az utóbbi 3 évben. A Tanács megállapította, hogy a közvetítő-választás igénybevétele 2004-ben jelentősen nőtt, bár a teljes piacok méretéhez képest még mindig nagyon alacsony részesedéssel bírt.

I.4.7. Az Internet elérési hívások piacának különválasztása
A feltárcsázós Internet elérési hívásokat az előfizetők a helyhez kötött telefonszolgáltatók hálózatához csatlakozó Internet szolgáltatók⁷ (ISP) elérése érdekében alkalmazzák. A feltárcsázós Internet elérési hívásoknak két formájuk van:

a) Internet elérési hívás analóg vonalról, ahol az elérhető adatátviteli sebesség 9,6-56 kbit/s közötti lehet (az előbbi érték az egyetemes szolgáltatásra jogszabályban előírt minimum⁸, a második érték az elméleti maximum);

6. táblázat: Közvetítő-(szolgáltató-)választás részesedése a teljes belföldi hívásokból

			2002	2003	2004
Lakossági hívások	Összes településen kívüli hívás	árbevétele (MFt)	48 384	46 722	16 127
		forgalma (ezer perc)	1 514 399	1 475 091	1 366 733
	Összes szolgáltató-választásos hívás	árbevétele (MFt)	85,2	108,3	620
		forgalma (ezer perc)	2 829,4	4 324,1	63 360
	% -os megoszlás	árbevétel	0,18 %	0,23 %	3,84%
		forgalom	0,19 %	0,29 %	4,64%
Nem lakossági hívások	Összes településen kívüli hívás	árbevétele (MFt)	53 157	52 624	8 975
		forgalma (ezer perc)	1 498 750	1 469 958	971 243
	Összes szolgáltató-választásos hívás	árbevétele (MFt)	488	1 495	633
		forgalma (ezer perc)	15 164	44 525	42 262
	% -os megoszlás	árbevétel	0,92 %	2,84 %	7,05%
		forgalom	1,01 %	3,03 %	4,35%

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

Az árak vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a normál, illetve a közvetítő-választással indított hívások árai között nincs szignifikáns eltérés.

Az IP technológia esetleges hatására ugyanaz állapítható meg, mint a I.4.5. pontnál.

Fentiek alapján a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a közvetítő-választás útján indított hívások a vizsgált piacok részét képezik.

b) Internet elérési hívás ISDN BRA (alapsebességű) digitális hozzáférésről, ahol az elérhető adatátviteli sebesség a hozzáférés mindkét „B” csatornájának a felhasználásával 128 kbit/s.

Az Internet elérési hívás felépítéséhez az ANFT által előírt módon kizárólag „BE-51-abcdef” alakú nem földrajzi hívószám használható, ahol a hatjegyű számból „a” a tarifát, „bc” a telefonszolgáltatót – és esetenként a közvetítő-

⁷ Elvileg mobil rádiótelefon hálózatról is kezdeményezhető feltárcsázós Internet hívás, ha a hozzáférést beszédátvitel helyett átállítják adatátvitelre. A vizsgált időszakban az elérhető adatsebesség a szokásos modulációs eljárás mellett kb. 14 kbit/s.

⁸ 2003. évi C. tv. 117. § a) pontja

választás alkalmazását – jellemzi, míg a többi számjegy az Internet szolgáltatót azonosítja.

Az Internet elérési hívások jellemzője a beszéd összeköttetésénél jóval hosszabb (esetenként több óras) tartásidő. Emiatt a telefonszolgáltatók lehetőleg csak egy központ körzetén belül vállalják az Internet szolgáltató bekötését, mert az eltérő tartási profil váratlan torlódásokhoz vezethet a nem erre méretezett átviteli nyálábokon. Ez azonban nem zárja ki a különböző körzetek közötti kapcsolat létrehozását Internet elérés céljából.

Budapesten ajánl a szolgáltató lehetőséget arra, hogy a budapesti hálózat egyes központjai között az Internet elérési forgalmat átengedje a budapesti két tandem központ valamelyikén, megfelelő ellenszolgáltatásért.

A fentiekhez képest új elemet jelent, hogy az Eht.-ban a jelentős piaci erejű helyhez kötött telefonszolgáltatót terhelő azon kötelezettség, hogy referenciaajánlatot készítsen

7. táblázat: Árbevétel és forgalom dinamikája az adott piacokon, az Internet szempontjából

		2002	2003	2004
<i>Lakossági hívások</i>	Belföldi forgalom, Internet behívás nélkül (ezer perc)	4 724 797	4 242 252	4 382 880
	Internet behívási forgalom (ezer perc)	2 872 489	2 352 391	2 285 693
	Belföldi árbevétel, Internet behívás nélkül (MFt) ¹	78 141	75 888	70 206
	Internet behívási árbevétel (MFt) ¹	4 584	5 796	5 493
	Belföldi átlagár, Internet behívás nélkül (Ft/perc) ^{1,2}	16,54	16,06	16,02
	Internet behívási átlagár (Ft/perc) ^{1,2}	1,60	2,46	2,40
<i>Nem lakossági hívások</i>	Belföldi forgalom, Internet behívás nélkül (ezer perc)	3 627 744	3 373 810	2 915 100
	Internet behívási forgalom (ezer perc)	1 018 575	1 123 108	723 462
	Belföldi árbevétel, Internet behívás nélkül (MFt) ¹	70 365	70 097	66 749
	Internet behívási árbevétel (MFt) ¹	3 968	4 034	2 974
	Belföldi átlagár, Internet behívás nélkül (Ft/perc) ^{1,2}	19,40	20,78	22,90
	Internet behívási átlagár (Ft/perc) ^{1,2}	3,90	3,59	4,11

Megjegyzések a táblázathoz:

1. Az árbevételek a kapcsolási díjakat nem tartalmazzák.

2. Az átlagárak csak összehasonlító jellegűek és az árbevétel/forgalom hányadossal egyenlők.

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

9 Eht. 113. § (1) bek. a)

10 Eht. 113. § (1) bek. b)

Amint az I.4.3. fejezetben lévő 1.-2. táblázatok mutatják, a lakossági Internet elérési hívások forgalmi részaránya jelentős volumenű ugyan, azonban árbevétele jóval kisebb súlyú (5,5; 7,1 ill. 7,3%-a). A nem lakossági piacon a forgalmi arányok, valamint az árbevételi arányok (5,3; 5,4 ill. 4,3%) hasonlóak, bár abszolút értékben kisebbek. Ennek oka kettős: egyrészt a lakossági Internet-forgalom zömmel a kedvezményes időszakban folyik, másrészt a szolgáltatók az Internet elérést csökkentett forgalmi díjjal kínálják. Megállapítható az is, hogy a forgalom volumene a vizsgált időszakban csökkent, az árbevétel viszont növekedett, ami a kedvezményes időszakban használt általánystarifák megszüntetésével, valamint a szélessávú Internet elérés terjedésével függ össze.

A Tanács megállapította, hogy nem indokolt az Internet elérési hívások és a helyi és/vagy országos hívások megkülönböztetése, mert ugyanazok a szolgáltatók nyújtanak Internet elérést, amelyek a belföldi hívásokat nyújtják előfizetőiknek. Az adatgyűjtés azt mutatja, hogy az Internet elérés vonatkozásában az öt hagyományos telefonszolgáltató játssza a fő szerepet; az alternatív szolgáltatók inkább az üzleti beszéd- és faxforgalomra helyezik a hangsúlyt.

A különválasztást az sem indokolja, hogy az Internet elérés szabályozott áron¹¹ történik, mivel a tárgyalt piacok összesített kiskereskedelmi árbevételének a vezetékes telefon igénybevételével történő dial-up Internet hívásokból származó árbevételek csak csekély hányadát képviselik. A szolgáltatók piaci szerepénél mind árbevétel, mind forgalom szempontjából ezt a hívásfajtát is számba kell venni.

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az Internet elérésére irányuló hívások a vizsgált piacok részét képezik.

I.5. Helyettesítés vizsgálata

A Tanács vizsgálta a lehetséges keresleti és kínalmi helyettesítést. Az esetleges helyettesítési lehetőségek mindemellett befolyásolják a vizsgált piacok határait is.

A helyettesítési lehetőségek felmérése során a Tanács elsősorban a funkcionális azonosságokat ill. eltéréseket, a piacutatás által feltárt használati szokásokat, az áttérés korlátait és az árakat vizsgálta.

I.5.1. Keresleti helyettesítés

A keresleti helyettesítés lehetővé teszi a hatóság számára azon helyettesíthető áruk vagy áruskála meghatározását, amelyekre a fogyasztók könnyen válhatnak egy relatív ár-emelkedés esetén. Ezek alapján a Tanács a jelen piacon megállapította, hogy a más szolgáltató által versenytársként nyújtott, tartalmilag azonos telefon-szolgáltatás – amennyiben az az adott területen elérhető – nem a helyettesíthetőség körébe tartozik.

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács megvizsgálta, hogy elméletileg mely szolgáltatások jöhetnek szóba a korábban meghatározott bejelentett szolgáltatás helyettesítőjeként. Ebből kiindulva a

Tanács a következő, a fogyasztók számára hozzáférhető keresleti helyettesítési lehetőségeket vizsgálta meg:

1. mobil rádiótelefon hálózaton,
2. bérelt vonallal
3. Interneten nyújtott kétirányú beszédátvitel útján kezdeményezett belföldi hívások.

1.5.1.1. Nyilvánosan elérhető helyhez kötött helyi és/vagy országos lakossági, illetve nem lakossági telefonszolgáltatások helyettesítése mobil rádiótelefonról indított hívásokkal.

A Tanács megvizsgálta a helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások helyettesíthetőségét mobil rádiótelefon szolgáltatásokkal. Ennek során megvizsgálta a bejelentett szolgáltatás egyes összetevőit, valamint a szolgáltatás igénybevételének egyéb körülményeit.

A Tanács külön megvizsgálta a helyettesítés kérdését a fenti helyhez kötött szolgáltatás minden egyes összetevőjére, úgymint:

- helyi hívások
- településen kívüli hívások,
- nemföldrajzi (díjmentes, osztott díjas, emeltdíjas) számok hívása,
- mobil számok hívása,
- Internet elérési hívása,
- egyéb belföldi hívások.

A Tanács vizsgálatát a felsorolt hívások egyes funkcionális összetevői szerint végezte. Ennek során megállapította, hogy a fenti hívások – mobil helyettesítés esetén – a következő hívástípusokkal helyettesíthetők:

- helyi hívások → mobil-helyhez kötött hívások
- településen kívüli hívások → mobil-helyhez kötött hívások
- nemföldrajzi számok hívása → mobil-helyhez kötött hívások
- mobil számok hívása → mobil hálózaton belüli vagy mobil-mobil hívások
- Internet elérési hívása → nincs megfelelője
- egyéb belföldi hívások → mobil-helyhez kötött hívások

A Tanács vizsgálatának eredményeképpen megállapította, hogy a bejelentett szolgáltatásnak az I.3. pontban felsorolt funkcionális összetevői közül mobil rádiótelefonnal (a), b), ca), cb), da), db), dc), dg), e) és f) pontokban megjelöltek teljesíthetők mobil rádiótelefon hozzáférés igénybevétele esetén is.

A Tanács azonban eltéréseket talált a szolgáltatás egyéb, lényeges funkcionális összetevői és igénybevételi körülményei vonatkozásában. Ezek az eltérések a következők:

- a) Az I.3. cc) pontban szereplő, nemföldrajzi számra irányuló hívások vonatkozásában meg kell jegyezni, hogy a rendhagyó díjazású számok az esetek jelentős részében nem érhetők el mobil hálózatokból. Különösen

¹¹ Eht. 74. § (5) bekezdése és 30/2001. (XII. 23.) MeHVM rendelet 3. §.

- igaz ez a helyi díjas számokra, amelyek mobil hálózatokra nem értelmezhetőek, de a prémiumdíjas számokra is, mert a helyhez kötött telefon szolgáltatók a szabályozott árú összekapcsoláson keresztül nehezen tudják érvényesíteni a szokásosnál magasabb kiskereskedelmi haszonkulcsukat.
- b) Az I.3. dd) pontban szereplő, kezelői munkahelyhez irányuló hívástípus nem mindig értelmezhető a mobil hálózatokban, mert a mobil szolgáltatók nem rendezkedtek be a távhívások és nemzetközi távhívások kezelői segítségére.
- c) Az I.3. de) pontban szereplő Internet behívásos (dial-up) és a df) pontban szereplő faxhívás szolgáltatás a mobil hálózatban azért nem értelmezhető, mert az elsődlegesen hangszolgáltatásra tervezett mobil rádiótelefon hálózat csak mérsékelt sebességgel¹² és a háló-

zati végpont különleges beállítása esetében alkalmasak adatátvitelre. Ugyanaz a hálózati végpont vagy hangszolgáltatásra, vagy adatátvitelre alkalmas csupán és a végberendezés is csak különleges GSM távmásoló készülék kell, hogy legyen.

A GSM hálózatban alkalmazható GPRS hívás¹³ – magasabb hozzáférési díja és eltérő tarifái miatt – nem jöhet szóba Internet behívásos (dial-up) szolgáltatás helyettesítésére.

- d) Az I.3. c) pont vonatkozásában lényeges különbség mutatkozik a helyhez kötött hívások, illetve az azokat helyettesítő mobil hívások átlagos hívásdíja között, ami az alábbi, a szolgáltatók által nyilvánosságra hozott tarifákon és a 2005. évi adatszolgáltatásukon alapuló alábbi számítási módszer segítségével jól bemutatható:

Első lépés:

A helyhez kötött telefon szolgáltatók kérdőívei alapján számításra kerülnek az átlagos vezetékes díjak:

8. táblázat: Helyhez kötött (belföldi) átlagdíjak 2004-ben

<i>Vezetékes díj elem</i>	<i>Nettó éves bevétel</i>	<i>Éves perc forgalom</i>	<i>átlagos díj</i>
Lakossági	77 520 610 000	6 667 159 080	11,63
Üzleti	69 627 500 000	3 636 162 490	19,15
Lakossági+Üzleti	147 148 110 000	10 303 321 570	14,28

Második lépés:

Hasonló módon a mobil szolgáltatók kérdőívei is feldolgozásra kerülnek:

9. táblázat: Mobil átlagdíjak 2004-ben

<i>Mobil díj elem</i>	<i>Nettó éves bevétel</i>	<i>Éves forg.</i>	<i>átlagos díj</i>
ebből a teljes mobil-mobil forgalom	192 430 738 782	6 291 836 879	30,58
Vezetékes irányba	24 810 455 666	715 224 304	34,69

*: Egyes cégek bevételi adatai csak az összes forgalmi irány vonatkozásában álltak rendelkezésre, melyet becsléssel bontottunk szét egyes hívásirányokra. A becsléshez a többi cég irányonkénti bevételi arányait alkalmaztuk mobil-mobil illetve mobil-vezetékes bontásban.

Harmadik lépés:

Helyettesítés esetén a vezetékes-mobil irányú hívásokat mobil-mobil irányú hívásokkal lehet helyettesíteni, a vezetékes-vezetékes hívásokat pedig mobil-vezetékes hívásokkal.

Negyedik lépés:

A vezetékes szolgáltatók kérdőívei alapján ki lehet számolni a mobil irányba menő hívások arányát

Ötödik lépés: Az előző lépésben kiszámolt aránnyal súlyozásra kerülnek a kiszámolt átlagos mobil díjakat:

12 Adatátvitelre beállított végpont esetén a vizsgált időpontban max. 14 kbit/s

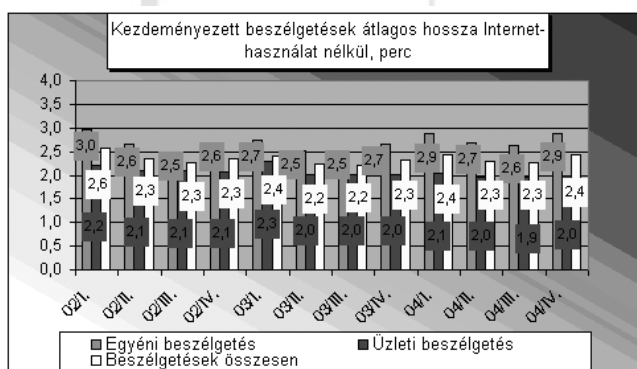
13 General Packet Radio Service – általános csomagkapcsolt rádiószolgálat

10. táblázat: Súlyozott átlagos mobil rádiótelefon díjak

Forgalmi irány	Forgalom (ezer perc)	%-os arány	Helyettesítési díj
Vezetékes szolgáltatók forgalma mobil irányba	1 249 702 660	12,13%	30,58
Vezetékes szolgáltatók forgalma belföldi vezetékes irányba	9 053 618 910	87,87%	34,69
Vezetékes szolgáltatók teljes belföldi forgalma (súlyozással)	10 303 321 570	100,00%	34,19

A számítások eredményei alapján egyértelműen megállapítható, hogy a díjak tekintetében a helyettesítés nem állhat fenn, mivel, hogy ilyen esetben több mint 2,4-szeresére nőne a hívó által kifizetendő percdíj.

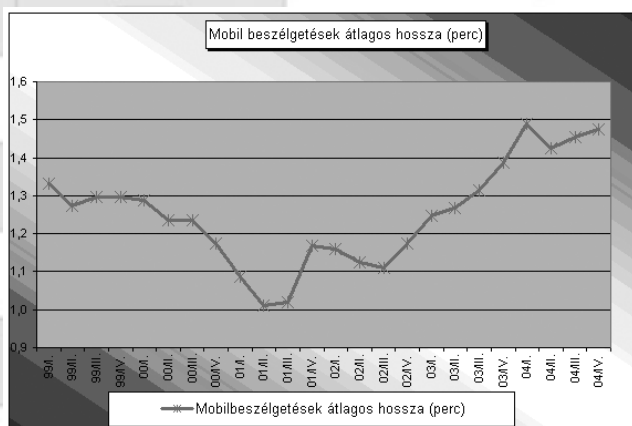
e) A Tanács a piackutatások eredményei alapján arra a megállapításra jutott, hogy a beszédkapcsolatok terén differenciálódás indult meg a helyhez kötött és a mobil telefonhasználat terén. Ennek egyik legjellemzőbb adata a hívások, ezen belül a belföldi hívások tartási ideje, amely a helyhez kötött telefonhálózatban a következő képet mutatja:

Forrás: OSAP, 1707/03-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

1. ábra

Ugyanakkor a mobil rádiótelefon hálózatban – ahol a lakossági és nem lakossági hívások megkülönböztetésére nincs mód – az adatok a következő képet mutatják:

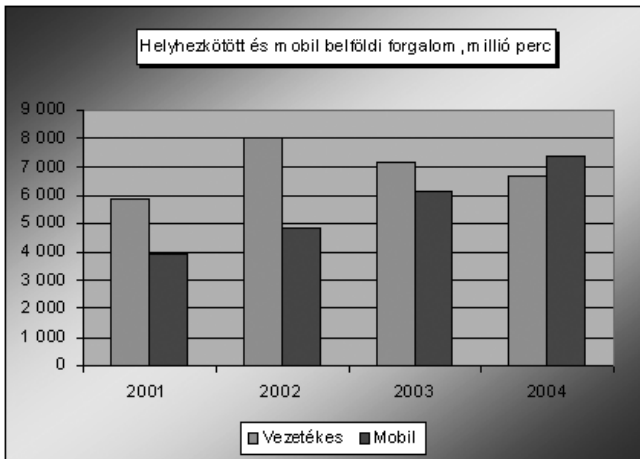

Forrás: OSAP, 1707/03-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

2. ábra

A differenciálódás abban a kézenfekvő tényben nyilvánul meg, hogy a helyhez kötött telefonhívások általában háztartáshoz, vállalkozáshoz, intézményhez, hivatalos szervezethez irányulnak, míg a mobil hívások személyes jellegűek és azokat csak a legkritkább esetben továbbítják más személyhez. A mintegy másfélszeres tartásidő a helyhez kötött telefonról indított hívások esetén is ezt bizonyítja. Másrészt a tartásidőben megnyilvánuló különbség feltehetően arra is rámutat, hogy a mobilhívás nemcsak objektíve drágább (ld. az előző pontot), hanem a fogyasztók szubjektíve drágábbnak is érzik.

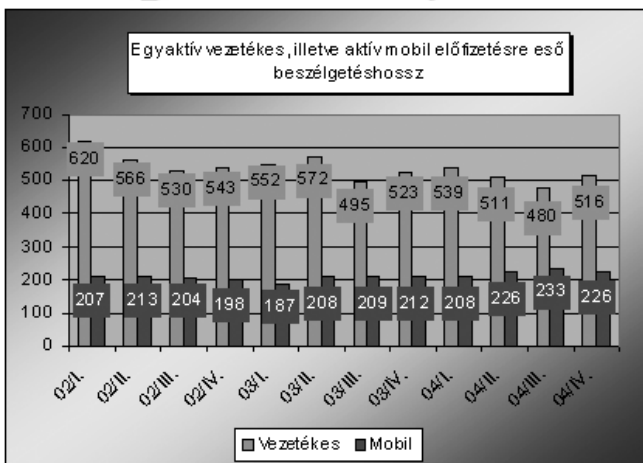
Ugyancsak ezt a differenciálódást támasztja alá az a tény, hogy annak ellenére, hogy a mobil rádiótelefon-szolgáltatók előfizetőinek száma több, mint kétszerese a helyhez kötött telefonszolgáltatók előfizetőinek, a mobil rádiótelefon-hálózatok összforgalma éppen 2004-ben érte utol a helyhez kötött hálózatok előfizetőinek összforgalmát, így az egy előfizetőre eső percforgalom továbbra is nagy különbséget mutat a mobil és a helyhez kötött piac vonatkozásában.

Forrás: OSAP, 1707/03-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

3. ábra

Az egy előfizetőre jutó átlagos forgalom az előző pont-hoz hasonló képet mutat a kétféle hálózat vonatkozásában:

Forrás: OSAP, 1707/03-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

4. ábra

A Tanács a helyhez kötött lakossági helyi és/vagy belföldi telefonhívások helyettesíthetőségének a vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy valamennyi fenti szempont figyelembevételével a mobil rádiótelefon hívások a vizsgált időszakban összességében nem tekinthetők helyettesítő szolgáltatásnak.

I.5.1.2. A belföldi hívások bérelt vonallal történő helyettesíthetősége

A Tanács megvizsgálta a helyhez kötött belföldi telefonhívások helyettesítésének lehetőségét bérelt vonalon

keresztül kezdeményezett, távoli telefonközponton keresztül felépülő hívásokkal.

Általában megállapítható, hogy a bérelt vonal csak a nem lakossági előfizetők esetében lehet üzletileg kifizetődő a magas bérelt vonali díjak miatt, de beszédátvitel érdekében igénybevett sávszélesség kizárja a szélessávú kihasználást. Emellett a vállalkozások részére a helyi hívások lehetőségét is biztosítani kell. Az ilyen távoli bekötésről elmondható, hogy az jellegzetesen a vállalkozás érdekkörének elérésére létrehozott második választási irány a vállalkozás alközpontjaiban.

A Tanács megállapította, hogy a bérelt vonal a helyhez kötött telefonról végezhető lakossági illetve nem lakossági belföldi hívásnak nem helyettesítője, ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a vizsgált kiskereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, ezért a szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

I.5.1.3. Számítógépek közötti, Interneten keresztül megvalósított kommunikáció és a belföldi hívások helyettesíthetősége

A számítógép-számítógép közötti, az Internet hálózaton megvalósított kommunikáció biztosításához a következő feltételek szükségesek:

- mindkét félnek legyen bekapcsolt számítógépe (modemmel, terminál adapterrel, stb.)
- mindkét félnek legyen Internet hozzáférése, a cím kölcsönösen ismert legyen.

Ez esetben a hívottat csak akkor lehet elérni, ha annak Internet címét ismerjük, számítógépe be van kapcsolva, és bejelentkezett az Interneten, ezek hiányában a hívó nem tudja jelezni beszélgetési igényét. A nyilvános helyhez kötött hálózat esetében ezt a problémát a csengetés oldja meg.

Magyarországon ma már használatban vannak olyan Internet programok¹⁴, amelyek kétirányú beszédkommunikációt tesznek lehetővé akár számítógép-számítógép közötti, akár számítógép-PSTN telefon, akár IP telefon-számítógép, IP telefon-PSTN telefon viszonylatában. A legtöbb esetben a kommunikáció az Internet szolgáltató által nyújtott szolgáltatás igénybevételéből származó lehetőségként fogható fel. Az ilyen hozzáférés azonban nem ad lehetőséget minden szolgáltatás igénybevételére (pl. segélyhívás), mivel az Internet hívások nomadikus jellege nem teszi lehetővé a hívó helyének azonosítását.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az Internet szélessávú hozzáférési szolgáltatása a vizsgált időszakban nem tekinthető helyettesítő szolgáltatásnak a vizsgált piacokon, ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a vizsgált kiskereskedelmi piac meghatározására e szempont nincsen hatással, ezért a szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

14 Pl. Skype, NeoPhoneX, Klip

I.5.2. Lánc-helyettesítés

Helyettesíthetőségi lánc akkor keletkezik, amikor ugyan bizonyítható, hogy az „A” és „C” áruk nem közvetlenül helyettesíthetőek, a „B” áru mind az „A”, mind a „C” árut képes helyettesíteni és ezért az „A” és „C” áruk azonos árupiacon lehetnek, mivel árazásukat korlátozhatja a „B” áru általi helyettesíthetőségük.

Az előző pontokban említett lehetséges helyettesítők egyike sem bizonyult valódi helyettesítőnek, így a lánc közepén hiányzó szem (B) hiánya miatt a Tanács megállapítja, hogy lánc-helyettesítés sem áll fenn.

I.5.3. Kínálati helyettesítés

A vizsgálat tárgya annak kiderítése, hogy mi a valószínűsége annak, hogy a kérdéses piacon *jelenleg nem működő* vállalkozások úgy döntenek-e, hogy *rövid időn belül* egy relatív, vagyis kismértékű de jelentős és tartós áremelkedés után belépnek a piacra.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas a szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges vállalkozás típus létezik, mely részben alkalmas infrastruktúrával rendelkezik:

1. nem nyilvános (magánhálózattal rendelkező) helyhez kötött telefon tevékenységet végző vállalkozások,
2. áramszolgáltató vállalatok PLC¹⁵ technológiával,
3. olyan vezetékes/kábeles műsorelosztó szolgáltatók, melyek kétirányú csillagpontos hálózattal rendelkeznek, de telefon szolgáltatást még nem nyújtanak.

A piacralépés korlátainak vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a jogi és adminisztratív korlátok nem jelentősek, a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása azonnal megkezdhető¹⁶, ill. az előfizetőnek fel kell mondania előző szerződését és új szerződést kell kötnie.

A strukturális korlátok vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a piacralépés a meglévő infrastruktúrán túlmenően jelentős beruházásokat igényel. Ilyenek pl.:

vezetékes műsorelosztó hálózat esetén a fejállomás csatlakoztatása a telefonhálózat valamely kapcsolóközpontjához, a számhordozhatóság és a segélyhívó szolgálatok elérésének a megoldása, a törvényes lehallgatás alrendszerének a telepítése, az előfizetők el látása megfelelő modemekkel (set-top boxokkal); nem nyilvános, magánhálózattal rendelkező vállalkozás telefonhálózata esetén az előfizetői nyilvános hálózat kiépítése, összekapcsolás a nyilvános telefonhálózattal, a megfelelő számlázó rendszer kiépítése, a számhordozhatóság biztosítása; PLC hálózat esetén a vivőfrekvenciás átvivő hálózat kiépítése, az előfizetői hozzáférés eszközeinek kifejlesztése és gyártásának megszervezése, összekapcsolás

más nyilvános telefonszolgáltatásra használható elektronikus hírközlő hálózattal.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy egy rivális vállalkozás rendelkezik egy bizonyos szolgáltatás nyújtásához szükséges erőforrások egy részével, nem bír jelentőséggel akkor, ha a kérdéses szolgáltatás nyereséges nyújtása komoly további befektetést igényel.

Tekintettel arra, hogy a vezetékes telefon hálózatépítés, - amely átviteli utak és kapcsolóeszközök, valamint az ezek működtetését szolgáló szoftverek rendszerének magas szintű műszaki követelményeket teljesítő megvalósítása, - igen költséges vállalkozás, a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról új vezetékes telefonhálózat létrehozásával járó telefon szolgáltatás esetén helyettesítő hatás nincs.

A Tanácsnak tudomása van arról, miszerint egyes vállalkozások az áramszolgáltató hálózat vivőfrekvenciás kihasználására épülő szolgáltatással készülnek belépni az adott piacra, azonban ezen vállalkozások esetleges belépéséről ismert információk (tervek, elképzelések) még nem vehetők figyelembe a kínálati helyettesíthetőség vizsgálata szempontjából.

A vezetékes műsorelosztással foglalkozó vállalkozások esetében azokban az esetekben, amikor a szolgáltató már nyújt szélessávú Internet elérést a hálózatán, a kábeltelefon bevezetésének az esélye nagy. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni az infrastruktúrális korlátokon túlmenően azt a feladatot, amit a megfelelő szakember-gárda szervezése jelent a teljesen más jellegű fenntartási és ügyfélszolgálati feladatokhoz.

A piac vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon nincsen rövidtávú kínálati oldali helyettesítési lehetőség. A fentiek alapján ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a vizsgált kiskereskedelmi piac meghatározására e szempont nincsen hatással, ezért e szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

I.5.4. A szolgáltatási piac meghatározásának eredménye:

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 3. és 5. számmal jelölt kiskereskedelmi piacok, azaz a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” piac vizsgálatából indult ki. A Tanács a kiskereskedelmi piacok I.5.1...3. pontban foglalt vizsgálata során megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti, vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piacok szélesítését indokolták volna.

¹⁵ Power Line Communication

¹⁶ Eht. 77. § (1) bek.

Ezért a Tanács megállapítja, hogy a magyarországi nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások piaci a piacmeghatározás eredményei alapján egybeesnek az IHM rendeletben megnevezett 3. ill. 5. számmal megjelölt piacokkal. Megállapította továbbá, hogy ez a két piac nem vonható össze.

I. 6. Földrajzi piacok meghatározása

I.6.1. A földrajzi piacok kiterjedése

A Tanács a piac földrajzi kiterjedését a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozza meg. A legfontosabb vizsgálandó tényezők ennek során a következők:

- Helyi hálózattal való lefedettség,
- Jelentős előfizetői bázis megléte,
- A szolgáltatás bejelentése, valamint a lekötött és/vagy kijelölt számmezők az egyes számozási körzetekben,
- Egyetemes szolgáltatási terület kiterjedése,

A földrajzi piacok vizsgálata során a Tanács elsődlegesen a szolgáltató használatában lévő hálózat által lefedett terület kiterjedését vizsgálta.

Másodsorban vizsgálta továbbá a közvetítő-választás útján vagy behívókártyával kezdeményezett helyhez kötött belföldi hívásokat. Megállapította, hogy ezeknek a hívásoknak volumene egyelőre olyan mértékű (lásd 6. táblázat adatai), hogy ez a homogén versenyfeltételek alakulására nincsen hatással.

A földrajzi piac Tanács általi vizsgálatának alapja, legkisebb területi egysége a számozási körzet. A fenti tényezők alapján a Tanács az 54 db számozási körzetben egyenként vizsgálta meg a versenyfeltételek homogenitását, és megállapította, hogy az 54 számozási körzetben külön-külön a versenyfeltételek homogének.

A következő lépésben a Tanács megvizsgálta, hogy melyek azok a számozási körzetek, ahol a versenyfeltételek egyformák. A vizsgálat eredménye alapján a Tanács megállapította, hogy a számozási körzetek egyenkénti megvizsgálásával és fokról fokra haladó csoportosításával 5 db olyan földrajzi piac határozható meg, melyben

1. a versenyfeltételek külön-külön homogének,
2. szignifikánsan különböznek a többi terület versenyfeltételeitől, és
3. együttesen az ország teljes területét lefedik.

A Tanács megállapította, hogy a fenti kritériumoknak megfelelő 5 db földrajzi terület mindegyikén tapasztalható, hogy egyetlen szolgáltató számára a versenyfeltételek – mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon – jóval kedvezőbbek, mint az összes többi szolgáltató számára. Ez a kedvezőbb feltételek között levő szolgáltató mindegyik esetben megegyezik a korábbi koncessziós szolgáltatóval, vagy annak jogutódja. A homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi piacokat a 11. táblázat tartalmazza.

11. táblázat: Homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi piacok

Földrajzi piacok	Számozási körzetek számai	Volt koncessziós szolgáltató
1. földrajzi piac	1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99	Magyar Telekom Nyrt.
2. földrajzi piac	24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
3. földrajzi piac	32, 66, 68, 89, 95	Hungarotel Távközlési Zrt.
4. földrajzi piac	77, 78, 79	Emitel Távközlési Zrt.
5. földrajzi piac	29	Monor Telefon Társaság Kft.*

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

* A Monor Telefon Társaság Zrt. 2006. szeptember 29-i dátummal időközben átalakult Monor Telefon Társaság Kft.-vé. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. 16. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ezért a Tanács a Monor Telefon Társaság Kft.-vel szemben folytatta eljárását.

I.6.2. A nem volt koncessziós szolgáltatók hatása a földrajzi piac kiterjedésére

A Tanács az adatlapok alapján megállapította, hogy az adott szolgáltatási piacon Magyarország területén 2004. évben a 11. táblázatban felsoroltak mellett a következő szolgáltatók mutattak ki árbevételt és/vagy forgalmat:

leti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piacok módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I.7. A piac alakulása a jövőbeli időtávon belül

A Tanács megállapította, hogy a koncessziós kizárólagosság teljes feloldása óta megfigyelhető a volt

12. táblázat: Árbevételt közlő alternatív szolgáltatók 2004-ben (L – lakossági, N – nem lakossági szolgáltató)

Szolgáltató megnevezése	Számozási körzet	L/N
Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kereskedelmi és Ipari Kft.	1	L
AMTEL Magyarország Kft	1	N
BT Limited Magyarországi Fióktelepe	országos	N
Com.unique Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	1	L
Első Pesti Telefontársaság Zrt.	1	L/N
eTel Magyarország Távközlési Kft.	1	N
EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft.	1	N
GTS Datanet Távközlési Kft.	országos	N
H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.	országos	L/N
InTeleCom Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	1	L/N
Keystone-Inc. Kft.	1	L
Option One Magyarország Kft.	1, 22, 23, 26, 34, 96	N
PanTel Távközlési Kft.*	országos	N
PRIVATE TEL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	1	L/N
Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.	1	L
UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.	1	L/N

Forrás: a szolgáltatók beküldött kérdőívei

Megjegyzés: a hatnál több számozási körzetben működő alternatív szolgáltatók országosként vannak feltüntetve

* A Tanács az adatlapok kitöltését eredetileg a PanTel Távközlési és Kommunikációs Holding Zrt.-től kérte, azonban az utóbbi cég 2006. április 25.-ikén kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy valamennyi hírközlési szolgáltatás nyújtásához használt eszközét 2005. február 28.-iki hatállyal átruházta a PanTel Kft.-re.

A Tanács a szolgáltatás-bejelentések alapján megállapította, hogy ezek tevékenységi területe részben országos, részben csak Budapestre, illetve egy esetben öt számozási körzetre terjed ki. A versenyfeltételek homogenitásának vizsgálata alapján megállapította, hogy ezen szolgáltatók a földrajzi piacok fenti meghatározását árbevételükkel vagy forgalmi teljesítményükkel egyelőre nem befolyásolják (lásd a 7. táblázatot).

I.6.3. Helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy mivel a Tanács megállapítása szerint az I.5.1.-I.5.3. pontokban foglaltak alapján sem keres-

koncessziós szolgáltatók, különösen a Magyar Telekom Nyrt. és az Invitel Zrt kölcsönös migrációja egymás volt koncessziós területére. Várható, hogy ez a migráció a jövőben tovább folytatódik, azonban ennek üteme a közeljövőben nem befolyásolja a piac helyzetét, bár a Tanács megállapította az olyan burkolt migrációt is, amikor az azonos tulajdonos vállalatok szereznek előfizetőket a másik, volt koncessziós szolgáltató területén¹⁷.

Az adatszolgáltatás alapját képező, vizsgált időszak után a vizsgált piacokon fontos változások álltak be. A műsorelosztó hálózaton keresztül elérhető, VoIP technológiát alkalmazó helyhez kötött telefon szolgáltatás (kábel-

¹⁷ Ilyen burkolt migráció a T-Kábel telefon-szolgáltatása az Invitel területén, valamint a UPC kábeltelefon szolgáltatása a T-Com területén

telefon szolgáltatás) már nemcsak a UPC vállalat hálózataiban áll rendelkezésre, hanem további KTV szolgáltatók is ajánlják (pl. T-Kábel, Fibernet stb.). Mivel a kábeltelefon szolgáltatást a Tanács a vizsgált piac részének tekinti, lényeges annak vizsgálata, hogy a kábeltelefon hozzáférések száma és forgalmunk mennyire befolyásolják a piac számszerű jellemzőit.

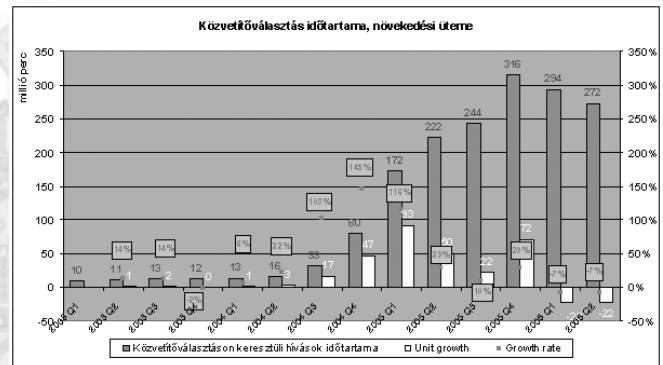
A KSH által koordinált Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program (OSAP) által gyűjtött statisztika alapján¹⁸ megállapítható, hogy 2006 év közepén mintegy 88.290 db kábeltelefon előfizető (ebből egyéni: 81.704 db, üzleti: 6.586 db.) volt az országban, elsősorban városokban, ami a teljes fővonalszámnak mindössze 2,58%-a. Megállapítható, hogy a kábeltelefon szolgáltatás eddigi elterjedtsége a piaci viszonyokat nem változtatta meg annyira, hogy az adatgyűjtés megismétlése a 2005-2006 évekre indokolt lenne.

Új telefon szolgáltatás az ú.n. hordozható (nomadikus) telefon, amely helyhez nem kötött, de szorosán véve nem mobil telefonszolgáltatás igénybevételét teszi lehetővé. Az ilyen hordozható hozzáférések elérésére a hatóság megnyitotta a 21XXXXXXX számmezőt, amelyben számos szolgáltató kötött le magának számtartományt. A lekötött tartományokból 2006.10.31-ig 220 ezer hozzáférésre jelentették be a szolgáltatók azok használatbavételét. Természetesen ez nem jelent ugyanennyi előfizetőt, mert a kijelölést a számmező megkezdésekor kérik a szolgáltatók és feltehetőleg ennek a számnak egy része mögött van csupán élő, aktív előfizető.

Ugyancsak fejlődő szolgáltatási terület az Internet telefon, amely a nyilvános Internet hálózatot használja fel a beszédcsomagok továbbítására. Nemcsak a már korábban ismert Skype használata lehetséges, hanem már egyes szolgáltatók, mint pl. a Magyar Telekom, maguk is ajánlanak szélessávú (ADSL) hozzáféréseken használható telefonálási programokat.

Mindkét utóbbi telefon szolgáltatás jellemzője, hogy új technológiák használatával nyújtják más, multimédiás szolgáltatások mellett. Várhatóan a következő piacelemzés során kell ezeket is mérlegelni; ezek az utóbbiak keresleti helyettesítésként vizsgálandók, hasonlóan a mobil rádiótelefon szolgáltatáshoz.

A Tanács megvizsgálta, hogy a 2004 vége óta eltelt időben hogyan alakultak a helyhez kötött telefon forgalmi piaci. Amint az alábbi ábra mutatja, a közvetítőválasztás forgalma 2004-ben ugyan jelentős dinamikával emelkedett, ez az emelkedés azonban 2005 végén megtorpanni látszik, tehát a forgalmi piacokon jelentős átrendeződés nem volt megfigyelhető:

Forrás: OSAP 1707 kérdőíve a 2003-2006. évekre

5. ábra

Szükségesnek tartja a Tanács annak hangsúlyozását, hogy a vizsgált időszakban tapasztalható verseny, ami leginkább a közvetítőválasztásnak köszönhető, előnyösnek bizonyult a felhasználók szempontjából. Továbbá azt is értékelte a Tanács a piacelemzési eljárás során, hogy a közvetítőválasztási kötelezettség a megszüntetésének egyik alapvető feltétele az lenne – a JPE szolgáltatók korábbi erőfölényes helyzetének újbóli kialakulása elkerülésének érdekében –, hogy a Kötelezettek és a többi szolgáltató között kialakuljon az ideális versenyhelyzet.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált időtávon belül még nem várható, hogy a volt koncessziós szolgáltatók elvesztenék túlsúlyukat földrajzi piacukon.

Az Egyesült Államokban már léteznek olyan csomagok, amelyek együtt kínálnak lebeszélhető mobil- és vezetékes perceket. A vizsgált piacon mutatkoznak olyan tendenciák, hogy a jövőben egy vezetékes és egy mobil területen működő szolgáltató egyesülése révén lehetőség van olyan komplex telefonos csomagok kínálatára, melyek egyesítik a vezetékes és a mobil technológia előnyeit. Ebben az esetben az előfizetők mobiltelefonjukat otthon vezetékes telefonként, vezetékes díjsszabással használják. Az integrált készülékeket be lehet majd arra programozni, hogy mindig azt a hálózatot használja, amelyiken olcsóbb a hívás. Ehhez technológiai oldalon szükség van a hagyományos telefonvonal megtartására. A Tanács azokat a fejleményeket, amelyek egyes szolgáltatóknak a fentiek miatt piaci erejük növekedéséhez vezethet, különös figyelemmel kíséri.

¹⁸ OSAP 2006 II. negyedéves kérdőíveinek az összegzése alapján

A közismert penetrációs adatok¹⁹ a mobil piac növekedésének mérséklődésére, telítődésére utalnak, így a mobilszolgáltatók keresik a növekedés további lehetőségeit, melynek során a vezetékes piacot kezdik támadni néhány a keresletet szondázó, tapogatózó jellegű bár a vezetékes szolgáltatások számára kihívást jelentő, a vezetékes ügyfeleket megcélzó ajánlatukkal.

2005. októberére tehető az az időpont, amikor a mobil rádiótelefon szolgáltatók is elkezdtek versenyezni a vezetékes telefonpiac ügyfeleinek megnyerése érdekében azért, hogy olyan új tarifacsomagot vezettek be²⁰, amellyel az otthonról telefonálókat igyekeznek megnyerni előfizetőnek. Az új díjcsomag ugyanis az ügyfél által megadott címhez kötődik, kimenő hívás csak onnan kezdeményezhető. Tarifái viszont igen kedvezőek, nincs havidíja, a beszélgetés percdíjai vetekszenek a vezetékes szolgáltatók legkedvezményesebb tételeivel, azonban a külső hálózatból érkező hívásokat a mobil végződési díjak továbbra is terhelik. Az új díjcsomag kiegészítő tételekkel korlátozottan mobillá tehető, mobilszámok is hívhatók vele, hátránya viszont, hogy a hozzá megvásárolható opciókkal csak a szolgáltató saját hálózatában működő számok hívhatók, valamint a roaming szolgáltatás sem vehető igénybe.

A másik új piaci jelenség egy olyan díjcsomag²¹, amely egyszerre tartalmazza egy vezetékes szám és egy mobil szám használatát, melyet ugyanazon (választás szerint vezetékes vagy mobil) készüléken lehet használni kedvező díjakkal. Van mód a régi vezetékes szám megtartására a Vodafone-hoz történő számhordozás segítségével. Itt már mobilszolgáltatótól is (Vodafone) lehet vezetékes számot kapni, mely egy vezetékes szolgáltatóval (Invitel Zrt.) való együttműködés eredménye.

A piac fejlődésének másik jele, hogy nemcsak a UPC, hanem más kábeles műsorelosztó szolgáltatók is bevezetik a „triple play” szolgáltatást, amikor ugyanazon a hozzáféréseken nyújtanak műsorelosztási, Internet elérési és telefon szolgáltatást (utóbbit VoIP technológiával). Tekintettel arra, hogy a szolgáltatás még indulási szakaszban van, a jövőbeli időtávon belül még nem kell számolni azzal, hogy az érintett piacokon minőségi változást hoznának volumenükkel.

I.8. A piacazonosítás következtetései

A Tanács elvégezte a piacazonosítást az IHM rendeletben meghatározott „3. Nyilvánosan elérhető, helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefon szolgáltatások lakossági felhasználók számára” valamint, az „5. Nyilvánosan elérhető, helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefon szolgáltatások nem lakossági felhasználók számára”

elnevezésű kiskereskedelmi piacokból kiindulva, a versenyjog elveinek alapján, az EU elektronikus hírközlési keret szabályozására figyelemmel a hatályos magyar jogszabályoknak megfelelően.

Az elvégzett vizsgálat alapján a Tanács megállapította, hogy a fent meghatározott piacok Magyarországon, a magyar viszonyoknak megfelelően a szolgáltatási piacok és a földrajzi piacok meghatározását együttesen figyelembe véve öt piacra bomlik, amelyek egymástól a nyújtott és igénybevett szolgáltatásokat tekintve nem, csak földrajzi területükben különböznek, és együttesen lefedik Magyarország egész területét. Ezek a földrajzi piacok területileg egybeesnek mind a lakossági piacon, mind a nem lakossági piacon belül.

A szolgáltatási piac és a földrajzi piac vizsgálata után a Tanács öt elkülönült piacot azonosított az alábbiak szerint:

„Nyilvánosan elérhető, helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefon szolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű piacon:

1. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (1. sz. földrajzi piac).
2. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (2. sz. földrajzi piac).
3. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (3. sz. földrajzi piac).
4. Nyilvánosan elérhető helyi és/ országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (4. sz. földrajzi piac).
5. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1.

¹⁹ Lásd az NHH piaci monitoring szolgálatának adatait a www.nhh.hu honlap „Piaci, szabályozási és stratégiai információk”, „Hírközléspiaci adatok, jelentések” cím alatt.

²⁰ Pl. a Vodafone HáziMobil, a T-Com MobilOtthon szolgáltatása

²¹ Vodafone Otthon Classic tarifacsomag

sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (5. sz. földrajzi piac).

„Nyilvánosan elérhető, helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefon szolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű piacon:

1. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (1. sz. földrajzi piac).
2. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (2. sz. földrajzi piac).
3. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (3. sz. földrajzi piac).
4. Nyilvánosan elérhető helyi és/ országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (4. sz. földrajzi piac).
5. Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (5. sz. földrajzi piac).

I.9. A piacok vizsgálata érintettség szempontjából

A piac meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piacok szabályozási szempontból érintettek tekinthetők-e az alábbiak szerint:

- a) A versenyviszonyok vizsgálata, amelyen belül annak elemzése, hogy:
 - aa) létezik-e az érintett piacon tartósan magas piacra lépési korlát?
 - ab) a piaci jellemzők alapján, az érintett piac a hatékony versenyhez való közeledést mutatja-e?
- b) A versenyjogi eszközök önmagukban elégségesek-e a versenykorlátok kezelésére.

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtája van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni

szándékozó egyenlőtlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok:

A Tanács megállapította, hogy a belföldi helyhez kötött hívások piacaira történő belépés tekintetében adminisztratív és jogi korlátok nem jelentősek. A szolgáltatás bejelentése után a piacra lépés megtörténhet. A nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatás megkezdésének előfeltétele az Eht. szerint a szolgáltatás bejelentése a hatóságnál, amely bejelentésnek a címadatokon kívül a nyújtani kívánt szolgáltatás és a használt hálózat leírását, valamint a szolgáltatás földrajzi kiterjedését kell tartalmaznia. Ezen kívül a hatósághoz be kell nyújtani az előfizetői szolgáltatások általános szerződési feltételeit és az interfészek leírását.

A belföldi helyhez kötött hívások piacaira belépni kívánó szolgáltató nagyrészt a váltani kívánó előfizetőknél szerezhet ügyfelet. A váltani kívánó előfizető esetében a szolgáltatás igénybevételének adminisztratív feltétele pedig az, hogy az előfizetőnek fel kell mondania eredeti szerződését és új szerződést kell kötnie az új szolgáltatóval.

Strukturális korlátok:

Strukturális korlát oka lehet:

- ha a piacon már jelen van jelentős méretgazdaságosságot vagy választékgazdaságosságot elért szolgáltató;
- ha a piacra lépés olyan jelentős beruházással, költséggel jár, amely időelőtti kilépés esetén jelentős mértékben elvész (elsüllyedt költség);
- ha az új belépő szolgáltatásának nyújtásához szükséges egy vagy több részszolgáltatást, illetve hálózatrészt az ugyanazon piacon működő szolgáltatótól lehet vagy érdemes igénybe venni (függőségi viszony).

Egy-egy adott földrajzi területen új piacra lépő szolgáltató a következő módokon tud belföldi hívásokat lebonyolítani:

- a) új hálózatot épít,
- b) közvetítő-választással belép az adott földrajzi területre,
- c) behívó kártyás hozzáférést létesít az adott földrajzi területen.

A Tanács megállapította, hogy az a) esetben az új piacra lépő a következő strukturális korlátokkal találkozhat:

- Méretgazdaságosság, választékgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb hálózathoz tartozni többletértéket jelent a fogyasztónak, mivel az előfizető hálózaton belüli, azaz általában egyszerűbben megvalósítható, olcsóbb hívással képes elérni több hívott felet). Ez az érintett piacok tekintetében nyilvánvaló, hiszen a fentiekben meghatározott földrajzi piacokon egyeduralkodó hálózatok léteznek.

- A nehezen duplikálható erőforrás jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. Bár az előfizetői hozzáférési hálózat létesítése terén a telefon szolgáltatókra korábban kirótt hurokátengedési kötelezettség ezt részben enyhíti, nem mentesít a saját kapcsolóközpontok létesítése alól az adott területen.

A Tanács megállapította, hogy a b) és c) esetben a szükséges beruházás kevésbé jelentős, de hálózattal – az előfizetői hozzáférési hálózat kivételével – ebben az esetben is rendelkezni kell. Strukturális korlátként az új belépőnek ilyenkor is szembe kell néznie a méretgazdaságosság és választékgazdaságosság hatásaival, ráadásul függőségi viszony is fellép az adott földrajzi területen volt koncessziós szolgáltatóval szemben. A strukturális korlátok jelenlétét alátámasztja az előző fejezetekben bemutatott csekély részesedés a VoIP és közvetítő-választás eredetű árbevétel és forgalom terén.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piacok hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához minden esetben figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- a) Az adott piac szereplői számának időbeli változása, valamint az új - az adott piacon kívüli, de az elekt-

ronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő – potenciálisan piacra lépő vállalkozások száma. Az adott piacokon a bejelentett, ill. 2004 végén az NHH Hivatala²² által nyilvántartott szereplők száma 54. Ezek közül 21-en vallottak be bevételi adatokat, a 21 közül pedig 5-en a volt koncessziós társaságok körét alkotják. Az új piaci szereplők száma 16 (lásd a 12. sz. táblázatot).

Az érintett piacokra esetlegesen újonnan belépő vállalkozások száma pontosan nem mérhető fel. Elsősorban külföldi piaci szereplők jöhetnek szóba

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy a piaci szereplők száma országos viszonylatban kevés ahhoz, hogy megállapítható legyen a hatékony versenyhez való közeledés.

- b) Az adott piacon a szereplők részesedésének megoszlása, azok egymáshoz való viszonya, illetve a változás múltbéli és jövőbeni várható tendenciái

13. táblázat: Árbevételi részesedés a földrajzi piacokon (árbevételi adatok alapján)

	Földrajzi piacok	Nagy piaci részesedéssel bíró szolgáltató neve	A piaci részesedés mértéke		
			2002-ben	2003-ban	2004-ben
Lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.	99,88%	99,88%	96,17%
	2. sz.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	99,86%	99,44%	99,11%
	3. sz.	Hungarotel Távközlési Zrt.	100,00%	99,99%	99,98%
	4. sz.	Emitel Távközlési Zrt.	100,00%	99,99%	100,00%
	5. sz.	Monor Telefon Társaság Kft.	100,00%	99,99%	99,97%
Nem lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.	97,42%	95,93%	93,07%
	2. sz.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	96,83%	99,41%	94,45%
	3. sz.	Hungarotel Távközlési Zrt.	98,42%	97,67%	90,04%
	4. sz.	Emitel Távközlési Zrt.	98,74%	98,64%	100,00%
	5. sz.	Monor Telefon Társaság Kft.	97,89%	97,20%	94,45%

Forrás: a szolgáltatók beküldött kérdőívei alapján

22 2003.12.31.-ig a Hírközlési Felügyelet Területi Hivatala

A fenti 13. táblázatból kitűnik, hogy mindegyik földrajzi piacon létezik egy-egy szolgáltató, amelynek piaci részesedése 90% felett van, a többi szereplő jelenléte pedig elhanyagolható ehhez képest. A Tanács megállapította, hogy az elmúlt 3 évben ezek a piaci szerepek jelentéktelen mértékben változtak, és a vizsgált időtávon belül sem valószínűsíthető a jelentősebb mértékű változások.

c) A meghatározott piacokon lévő szolgáltatás(ok) műszaki, technológiai jellemzői

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a műszaki technológiai jellemzőket tekintve homogén helyzet uralkodik a meghatározott piacokon, hiszen mindegyik piaci szereplő tulajdonosa, vagy más szolgáltatótól veszi igénybe a szükséges hálózatot, mely lehet áramkörkapcsolt vagy IP technológiájú.

A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor lenne megállapítható, ha az adott piacon az Eht. által a Tanács részére biztosított külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné. A Tanács megállapította, hogy ez az eset nem valószínűsíthető, valószínűbb, hogy a piac a kiinduló állapot felé konvergálna.

Fenti pontok alapján a Tanács megállapította, hogy a meghatározott piacokon a verseny a vizsgálati időtávon belül nem közeledik a hatékony verseny irányába.

I.9.3. A versenyjogi eszközök elégtelensége:

Az ex-post eszközök közös jellegzetessége, hogy panasza ill. hivatalból indított eljárások és a piaci torzulás bekövetkezése után azt utólag kísérli meg orvosolni.

Általános megfontolás

A Tanács osztja az EU szabályozó hatóságainak azon álláspontját, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy kizárólag a verseny hatékonyságát biztosító jogkövető magatartás ellenőrzése elegendőnek lenne tekinthető.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendők. Ezek az esetek

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálatok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.)

- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek

- a jogbiztonság megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

a) A feladat összetettsége

A versenyhatóság ex-post eljárása egy vállalkozás konkrét versenyellenes magatartását szankcionálhatja, tehát a versenyellenes magatartások utólagos orvoslására képes, elősegítve ezzel a piacon fellépő versenytorzulások megakadályozását. Az ex-post eljárás a fenti sajátosságából következően önmagában a jövőre nézve nem tudja biztosítani, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók valamennyi előfizetővel szemben megkülönböztetés-mentesen járjanak el, illetve a szolgáltatások és a szolgáltatók közötti szabad választásában a jelentős piaci erejű szolgáltatók ne akadályozzák az előfizetőket. Az ex-ante eljárás tehát ilyen módon magát az okot, az ex-post eljárás pedig az okozatot kezeli. Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében a fentiek alapján előre meghatározott és alkalmazandó követelmények előírásával biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatóknak ne legyen lehetőségük arra, hogy erőfölényükkel visszaéljenek

A „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piacokon ex-ante típusú kötelezettség kiszabása konkrétan azt teszi lehetővé, hogy a szolgáltatók erőfölényes helyzetüket kihasználva ne állapíthassanak meg indokolatlanul magas árakat az előfizetők részére, illetve ne akadályozzák más szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul alacsony árak alkalmazásával. Ezen felül az ex-ante kötelezettségek a kiskereskedelmi piacokon eleve megakadályozzák azt, hogy a hálózat tulajdonjogával rendelkező hozzáférést biztosító jelentős piaci erejű szolgáltató az általános szerződési feltételekben vagy az egyedi előfizetői szerződésben megtiltsa vagy indokolatlan feltételek alkalmazásához kösse, hogy az előfizető a jelentős piaci erejű szolgáltatónál lévő telefon-hozzáférés megtartása mellett más szolgáltatóktól is vehessen igénybe olcsóbb forgalmi szolgáltatásokat. Az ex-post szabályozás ezeket csak utólag képes orvosolni, hozzáteve, hogy a fogyasztók esetében ezen utólagos orvoslás már nem jelentheti fogyasztók által megfizetett azon többletköltségek megtérülését, amelyek a jelentős piaci erejű szolgáltató által alkalmazott indokolatlanul magas díjak, vagy amiatt merültek fel, mert a hozzáférést biztosító szolgáltató megakadályozta, hogy az előfizető a hozzáférés megtartása mellett más szolgáltatótól is vegyen igénybe olcsóbb forgalmi szolgáltatásokat.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során

azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

Tekintettel továbbá a fogyasztók és az ezzel kapcsolatban felmerülő esetleges versenyellenes magatartások nagyobb számára, valószínűsíthető, hogy a Tanács ex-ante szabályozásának hiánya a versenyhatóság sokkal gyakoribb beavatkozását eredményezné a piacon, úgy hogy ezen versenyproblémák egyébként az ex-ante szabályozással kezelhetők lennének. Az ex-ante szabályozással tehát hatékonyan csökkenthetőek a potenciális versenyellenes magatartások, és ezzel együtt a versenyhatóság időigényes beavatkozásainak száma.

c) Jogi kiszámíthatóság

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacra lépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás jogi környezetének és ezen jogi környezet kiszámíthatóságának ismerete. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megterületi körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő a beavatkozáshoz. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kirovását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacralépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Így elsősorban az ex-ante szabályozás által megteremtődő jogi kiszámíthatóság teszi lehetővé, hogy a meglévő piaci szereplők és a piacra lépni kívánó vállalkozások megfelelő garanciákat kapjanak komoly beruházásainak megterületésére, és hogy ezen szolgáltatók piaci versenye végső soron egyre olcsóbb és egyre jobb minőségű előfizetői szolgáltatásokat eredményezzen.

Tekintettel arra, hogy a vonatkozó kiskereskedelmi piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elszüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A konkrét piacokhoz kapcsolódó megfontolások:

A Tanács megállapította, hogy a piactorzulást – amennyiben annak bekövetkezése előre látható – megfelelő *ex-ante* szabályozással kell megelőzni ill. ellensúlyozni mivel az előfizetők nagy számát érintő kérdések utólag csak nehezen hozhatók helyre, illetve a szolgáltatók közötti egészséges verseny esetleg ki sem tud alakulni.

I.9.4. Az érintett piacok meghatározása

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az I.3. – I.5. fejezetekben meghatározott szolgáltatási piac és az I.6. fejezetben meghatározott földrajzi piacok együttes figyelembe vételével az I.8. pontban meghatározott öt piac érintett piac, és azokon ex- ante szabályozásnak van helye.

Az érintett piacok tehát az alábbiak (az I.8. pont beosztásának megfelelően):

A lakossági földrajzi piacok vonatkozásában:

1. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára az 1. földrajzi piacon.

2. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 2. földrajzi piacon.

3. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 3. földrajzi piacon.

4. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 4. földrajzi piacon.

5. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára az 5. földrajzi piacon.

A nem lakossági földrajzi piacok vonatkozásában:

1. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára az 1. földrajzi piacon.

2. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 2. földrajzi piacon.

3. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 3. földrajzi piacon.

4. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 4. földrajzi piacon.

5. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető helyi és országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára az 5. földrajzi piacon.

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II.1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: *JPE szolgáltató*) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően hatékony, egyedül (a továbbiakban: *önálló erőfölény*) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: *közös erőfölény*) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre taxatív jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatakor alapvetően az adott érintett piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott érintett piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatási piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfölény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfölény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

Az erőfölény megállapításához szükséges, később részletezett kritériumokat a Tanács egyenként megvizsgálta, és ezek közül a következő kritériumokat tekinti kiemelkedően jelentősnek a döntés meghozatala során:

- piaci részesedés;
- a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés;
- választékgazdaságosság;
- vertikális integráció.

II.2. Az egyes kritériumok vizsgálata

II.2.1. Piaci részesedés

A piaci részesedés vizsgálata a nettó árbevételre alapult, amit a piacvizsgálat során figyelembe vett szolgáltatások differenciált volta indokol. A nettó árbevétel típusú mérés során vehetők figyelembe leginkább az eltérő szolgáltatások, illetőleg az egyes szolgáltatások eltérő árszerkezete (különböző csomagok és kedvezmények stb.) miatti különbségek.

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfölény,

amely a Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint pedig 50% felett biztosnak látszik az erőfölény. A piaci részesedés értékelésekor annak tendenciáját is figyelembe kell venni.

Jelen esetben a piaci részesedést a Tanács számozási körzetenként vizsgálta meg illetve a földrajzi piacoknak megfelelő öt érintett piacon egyenként elemezte.

A Tanács megállapította, hogy mindegyik érintett piacon létezik egy-egy szolgáltató, amelyik 100%-hoz közeli piaci részesedéssel rendelkezik (lásd a 11. és 13. táblázatot).

A Tanács megállapította azt is, hogy a piaci részesedés több évre visszatekintve is majdnem azonos, nagyon kis mértékben csökkenő tendenciát mutat.

Ilyen nagyon magas piaci részesedések mellett a többi figyelembe veendő szempont (szolgáltatások innovációs igénye és differenciáltsága stb.) már marginálisnak minősül, így a Tanács döntő kritériumnak tekinti a piaci részesedést.

II.2.2. A vállalkozások mérete

A vállalkozások méretének vizsgálata során – tekintetbe véve a helyhez kötött telefon szolgáltatások kiskereskedelmi piacainak évi 300 Mrd Ft körüli árbevételét – a Tanács elegendőnek tartotta csupán a 100 M Ft feletti nettó árbevétel elért cégeket figyelembe venni, mivel a többi vállalkozás az erőfölény meghatározását nem befolyásolja. A következő, 14. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő cégek közül azon cégek méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyek összes nettó árbevétele a 2004. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt.

14. táblázat: Az érintett piacokon működő vállalkozások méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző mutatója 2004-ban

Szolgáltatók	Összes eszköz (millió Ft)	Tárgyi eszközök aránya (%)	Tőke- ellátottság (%)	Likviditási mutató (%)	Esedé- kességi mutató (%)	Adósság- fedezeti mutató (%)	Összes bevétel (millió Ft)	Üzemi tev. eredménye (millió Ft)	Adózott eredmény (millió Ft)	Befektetett eszközök beszerzése (mFt)	Befektetett eszközök eladása (mFt)
Magyar Telekom Nyrt.	910 300,0	39,0	41,0	30,0	55,0	180,0	273 711,0	-2 596,0	39 268,0	-54 436,0	2 967,0
EMITEL Távközlési Zrt.	7 938,0	86,3	49,4	22,9	73,6	169,7	5 956,0	1 616,0	1 263,0	606,0	50,0
HUNGAROTEL Távközlési Zrt.	34 087,0	85,1	41,3	25,5	48,7	184,9	17 158,0	4 122,0	5 241,0	1 031,0	9,0
Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	100 315,4	7 523,0	1 612,0	20 850,0	970,0	12 108,0	44 415,1	4 022,0	-421,0	5 093,0	51,0
Monor Telefon Társaság Kft.	18 226,7	80,6	40,0	92,4	48,3	255,5	10 518,6	2 269,6	2 480,5	1 895,4	26,5
PanTel Távközlési Kommunikációs Holding Rt.	28 358,0	45,0	22,0	97,0	27,0	150,0	22 644,0	-4 254,0	-3 539,0	3 307,0	635,0
Tele 2 Kft.	1 321,0	11,3	13,9	123,4	97,3	155,8	1 644,0	-1 507,6	-1 514,6	178,5	0,0
Com.unique Kft.	127,8	73,3	8,4	34,0	64,1	110,3	183,4	12,6	10,0	98,5	0,0
BT Limited Magyarországi fióktelepe	3 434,0	13,7	-33,4	222,3	27,5	73,2	4 906,0	170,0	124,0	250,0	2,0
GTS Datanet Távközlési Kft.	14 186,9	87,6	61,5	67,9	68,0	591,0	9 370,4	-320,8	52,8	-1 561,0	5,2
UPC Kft.	39 502,0	83,7	18,5	47,6	33,7	182,4	34 018,0	3 883,0	3 655,0	5 054,0	52,0
H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.	85,0	44,6	23,1	58,4	88,5	133,5	282,7	13,4	10,6	14,6	1,0
Option One Magyarország Kft.	197,3	1,8	-68,8	162,4	30,9	51,4	241,6	-61,9	-63,1	200,0	0,0

A piaci szereplők számára a nagy méret kihasználása lehetőséget teremthet a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előnyszerzésre, azonban a belföldi hívások kiskereskedelmi piacain ezen tényező nem releváns, hiszen a éppen a legnagyobb méretű szolgáltató (Magyar Telekom) szolgáltatási területén történt meg leginkább más szolgáltató általi piaci behatolás (lásd 13. táblázat).

A Tanács megállapította, hogy a vállalkozások méretét tekintve a UPC Kft., a Pantel Rt. és a GTS Datanet kft. veszi fel a versenyt a volt koncessziós szolgáltatókkal.

A vállalkozás mérete tehát önmagában nem releváns kritérium, illetve csak a piaci részesedési kritérium hatását erősíti.

II.2.3. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga egyrészt a földrajzi piacokat is alapvetően meghatározza, másrészt az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is jelentős piacra lépési korlátot jelent.

Fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastruktúrális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A Tanács megállapította, hogy a tárgyalt érintett piacok esetében a meglévő infrastruktúra duplikálása elsősorban gazdaságilag indokolatlan (a helyi hálózat esetében műszaki okok miatt kivitelezhetetlen is lehet), főleg, hogy az alternatív megoldások (közvetítőválasztás, hurokátengedés) sokkal gazdaságosabbak és kisebb tőkeigényűek.

Nincs tehát olyan potenciális szolgáltató, aki, ha az érintett piacok esetében a piacra lépés abszolút műszaki és gazdasági korlátai nem állnának fenn a megtérülés reményében képes lenne vállalkozni egy-egy területen belül egy teljes nyilvánosan elérhető helyhez kötött hálózat kiépítésére.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a nehezen megkettőzhető infrastruktúra fölötti ellenőrzést ugyanazok a szolgáltatók gyakorolják, amelyek egyébként is döntő piaci részesedéssel bírnak.

II.2.4. A technológiai előny vagy fölény

Az adott piacokon működő szolgáltatók részben hasonló infrastruktúrával rendelkeznek. Az újabb technológiák alkalmazására (pl. digitális előfizetői hozzáférések) lényegében mindegyik piaci szereplőnek van lehetősége. A hozzáférés vonatkozásában új technológiát vezettek be

a kábeles műsorelosztó szolgáltatók, azzal, hogy a beszéd és a jelzések átvitelét IP protokoll szerint működő adatátviteli eszközökkel valósítják meg. Ez azonban sem a szolgáltatások minőségében, sem a választékában nem jelent versenyelőnyt.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők csak marketing vonatkozásában végeznek, műszaki-technológiai fejlesztés téren – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártók kínálatára támaszkodnak.

A Tanács megállapította, hogy a technológiai előny szempontjának az erőfölény megállapításakor nincsen relevanciája.

II.2.5. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya

Az Iránymutatás²³ nagy súlyt helyez a kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átváltani, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

Általános érvénnyel megállapítható, hogy a hírközlési szolgáltatásokat igénybe vevők alkupozícióját javítja, a szolgáltatók piaci erőfölényének érvényesítési lehetőségeit pedig korlátozza, ha:

- nagyfokú vevő-koncentráció áll fenn, vagyis a nagy vevők részaránya magas a szolgáltatók teljes árbevételében,

- a szolgáltató-váltás költsége alacsony,

- a fogyasztók jól informáltak, a piacon az elérhető szolgáltatások köre és azok ára a fogyasztók számára ismert és könnyen összehasonlítható.

A Tanács a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a „Nyilvánosan elérhető helyi és/vagy országos, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” magyarországi piacon nem áll fenn nagyfokú vevő-koncentráció. A 2002 és 2004 közötti időszakban a 10 legnagyobb vevő kumulált részaránya elhanyagolható nagyságrendet képviselt a magyarországi helyhez kötött vezetékes telefonszolgáltatók teljes árbevételében.

23 Az Európai Bizottság 2002/C 165/03. számú Iránymutatása a piacelemzésről és a jelentős piaci erő értékeléséről az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közösségi szabályozási keretében

15. táblázat: A 10 legnagyobb ügyféltől eredő árbevétel

<i>Szolgáltató</i>	<i>Év</i>	<i>10 legnagyobb ügyféltől eredő bevételek*</i>	<i>Teljes árbevétel*</i>	<i>Részarány, %*</i>
<i>EMITEL</i>	2002			
	2003			
	2004			
<i>HUNGAROTEL</i>	2002			
	2003			
	2004			
<i>INVITEL</i>	2002			
	2003			
	2004			
<i>Magyar Telekom</i>	2002			
	2003			
	2004			
<i>Monor Telefon</i>	2002			
	2003			
	2004			

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

A Tanács megállapította, hogy a tárgyalt piacon a kiegészítő vásárlóerő a jelentős piaci erő megállapítását nem módosítja.

II.2.6. A könnyű, vagy privilegizált hozzáférés a tőkéhez

A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz való könnyebb hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja. Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből piaci előnye származhat.

A Tanács a II.2.2. pont 14. táblázata alapján megállapította, hogy az érintett vállalkozások tőkehozzáférési mutatói jelentős szórást mutatnak. Az érintett piacokon döntő piaci részesedésű szolgáltatók helyzete és a tulajdonosi háttere biztosítja számukra a tőkepiacokhoz való könnyebb hozzáférést, mint más, a piacon lévő telefon szolgáltatók esetében.

A Tanács megállapította, hogy az egyes földrajzi piacokon a legnagyobb árbevétellel rendelkező szolgáltatók tőkehozzáférési mutatói jelentős szórást mutatnak és ezek alapján a piacra egységes megállapítás nem tehető. Ugyanakkor a volt koncessziós szolgáltatók helyzete és tulajdonosi háttere biztosíthatja számukra a tőkepiacokhoz való könnyebb hozzáférést.

II.2.7. A szolgáltatások diverzifikációja

A Tanács megállapította, hogy az adott piachoz tartozó szolgáltatások diverzifikációja (azaz ezen szolgáltatások csomagban, más szolgáltatásokkal együtt való nyújtása) nem releváns szempont, mivel a piacon lévő szolgáltatók csaknem mindegyike közel azonos műszaki képességekkel rendelkező hálózati elemeket és eszközöket használ.

II.2.8. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság azt jelenti, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlagköltsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. Ez a jelenség a fix költségek jelenlétének köszönhető. Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek.

A Tanács megállapította, hogy az érintett hozzáférési piacokon a méretgazdaságosság előnyeit elsősorban a volt koncessziós szolgáltatók élvezik.

II.2.9. Választékgazdaságosság

Választékgazdaságosság megvalósulása esetén több terméket/szolgáltatást közös termelési folyamatban állítanak elő. Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piaci előny szerzésére.

Az érintett piacokon döntő piaci részesedéssel bíró szolgáltatók szolgáltatási portfóliója nagymértékben hasonló.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a választékgazdaságosság csak a hálózattal rendelkező piaci szereplők esetében érvényesülhet, ezért azokon a piacokon, ahol a versenytársak hálózatai között nagyságrendi különbség van a földrajzi piacokon belül, a választékgazdaságosság hatása csak igen korlátozottan jelenik meg.

II.2.10. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozás csoport

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező releváns, amennyiben az előfizetőkkel rendelkező piaci szereplő vertikálisan integráltnak tekinthető, hiszen az IHM rendelet szerinti 3. és 5. piachoz tartozó szolgáltatás nyújtása szorosan kapcsolódik egyrészt az előfizetői hozzáférési piacokhoz, másrészt a végződtetési, híváskezdemenyezési és tranzit nagykereskedelmi piacokhoz.

A vállalkozás csoportok tekintetében az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel Zrt. a Magyar Telekom Nyrt. 100%-os tulajdonában van, ami mindkettő piaci szereplésére befolyással van. A szakmai tapasztalatok átadása és a tudástranszfer során az Emitel Zrt. részére jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben annak következtében, hogy 100%-os tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

Ugyancsak a Magyar Telekom Nyrt. által képviselt csoporthoz tartozik a T-Kábel Zrt. műsorelosztó vállalkozás is, amely 2004 végén lépett piacra kábeltelefon szolgáltatásával és amely ehhez a szolgáltatásához igénybe veszi a Magyar Telekom infrastruktúrális és szellemi adottságait.

2005 folyamán egyesült a Magyar Telekom és a T-Mobile Magyarország. Az egyesülés után a T-Mobile egyelőre továbbra is önálló márkanevként és önálló üzletágként működik a Magyar Telekom Csoporton belül.

Emellett a Magyar Telekom Zrt. vertikálisan integrált vállalkozás, mivel egyidejűleg nyújtani képes a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon, bérelt vonali és szélessávú szolgáltatások mellett a nagykereskedelmi szolgáltatások teljes spektrumát is. Az Emitel Nyrt. részére ez a körülmény jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben.

A tulajdonosi szerkezet vizsgálata alapján a Tanács azt is megállapította, hogy a Monor Telefon Társaságnak 1999 óta tulajdonosa a Paruse cég, amely viszont 100 %-ban a hollandiai bejegyzésű UPC (United Pan-European Communications) – Európa legnagyobb szélessávú szolgáltatója – tulajdonosa. A UPC a vezetékes műsorelosztási és a műholdas feltételes hozzáférési műsorelosztási piacon a Magyar Köztársaság területén is jelentős szerepet játszik

előfizetői bázisa révén. Ez a Monor Telefon Társaság részére előnyt jelenthet, de előnyös a UPC részére is, amely szolgáltató elsőként lépett a helyhez kötött belföldi hívások piacaira kábeles műsorelosztó hálózatán keresztül. Az összefonódás eredménye, hogy a megfelelő infrastruktúrával nem rendelkező UPC részére a Monor Telefon Kft. végzi a közvetítőválasztáshoz, valamint a számhordozáshoz és a számlázáshoz szükséges szolgáltatások nagy részét.

A piacelemzés vizsgált időszakában az Egyesült Államokban bejegyzett Hungarian Telephone and Cable Corp. (HTCC) bejelentette, hogy megvásárolta a PanTel Kft. részvényeit. Ez a körülmény a vizsgált időszakban mindkét szolgáltató részére előnyt jelenthetett.

II.2.11. A magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat releváns tényező, amennyiben – mint ez a volt koncessziós szolgáltatók mindegyikénél megállapítható – mindegyik szolgáltató ügyfélszolgálatára rendelkezik ingyen vagy helyi tarifával hívható számokkal, mely utóbbiak az ország egész területéről elérhetőek, ezen kívül mindegyik cég rendelkezik személyes ügyfélszolgálati pontokkal és személyes értékesítési csapatokkal is, melyek képesek megkeresni az ügyfeleket bárhol az országban.

II.2.12. A potenciális verseny hiánya, piacra lépés vagy a piaci terjeszkedés akadályai

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piacnövekedési korlátai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács a (I.9.1 fejezetben található) jogi és strukturális korlátok elemzése alapján vizsgálta. A potenciális versenyt illetően meg kell említeni a I.5.3 fejezetben vizsgált kínálati helyettesítőket. Ezek közül a korábban piacra még nem lépett, kétirányú csillagpontos hálózattal rendelkező vezetékes műsorelosztó szolgáltatók, valamint az áramszolgáltató vállalatok, vagy azokkal szövetkező PLC vállalatok potenciális versenyt támaszthatnak.

További szempontként szükséges a piacon működő szolgáltatókhoz, illetve viselkedésükhöz kötődő *stratégiai korlátok* vizsgálata. A piacon bent lévő vállalatok stratégiai eszközökkel tarthatják távol vetélytársaikat. Ilyen, árással kapcsolatos eszközök lehetnek: az árdiszkrimináció, árprés, keresztfinanszírozás, illetve árással nem összefüggő eszközök, mint reklámháború, kutatás-fejlesztési befektetés. A vizsgált piacokon a szolgáltatók stratégiai korlátozó magatartására utaló jelek megfigyelhetők: a Gazdasági Versenyhivatal jelenleg két szolgáltató ellen is versenyfelügyeleti eljárást folytat a hívás forgalmi piacon fennálló verseny – hozzáférési piaci erőfölény átvitele révén történő – korlátozását célzó vagy eredményező magatartások gyanúja tárgyában.

II.3. Közös erőfölény vizsgálata

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfölény kialakulására és a következőket állapította meg:

A közös erőfölény lényege, hogy elsősorban a piaci szerkezetből következően a kiszámú (domináns) szereplő

magatartása megállapodás vagy tudatos összejátszás hiányában is hasonlóan fog alakulni.

A meghatározott öt érintett piac mindegyikében egy-egy közel 100% piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató tevékenykedik. E szolgáltatónak elvileg sincs szüksége másokkal közös erőfőlény kialakítására, a többi kis részesedéssel bíró cég pedig még együttesen is olyan csekély erővel bír ezen a piacon, hogy azok együttesen sem kerülhetnek közös erőfőlényes helyzetbe.

A közös erőfőlény lehetőségét egyébként eleve is kizárja az a tény, hogy az említett szolgáltatók elkülönült földrajzi piacokon tevékenykednek.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy közös erőfőlény kialakulása az érintett piacokon fogalmilag kizárt, további vizsgálata indokolatlan.

II.4. Piaci erő átvitelének vizsgálata

Az Eht. 53. § (2) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piac a következő piacokkal lehet szomszédos kapcsolatban:

Vertikális szomszédság: Az IHM rendelet szerinti 1. illetve 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a hozzáférés és a belföldi forgalom díjai általában együtt szoktak értékesítésre kerülni, csomagban, mivel, hogy a belföldi hívások indításához szükség van valamilyen hozzáférésre. A legtöbb szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Horizontális szomszédság: Az IHM rendelet szerinti 4. illetve 6. számú piaccal lehetséges, hiszen általában azonosak a fogyasztók. A legtöbb szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni. Tekintettel arra, hogy az IHM rendelet szerinti 1., 2., 4. és 6. sz. piacokon a Tanács ugyanazokat a vállalkozásokat azonosította jelentős piaci erejű szolgáltatókként, mint amelyek a tárgyi érintett piacon döntő részesedéssel bírnak, a piaci erő átvitelének vizsgálata megerősíti ezen vállalkozások jelentős piaci erejűvé minősítését az érintett piacokon.

II.5. Jelentős piaci erejűvé (JPE) történő minősítés

A piaci részesedés és a többi kritérium együttes vizsgálata alapján az nyert megállapítást, hogy az érintett piacon a verseny nem eléggé hatékony és a következő vállalkozások jelentős piaci erővel rendelkeznek mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon:

1. számú érintett piac: *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
2. számú érintett piac: *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
3. számú érintett piac: *Hungarotel Távközlési Zrt.*
4. számú érintett piac: *Emitel Távközlési Zrt.*
5. számú érintett piac: *Monor Telefon Társaság Kft.*

III. Kötelezettségek megállapítása

Az Eht. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy a Tanácsnak az érintett piacokon azonosított, JPE-vel rendelkező szolgáltató(k)ra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget meg kell állapítania, vagy a korábban jogszabályban, vagy a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenn kell tartania, vagy módosítania. A kiskereskedelmi piacokon a Tanács által megállapítható kötelezettségeket a XIII. Fejezet tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy a vizsgált érintett piacokon a kijelölt JPE-vel rendelkező szolgáltatók piaci ereje várhatóan tartós marad, az *ex ante* szabályozásnak azt kell biztosítania, hogy a JPE-vel rendelkező szolgáltatók sem árazási eszközökkel, sem nem-árazási diszkriminatív módszerek alkalmazásával ne élhessenek vissza gazdasági erőfőlényükkel.

A kötelezettségek kiszabása folyamán a Tanács először megvizsgálta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a hatóság már a vizsgált múltbeli időszakban érvényesített a vizsgált érintett piacokon és az ahhoz kapcsolódó nagykereskedelmi piacokon.

Ezt követően megvizsgálta, hogy a vizsgált piacokon bekövetkeztek-e olyan lényeges változások, amelyek befolyásolhatták a kötelezettségek fenntartását, esetleges megszüntetését, vagy új kötelezettség kirovását.

A tárgyalta piacokkal kapcsolatosan a vizsgált időszakban jogszabály előírta referenciaajánlat készítését, összekapcsolási kötelezettségeket illetve költség alapú árak alkalmazását a jelentős piaci erejű szolgáltatók részére a helyi hurok átengedésére, amely kötelezettség ugyan nagykereskedelmi jellegű volt, de célja a helyhez kötött hozzáférési kiskereskedelmi piacokon a verseny ösztönzése volt.

Az Eht. alapján a korábbi piacelemzési eljárás során a 8. és 9. piacon jóváhagyott referenciaajánlatok csökkenést eredményeztek a hívásdíjakban, de különösen a kiegészítő szolgáltatások egyszeri díjainak területén. Figyelemmel arra, hogy a díjakról szóló döntés csak a közelmúltban született meg, ezért annak a tényleges díjcsökkentő hatását – amelynek elérésére a 8. piaci határozatok irányultak – a kiskereskedelmi piac tekintetében még nem állt a Tanácsnak módjában érdemben értékelni, mivel a vizsgálandó időszak rövid tartama miatt az elemzéshez szükséges adatok sem kvalitatív, sem pedig kvantitatív tekintetben nem álltak rendelkezésre.

III.1. Általános célok

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta az Eht. által a Hatóság számára az Eht. 9. § (2)-ban meghatározott feladatokat, to-

vább az Eht.-ban lefektetett általános célokat²⁴. A kötelezettségek kirovása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

III.2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokra kívül a következő elveket vette figyelembe:

- A kötelezettségeknek a helyi és országos hívások piacain uralkodó versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk.
- A kiszabott kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosaknak kell lenniük.²⁵
- A kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.
- A kötelezettségek hatásaként az áraknak hosszú távon kompetitív szintre kell beállniuk.
- A kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell a meghatározott piacok sajátosságaihoz.

III.3. A hatóság által kiszabható kötelezettségek

A jelen határozat szerinti érintett kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon az Eht. a következő kötelezettségek előírását teszi lehetővé²⁶:

- indokolatlanul magas díjak alkalmazásának megtiltása,
- a piacra lépést vagy a versenyt akadályozó, indokolatlanul alacsony árak alkalmazásának megtiltása,
- egyes fogyasztók indokolatlan megkülönböztetésének tiltása,
- indokolatlan árukapcsolás tiltása,
- a kiskereskedelmi díjakkal kapcsolatos kötelezettségek teljesítésének ellenőrzéséhez szükséges költség-számítási kimutatás vezetése,
- kezdeményezés és javaslat a miniszter felé az előfizetői szolgáltatások ára legmagasabb mértékének megállapítására.

A felsorolt egyedi kötelezettségeken kívül az Eht. 111. §-a olyan általános kötelezettséget - a közvetítőválasztás

kötelezettségét - határoz meg, amely alkalmazása a jelentős piaci erejű szolgáltatóra nézve kötelező.

A fenti III.1. és III.2. pontokban leírt célok elérése érdekében és alapelveknek megfelelően a Tanács a következő pontban kifejtett kötelezettségeket állapította meg.

III.3.1. Általános kötelezettség: Közvetítőválasztás (Eht. 111. §)

Az Eht. 111. § előírja, hogy az a szolgáltató, melyet a Tanács határozatával a helyhez kötött telefonhálózathoz történő előfizetői hozzáféréssel és használattal kapcsolatos, a Tanács által érintett piacoként meghatározott bármely piacon jelentős piaci erejűnek nyilvánított, köteles előfizetője számára lehetővé tenni a közvetítőválasztást.

Ez összhangban áll az Egyetemes Szolgáltatási Irányelv²⁷ CPS-ről rendelkező 19. cikk (1) bekezdésével, amely kifejezetten kimondja, hogy az NRA²⁸-k a nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférés és használat piaci tekintetében „előírják”, azaz kötelesek előírni a JPE szolgáltatóknak ezt a kötelezettséget az 1-6 piacokon. Ugyan az Irányelv alapján a kötelezettség kiszabása tekintetében a Hatóság mérlegelési joga nem biztosított az 1-6 piacok tekintetében, azaz az adott piacokon fennálló jelentős piaci erő esetén kiszabandó a közvetítőválasztás kötelezettsége, ám azt az Irányelv továbbra is hatósági előírás keretében határozza meg, amit többek között az egyes különböző nemzeti eljárásjogi jogintézmények, és speciális ágazati szabályozás indokol, mivel a kötelezettség tárgyában született határozat elleni jogorvoslat alkalmazásáról az Irányelv nem, csak az Eht. rendelkezik. Az Irányelv 19. cikk (2) bekezdése szerint más piacokon, más módokon történő kiszabása már nem kötelező, hanem az a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik azzal, hogy meg kell felelnie a Hozzáférési Irányelv²⁹ 8. cikk (4) bekezdésében foglaltaknak, vagyis a JPE szolgáltatóra kirótt kötelezettségnek tükröznie kell a probléma jellegét, azzal arányosnak, és megfelelően indokoltnak kell lennie.

III.3.2. Egyedi kötelezettségek

III.3.2.1. Nagykereskedelmi és kiskereskedelmi kötelezettségek előírásának szabályai

Az Eht. 109. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a hatóság a piacelemzés alapján megállapítja, hogy egy általa meghatározott kiskereskedelmi szolgáltatási piacon a verseny nem kellően hatékony és a 102–108. §, illetve a 111. § szerinti kötelezettségek előírásával e törvény céljai nem lennének megvalósíthatók, az adott kiskereskedelmi szol-

²⁴ Eht. 2. §

²⁵ Eht. 52. § (1)

²⁶ Eht. XIII. Fejezet 109. §

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve az egyetemes szolgáltatásról és az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról.

²⁸ Nemzeti Szabályozó Hatóság (National Regulatory Authority)

²⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/19/EK irányelve az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó berendezésekhez való hozzáférésekről és azok összekapcsolásáról.

gáltatási piacon az előfizetői szolgáltatások díjával kapcsolatos kötelezettségét írhat elő.”

A nagykereskedelmi kötelezettségek közül a korábbi piacelemzést lezáró határozatokban is előírta a Tanács az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos, valamint a költségalapúság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettségeket, amelyek hozzájárultak a közvetítőválasztás során igénybevett híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás árának csökkentéséhez. Ugyanakkor a Tanács megállapította a 11. táblázat alapján, hogy a közvetítőválasztás elterjedtségének növekedése nem érte el még azt a szintet, amelynél már valódi versenyről lehetne beszélni a vizsgált földrajzi piacokon. A jelek szerint a közvetítőválasztás széleskörű elterjedése lassú, több évre kiterjedő folyamat. Ezért a Tanács a felsorolt nagykereskedelmi kötelezettségek fenntartását szükségesnek tartja.

Emellett szükséges továbbra is a vizsgált kiskereskedelmi piacokon az Eht. 111. § értelmében a közvetítőválasztás biztosítására vonatkozó kötelezettség fenntartása.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő...³⁰”. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- A kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

III.3.3. Versenyprobléma azonosítása

a) Döntő erőfölény a helyi és/vagy országos lakossági hívások piacán

A Tanács elvégezte a szolgáltatási piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra belföldi forgalmi díjaik meghatározása során. A piacmeghatározás révén azonosított piacokon történő piacelemzés során a Tanács nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, ami nyomást gyakorolhatott volna a belföldi hívások díjaira.

A Tanács megállapította, hogy a helyi és/vagy országos hívások érintett piacain a jelentős piaci erejű szolgáltatók döntő (a lakossági piacon 96,17 és 100% közötti, a nem lakossági piacon 93,07 és 100% közötti) piaci részesedéssel bírnak.

A döntő piaci részesedésből fakadó erőfölényüket tovább erősítik a nehezen megkettőzhető infrastruktúra bir-

toklása, a választékgazdaságosság és a vertikális integráció által biztosított előnyök.

Mindezek háttérében az 1993 és 2002 közötti időszak jogszabályi környezetének megfelelően megkötött koncessziós szerződésekben meghatározott területi kizárólagosság áll. Az érintett piacokon a jelentős piaci erejű szolgáltatók versenytársai még nem rendelkeznek számottevő részesedéssel. A jelentős piaci erejű szolgáltatók lényegében a fogyasztóktól függetlenül (csak a teljes fogyasztói kereslet által korlátozva) folytathatják gazdasági tevékenységüket. Ez a különösen döntő erőfölény önmagában elegendő indok a lehetséges kötelezettségek kirovására.

Ugyanakkor a Tanács megállapította, hogy a vizsgált múltbeli időtávban a közvetítő-választás intézményének köszönhetően a piacralépők aránya és részesedése dinamikusán nőtt.³¹ Továbbá megfigyelhető számos új jogosultti pozícióban lévő szolgáltató is, amelyek kedvező áráikkal és viszonylag egyszerűen igénybe vehető szolgáltatásaikkal rövid idő alatt országosan ismertté váltak.

Emellett a behívókártyás szolgáltatás forgalma és a szolgáltatók száma és részesedése is évről-évre növekszik³², bár jelentőségük egyelőre csekély.

b) Az árak szintje

A fent ismertetett döntő erőfölény miatt a volt koncessziós szolgáltatókon nincs olyan nyomás a belföldi díjak meghatározása során, amely a díjak kompetitív szint fölött tartását gazdaságtalanná tenné, ahol a kompetitív díjszint a tökéletes verseny következtében kialakuló árat jelenti. Az eddigi időszakban valamilyen formában mindig érvényesült az érintett piacokon a kiskereskedelmi szolgáltatási árak jogszabályon alapuló hatósági szabályozása. Ez a szabályozás a *távbeszélő-szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező távközlési szolgáltató által nyújtott távbeszélő-szolgáltatás díjairól, valamint az egyetemes távközlési szolgáltatással kapcsolatos díjsomagokról* szóló 3/2002. (I. 21.) MeHVM rendelet értelmében 2004. április 1-től csak az érintett piacok egy szeletére, az egyetemes szolgáltatási körbe tartozó hozzáférések és hívások díjának évenkénti megengedett emelésére korlátozódik. Ennek következtében a szolgáltatók által a jövőbeli vizsgált időszakban érvényesítendő tarifákat egyre inkább a (közvetítőválasztásnak és a behívókártyás szolgáltatásoknak köszönhető) piaci verseny befolyásolta, amint ezt a kiskereskedelmi piacok elemzése is mutatja. Várhatóan ez a tendencia érvényesül a közeljövőben is.

c) Piactorzító hatások

A jelenlegi díjstruktúra nagymértékben a hagyományos távközlési árképzési módszerek, illetve a korábbi árszabályozás folyamányaként alakult ki. Továbbra is megfigyelhetőek a kompetitív szinttől tartósan elszakadó díjak, ame-

30 Eht. 52. § (1)

31 Lásd a 6. táblázat adatait

32 Lásd az 5. táblázat adatait

lyeket az utóbbi időszak szabályozása sem tudott teljes mértékben kiegyenlíteni, s amelyek kedvezőtlen hatást gyakorolnak a piacra.

A Tanács megvizsgálta az érintett piacokat és megállapította, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók olyan gazdasági erőfölényes helyzetben vannak, amely elméletileg lehetővé tenné a számukra, hogy díjaik szintjét a kompetitív szint felett határozzák meg, ha a közvetítőválasztás kötelezettsége nem lenne érvényben és az a) és b) pontban kifejtett pozitív hatások megszűnnének. Ezért szükség van olyan szabályozói intézkedésekre, amelyek elejét veszik az ismert piaci probléma kedvezőtlen hatásainak és a döntő piaci erőfölénnyel való visszaélésnek, ezzel elősegítve a hatékony verseny kialakulását és a fogyasztók érdekeinek jobb érvényesülését.

III.3.4. Az egyedi kötelezettségek célja

Minden, a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban és a Keretirányelvben lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piaclelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük³³. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának.

A Tanács által kirótt kötelezettségeknek végső célként azt kell szolgálniuk, hogy a szolgáltató ne élhessen vissza azzal az erőfölényes helyzetével, amely lehetővé teszi számára, hogy díjait a kompetitív szint felett határozza meg. A belföldi díjak szabályozása összhangban van az Eht. céljaival, alapelveivel és azzal a követelménnyel, mely szerint a versenyproblémákat elsősorban nagykereskedelmi, másodsorban kiskereskedelmi szabályozással kell megoldani.

A Tanács megállapította, hogy a kötelezettségek arányossága érdekében a tervezett intézkedéseknek csak a szükséges mértékűnek és a legkevésbé megterhelőnek (tehát a cél teljesüléséhez minimálisan szükségesnek) kell lenniük.

III.3.5. Kiskereskedelmi kötelezettségek

Mind az Eht., mind az alapját jelentő Új Európai Keret-szabályozás céljainak, és konkrét rendelkezéseinek megfelelően a Tanács a kiskereskedelmi piacokon jelentkező versenyproblémákat alapvetően a nagykereskedelmi piacok szabályozásán keresztül szándékozott megoldani. Ennek legfontosabb oka, hogy a kiskereskedelmi piaci szabályozás, a piaci folyamatokba való beavatkozásnak bizonyos esetekben olyan közvetlen lépését jelenti, amely a piaci mechanizmusokat nagy mértékben kiiktatja és ezáltal a kívánt hatásoktól eltérő eredményre vezethet.

Az előfizetői díjakkal kapcsolatos kötelezettségek Tanács által történő előírása indokolt lehet, ha a nagykeres-

kedelmi piacon kirótt kötelezettségek hosszú távon ugyan valószínűleg biztosítanák a kötelezettségek céljainak elérését (elsősorban a fogyasztók érdekeinek védelmét, illetve a hatékony verseny kialakulását), de ahhoz, hogy ezek a kötelezettségek ténylegesen a piacon érvényesülni tudjanak szükség van a kiskereskedelmi szintű szabályozásra.

Ez a helyzet például akkor, ha a kiskereskedelmi árak teljesen szabad meghatározása által az adott piacon jelentős piaci erejű szolgáltató, amely a kapcsolódó nagykereskedelmi piacon is jelentős piaci erejű, meg tudja akadályozni (például túlzottan alacsony, ún. ragadozó kiskereskedelmi árak alkalmazásával) hogy a versenytársai tényleges, az előfizetők számára is vonzó kínálati árakkal meg tudjanak jelenni a piacon.

Szintén szükség van kiskereskedelmi árszabályozásra, ha feltételezhető ugyan, hogy az adott kiskereskedelmi piacon a versenytársak által nyújtott szolgáltatások kínálata alapvetően a jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt nagykereskedelmi kötelezettségek által biztosított piacra lépési lehetőségek révén érdemben bővülni fog, de ez a folyamat csak hosszabb távon érvényesül, ami alatt a kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a szolgáltatás árának túlzott mértékű megállapítása révén a fogyasztóknak jelentős károkat tud okozni.

Mindezeket figyelembe véve a Tanács az egyes kiskereskedelmi árszabályozások körében kiszabható kötelezettségeket az alábbiakban részletezett megállapítások miatt nem tartotta indokoltak:

a) Indokolatlanul magas díjak alkalmazásának tilalma (Eht. 109. § (1)a) pont)

Abban az esetben, ha a hatóság megalapozottan gyanítja, hogy a kiskereskedelmi piacon indokolatlanul magas díjakat alkalmaznak, megtilthatja azt. *A Tanács – figyelemmel a jelen határozat III.5.2. pontjában kifejtettekre – megállapította, hogy az indokolatlanul magas díjak alkalmazásának tilalma kötelezettség kirovása a jelen körülmények között a piaci folyamatokba való túlzott mértékű beavatkozás lenne.*

b) Indokolatlanul alacsony (kiszorító) árak alkalmazásának tilalma (Eht. 109. § (1)b) pont)

Ha a szolgáltató a kiskereskedelmi piacon az indokoltan alacsonyabb árakat alkalmaz, ezzel megakadályozhatja, hogy az adott piacra új szolgáltatók lépjenek be, sőt, kiszoríthat a piacról olyanokat, amelyek ugyan hatékonyak, de ugyanazt a szolgáltatást nem tudják költség alatti áron nyújtani.

A Tanács az Eht. 116. §-ával összefüggésben megállapította, hogy az indokolatlanul alacsony ár alkalmazása okozhat árprést, az árprés megakadályozására azonban elsősorban a nagykereskedelmi piacon van lehetősége. Ezért az indokolatlanul alacsony ár tilalmát nem kívánja alkalmazni az érintett kiskereskedelmi piacokon.

³³ Eht. 52. §. (1), Hozzáférési irányelv 8. cikk (4)

c) *Egyes fogyasztók indokolatlan megkülönböztetésének tiltása (Eht. 109. § (1)c) pont)*

A Tanács megvizsgálva a kötelezettség megalapozottságát, megállapította, hogy a vizsgált piacon a szolgáltatók megkülönböztetik az előfizetők két kategóriáját:

lakossági és nem lakossági, normál díjú előfizető,
lakossági, egyetemes díjcsomagot igénybevevő előfizető.

Ez önmagában nem indokolja a kötelezettség kirovását, mivel az egyetemes díjcsomagot igénybevevők körét nem a szolgáltató, az igénybe vehető kedvezmény, mint megkülönböztetés módját és körülményeit pedig a jogszabály határozza meg.

A Tanács a fentiek alapján az egyes fogyasztók indokolatlan további megkülönböztetésének tilalmát nem tartja megalapozottnak és a probléma súlyával arányosnak.

d) *Indokolatlan árukapcsolás tilalma (Eht. 109. § (1)d) pont)*

A Tanács megvizsgálta, hogy az érintett szolgáltatók alkalmaznak-e a vizsgált piacon értékesített szolgáltatás összekapcsolását más olyan szolgáltatással, amely igénybevétele nélkül az adott piacon a szolgáltatás nem lenne igénybe vehető.

A Tanács a szolgáltatók díjcsomagjainak az elemzése során úgy találta, hogy a díjcsomagképzés maga tekinthető egyfajta árukapcsolásnak. A Tanács véleménye szerint az ilyen árukapcsolás nem indokolatlan, nem lép ki a helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatás keretei közül és a szolgáltató ezt nem írja elő kötelezően, hanem az előfizetők által választható díjcsomagok között kínálja.

Egyéb, indokolatlan árukapcsolásra utaló jeleket a Tanács nem észlelt.

Ezért a Tanács megállapította, hogy az indokolatlan árukapcsolás tilalmának kötelezettséggént való előírása nem szükséges.

e) *A kiskereskedelmi díjakkal kapcsolatos előírások teljesítésének ellenőrizhetősége (Eht. 109. § (3) bekezdés)*

A kötelezettség célja, hogy az előző, díjakkal kapcsolatos kiskereskedelmi kötelezettségek teljesítését a hatóság rendszeresen ellenőrizhesse és szükség esetén megfelelő szankciókkal rászoríthassa a szolgáltatót a kiszabott kötelezettség teljesítésére. A hatóság előírhatja az ellenőrzéshez szükséges költségvetési kimutatás vezetését, ez szükséges a fenti, a) b) és c) pont alatti követelmények teljesítésének az ellenőrzésére. A szolgáltatónak tehát ezen kötelezettség keretében rendszeresen vezetnie kell az ellenőrzéshez szükséges költségvetési kimutatásokat és betekintési lehetőséget kell biztosítani a hatóság részére a díjcsomagok kalkulációjának ellenőrzéséhez.

f) *Az alkalmazandó költségvetési elvek, formák és módszerek, valamint a kimutatások tartalmának a meghatározása (Eht. 109. § (3) bekezdés)*

Az e) pont szerinti költségvetések vezetéséhez a hatóság meghatározhatja az alkalmazandó költségvetési elveket, formákat és módszereket, valamint a kimutatások tartalmát. A Tanács jelenleg nem tartja célszerűnek, hogy a hatóság ezeket teljes részletességgel előírja.

A Tanács az e)-f) pontban meghatározott kötelezettséget – mivel az ezeket szükségessé tevő, fenti a)-d) pontok szerinti kötelezettségeket nem róta ki – nem róta ki.

g) *Az előfizetői szolgáltatások ára legmagasabb mértékének megállapítására vonatkozó kezdeményezés a miniszter felé, megjelölve ezt a legmagasabb mértéket (Eht. 109. § (4) bekezdés)*

A Tanács megállapította, hogy a fogyasztók érdekeinek védelme, és a hatékony verseny elősegítése érdekében nem szükséges a jelen határozat szerinti érintett piacok vonatkozásában az előfizetői szolgáltatások ára legmagasabb mértékének megállapítása.

III.3.6. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta a tíz érintett piacon érvényesülő erőfölény hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelte a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és ennek eredményeként megállapította, hogy a jelen határozat szerinti érintett kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon a verseny még nem kellően hatékony. A Tanács megállapította ugyanakkor, hogy várhatóan a III.5.2. a) pontban leírt kedvező tendencia - fenntartva a közvetítőválasztás kötelezettségét – fennmarad, ezért – különös tekintettel a jelen piacokhoz kapcsolódó nagykereskedelmi piacokon kirótt kötelezettségekre³⁴ – a jelen érintett kiskereskedelmi piacokon az Eht. 111. § szerinti kötelezettség alkalmazásával a szabályozás céljai megvalósíthatók, ezért a kiskereskedelmi szolgáltatási piacon egyéb kötelezettség kiszabása nem szükséges.

Az Eht. 111. § (6) bekezdése azt is kimondja, hogy ha egy szolgáltató valamely érintett piacon a hatóság piac-elemzéssel és kötelezettségek megállapításával kapcsolatos eljárása alapján jelentős piaci erejűnek minősül, akkor a közvetítőválasztás lebonyolítása keretében nyújtott hálózati szolgáltatásának az ellenértékét költségalapon köteles kialakítani.

B. fejezet

Együttműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

³⁴ A jelen határozatban jelentős piaci erejűként minősített szolgáltatók mindegyike a közvetítőválasztáshoz igénybevett híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatást referencia-ajánlat alapján, szabályozott árakon nyújtja.

*C. fejezet**Egyeztetés az érdekeltekkel*

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelek szó szerint vannak közölve. Az NHH Tanácsa válaszai a szolgáltatók vonatkozó (dőlt betűs) észrevételei után vannak beszúrva, s más betűtípussal és válaszonkénti () számozással jelenítődnek meg.

*D. fejezet**Notifikációs eljárás eredménye*

A határozatot kapja:

1. *Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kereskedelmi és Ipari Kft.*
1108 BUDAPEST, Bányató u. 10.
2. *AMTEL Hang és Internet Kommunikáció Magyarország Kft.*
1012 BUDAPEST, Márvány u. 17.
3. *BT Limited Magyarországi Fióktelepe*
1123 BUDAPEST, Alkotás u. 50.
4. *Com.unique Telekommunikációs Szolgáltató Kft.*
1133 BUDAPEST, Hegedűs Gyula u. 83-87.
5. *Correct Business Network Kft.*
7400 KAPOSVÁR, Pipacs u. 43.
6. *Első Pesti Telefontársaság Zrt.*
1675 BUDAPEST, Pf. 163.
7. *eTel Magyarország Távközlési Kft.*
1075 BUDAPEST, Kazinczy u. 24-26.
8. *Emitel Távközlési Zrt.*
6722 SZEGED, Tisza L. krt. 41.
9. *GTS Datanet Távközlési Kft.*
2040 BUDAÖRS, Ipartelep u. 13-15.
10. *HI Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.*
1111 BUDAPEST, Bartók Béla út 36-38. I./1.
11. *Hungarotel Távközlési Zrt.*
1113 BUDAPEST, Bocskai út 134-146.
12. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS, Puskás Tivadar u. 8-10
13. *InTeleCom Telekommunikációs Szolgáltató Kft.*
1051 BUDAPEST, Dorottya u. 3.
14. *Keystone-Inc. Kft.*
1052 BUDAPEST, Vármegye u. 3-5.
15. *Magyar Telekom Nyrt.*
1013 BUDAPEST, Krisztina krt. 55.
16. *Monor Telefon Társaság Kft.*
1092 BUDAPEST, Kinizsi u. 30-36.
17. *Option One Magyarország Kft.*
1036 BUDAPEST, Lajos u. 48-66.
18. *PanTel Távközlési Kommunikációs Kft.*
1113 BUDAPEST, Bocskai út 134-146.
19. *PRIVATE TEL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
1097 BUDAPEST, Gubacsi út 30.
20. *Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.*
1132 BUDAPEST, Victor Hugo u. 18-22.
21. *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.*
1092 BUDAPEST, Kinizsi u. 30-36.
22. *VoiceMaster Távközlési Kft.*
1506 BUDAPEST, Pf.: 85.
23. *Irártár*

KÖZLÖNY

§

DH-18325-46/2006. számú, a Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára és a Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára (4 és 6. piac) tárgyában hozott határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-18325-47/2006. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-18325-46/2006.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása (4-6. piac)

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: *Tanács*) az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Tanács a „*Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára*” elnevezésű kiskereskedelmi piacok szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként öt, földrajzilag elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az elektronikus hírközlő hálózatok azonosítóinak felosztási tervéről szóló 164/2005.(VIII.16.) Korm. rendelet (továbbiakban: ANFT) 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹ alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *1. sz. érintett piac*).
2. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *2. sz. érintett piac*).

¹ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján az „Azonosítógazdálkodás”, „Nyilvántartások”, „Azonosítógazdálkodási nyilvántartás”, „Földrajzi számok” rovatban.

3. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *3. sz. érintett piac*).
4. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *4. sz. érintett piac*).
5. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (továbbiakban: *5. sz. érintett piac*).

A Tanács a „*Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára*” elnevezésű kiskereskedelmi piacok szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, amelynek eredményeként öt, földrajzilag elkülönült piacot érintett piacként azonosított. Ezek a következők:

1. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *1. sz. érintett piac*).
2. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *2. sz. érintett piac*).
3. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *3. sz. érintett piac*).
4. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (továbbiakban: *4. sz. érintett piac*).

5. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefon-szolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (továbbiakban: 5. sz. érintett piac).

Ezen érintett piacokon a Tanács a fennálló verseny hatékonyságát elemezte és jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként azonosította az alábbi szolgáltatókat:

Az 1. sz. érintett piacokon a *Magyar Telekom Nyrt.-t* (székhely: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; cg.: 01-10-041928)

A 2. sz. érintett piacokon az *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.-t* (székhely: 2040 Budaörs, Puskás T. u. 8-10.; cg.: 13-10-040575)

A 3. sz. érintett piacokon a *Hungarotel Távközlési Zrt.-t* (székhely: 1113 Budapest, Bocskai út 134-146.; cg.: 01-10-043040).

A 4. sz. érintett piacokon az *Emitel Távközlési Zrt.-t* (székhely: 6722 Szeged, Tisza Lajos krt. 41.; cg.: 06-10-000154).

Az 5. sz. érintett piacokon a *Monor Telefon Társaság Kft.-t* (székhely: 1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.; cg.: 01-09-873734).

A Tanács a jelen határozat szerinti 1., 2., 3., 4. és 5. számú érintett piacokon jelentős piaci erejüként azonosított szolgáltatókra az Eht. 111. § szerinti közvetítőválasztás kötelezettséget változatlan tartalommal hatályában fenntartja, ezen túl a kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon kiszabható más kötelezettséget nem ró ki.

Jelen határozat ellen fellebbezésnek helye nincs. A határozat felülvizsgálata a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának e határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételtlen lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „*IHM rendelet*”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a hatóság által alkalmazandó alapelvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „*IHM tájékoztató*”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározá-

sok alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „*Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára*”, illetve a „*Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára*” elnevezésű kiskereskedelmi piacok vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piacon belül meghatározható öt-öt elkülönült piac továbbra is érintett piacnak minősül. A Tanács az elkülönült érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóként a Magyar Telekom Nyrt-t, az Invitel Távközlési Szolgáltató Távközlési Zrt-t, a Hungarotel Távközlési Zrt-t, az Emitel Távközlési Zrt-t, valamint a Monor Telefon Társaság Kft.-t azonosította. A piacelemzési eljárás során feltárt versenyproblema, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók beszédcélú hívásvégződtetési piacon jelentkező jelentős piaci erejének orvoslása érdekében a Tanács a piacelemzési eljárást lezáró jelen határozatának rendelkező részében a DH-664-73/2005. és a DH-664-77/2005. ügyszámokon hozott határozataival kiszabott közvetítőválasztás kötelezettséget változatlan tartalommal hatályában fenntartotta.

A határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, a piacelemzés, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításának, valamint értékelésének menete. A határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésében tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Tanács a határozat indokolásában részletesen és külön kitért a határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 04. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 2005. augusz-

tus 4-én kelt DH-13978/2005. számú határozatával 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő Hatóság által nyilvántartott valamennyi nyilvános helyhez kötött telefon szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „*Szolgáltatók*”) számára.

A Szolgáltatókat terhelő adatszolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacokon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd Eht. 27. § szerint az adott piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 3. és 5. számú piacok elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: általános szerződési feltételekben, nyilvános ajánlatokban, statisztikákban, piackutatási eredményekben) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat, különös tekintettel a kiskereskedelmi díjakra, és díjcsomagokra.

A Tanács az IRG és az ERG nyilvánosan elérhető honlapjain foglaltakat, valamint a Hatóság saját nyilvántartásainak adatait is felhasználta.

A Tanács piacelemzési eljárás során a rendelkezésére álló adatokat a tényállás tisztázása érdekében összesítette, és rendszerbe foglalta az adatszolgáltatásra a szolgáltatóktól beérkezett adatokat, és az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelte és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló módosított IHM rendelet 1. számú melléklete szerinti 4. és 6. piacok érdemi vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 4. és 6. számú piacokon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek, ténylegesen szolgáltatást nyújtanak.

Az adatszolgáltatás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacokon a köztudomású tények alapján az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. A Tanács az adatszolgáltatási kötelezettséget nem teljesítő szolgáltatóval szemben a kötelezettség teljesítésének kikényszerítése érdekében bírságot szabott ki.

Ezt követően a Tanács 2006. október 25. napján kelt levelében tájékoztatta az ügyfeleket a piacelemzési eljárás megindításáról.

Az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja alapján a Hatóság és a versenyhatóság az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik, így különösen az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „*GVH*”) az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során szorosan együttműködött, egyeztetette a kiküldendő kérdőíveket, az alkalmazott módszertant, valamint a határozat-tervezeteket. Ennek során a versenyhatóság szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a határozat Indokolásának „B” fejezetében kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán 2006. november... napján, a Hírközlési Értesítő 2006/12. számában pedig 2006. december... napján tette közzé.

A határozattervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának „C” fejezete tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi

Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak, miután a határozattervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról” szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának „D” fejezetében kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok megállapítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára”, illetve a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piacok vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacokat és megállapította, hogy az ott megjelölt piacok a Magyar Köztársaság területén érintett piac-

nak minősülnek. A Tanács az érintett piacon belül a rendelkező részben foglalt öt-öt elkülönült piacot azonosította.

Az érintett piacok meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – elvégezte az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságának elemzését, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kijelölését, valamint a szolgáltatókra az Eht. vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott körben kötelezettségeket határozott meg.

A Tanács jelen határozatba foglalt döntésének meghozatala érdekében elvégzett vizsgálatok, elemzések részletes elemzését a jelen határozat indokolása az alábbiak szerint tartalmazza:

- I. Piacmeghatározás
- II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása
- III. Kötelezettségek kiírása

A Tanács a lefolytatott vizsgálatok alapján a Kötelezett Szolgáltatók tekintetében, az Eht. „Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók kötelezettségei a kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon” című XIII. fejezetében meghatározott illetve a DH-664-73/2005. és DH-664-77/2005. számú határozataiban kirótt kötelezettségek közül az Eht. 111. § szerinti közvetítőválasztás kötelezettséget továbbra is fenntartja, ezen túl más kötelezettséget nem ró ki.

A Tanács a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű 4. számú, illetve a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű 6. számú kiskereskedelmi piacokra vonatkozóan egy határozatban rendelkezett. A két kiskereskedelmi piac egy határozatban történő azonosítását és elemzését elsősorban az indokolta, hogy a Tanács az adatszolgáltatás alapján megállapította, hogy mind a lakossági mind a nem lakossági felhasználók számára ugyanazon szolgáltatói kör nyújt szolgáltatást. Továbbá a két piac egy határozatban történő azonosítását és elemzését indokolja, hogy egyrészt a vizsgált piac bejelentett szolgáltatásai, illetve általános jellemzői hasonlóak, másrészt a piacok elemzése és azonosítása ugyanazon feltételek és tényezők vizsgálata mellett végezhető el, azaz az összefüggések a két piacot illetően ugyanazok voltak, ugyanúgy, ahogyan a Tanács döntésének érdemi tartalma is. Azokban az esetekben, ahol az elemzésben a két piac tekintetében különbségek adódtak, a Tanács azt megfelelően feltüntette határozatában.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és az Eht. 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht. 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

A. fejezet

I. Piacmeghatározás és a piacok érintettségének megállapítása

I.1. A piacmeghatározás menete

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendelet I. sz. Mellékletében 4. számmal jelölt kiskereskedelmi piac², nevezetesen a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a 6. számmal jelölt kiskereskedelmi piac³ „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” piacok vizsgálatából indult ki, figyelemmel az Európai Unió Bizottsága (a továbbiakban: *Bizottság*) Ajánlására.⁴

A piacmeghatározás során a Tanács meghatározta a szolgáltatások pontos tartalmát, a piacok megnevezését és a jogszabályokban meghatározott fogalmakat alapul véve.

A Tanács megvizsgálta továbbá a szolgáltatók kiskereskedelmi piaci viselkedését befolyásoló tényezőket, különös tekintettel a helyettesítés kérdéseire.

A vizsgált szolgáltatási piacok meghatározása után került sor a piacok földrajzi határainak meghatározására, amelynek során a Tanács elsősorban a hálózatok által lefedett terület nagyságát vizsgálta.

A piacok meghatározása után a Tanács megvizsgálta, hogy a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacok érintett piacoknak tekinthetők-e a Magyar Köztársaság területén.

I.2. Jogszabályi fogalmak

A „Nyilvános telefonhálózathoz helyhez kötött hozzáférés lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvános telefonhálózathoz helyhez kötött hozzáférés nem lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacok vizsgálatához a kiindulási alapot az Eht. 188. §-ban szabályozott fogalmak közül a 10., 13., 14., 15., 22., 25., 26., 28., 41., 42., 67., 68., 83., 87. és 88. pontokban meghatározott fogalmak jelentették.

Az adott piac fogalmainak a megközelítéséhez támpontot ad még az ANFT 1. sz. melléklete is.

I.3. A szolgáltatás tartalmi meghatározása

A Tanács megállapította, hogy a piac technológia-szemleges vizsgálata ellenére a különféle technológiák sajátosságai miatt az azokhoz kötődő szolgáltatások tartalma kisebb eltéréseket mutat. A nemzetközi hívások piacán – technológiai megvalósításuk és/vagy hívási eljárásuk tekintetében – az alábbi részpiacok különböztethetők meg:

- 1.3.1. vezetékes hozzáféréssel rendelkező, szokványos módon telefonáló,
- 1.3.2. rádiós hozzáféréssel rendelkező,
- 1.3.3. műsorelosztó hálózathoz csatlakozó,
- 1.3.4. behívókártyát használó,
- 1.3.5. közvetítőválasztást igénybevevő előfizetők hívásai.

A Tanács megállapította, hogy az 1.3.1 - 1.3.3. részpiacok egymástól sem a hívási eljárásokban, sem az elérhető előfizetők vagy szolgáltatások vonatkozásában nem térnek el egymástól, ezeket egy piacnak tekinti mind a lakossági, mind a nem lakossági hívások esetében.

Az 1.3.4. és 1.3.5. részpiacok kérdését a Tanács az 1.4.4. és 1.4.5. pontban vizsgálta meg.

A vizsgált piac azonosításának első lépéseként a Tanács elvégezte a bejelentett szolgáltatások vizsgálatát. Ennek során a Tanács megvizsgálta a 4. és 6. számú piacon ténylegesen nyújtott és igénybe vehető, szolgáltatások tartalmi jellemzőit, és a jogszabályi követelményeket.

A „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” kiskereskedelmi piacokhoz tartozó szolgáltatásokat alapvetően az határozza meg, hogy az a helyhez kötött, nyilvános telefonhálózat (Eht. 188. § 42. és 87. fogalom) igénybevételeivel a „nemzetközi hívás” jogszabályi fogalmának (Eht. 188. § 42. és 83. fogalom) megfelel, valamint az előbbi piacot az „egyéni előfizető” jogszabályi fogalmának (Eht. 188. § 10. fogalom) megfelelő felhasználók, míg az utóbbi piacot a nem egyéni (üzleti) előfizető fogalmának megfelelő felhasználók veszik igénybe.

A szolgáltatás fenti jogszabályi kritériumoknak való megfelelése független attól, hogy az igénybe vett hálózat részben vagy egészben vonalkapcsolt, vagy csomagkapcsolt technológiával működik, és a hálózat típusa PSTN vagy IP alapú.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacokon a bejelentett szolgáltatás alapvető jellemzői az alábbiak:

- a) A szolgáltatást a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” megnevezésű piacon lakossági, a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” megnevezésű piacon üzleti előfizetők részére nyújtják.
- b) A szolgáltatás helyhez kötött előfizetői hozzáférési ponton érhető el.
- c) A nemzetközi hívások az ANFT 1. sz. mellékletének 4.1.3. pontjában leírt módon kezdeményezhetők,

2 Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 4. számmal jelölt piaccal

3 Amely megegyezik az Európai Bizottság 2003/311/EC sz. Ajánlásában 6. számmal jelölt piaccal

4 2003/311/EC sz. Ajánlás Melléklete

- d) A szolgáltatások köre az alábbi funkciókat tartalmazza
 - da) a külföldi (nemzetközi) helyhez kötött telefonhálózatok előfizetőinek a hívása,
 - db) külföldi (nemzetközi) mobil hálózatok előfizetőinek a hívása,
 - dc) nemzetközi műholdas rádiótelefon hálózatok előfizetőinek a hívása,
 - dd) kezelői segítséggel elérhető szolgáltatások (pl. tudakozás utáni kezelői/automatikus nemzetközi hívás) igénybevétele,
 - de) nemzetközi faxkapcsolat létesítése,
- e) a szolgáltatás keretében felépített kapcsolatok után az előfizető a kapcsolat időtartamával arányos és a hívás jellegétől⁵ függő tarifa szerinti forgalmi díjat fizet,
- f) a díjfizetés jogszabály szerint részletezett számla alapján, vagy előre befizetett összegből történő levonás alapján (hívókártya, előre fizetett díjszomag) történik,
- g) a díjak napszaktól függetlenek.

I.4. A tárgyi piacmeghatározástól való esetleges eltérés indoklásának vizsgálata

Az IHM rendelet 2. § (2) bekezdése szerint „A Tanács a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságai által indokolt esetben az 1. számú mellékletben meghatározott szolgáltatási (áru) piacoktól eltérő piacokat is meghatározhat.” Ugyanígy rendelkezik a Tájékoztató 9. és 36. pontja is a hatóság feladatainak tekintetében.

A Tanács megvizsgálta, hogy vannak-e olyan, a nemzeti sajátosságok által indokolt esetek, amelyek miatt az IHM rendeletben meghatározott tárgyi piacoktól való eltérés válhat szükségessé. A Tanács a tárgyban jelzett kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatban az alábbi, különböző elektronikus hírközlési piacok összevonására, valamint szolgáltatási részpiacok más piacokhoz való átcsoportosítására vonatkozó alapvető lehetőségeket vizsgálta.

I.4.1. A lakossági és nem lakossági kiskereskedelmi piacok összevonása

- a) Az IHM rendelet külön kiskereskedelmi piacként jelöli meg - a nemzetközi piacok vonatkozásában is - a lakossági és a nem lakossági felhasználók részére nyújtott szolgáltatások piacát.

Az IHM rendelet fogalomhasználata eltér az Eht. fogalomhasználatától, ezért a Tanács a „lakossági felhasználó” fogalmának szinonimájaként alkalmazta az „egyéni előfizető”/ illetve felhasználó/ fogalmát (az Eht. 188. § 10. pontja alapján) az alábbiaknak megfelelően:

A lakossági (egyéni) előfizető (felhasználó) az a természetes személy, aki úgy nyilatkozott, hogy gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén kívül veszi igénybe az előfizetői szolgáltatást.

Ennek alapján a „nem lakossági” felhasználó meghatározást a „nem egyéni” előfizető és felhasználó törvényi fogalmának figyelembe vételével alkalmazta a Tanács: *Nem lakossági (üzleti, intézményi) előfizető (felhasználó) az a jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaság vagy egyéni vállalkozó magán-személy, aki úgy nyilatkozott, hogy gazdasági vagy szakmai tevékenységi körén belül veszi igénybe az előfizetői szolgáltatást.*

- b) A Tanács megvizsgálta, hogy a szolgáltatók Általános Szerződési Feltételei (ÁSZF) lehetővé teszik-e a megkülönböztetést a lakossági és a nem lakossági felhasználók között:

- ba) A szolgáltatók általában deklaráltan külön díjszomagokat kínálnak a lakossági előfizetőknek, illetve az üzleti előfizetőknek.

- bb) A lakossági előfizetőknek kínált díjszomagok általában nem kedveznek az üzleti előfizetőknek, illetve ez fordítva is fennáll.

- bc) A lakossági előfizetők forgalmi jellemzői (így pl. nemzetközi forgalmuk volumenének hányada az összes nemzetközi forgalomból) lényegesen eltér az üzletitől:

- Lakossági nemzetközi forgalom hányada: 37,48

- Üzleti nemzetközi forgalom hányada: 62,52

(Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek 2004. évi adatai alapján)

- bd) Az 1993-94-ben megkötött koncessziós szerződések alapján az egyes számozási körzetekben működő szolgáltatók, illetve jogutódok 8 évre kizárólagos jogot szereztek nyilvánosan elérhető helyhez kötött telefon (akkori kifejezéssel: közcélú távbeszélő) szolgáltatás nyújtására. E szolgáltatók mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon versenyképes ajánlatokkal vannak jelen. Az újonnan piacra lépő ún. alternatív szolgáltatók, tehát amelyek korábban nem rendelkeztek koncesszióval az ország valamely területén, ezzel szemben szinte kizárólag nem lakossági előfizetők közül képezik előfizetői bázisukat.

- be) A felhasználók körében a lakossági előfizetők nem képesek kiegyenlítő vásárlóerőt létrehozni, erre csak a nagy forgalmat létrehozó, nem lakossági előfizetőknek van lehetőségük.

- bf) A közvetítőválasztást igénybe vevő előfizetők részaránya jelentősen eltér egymástól lakossági ill. üzleti előfizetők esetén.

- Lakossági, közvetítőválasztást igénybe vevő nemzetközi forgalom aránya az összforgalomhoz képest 2004-ben 8,11%

⁵ Országtól, szolgáltatótól vagy a hálózat jellegétől (helyhez kötött vagy mobil) függő díjak

- Nem lakossági, közvetítőválasztást igénybe vevő nemzetközi forgalom aránya az összeforgalomhoz képest 2004-ben 14,48%.

(Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek 2004. évi adatai alapján)

Fentiek miatt a Tanács indokoltan tartja a lakossági és a nem lakossági piac megkülönböztetését.

I.4.2. A nyilvános állomásokról indított hívások

a) A szolgáltatók adatállományukban külön kezelik a nyilvános telefonállomásokról (a továbbiakban: nyilvános állomás) indított hívásokat. Az Eht. 188. § 88. pont szerinti nyilvános telefonállomás fogalmából nem derül ki, hogy a nyilvános állomásokról indított hívások a lakossági vagy a nem lakossági piachoz tartoznak-e, vagy esetleg mindkettőhöz. (A Bizottság ajánlása, illetve más releváns EU anyagok explicit módon nem érintik a nyilvános állomásokról indított hívások kérdését a piacelemzés vonatkozásában.)

b) A Tanács megfontolva, hogy

- a nyilvános telefonállomásoknál a használónak nem kell nyilatkoznia arról, hogy lakossági vagy

nem lakossági minőségben telefonál-e, mivel a nyilvános állomás tarifái ettől függetlenek;

- a nyilvános állomásokról indított hívások bizonyos mértékben megoszolhatnak a lakossági és nem lakossági piacok között, azonban ezek elkülönítése a rendelkezésre álló adatok alapján nem lehetséges, mert a kétféle eredetű hívásokat a szolgáltatók műszakilag nem tudják megkülönböztetni; ezek aránya csak igen költséges piackutatással lenne megállapítható;

- ugyanakkor a nyilvános állomások kötelező aránya csak az egyetemes szolgáltatásra vonatkozó követelmények között szerepel (Eht. 117. § b) pont); az egyetemes szolgáltatás pedig elsősorban a lakossági felhasználók érdekeit szolgálja;

- a tapasztalat azt mutatja, hogy a használók a nyilvános állomást gazdasági tevékenységi körükön kívüli esetekben veszik igénybe, a nyilvános állomások jelentősége fokozatosan csökken:

1. táblázat: Összes nyilvános állomásról indított nemzetközi hívás aránya a teljes lakossági nemzetközi híváshoz

		Év		
		2002	2003	2004
Összes lakossági nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	6897,9	5710,6	4 913,2
	forgalma (ezer perc)	82 126	74 774	77 679
Összes nyilvános állomásról indított nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	1 156,5	866,2	340,4
	forgalma (ezer perc)	9 150,1	7 354,5	5 716,9
% -os megoszlás	árbevétel	16,8	15,2	6,93
	forgalom	11,14	9,84	7,36

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

A Tanács a nyilvános állomásokról indított nemzetközi hívásokat, valamint az ezzel kapcsolatban befolyó bevételeket a lakossági piac részének tekinti.

I.4.3. A nemzetközi- és belföldi hívások piacának összevonása

A Tanács megvizsgálta, hogy indokolt-e Magyarországon a belföldi hívások összevonása a nemzetközi hívásokkal. A vizsgálat alapján a Tanács megállapította a következőket:

2. táblázat: Árbevétel és forgalom dinamikája az adott piacon

		2002	2003	2004
Lakossági piac	Belföldi forgalom (ezer perc)	7 597 277	6 594 643	6 668 573
	Nemzetközi forgalom (ezer perc)	82 126	74 774	77 679
	Belföldi árbevétel (MFt) ¹	82 725	81 684	75 699
	Nemzetközi árbevétel (MFt)	6 898	5 711	4 913,2
	Belföldi hívások átlagára (Ft/perc) ¹	10,89	12,39	12,35
	Nemzetközi átlagár (Ft/perc) ¹	83,99	76,38	63,25
Nem lakossági piac	Belföldi forgalom (ezer perc)	4 646 319	4 496 918	3 638 561
	Nemzetközi forgalom (ezer perc)	121 771	120 929	129 581
	Belföldi árbevétel (MFt)	79 872	78 882	69 724
	Nemzetközi árbevétel (MFt)	8 568	6 942	6 652,7
	Belföldi hívások átlagára (Ft/perc) ¹	17,19	17,54	21,24
	Nemzetközi átlagár (Ft/perc) ¹	69,22	56,44	51,34

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján.

Megjegyzések a táblázathoz:

1. Az átlagárak csak összehasonlító jellegűek és az árbevétel/forgalom hányadossal egyenlők.

További, a döntést alátámasztó indokok:

- A nemzetközi hívások jellegzetessége, hogy percdíjjaik jóval magasabbak a helyi vagy országos hívások díjainál;
- A nemzetközi hívások díjai – eltérően a belföldi hívásokétól – napszaktól függetlenek;
- A korábban magas nemzetközi hívásdíjak miatt a verseny ezen a piacon jóval hamarabb kialakult, mint más piacokon. A piac fejlődése szempontjából kiemelkedő jelentőségű volt, hogy – amikor a Matáv Rt. (most Magyar Telekom Nyrt.) még kizárólagos jogosultsággal rendelkezett a nemzetközi hívások piacán – már megjelentek IP technológiát alkalmazó és az akkori szabályozás szerint közcélú távbeszélő szolgáltatásnak nem minősülő nemzetközi kimenő hívásslolgáltatások;
- A nemzetközi hívások esetében a többi piachoz képest nagyobb gyakorisággal alkalmazzák a szolgáltatók az IP és/vagy kártyás behívó technológiát.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a belföldi hívásokat mind a lakossági, mind a nem lakossági piac vonatkozásában a vizsgált nemzetközi piacoktól elkülönítve indokolt vizsgálni.

I.4.4. Behívókártyás hívások különválasztása

Figyelembe véve azon tény, hogy a vizsgált múltbeli időszakban több szolgáltató nyújtott lehetőséget nemzetközi hívások behívókártyás lebonyolítására (amelyet az Eht. 188. § 88. „Nyilvános telefonállomás” fogalma, mint „hívó kódokkal használatos kártyák”-at említ), a Tanács a piacelemzés során a következő meghatározást használta:

„Behívókártyás szolgáltatás: belföldi és/vagy nemzetközi hívások lebonyolításának olyan módja, amikor az

ANFT szerinti hívószám tárcsázása előtt az előfizető a szolgáltatás igénybevételének kezdeményezésére szolgáló speciális számot és behívókártyája számát, valamint azonosító (PIN) kódot tárcsáz. A szolgáltatóval kötött megállapodás alapján a hívó helyhez kötött előfizető „A” száma felhasználásával az eljárás egyszerűsíthető.”

A Tanács megállapította, hogy a funkcionalitás oldaláról a behívókártyás szolgáltatás a vizsgált piacon alkalmas nemzetközi hívások kezdeményezésére, és a vizsgált időszakban ezt a felhasználók használták is. A szolgáltatók által nyilvántartott ill. a hatósággal közölt adatokból azonban nem derül ki, hogy a behívókártyás szolgáltatást lakossági ill. nem lakossági ügyfelek milyen arányban veszik igénybe. Ezért közelítésül a megoszlást a közvetítőválasztással azonosnak vettük. Az adatok a piacok megítélésében viszonylag csekély szerepet játszanak, ezért a közelítést a Tanács elfogadhatónak tartja.

A beérkezett adatok alapján azonban megállapítható, hogy a felhasználók többsége még nem él a kétszintű tárcsázás és az előre fizetett jelleg előnyeivel.

A kérdőíves felmérés elemzése alapján a Tanács megállapította, hogy a behívókártyás szolgáltatások még induló szakaszban vannak (lásd a 3. táblázatot).

A Tanács megállapította azt is, hogy a piacon lévő behívókártyás szolgáltatást nyújtó vállalkozások a szolgáltatást többségükben IP technológia felhasználásával valósítják meg. Az IP technológia az átviteli útnak csak olyan szakaszára terjed ki, amely nincs közvetlen kapcsolatban az előfizetői végberendezéssel. Az előfizetők a kétféle, egymástól különböző technológia hatását nem érzékelik.

3. táblázat: Behívókártyás szolgáltatás aránya a teljes nemzetközi hívásokhoz viszonyítva

			2002	2003	2004
Lakossági	Összes nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	6 948	5 711	4 913,2
		forgalma (ezer perc)	82 126	74 774	77 679
	Összes behívókártyás nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	346	361	26,4*
		forgalma (ezer perc)	4 597	4 860	1 157*
	% -os megoszlás	árbevétel	4,97%	6,32%	0,54%
		forgalom	5,59%	6,49%	1,49%
Nem lakossági	Összes nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	8 568	6 942	6 652,7
		forgalma (ezer perc)	121 771	120 929	129 581
	Összes behívókártyás nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	334	349	39,6*
		forgalma (ezer perc)	6 810	7 863	1 736*
	% -os megoszlás	árbevétel	3,90%	5,03%	0,60%
		forgalom	5,59%	6,50%	9,92%

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján.

* a lakossági/nem lakossági bontás 40/60%-os becslésen alapul

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a behívókártyás szolgáltatással lebonyolított nemzetközi hívások az adott piac részét képezik.

I.4.5. A közvetítő-választással (korábban szolgáltató-választással) indított hívások piacának különválasztása

A Tanács megvizsgálta a közvetítő-választás alakulását az utóbbi 3 évben. Az alábbi feltüntetett táblázat azt mutatja, hogy a közvetítő-választás elterjedése a teljes piac méretéhez képest még mindig nagyon alacsony részesedéssel bír, mely még az 1%-ot sem érte el.

4. táblázat: Közvetítőválasztás részesedése az összes nemzetközi hívásból

			Év		
			2002	2003	2004
Lakossági	Összes nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	6 898	5 711	4 913,2
		forgalma (ezer perc)	82 126	74 774	77 679
	Összes szolgáltató-választásos nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	22,5	23,2	253,3
		forgalma (ezer perc)	325,3	416,2	6 299
	% -os megoszlás	árbevétel	0,40%	0,56%	5,16%
		forgalom	0,33%	0,41%	8,11%
Nem lakossági	Összes nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	8 568	6 942	6 652,7
		forgalma (ezer perc)	121 771	120 929	129 581
	Összes szolgáltató-választásos nemzetközi hívás	árbevétele (MFt)	99	249	745
		forgalma (ezer perc)	2 341	6 147	18 765
	% -os megoszlás	árbevétel	1,16 %	3,59 %	11,2 %
		forgalom	1,92 %	5,08 %	14,48 %

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

Az IP technológia hatására ugyanaz állapítható meg, mint a 3. számú táblázat alapján az I.4.4. pontban. Emellett megfigyelhető, hogy a behívókártyás szolgáltatók a VoIP technológiának köszönhetően alacsonyabb nemzetközi hívásköltségekkel működnek, hiszen – különösen a nem lakossági szektorban – a forgalom sokkal nagyobb hányadát bonyolítják le, mint amekkora az árbevételi arányokból következnek.

Fentiek alapján a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a közvetítő-választás útján indított hívások a vizsgált piac részét képezik.

I.5. Helyettesítés vizsgálata

A Tanács a nemzetközi forgalmi piacokon vizsgálta a lehetséges keresleti és kínálati helyettesítést. Az esetleges helyettesítési lehetőségek mindemellett befolyásolhatják a vizsgált piac határait is. A helyettesítés vizsgálatát a Tanács egyidejűleg végezte mind a lakossági, mind a nem lakossági piacokra.

A helyettesítési lehetőségek felmérése során a Tanács elsősorban a funkcionális azonosságokat ill. eltéréseket, a piackutatás által feltárt használati szokásokat, az áttérés korlátait és az árakat vizsgálta.

I.5.1. Keresleti helyettesítés

A keresleti helyettesítés lehetővé teszi a hatóság számára azon helyettesíthető áruk vagy áruskála meghatározását, amelyekre a fogyasztók könnyen válhatnak egy relatív ár-emelkedés esetén. Ezek alapján a Tanács a jelen piacon megállapította, hogy a más szolgáltató által versenytársként nyújtott, tartalmilag azonos telefon-szolgáltatás – amennyiben az az adott területen elérhető – nem a helyettesíthetőség körébe tartozik.

A kiskereskedelmi szinten lehetséges keresleti helyettesítés vizsgálata során a Tanács megvizsgálta, hogy elméletileg mely szolgáltatások jöhetnek szóba a korábban meghatározott bejelentett szolgáltatás helyettesítőjeként. Ebből kiindulva a Tanács a következő, a fogyasztók számára hozzáférhető keresleti helyettesítési lehetőségeket vizsgálta meg:

1. mobil rádiótelefon hálózaton,
2. bérelt vonallal,
3. Interneten nyújtott kétirányú beszédátvitel útján kezdeményezett nemzetközi hívások.

1.5.1.1. Nyilvánosan elérhető helyhez kötött nemzetközi telefonszolgáltatások helyettesítése mobil rádiótelefon hozzáféréssel

A Tanács megvizsgálta a helyhez kötött nemzetközi telefonszolgáltatások helyettesíthetőségét mobil rádiótelefon szolgáltatásokkal. Ennek során megvizsgálta a bejelentett szolgáltatás egyes összetevőit, vala-

mint a szolgáltatás igénybevételének egyéb körülményeit.

A helyettesítés vizsgálata során a Tanács abból a feltételezésből indult ki, hogy a helyhez kötött telefon szolgáltatás lakossági felhasználóinak jelentős része mobil telefonnal is rendelkezik, amit alátámaszt a mobil aktív SIM-kártyák⁶ olyan magas száma (8,12 millió), amely csaknem eléri a 14 éves és annál idősebb magyar lakosság létszámát (8,517 millió)⁷ A mobil rádiótelefon használata nemzetközi hívás céljára tehát nem igényli külön előfizetői jogviszony újonnan történő létesítését. A helyettesítés vizsgálatát a továbbiakban a Tanács a funkcionalitás, a forgalmi-használati jellemzők és a jellemző árak áttekintésével végezte el.

- a) A Tanács vizsgálatának eredményeképpen megállapította, hogy a bejelentett szolgáltatásnak az I. 3. d) pontban felsorolt „szolgáltatások köre funkciói” közül mobil rádiótelefonnal a da) (*a külföldi és nemzetközi helyhez kötött telefonhálózatok előfizetőinek az elérése*), a db) (*külföldi és nemzetközi mobil hálózatok előfizetőinek elérése*) és dc) (*nemzetközi műholdas rádiótelefon hálózatok előfizetőinek az elérése*) pontokban megjelöltek teljesíthetők mobil rádiótelefon hozzáférés igénybevétele esetén is.

A Tanács azonban eltéréseket talált a szolgáltatás egyéb, lényeges jellemzői és igénybevételi körülményei vonatkozásában.

Az I. 3. dd) pont (*kezelői segítséggel elérhető szolgáltatások*) vonatkozásában megállapítható, hogy a mobil rádiótelefon hálózatok a nemzetközi távhívás kezelő útján történő lebonyolítását nem támogatják

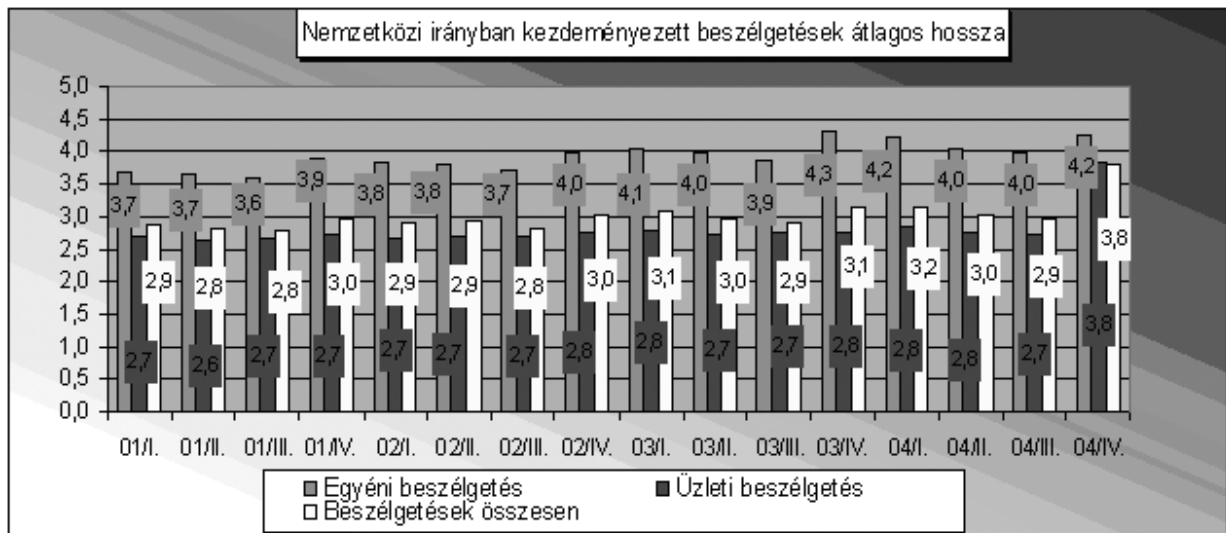
Az I. 3. de) pont (*nemzetközi faxkapcsolat létesítése*) szerinti faxhívás szolgáltatás a mobil hálózatban azért nem értelmezhető, mert az elsődlegesen hangszolgáltatásra tervezett mobil rádiótelefon hálózat csak mérsékelt sebességgel⁸ és a hálózati végpont különleges beállítása esetében alkalmasak adatátvitelre. Ugyanaz a hálózati végpont vagy hangszolgáltatásra, vagy adatátvitelre alkalmas csupán és a végberendezés is különleges GSM távmásoló készülék kell, hogy legyen.

- b) A Tanács a vizsgálatok eredményei alapján arra a megállapításra jutott, hogy a beszédkapcsolatok terén differenciálódás indult meg a helyhez kötött és a mobil telefonhasználat terén. Ezt jól jellemzik a nemzetközi hívásforgalmi adatok, ezen belül a hívások tartási ideje, amely a helyhez kötött telefonhálózatban a következő képet mutatja:

6 Subscriber Identity Module Card – előfizetői azonosító kártya, amely a rádiótelefonba helyezve az utóbbit alkalmassá teszi annak használatára a szolgáltató hálózatában, az előfizetett szolgáltatások körében.

7 KSH: 2005 január 1.

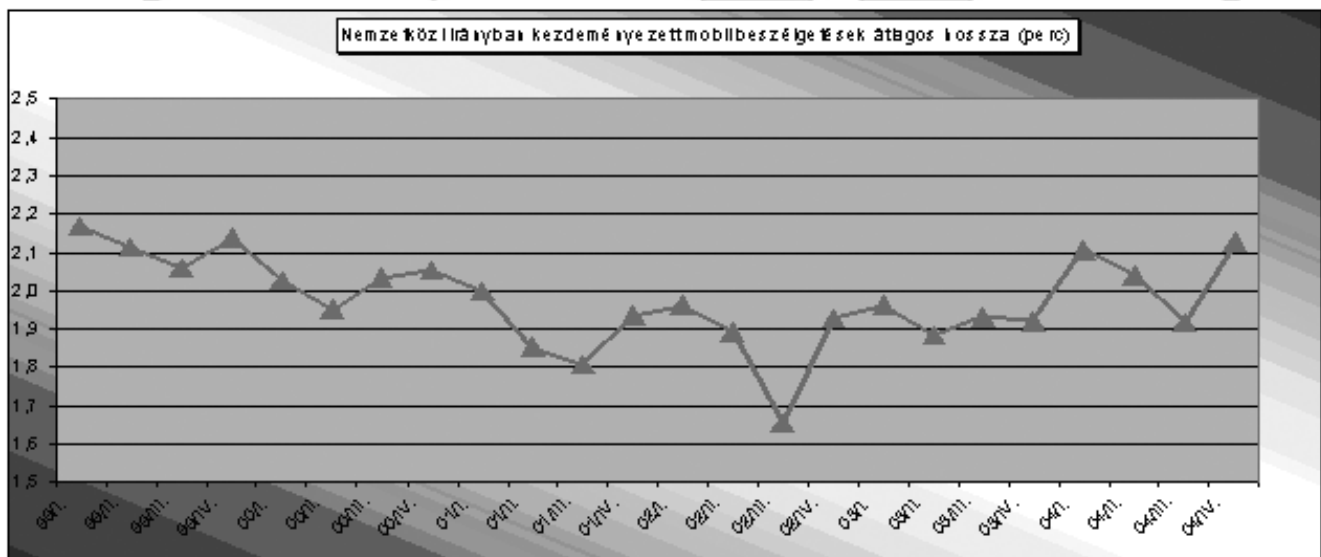
8 Adatátvitelre beállított végpont esetén a vizsgált időszakban max. 14 kbit/s

Forrás: OSAP, 1707/04-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

1. ábra

Ugyanakkor a mobil rádiótelefon hálózatban – ahol a lakossági és nem lakossági hívások megkülönböztetésére nincs mód – az adatok a következő képet mutatják:

Forrás: OSAP, 1707/04-as számú "A távközlési tevékenység évközi adatai" c. adatszolgáltatás alapján

2. ábra

A differenciálódás abban a kézenfekvő tényben nyilvánul meg, hogy a helyhez kötött telefonhívások általában háztartáshoz, vállalkozáshoz, intézményhez, hivatalos szervezethez irányulnak, míg a mobil hívások személyes jellegűek és azokat csak a legritkább esetben továbbítják más személyhez. A mintegy 1,5-2-szeres helyhez kötött/mobil tartásidők aránya is ezt bizonyítja. Másrészt a tartásidőkben megnyilvánuló különbség feltehetően arra is rámutat, hogy a mobilhívást a fogyasztók szubjektíve drágábbnak érzik.

Ugyancsak a differenciálódást támasztja alá a fajlagos forgalmak vizsgálata. Összehasonlítottuk a mobil rádiótelefonról indított nemzetközi hívásforgalom egy előfizetőre jutó átlagát a helyhez kötött telefonról indított hívásokéval. Annak ellenére, hogy sokkal több mobil rádiótelefon előfizetés van, mint amennyi helyhez kötött, az előfizetők jóval nagyobb forgalmat bonyolítanak le helyhez kötött telefonról, mint mobil rádiótelefonról. A helyhez kötött telefon előfizetők fajlagos forgalma több mint ötször haladja meg a mobiltelefon-előfizetőkét.

5. táblázat: Mobil és helyhez kötött előfizetők nemzetközi forgalma 2004-ben

	<i>Mobil</i>	<i>Helyhez kötött</i>
2004 átlagos előfizetések száma	8 335 887	3 524 065
forgalom (1000 perc)	85 968	207 260
egy előfizetésre jutó átlagos nemzetközi forgalom (perc)	10,31	58,81

Forrás: a szolgáltatók által megadott adatok alapján

A mobil nemzetközi forgalom tartalmazza a külföldön lévő magyar előfizetők felhívásakor roaming segítségével keletkezett nemzetközi hívásokat is.

- c) A tarifák általános vizsgálata alapján megállapítható, hogy a vezetékes és mobil nemzetközi hívásokból származó, forgalomra vonatkoztatott fajlagos árbevétel a következőképpen alakult (mobil esetében nincs mód a lakossági és nem lakossági árbevételek különválasztására):

6. táblázat: Helyhez kötött telefon beszélgetések nemzetközi átlagdíja 2004-ben

7.

<i>Vezetékes díj elem</i>	<i>Éves bevétel (MFt.)</i>	<i>éves forgalom (ezer perc)</i>	<i>átlagos díj</i>
lakossági	4 913,2	77 679	63,25
üzleti	6 612,4	129 581	51,03
összesen	11 525,6	207 260	55,61

Forrás: szolgáltatók által megadott adatok alapján

8. táblázat: Mobil rádiótelefon nemzetközi beszélgetések átlagdíja 2004-ben

9.

<i>Mobil díj elem</i>	<i>Éves bevétel (Ft.)</i>	<i>éves forgalom (perc)</i>	<i>átlagos díj</i>
Lakossági + üzleti összesen	7 640 077 389	85 968 034	88,87

Forrás: Piaci monitoring jelentések alapján

A fenti táblázatokból egyértelműen kitűnik, hogy a mobil rádiótelefon hálózatokban kezdeményezett nemzetközi hívások átlagára jelentősen (59,8%-kal) meghaladja a helyhez kötött hálózatokban kezdeményezett hívásokét.

A Tanács a helyhez kötött lakossági nemzetközi telefonhívások helyettesíthetőségének a vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy valamennyi fenti szempont figyelembevételével a mobil rádiótelefon nemzetközi hívások a vizsgált időszakban nem tekinthetők helyettesítő szolgáltatásnak.

I.5.1.2. Nemzetközi hívások helyettesíthetősége bérelt vonallal

A Tanács megvizsgálta a helyhez kötött nemzetközi telefonhívások helyettesítésének lehetőségét bérelt vonalon, *külföldi telefonközponton* keresztül felépülő hívásokkal. A bérelt vonal csak a nem lakossági előfizetők esetében lehet üzletileg kifizetődő a magas bérelt vonali díjak miatt, emellett a vállalkozások részére a belföldi hívások lehető-

ségét is biztosítani kell. Az ilyen távoli bekötésről elmondható, hogy az jellegzetesen a vállalkozás érdekkörének elérésére létrehozott második választási irány a vállalkozás alközpontjaiban.

A Tanács megállapította, hogy a bérelt vonal a helyhez kötött telefonról végezhető lakossági nemzetközi hívásnak nem helyettesítője, ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

I.5.1.3. Internet hálózaton megvalósított kommunikáció és a nemzetközi hívások helyettesíthetősége

Az Interneten keresztüli nemzetközi hívásokkal történő helyettesítésnek több változata van:

- a) Nemzetközi hívások számítógépen keresztül,

b) Nemzetközi hívások IP telefonon keresztül.

Az Internet hálózaton bonyolított kommunikáció biztosításához a következő feltételek szükségesek:

- A használatnak legyen számítógépe (terminál adapterrel, mikrofonnal és hangszórával, megfelelő programmal stb.), vagy IP telefonja, mint végberendezés,
- A számítógép vagy az IP telefon be legyen kapcsolva,
- A használatnak legyen megfelelő szoftvere,
- A használatnak legyen szélessávú Internet hozzáférése,
- A cím kölcsönösen ismert legyen.

Ez esetben a hívottat csak akkor lehet elérni, ha annak Internet címét ismerjük, számítógépe be van kapcsolva, és bejelentkezett az Interneten, ezek hiányában a hívó nem tudja jelezni beszélgetési igényét. A nyilvános helyhez kötött hálózat esetében ezt a problémát a csengetés oldja meg.

Magyarországon ma már használatban vannak olyan Internet programok⁹, amelyek kétirányú beszédkommunikációt tesznek lehetővé akár számítógép-számítógép közötti, akár számítógép-PSTN telefon, akár IP telefon-számítógép, IP telefon-PSTN telefon viszonylatában. A legtöbb esetben a kommunikáció az Internet szolgáltató által nyújtott szolgáltatás igénybevételeből származó lehetőségként fogható fel. Az ilyen hozzáférés azonban nem ad lehetőséget minden szolgáltatás igénybevétele (pl. segélyhívás), mivel az Internet hívások nomadikus jellege nem teszi lehetővé a hívó helyének azonosítását.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy az Internet szélessávú hozzáférési szolgáltatása a vizsgált időszakban nem tekinthető helyettesítő szolgáltatásnak a vizsgált piacokon, ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a vizsgált kiskereskedelmi piac meghatározására e szempont nincsen hatással, ezért a szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

I.5.2. Lánc-helyettesítés

Helyettesíthetőségi lánc akkor keletkezik, amikor ugyan bizonyítható, hogy az „A” és „C” áruk nem közvetlenül helyettesíthetőek, a „B” áru mind az „A”, mind a „C” árut képes helyettesíteni és ezért az „A” és „C” áruk azonos árupiacon lehetnek, mivel árazásukat korlátozhatja a „B” áru általi helyettesíthetőségük.

Az előző pontokban említett lehetséges helyettesítők egyike sem bizonyult valódi helyettesítőnek, így a lánc közepén hiányzó szem (B) hiánya miatt a Tanács megállapítja, hogy lánc-helyettesítés sem áll fenn.

I.5.3. Kínálati helyettesítés

A vizsgálat tárgya annak kiderítése, hogy mi a valószínűsége annak, hogy a kérdéses piacon jelenleg nem működő vállalkozások úgy döntenek-e, hogy rövid időn belül egy relatív, vagyis kismértékű de jelentős és tartós áremelkedés után belépnek a piacra.

A Tanács megvizsgálta a szóba jöhető vállalkozásokat, melyeknek meglévő hálózatuk alapvetően alkalmas a szolgáltatások nyújtására. Megállapította, hogy három ilyen lehetséges vállalkozás típus létezik, mely részben alkalmas infrastruktúrával rendelkeznek:

- a) nem nyilvános (magánhálózattal rendelkező) helyhez kötött telefon tevékenységet végző vállalkozások,
- b) áramszolgáltató vállalatok PLC¹⁰ technológiával,
- c) olyan vezetékes/kábeles műsorelosztó szolgáltatók, melyek kétirányú csillagpontos hálózattal rendelkeznek, de telefon szolgáltatást még nem nyújtanak.

A piacralépés korlátainak vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a jogi korlátok jelentéktelenek, a szolgáltatás bejelentése után a szolgáltatás nyújtása azonnal megkezdhető¹¹.

A strukturális korlátok vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a piacralépés a meglévő korszerű infrastruktúrán túlmenően jelentős beruházásokat igényel. Ilyenek pl.:

- vezetékes műsorelosztó hálózat esetén a fejállomás csatlakoztatása a telefonhálózat valamely kapcsolóközpontjához, a számhordozhatóság és a segélyhívó szolgálatok elérésének a megoldása, a törvényes lehallgatás alrendszerének a telepítése, az előfizetők ellátása megfelelő modemekkel (set-top boxokkal);
- nem nyilvános, magánhálózattal rendelkező vállalkozás telefonhálózata esetén az előfizetői nyilvános hálózat kiépítése, összekapcsolás a nyilvános telefonhálózattal, a számlázó rendszer kiépítése;
- PLC hálózat esetén a vivőfrekvenciás átvívő hálózat kiépítése, az előfizetői hozzáférés eszközeinek kifejlesztése és gyártásának megszervezése, összekapcsolás más nyilvános telefonszolgáltatásra használható elektronikus hírközlő hálózattal.

A Tanács a fentiek alapján megállapította, hogy önmagában az a tény, hogy egy rivális vállalkozás rendelkezik egy bizonyos szolgáltatás nyújtásához szükséges erőforrások egy részével, nem bír jelentőséggel akkor, ha a kérdéses szolgáltatás nyereséges nyújtása komoly további befektetést igényel.

Tekintettel arra, hogy a vezetékes telefon hálózatépítés, - amely átviteli utak és kapcsolóeszközök, valamint az ezek működtetését szolgáló szoftverek rendszerének magas szintű műszaki követelményeket teljesítő megvalósítása, - igen költséges vállalkozás, a Tanács megállapította, hogy kínálati oldalról új vezetékes telefonhálózat létrehozásával járó telefon szolgáltatás esetén helyettesítő hatás nincs.

⁹ Pl. Skype, NeoPhoneX, Klip

¹⁰ Power Line Communication

¹¹ Eht. 77. § (1) bek.

A Tanácsnak tudomása van arról, miszerint egyes vállalkozások az áramszolgáltató hálózat vivőfrekvenciás kihasználására épülő szolgáltatással készülnek belépni az adott piacra, azonban ezen vállalkozások esetleges belépéséről eddig ismert információk (tervek, elképzelések) még nem vehetők figyelembe a kínálati helyettesíthetőség vizsgálata szempontjából.

A vezetékes műsorelosztással foglalkozó vállalkozások esetében azokban az esetekben, amikor a szolgáltató már nyújt szélessávú Internet elérést a hálózatán, a kábeltelefon bevezetésének az esélye nagy. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni az infrastrukturális korlátokon túlmenően azt a feladatot, amit a megfelelő szakember-gárda szervezése jelent a teljesen más jellegű fenntartási és ügyfélszolgálati feladatokhoz.

A piac vizsgálata során a Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacon nincsen rövidtávú kínálati oldali helyettesítési lehetőség, ezért nem indokolt e szempont további vizsgálata, illetve a vizsgált kiskereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, ezért e szolgáltatási piac e szempont szerint nem bővíthető.

I.5.4. A szolgáltatási piac meghatározásának eredménye:

A piacmeghatározás során a Tanács az IHM rendeletben meghatározott, 4. és 6. számmal jelölt kiskereskedelmi piacok, azaz a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” piacok vizsgálatából indult ki. A Tanács megállapította, hogy nincsenek olyan keresleti, vagy kínálati helyettesítési lehetőségek, amelyek a vizsgált piacok szélesítését indokolták volna.

Ezért a Tanács megállapítja, hogy a magyarországi nyilvánosan elérhető nemzetközi telefonszolgáltatás piaci a piacmeghatározás eredményei alapján egybeesnek az IHM rendeletben megnevezett 4. ill. 6. számmal megjelölt piacokkal. Megállapította továbbá, hogy ez a két piac nem vonható össze.

I.6. Földrajzi piac meghatározása

I.6.1. A földrajzi piac kiterjedése

Az érintett földrajzi piac egy olyan területet foglal magában, amelyben az érintett vállalkozások részt vesznek az érintett áruk vagy szolgáltatások kínálatában és keresletében, amely területen a verseny feltételei hasonlóak vagy kellően homogének és amely megkülönböztethető olyan

szomszédos területektől, ahol az uralkodó versenyfeltételek számottevően különböznek.

A Tanács a piac földrajzi kiterjedését a homogén versenyfeltételek megléte alapján határozza meg. A legfontosabb vizsgálandó tényezők ennek során a következők:

- Helyi hálózattal való lefedettség,
- Jelentős előfizetői bázis megléte,
- A szolgáltatás bejelentése, valamint a lekötött és/vagy kijelölt számmezők az egyes számozási körzetekben,
- Egyetemes szolgáltatási terület kiterjedése,

A földrajzi piac vizsgálata során a Tanács elsődlegesen a szolgáltató használatában lévő hálózat által lefedett terület kiterjedését vizsgálta.

Másodsorban vizsgálta továbbá a közvetítő-választás útján kezdeményezett nemzetközi lakossági hívásokat, s megállapította, hogy azok volumene olyan csekély (lásd B.I.4.5. pontját), hogy az nincs hatással a homogén versenyfeltételek alakulására.

A földrajzi piac Tanács általi vizsgálatának alapja, legkisebb területi egysége a számozási körzet. A fenti tényezők alapján a Tanács az 54 db számozási körzetben egyenként vizsgálta meg a versenyfeltételek homogenitását, és megállapította, hogy az 54 számozási körzetben külön-külön a versenyfeltételek homogének.

A következő lépésben a Tanács megvizsgálta, hogy melyek azok a számozási körzetek, ahol a versenyfeltételek egyformák. A vizsgálat eredménye alapján a Tanács megállapította, hogy a számozási körzetek egyenkénti megvizsgálásával és fokról fokra haladó csoportosításával 5 db olyan földrajzi piac határozható meg, melyben

1. a versenyfeltételek külön-külön homogének,
2. szignifikánsan különböznek a többi terület versenyfeltételeitől, és
3. együttesen az ország teljes területét lefedik.

A Tanács megállapította, hogy a fenti kritériumoknak megfelelő 5 db földrajzi terület mindegyikén tapasztalható, hogy egyetlen szolgáltató számára a versenyfeltételek – mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon – jóval kedvezőbbek, mint az összes többi szolgáltató számára. Ez a kedvezőbb feltételek között levő szolgáltató mindegyik esetben megegyezik a korábbi koncessziós szolgáltatóval, vagy annak jogutódja. A homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi területeket a 8. táblázat tartalmazza.

8. táblázat: Homogén versenyfeltételekkel rendelkező földrajzi területek

Földrajzi terület	Számozási körzetek körzetszámai ¹²	Volt koncessziós szolgáltató
1. földrajzi terület	1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99	Magyar Telekom Nyrt.
2. földrajzi terület	24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.
3. földrajzi terület	32, 66, 68, 89, 95	Hungarotel Távközlési Zrt.
4. földrajzi terület	77, 78, 79	Emitel Távközlési Zrt.
5. földrajzi terület	29	Monor Telefon Társaság Kft. *

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

* A Monor Telefon Társaság Zrt. 2006. szeptember 29-i dátummal időközben átalakult Monor Telefon Társaság Kft.-vé. Tekintettel arra, hogy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. 16. § (1) bekezdése szerint, ha jogszabály másként nem rendelkezik vagy azt az ügy jellege nem zárja ki, a hivatalból indított vagy folytatott eljárásban a kieső ügyfél helyébe annak polgári jog szerinti jogutódja lép, ezért a Tanács a Monor Telefon Társaság Kft.-vel szemben folytatta eljárását.

I.6.2. A nem volt koncessziós szolgáltatók hatása a földrajzi piac kiterjedésére

A Tanács az adatlapok alapján megállapította, hogy az adott szolgáltatási piacon – a 8. táblázatban felsorolt szolgáltatókon kívül – Magyarország területén 2004. évben a következő szolgáltatók mutattak ki (csekély mértékű) árbevételt és/vagy forgalmat:

9. táblázat: Árbevételt közlő alternatív nemzetközi szolgáltatók 2004-ben
(L – lakossági, N – nem lakossági szolgáltató)

Szolgáltató megnevezése	Számozási körzet	L/N
Agnátus-Pont 2004 Távközlési Szolgáltató Kereskedelmi és Ipari Kft.	1	L/N
AMTEL Magyarország Kft	1	N
Atlas Telecom Távközlési Szolgáltató Kft.	1	L/N
BankNet Adatátviteli és Műszaki Fejlesztő Kft.	1	N
BT Limited Magyarországi Fióktelepe	országos	N
Com.unique Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	1	L
Correct Business Network Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	országos	L/N
Első Pesti Telefontársaság Zrt.	1	L/N
eTel Magyarország Távközlési Kft.	1	N
EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft.	1	N
EUROWEB Internet Szolgáltató Zrt.	1	L/N
FASTA Üzleti Szolgáltató és Kereskedelmi Bt.	országos	L/N
Global Reach Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	országos	L/N
GTS Datanet Távközlési Kft.	országos	N
H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.	országos	L/N
InTeleCom Telekommunikációs Szolgáltató Kft.	1	L/N

¹² Lásd az ANFT-t

Keystone-Inc. Kft.	1	L
Micronet Távközlési Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	országos	L/N
Option One Magyarország Kft.	1, 22, 23, 26, 34, 96	N
PanTel Távközlési Kft*.	országos	L/N
PRIVATE TEL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	országos	L/N
Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.	1	L
UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.	1	L/N
VoiceMaster Távközlési Kft.	országos	L/N

Forrás: a szolgáltatók beküldött kérdőívei

Megjegyzés: a hatnál több számozási körzetben működő alternatív szolgáltatók országosként vannak feltüntetve

* A Tanács az adatlapok kitöltését eredetileg a PanTel Távközlési és Kommunikációs Holding Zrt.-től kérte, azonban az utóbbi cég 2006. április 25.-ikén kelt levelében úgy nyilatkozott, hogy valamennyi hírközlési szolgáltatás nyújtásához használt eszközét 2005. február 28.-iki hatállyal átruházta a PanTel Kft.-re.

A Tanács a szolgáltatás-bejelentések alapján megállapította, hogy a fenti táblázatban szereplő szolgáltatók tevékenységi területe részben országos, részben csak Budapestre terjed ki. A versenyfeltételek homogenitásának vizsgálata alapján megállapította, hogy ezen szolgáltatók a földrajzi piacok fenti meghatározását árbevételükkel vagy forgalmi teljesítményükkel egyelőre nem befolyásolják (lásd a 10. és 11. táblázatot).

I.6.3. Helyettesítő szolgáltatások hatása a földrajzi piac kiterjedésére

Tekintettel arra, hogy mivel a Tanács megállapítása szerint az I.5.1.-I.5.3. pontokban foglaltak alapján sem keresleti, sem kínálati helyettesítés a vizsgált piac vonatkozásában nem áll fenn, a fent meghatározott földrajzi piacok módosítása erre való tekintettel nem szükséges.

I.7. A piac alakulása a jövőbeli időtávon belül

Az adatszolgáltatás alapját képező, vizsgált időszak után a vizsgált piacokon fontos változások álltak be. A műsorelosztó hálózaton keresztül elérhető, VoIP technológiát alkalmazó helyhez kötött telefon szolgáltatás (kábeltelefon szolgáltatás) már nemcsak a UPC vállalat hálózataiban áll rendelkezésre, hanem további KTV szolgáltatók is ajánlják (pl. T-Kábel, Fibernet stb.). Mivel a kábeltelefon szolgáltatást a Tanács a vizsgált piac részének tekinti, lényeges annak vizsgálata, hogy a kábeltelefon hozzáférések száma és forgalmunk mennyire befolyásolják a piac számszerű jellemzőit.

A KSH által koordinált Országos Statisztikai Adatgyűjtő Program (OSAP) által gyűjtött statisztika alapján¹³ megállapítható, hogy 2006 év közepén mintegy 88.290 db kábeltelefon előfizető (ebből egyéni: 81.704 db, üzleti: 6.586 db.) volt az országban, elsősorban városokban, ami a teljes fővonalszámnak mindössze 2,58%-a. Megállapítható, hogy a kábeltelefon szolgáltatás eddigi elterjedtsége a piaci viszonyokat nem változtat-

ta meg annyira, hogy az adatgyűjtés megismétlése a 2005-2006 évekre indokolt lenne.

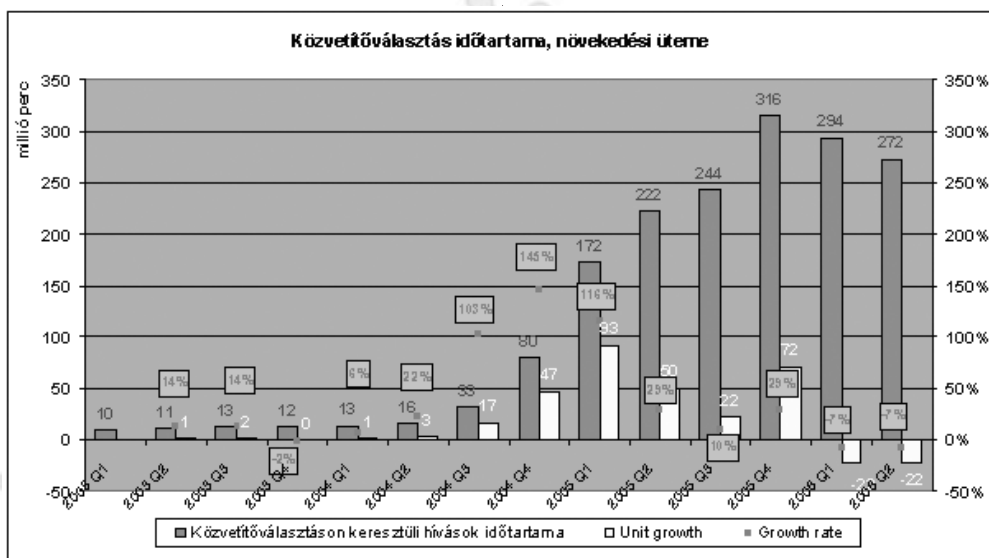
Új telefon szolgáltatás az ú.n. hordozható (nomadikus) telefon, amely helyhez nem kötött, de szorosan véve nem mobil telefonszolgáltatás igénybevételét teszi lehetővé. Az ilyen hordozható hozzáférések elérésére a hatóság megnyitotta a 21XXXXXXX számmezőt, amelyben számos szolgáltató kötött le magának számtartományt. A lekötött tartományokból 2006.10.31-ig 220 ezer hozzáférésre jelentették be a szolgáltatók azok használatbavételét. Természetesen ez nem jelent ugyanennyi előfizetőt, mert a kijelölést a számmező megkezdésekor kérik a szolgáltatók és feltehetőleg ennek a számnak egy része mögött van csupán élő, aktív előfizető.

Ugyancsak fejlődő szolgáltatási terület az Internet telefon, amely a nyilvános Internet hálózatot használja fel a beszédcsomagok továbbítására. Nemcsak a már korábban ismert Skype használata lehetséges, hanem már egyes szolgáltatók, mint pl. a Magyar Telekom, maguk is ajánlanak szélessávú (ADSL) hozzáféréseken használható telefonálási programokat.

Mindkét utóbbi telefon szolgáltatás jellemzője, hogy új technológiák használatával nyújtják más, multimédiás szolgáltatások mellett. Várhatóan a következő piacelemzés során kell ezeket is mérlegelni; ezek az utóbbiak keresleti helyettesítésként vizsgálandók, hasonlóan a mobil rádiótelefon szolgáltatáshoz.

A Tanács megvizsgálta, hogy a 2004 vége óta eltelt időben hogyan alakultak a helyhez kötött telefon forgalmi piacai. Amint az alábbi ábra mutatja, a közvetítőválasztás forgalma 2004-ben ugyan jelentős dinamikával emelkedett, ez az emelkedés azonban 2005 végén megtorpanni látszik, tehát a forgalmi piacokon jelentős átrendeződés nem volt megfigyelhető:

13 OSAP 2006 II. negyedéves kérdőíveinek az összegzése alapján

Forrás: OSAP 1707 kérdőíve a 2003-2006. évekre

3. ábra

Szükségesnek tartja a Tanács annak hangsúlyozását, hogy a vizsgált időszakban tapasztalható verseny, ami leginkább a közvetítőválasztásnak köszönhető, előnyösnek bizonyult a felhasználók szempontjából. Továbbá azt is értékelte a Tanács a piacelemzési eljárás során, hogy a közvetítőválasztási kötelezettség a megszüntetésének egyik alapvető feltétele az lenne – a JPE szolgáltatók korábbi erőfölényes helyzetének újbóli kialakulása elkerülésének érdekében –, hogy a Kötelezettek és a többi szolgáltató között kialakuljon az ideális versenyhelyzet.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált időtávon belül még nem várható, hogy a volt koncessziós szolgáltatók elvesztenék túlsúlyukat földrajzi piacukon.

Az Egyesült Államokban már léteznek olyan csomagok, amelyek együtt kínálnak lebeszélhető mobil- és vezetékes perceket. A vizsgált piacon mutatkoznak olyan tendenciák, hogy a jövőben egy vezetékes és egy mobil területen működő szolgáltató egyesülése révén lehetőség van olyan komplex telefonos csomagok kínálatára, melyek egyesítik a vezetékes és a mobil technológia előnyeit. Ebben az esetben az előfizetők mobiltelefonjukat otthon vezetékes telefonként, vezetékes díjszabással használják. Az integrált készülékeket be lehet majd arra programozni, hogy mindig azt a hálózatot használja, amelyiken olcsóbb a hívás. Ehhez technológiai oldalon szükség van a hagyományos telefonvonal megtartására. A Tanács azokat a fejleményeket, amelyek egyes szolgáltatóknak a fentiek miatt piaci erejük növekedéséhez vezethet, különös figyelemmel kíséri.

A közismert penetrációs adatok¹⁴ a mobil piac növekedésének mérséklődésére, telítődésére utalnak, így a mobilszolgáltatók keresik a növekedés további lehetőségeit, melynek során a vezetékes piacot kezdik támadni néhány a keresletet szondázó, tapogatózó jellegű bár a vezetékes szolgáltatások számára kihívást jelentő, a vezetékes ügyfeleket megcélzó ajánlatukkal.

2005. októberére tehető az az időpont, amikor a mobil rádiótelefon szolgáltatók is elkezdtek versenyezni a vezetékes telefonpiac ügyfeleinek megnyerése érdekében azáltal, hogy olyan új tarifacsomagot vezettek be¹⁵, amellyel az otthonról telefonálókat igyekeznek megnyerni előfizetőnek. Az új díjcsomag ugyanis az ügyfél által megadott címhez kötődik, kimenő hívás csak onnan kezdeményezhető. Tarifái viszont igen kedvezőek, nincs havidíja, a beszélgetés percdíjai vetekszenek a vezetékes szolgáltatók legkedvezményesebb tételeivel, azonban a külső hálózathoz érkező hívásokat a mobil végződtetési díjak továbbra is terhelik. Az új díjcsomag kiegészítő tételekkel korlátozottan mobillá tehető, mobilszámok is hívhatók vele, hátránya viszont, hogy a hozzá megvásárolható opciókkal csak a szolgáltató saját hálózatában működő számok hívhatók, valamint a roaming szolgáltatás sem vehető igénybe.

A másik új piaci jelenség egy olyan díjcsomag¹⁶, amely egyszerre tartalmazza egy vezetékes szám és egy mobil szám használatát, melyet ugyanazon (választás szerint vezetékes vagy mobil) készüléken lehet használni kedvező díjakkal. Van mód a régi vezetékes szám megtartására a Vodafone-hoz történő számhordozás segítségével. Itt már

¹⁴ Lásd az NHH piaci monitoring szolgálatának adatait a www.nhh.hu honlap „Piaci, szabályozási és stratégiai információk”, „Hírközléspiaci adatok, jelentések” cím alatt.

¹⁵ Pl. a Vodafone HáziMobil, a T-Com MobilOtthon szolgáltatása

¹⁶ Vodafone Otthon Classic tarifacsomag

mobilszolgáltatótól is (Vodafone) lehet vezetékes számot kapni, mely egy vezetékes szolgáltatóval (Invitel Zrt.) való együttműködés eredménye.

A piac fejlődésének másik jele, hogy nemcsak a UPC, hanem más kábeles műsorelosztó szolgáltatók is bevezetik a „triple play” szolgáltatást, amikor ugyanazon a hozzáféréseken nyújtanak műsorelosztási, Internet elérési és telefon szolgáltatást (utóbbit VoIP technológiával). Tekintettel arra, hogy a szolgáltatás még indulási szakaszban van, a jövőbeli időtávon belül még nem kell számolni azzal, hogy az érintett piacokon minőségi változást hoznának volumennel.

I.8. A piacazonosítás következtetései

A Tanács elvégezte a piacazonosítást az IHM rendeletben meghatározott „4. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű és „6. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piacokból kiindulva, a versenyjog elveinek alapján, az EU elektronikus hírközlési keretszabályozására figyelemmel a hatályos magyar jogszabályoknak megfelelően.

Az elvégzett vizsgálat alapján a Tanács megállapította, hogy a fent meghatározott piacok Magyarországon, a magyar viszonyoknak megfelelően a szolgáltatási piac és a földrajzi piac meghatározását együttesen figyelembe véve öt-öt földrajzi piacra bomlanak, amelyek egymástól a nyújtott és igénybevett szolgáltatásokat tekintve nem, csak földrajzi területükben különböznek, és együttesen lefedik Magyarország egész területét. Ezek a földrajzi piacok területileg egybeesnek mind a lakossági piacon, mind a nem lakossági piacon belül.

A szolgáltatási piac és a földrajzi piac vizsgálata után a Tanács öt elkülönült földrajzi piacot azonosított az alábbiak szerint.

„Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac:

1. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹⁷ alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (1. sz. földrajzi piac).

2. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (2. sz. földrajzi piac).

3. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (3. sz. földrajzi piac).

4. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (4. sz. földrajzi piac).

5. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (5. sz. földrajzi piac).

„Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piac:

1. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT) 1. sz. mellékletének 2.1.3 pontja¹⁸ alapján meghatározott, 1, 22, 23, 26, 34, 35, 36, 37, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 52, 53, 54, 56, 59, 69, 72, 73, 74, 75, 76, 82, 83, 84, 85, 87, 92, 93, 94, 96, 99 hívószámú körzeteiben (1. sz. földrajzi piac).

2. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 24, 25, 27, 28, 33, 57, 62, 63, 88 hívószámú körzeteiben (2. sz. földrajzi piac).

3. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 32, 66, 68, 89, 95 hívószámú körzeteiben (3. sz. földrajzi piac).

4. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára

¹⁷ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján az „Azonosítógazdálkodás”, „Nyilvántartások”, „Azonosítógazdálkodási nyilvántartás”, „Földrajzi számok” rovatban.

¹⁸ A számozási körzethez tartozó települések listáját lásd a hatóság www.nhh.hu honlapján az „Azonosítógazdálkodás”, „Nyilvántartások”, „Azonosítógazdálkodási nyilvántartás”, „Földrajzi számok” rovatban.

ra a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 77, 78, 79 hívószámú körzeteiben (4. sz. földrajzi piac).

5. Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a Magyar Köztársaság területének az ANFT 1. sz. mellékletének 2.1.3. pontja alapján meghatározott, 29. hívószámú körzetében (5. sz. földrajzi piac).

I.9. A piacok érintettségének a vizsgálata

A piacok azonosítása után a Tanács megvizsgálta, hogy a meghatározott piacok szabályozási szempontból érintettek tekinthetők-e a következők szerint:

- a) A versenyviszonyok vizsgálata, amelyen belül annak elemzése, hogy:
- aa) létezik-e az azonosított piacokon tartósan magas piacra lépési korlát?
- ab) a piaci jellemzők alapján, az azonosított piacok a hatékony versenyhez való közeledést mutatják-e?
- b) A versenyjogi eszközök önmagukban elégségesek-e a versenykorlátok kezelésére.

I.9.1. Piacra lépési korlátok

A belépési korlátoknak alapvetően két fajtájuk van, a jogi-adminisztratív és strukturális korlátok. Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltétel forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, amennyiben a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó egyenlőtlen feltételekkel szembesül az alkalmazott technológia és a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

Adminisztratív és jogi korlátok:

A Tanács megállapította, hogy a nemzetközi helyhez kötött telefonszolgáltatások piacára történő belépés tekintetében adminisztratív és jogi korlátok nem jelentősek. A szolgáltatás bejelentése után a piacra lépés megtörténhet. A nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatás megkezdésének előfeltétele az Eht. szerint a szolgáltatás bejelentése a hatóságnál, amely bejelentésnek a címadatokon kívül a nyújtani kívánt szolgáltatás és a használt hálózat leírását, valamint a szolgáltatás földrajzi kiterjedését kell tartalmaznia. Ezen kívül a hatósághoz be kell nyújtani az előfizetői szolgáltatások általános szerződési feltételeit és az interfészek leírását.

A nemzetközi helyhez kötött hívások piacaira belépni kívánó szolgáltató nagyrészt a váltani kívánó előfizetőknél szerezhet ügyfelet. A váltani kívánó előfizető esetében a szolgáltatás igénybevételének adminisztratív feltétele pedig az, hogy az előfizetőnek fel kell mondania eredeti szerződését és új szerződést kell kötnie az új szolgáltatóval.

Strukturális korlátok:

Strukturális korlát oka lehet:

- ha a piacon már jelen van jelentős méretgazdaságosság vagy választékgazdaságosságot elért szolgáltató;

- ha a piacra lépés olyan jelentős beruházással, költséggel jár, amely időelőtti kilépés esetén jelentős mértékben elvész (elsüllyedt költség);
- ha az új belépő szolgáltatásának nyújtásához szükséges egy vagy több részszolgáltatást, illetve hálózatrészt az ugyanazon piacon működő szolgáltatótól lehet vagy kell igénybe venni (függőségi viszony).

Egy-egy adott földrajzi területen új piacra lépő szolgáltató a következő módokon tud nemzetközi hívásokat lebonyolítani:

- a) új hálózatot épít, amelyen PSTN vagy IP protokoll szerinti nemzetközi hívás szolgáltatást nyújt
- b) közvetítő-választás által elérhetővé válik szolgáltatása az adott földrajzi területen,
- c) behívó kártyás hozzáférést létesít az adott földrajzi területen.

A Tanács megállapította, hogy az a) esetben az új piacra lépő a következő strukturális korlátokkal találkozhat:

- Méretgazdaságosság, választékgazdaságosság és a hálózati hatás (nagyobb hálózathoz tartozni többletértéket jelent a fogyasztónak, mivel az előfizető hálózaton belüli, azaz általában egyszerűbben megvalósítható, olcsóbb hívással képes elérni több hívott felet). Ez az érintett piacok tekintetében nyilvánvaló, hiszen a fentiekben meghatározott földrajzi piacokon egyeduralkodó hálózatok léteznek.
- A nehezen duplikálható erőforrás jelentős beruházással, és így az elsüllyedt költség veszélyével jár. Bár az előfizetői hozzáférési hálózat létesítése terén a telefon szolgáltatókra korábban kirótt hurokátengedési kötelezettség ezt részben enyhíti, nem mentesít a saját kapcsolóközpontok létesítése alól az adott területen.

A Tanács megállapította, hogy a b) és c) esetben a szükséges beruházás kevésbé jelentős, de hálózattal – az előfizetői hozzáférési hálózat kivételével – ebben az esetben is rendelkezni kell. Strukturális korlátként az új belépőnek ilyenkor is szembe kell néznie a méretgazdaságosság és választékgazdaságosság hatásaival, ráadásul függőségi viszony is fellép az adott földrajzi területen volt koncessziós szolgáltatóval szemben. A strukturális korlátok jelenlétét alátámasztja az előző fejezetekben bemutatott csekély részesedés a VoIP és közvetítő-választás eredetű árbevétel és forgalom terén.

I.9.2. Hatékony versenyhez való közeledés

A Tanács a piaci jellemzők alapján, az adott piac hatékony versenyhez való közeledésének megállapításához minden esetben figyelembe vette az alábbi szempontokat:

- a) Az adott piac szereplői számának időbeli változása, valamint az új - az adott piacon kívüli, de az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacán tevékenykedő – potenciálisan piacra lépő vállalkozások száma.

Az adott piacokra vonatkozó szolgáltatás-bejelentések száma 2003 és 2004 között jelentősen nőtt és további szolgáltatás-bejelentések történtek 2005 folyamán. Ezeknek a súlyát a következő, b) pont szerinti vizsgálat mutatja.

Az azonosított piacokra potenciálisan újonnan belépő vállalkozások között elsősorban azok a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatók jövetnek szóba, amelyek hálózatukon végrehajtották annak kétirányúvá tételét.

- b) Az adott piacon a szereplők részesedésének megoszlása, azok egymáshoz való viszonya, illetve a változás múltbéli és jövőbeni várható tendenciái

eset nem valószínűsíthető, valószínűbb, hogy a piac a kiinduló állapot felé konvergálna.

Fenti pontok alapján a Tanács megállapította, hogy a meghatározott piacokon a verseny a vizsgálati időtávon belül nem közeledik a hatékony verseny irányába.

I.9.3. A versenyjogi eszközök elégtelensége:

Az ex-post eszközök közös jellegzetessége, hogy pa-

10. táblázat: Piaci részesedés tendenciái a földrajzi piacokon a nemzetközi forgalomból származó árbevétel alapján)

	Földrajzi piac	Nagy piaci részesedéssel bíró szolgáltató neve	A piaci részesedés mértéke az árbevételek alapján		
			2002	2003	2004
Lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.	99,34%	98,65%	92,92%
	2. sz.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	99,84%	98,71%	98,90%
	3. sz.	Hungarotel Távközlési Zrt.	99,99%	99,40%	100,00%
	4. sz.	Emitel Távközlési Zrt.	99,99%	99,40%	100,00%
	5. sz.	Monor Telefon Társaság Kft.	99,99%	99,40%	99,87%
Nem lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.	89,91%	83,58%	74,22%
	2. sz.	Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.	99,26%	92,67%	94,11%
	3. sz.	Hungarotel Távközlési Zrt.	99,98%	95,17%	85,65%
	4. sz.	Emitel Távközlési Zrt.	99,98%	99,06%	100,00%
	5. sz.	Monor Telefon Társaság Kft.	99,97%	92,42%	97,85%

Forrás: szolgáltatók adatszolgáltatása

A fenti táblázatból kitűnik, hogy mindegyik földrajzi piacon létezik egy-egy szolgáltató, amelynek piaci részesedése 74 % felett van, a többi szereplő jelenléte pedig elhanyagolható ehhez képest. A Tanács megállapította, hogy az elmúlt 3 évben ezek a piaci szerepek jelentéktelen mértékben változtak, és a vizsgált időtávon belül sem valószínűsíthető a jelentősebb mértékű változásuk.

c) A meghatározott piacokon lévő szolgáltatás(ok) műszaki, technológiai jellemzői

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a műszaki-technológiai jellemzőket tekintve az eredetileg homogén helyzet átalakulóban van, mivel megjelentek a kábeltelefon (azaz kábeles műsor-elosztó hálózatokon hozzáférést nyújtó) telefonszolgáltatók is. Ezek árbevételi súlya azonban a vizsgált időszakban a korábban egyeduralgó, volt koncessziós szolgáltató technológiájához képest még csekély (lakossági piacon 0,198%, nem lakossági piacon 0,0071%), és így a piaci szereplők zöme ugyanazon, vagy nagyon hasonló eszközöket vesz igénybe a szolgáltatás nyújtásához.

A hatékony versenyhez való közeledés esete akkor lenne megállapítható, ha az adott piacon az Eht. által a Tanács részére biztosított külső szabályozói beavatkozás megszüntetése esetén a piac az önszabályozó mechanizmusai révén a külső szabályozási beavatkozás célját a vizsgált időtávon belül elérné. A Tanács megállapította, hogy ez az

eset nem valószínűsíthető, valószínűbb, hogy a piac a kiinduló állapot felé konvergálna.

Általános megfontolás

A Tanács osztja az EU szabályozó hatóságainak azon álláspontját, hogy az elektronikus hírközlésen belül – különösen a szűk keresztmetszetekhez való hozzáférés biztosítása terén – a versenyjog elsősorban a verseny fenntartása/felügyelete (safeguarding), míg az ex-ante szabályozás a verseny elősegítése (promoting) hatékony eszköze.

A magyar hírközlés liberalizációjának elmúlt másfél évtizede alatt – bár számos új szereplő jelent meg a piacon és több területen jelentős piaci részesedést is szereztek – a verseny nem vált olyan mértékben meghatározóvá, hogy kizárólag a verseny hatékonyságát biztosító jogkövető magatartás ellenőrzése elegendőnek lenne tekinthető.

Az ágazati (ex-ante) szabályozás specifikus vonásai:

Az elektronikus hírközlési piacokra vonatkozó szabályok legalább három olyan szempontot, körülményt is leírnak, amelyek alapján arra a következtetésre lehet jutni, hogy a versenyjog módszerei önmagukban nem elegendőek. Ezek az esetek:

- a piaci torzulás korrigálásához szükséges beavatkozás feltételeinek azonosítása, illetve meglétének ellenőrzése összetett, bonyolult feladat (pl. részletes, szabályozói célú számviteli kimutatások, költségvizsgálata-

tok, műszaki szempontokat is magukba foglaló feltételek ellenőrzése stb.),

- ismétlődő és/vagy időigényes beavatkozások (vizsgálatok) elkerülhetetlenek,

- a jogbiztonság megteremtése kiemelkedő jelentőségű.

Ezen esetek alábbi elemzése azt mutatja, hogy egyedül a versenyjog nem elegendő az adott hírközlési piac szabályozásához.

a) A feladat összetettsége

A versenyhatóság ex-post eljárása egy vállalkozás konkrét versenyellenes magatartását szankcionálhatja, tehát a versenyellenes magatartások utólagos orvoslására képes, elősegítve ezzel a piacon fellépő versenytorzulások megakadályozását. Az ex-post eljárás a fenti sajátosságából következően önmagában a jövőre nézve nem tudja biztosítani, hogy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók valamennyi előfizetővel szemben megkülönböztetés-mentesen járjanak el, illetve a szolgáltatók és a szolgáltatók közötti szabad választásban a jelentős piaci erejű szolgáltatók ne akadályozzák az előfizetőket. Az ex-ante eljárás tehát ilyen módon magát az okot, az ex-post eljárás pedig az okozatot kezeli. Az ágazati szabályozó hatóság a verseny elősegítése érdekében a fentiek alapján előre meghatározott és alkalmazandó követelmények előírásával biztosíthatja, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatóknak ne legyen lehetőségük arra, hogy erőfölényükkel visszaéljenek.

A „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefontelefon-szolgáltatások lakossági felhasználók számára” és a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefon-szolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” elnevezésű kiskereskedelmi piacokon ex-ante típusú kötelezettség kiszabása konkrétan azt teszi lehetővé, hogy a szolgáltatók erőfölényes helyzetüket kihasználva ne állapíthassanak meg indokolatlanul magas árakat az előfizetők részére, illetve ne akadályozzák más szolgáltatók piacra lépését indokolatlanul alacsony árak alkalmazásával. Ezen felül az ex-ante kötelezettségek a kiskereskedelmi piacokon eleve megakadályozzák azt, hogy a hálózat tulajdonjogával rendelkező hozzáférést biztosító jelentős piaci erejű szolgáltató az általános szerződési feltételekben vagy az egyedi előfizetői szerződésben megtiltsa vagy indokolatlan feltételek alkalmazásához kösse, hogy az előfizető a jelentős piaci erejű szolgáltatónál lévő telefon-hozzáférés megtartása mellett más szolgáltatóktól is vehessen igénybe olcsóbb forgalmi szolgáltatásokat. Az ex-post szabályozás ezeket csak utólag képes orvosolni, hozzáteve, hogy a fogyasztók esetében ezen utólagos orvoslás már nem jelentheti fogyasztók által megfizetett azon többletköltségek megtérülését, amelyek a jelentős piaci erejű szolgáltató által alkalmazott indokolatlanul magas díjak, vagy amiatt merültek fel, mert a hozzáférést biztosító szolgáltató megakadályozta, hogy az előfizető a hozzáférés megtartása mellett más szolgáltatótól is vegyen igénybe olcsóbb forgalmi szolgáltatásokat.

b) Gyakori, időigényes beavatkozások

Amennyiben a verseny sérelme valószínűsíthető, a versenyhatóság megindítja vizsgálatát, amelynek során azonosítja az árut/szolgáltatást, meghatározza a releváns piacot, annak földrajzi határait, elemzi a piacot stb. Miután a versenyjog az egyes elektronikus hírközlési piacokra vonatkozóan részletes szabályokat nem tartalmaz, a tényállás tisztázása, illetve általában a panasszal kapcsolatos jogi értékelés bonyolultabb, mint a részletes szabályokkal rendelkező, ezeket szakmai részleteiben kellő biztonsággal, kisebb időigénnyel alkalmazó ágazati szabályozás esetén.

Tekintettel továbbá a fogyasztók és az ezzel kapcsolatban felmerülő esetleges versenyellenes magatartások nagyobb számára, valószínűsíthető, hogy a Tanács ex-ante szabályozásának hiánya a versenyhatóság sokkal gyakoribb beavatkozását eredményezné a piacon, úgy hogy ezen versenyproblémák egyébként az ex-ante szabályozással kezelhetők lennének. Az ex-ante szabályozással tehát hatékonyan csökkenthetőek a potenciális versenyellenes magatartások, és ezzel együtt a versenyhatóság időigényes beavatkozásainak száma.

c) Jogi kiszámíthatóság

A jellemzően igen komoly beruházásokat igénylő piacra lépés során az új vállalkozások számára alapvető fontosságú a vállalkozás jogi környezetének és ezen jogi környezet kiszámíthatóságának ismerete. Ebben a tekintetben a versenyjog általános garanciális jellegű, míg az ex-ante szabályozás részletes, egyes konkrét kérdések szintjén kiszámítható működési és megtérülési körülményeket határoz meg. A versenyjog alkalmazása során önmagában az a tény, hogy valamely vállalkozó jelentős piaci erővel rendelkezik még nem elegendő a beavatkozáshoz. Ehhez bizonyítani kell, hogy a jelentős piaci erővel történő visszaélés megtörtént. Ezzel szemben az erőfölénnyel való visszaélés bizonyítása az ex-ante szabályozás keretei között nem szükséges, az erre való képesség megállapítása megalapozza a kötelezettség kiadását, ami lényegesen nagyobb biztonságot és kiszámíthatóságot jelent az új piacra lépő számára, mint a versenyjog általános szabályai által biztosított védelem.

Így elsősorban az ex-ante szabályozás által megteremtődő jogi kiszámíthatóság teszi lehetővé, hogy a meglévő piaci szereplők és a piacra lépni kívánó vállalkozások megfelelő garanciákat kapjanak komoly beruházásainak megtérülésére, és hogy ezen szolgáltatók piaci versenye végső soron egyre olcsóbb és egyre jobb minőségű előfizetői szolgáltatásokat eredményezzen.

Tekintettel arra, hogy a vonatkozó kiskereskedelmi piacra belépés nagy befektetés igényű, ami jelentős elszüllyedt költségekkel jár, valamint arra, hogy az e piacon való működéshez jellemzően szükséges más szolgáltatókkal való együttműködés, ezen együttműködés szabályainak előzetes ismerete a szerződéses tárgyalásokra való felkészüléshez, illetve vitás esetekben az egyes tényállások tisztázásához alapvető fontosságú, a versenyjog eszközei önmagukban nem elegendők, azaz a versenyjog általános

szabályai mellett szükség van az ex-ante szabályozásra is, annak részletes, konkrét, kiszámítható jellege miatt.

A konkrét piachoz kapcsolódó megfontolások:

A Tanács megállapította, hogy a piactorzulást – amennyiben annak bekövetkezése előre látható – megfelelő ex-ante szabályozással kell megelőzni ill. ellensúlyozni mivel az előfizetők nagy számát érintő kérdések utólag csak nehezen hozhatók helyre, illetve a szolgáltatók közötti egészséges verseny esetleg ki sem tud alakulni.

I.9.4. Az érintett piacok meghatározása

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy az I.3. – I.5. fejezetekben meghatározott szolgáltatási piacok és az I.6. fejezetben meghatározott földrajzi piacok együttes figyelembe vételével az I.8. pontban meghatározott öt piac érintett piac, és azokon ex-ante szabályozásnak van helye.

Az érintett piacok tehát az alábbiak (a földrajzi területeket bemutató 8. táblázat beosztásának megfelelően):

A lakossági földrajzi piacok vonatkozásában:

1. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára az 1. földrajzi piacon.

2. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 2. földrajzi piacon.

3. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 3. földrajzi piacon.

4. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára a 4. földrajzi piacon.

5. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások lakossági felhasználók számára az 5. földrajzi piacon.

A nem lakossági földrajzi piacok vonatkozásában:

1. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára az 1. földrajzi piacon.

2. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 2. földrajzi piacon.

3. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 3. földrajzi piacon.

4. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára a 4. földrajzi piacon.

5. számú érintett piac: Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára az 5. földrajzi piacon.

II. Piacelemzés, JPE szolgáltatók azonosítása

II.1. Általános szempontok

A jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató (a továbbiakban: *JPE szolgáltató*) – összhangban az Eht. 53. § (1) bekezdésében írtakkal – az a vállalkozás, amely valamely érintett piacon, amelyen a gazdasági verseny nem kellően

hatékony, egyedül (a továbbiakban: *önálló erőfölény*) vagy más szolgáltatóval közösen (a továbbiakban: *közös erőfölény*) gazdasági erőfölényben van.

A gazdasági erőfölény olyan gazdasági helyzet, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, a vevőktől és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül folytassa.

Egy szolgáltató erőfölényének megállapítását megalapozó kritériumok köre taxatív jelleggel nem határozható meg. A JPE minősítést nem mindegyik kritérium befolyásolja azonos mértékben.

Az, hogy egy kritérium önmagában nem elégséges a JPE-ként történő azonosításhoz, nem jelenti azt, hogy a kritériumok bármely kombinációja esetén nem megállapítható egy vagy több szolgáltató érintett piacon fennálló gazdasági erőfölényes helyzete.

Egy vállalkozást egy adott kritérium vizsgálatokor alapvetően az adott érintett piacon kell értékelni, de szükség szerint figyelembe kell venni, ha az adott érintett piacon a minősítést befolyásolja ugyanezen kritériumnak más érintett piacon, vagy érintett piacnak nem minősülő szolgáltatási piacon történő értékelése.

Az önálló és közös erőfölény megállapítása alapvetően ugyanazon kritériumok vizsgálatán alapszik azzal, hogy a közös erőfölény esetén további kritériumok figyelembevétele is szükséges, illetve egyes kritériumok értelmezése, hatása eltérő lehet a JPE minősítésre.

Az egyes kritériumok esetében azok múltbéli, illetve a vizsgált időtávon belüli várható változásait is – ha ez értelmezhető – figyelembe kell venni.

Az erőfölény megállapításához szükséges, később részletezett kritériumokat a Tanács egyenként megvizsgálta, és ezek közül elsősorban a következő kritériumok vizsgálatát tekintette kiemelkedően jelentősnek a döntés meghozatala során:

- piaci részesedés;
- a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés;
- vertikális integráció.

II.2. Az egyes kritériumok vizsgálata

II.2.1. Piaci részesedés

A piaci részesedés vizsgálata a nettó árbevételen alapult, amit a piacvizsgálat során figyelembe vett szolgáltatások differenciált volta indokol. A nettó árbevétel típusú mérés során vehetők figyelembe leginkább az eltérő szolgáltatások, illetőleg az egyes szolgáltatások eltérő árszerkezete (különböző csomagok és kedvezmények stb.) miatti különbségek.

A piaci részesedés önmagában általában nem döntő kritérium. 25% alatt valószínűtlen az egyedüli erőfölény. A Bizottság döntéshozó gyakorlatában 40% felett feltételezhető, az európai esetjog szerint 50% felett biztosnak látszik az erőfölény. A piaci részesedés értékelésekor annak tendenciáját is figyelembe kell venni.

Jelen esetben a piaci részesedést a Tanács számozási körzetenként vizsgálta meg, illetve a földrajzi piacoknak megfelelő öt érintett piacon egyenként elemezte.

A Tanács megállapította, hogy mindegyik érintett piacon létezik egy-egy szolgáltató, amelyek 100%-hoz közeli piaci részesedéssel rendelkeznek (lásd a 11. táblázatot).

gáltatási területén történt meg leginkább más szolgáltató általi piaci behatolás (lásd 10., 11. táblázat) .

A Tanács megállapította, hogy a vállalkozások méretét tekintve a UPC Kft., a PanTel Kft. és a GTS-Datanet Kft. veszi fel a versenyt a volt koncessziós szolgáltatókkal.

A vállalkozás mérete tehát önmagában nem releváns

11. táblázat: Piaci részesedés (árbevétel szerint) a földrajzi piacokon 2004-ben

	Földrajzi piacok	Volt koncessziós szolgáltató	árbevétele MFt*	Más szolgáltató, árbevétele, MFt*	Volt koncessziós szolgáltató részesedése %
Lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.			92,92
	2. sz.	Invitel Zrt.			98,90
	3. sz.	Hungarotel Zrt.			100
	4. sz.	Emitel Zrt.			100
	5. sz.	Monor Telefon Kft.			99,87
Nem lakossági	1. sz.	Magyar Telekom Nyrt.			74,22
	2. sz.	Invitel Zrt.			94,11
	3. sz.	Hungarotel Zrt.			85,65
	4. sz.	Emitel Zrt.			100
	5. sz.	Monor Telefon Kft.			97,85

Forrás: a szolgáltatók adatszolgáltatása

Megjegyzés a fenti táblázatokhoz: az árbevételi rovatokban csak a 0,1 MFt-ot elérő vagy meghaladó összegek kerültek feltüntetésre.

*Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.

A Tanács megállapította azt is, hogy a piaci részesedés több évre visszatekintve is viszonylag kis mértékben csökkenő tendenciát mutat.

Ilyen nagyon magas piaci részesedések mellett a többi figyelembe veendő szempont (szolgáltatások innovációs igénye és differenciáltsága stb.) már marginálisnak minősül, így a Tanács döntő kritériumnak tekinti a piaci részesedést.

II.2.2. A vállalkozások mérete

A vállalkozások méretének vizsgálata során – tekintetbe véve a helyhez kötött telefon szolgáltatások kiskereskedelmi piacainak évi 300 Mrd Ft körüli árbevételét – a Tanács elegendőnek tartotta csupán a 100 M Ft feletti nettó árbevételű cégeket figyelembe venni, mivel a többi vállalkozás az erőfölény meghatározását nem befolyásolja. A következő, 12. táblázat bemutatja az érintett piacokon működő cégek közül azon cégek méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző adatát, amelyek összes nettó árbevétele a 2004. évben 100 millió Ft-nál nagyobb volt.

A piaci szereplők számára a nagy méret kihasználása lehetőséget teremthet a piaci verseny különböző területein (termelés, pénzügy, értékesítés, marketing, K+F stb.) az előny szerzésre, azonban a nemzetközi hívások kiskereskedelmi piacain ezen tényező nem releváns, hiszen a pont a legnagyobb méretű szolgáltató (Magyar Telekom) szol-

kritérium, illetve csak a piaci részesedési kritérium hatását erősíti.

II.2.3. A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés, azaz a hálózat tulajdonlása, ellenőrzési joga egyrészt a földrajzi piacokat is alapvetően meghatározza, másrészt az ex-ante szabályozás szükségességének vizsgálata során is jelentős piacra lépési korlátot jelent.

Fontos piacra lépési korlátot jelentenek az esetleges piacra lépés azon költségei, amelyeket a piacra lépőnek be kell fektetnie a szolgáltatás infrastrukturális feltételeinek biztosítása érdekében, de ezek a piac elhagyásakor nem térülnek meg. A potenciális piacra lépő csak akkor vállalja ezeket a beruházási költségeket, ha kilátása van arra, hogy mind a beruházás költségei, mind a szolgáltatás elkerülhető költségei megtérülnek az árbevételből.

A nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés fennállása döntően műszaki-technológiai illetve gazdasági elemzés alapján dönthető el. A tárgyalt érintett piacok esetében a meglévő infrastruktúra duplikálása elsősorban gazdaságilag indokolatlan (adott esetben műszaki szempontból lehetetlen), különösen, ha az alternatív megoldások (pl. közvetítő választás, hurokatengedés) gazdaságosabbak és kisebb tőkeigényűek.

12. táblázat: Az érintett piacokon működő vállalkozások méretének és pénzügyi helyzetének néhány jellemző mutatója 2004-ben

<i>Szolgáltatók</i>	<i>Összes eszköz (MFt)</i>	<i>Tárgyi eszközök aránya (%)</i>	<i>Tőke-ellátottság (%)</i>	<i>Likviditási mutató (%)</i>	<i>Esedékességi mutató (%)</i>	<i>Adósság-fedezeti mutató (%)</i>	<i>Összes bevétel (MFt)</i>	<i>Üzemi tev. eredménye (MFt)</i>	<i>Adózott eredmény (MFt)</i>	<i>Befektetett eszközök beszerzése (MFt)</i>	<i>Befektetett eszközök eladása (MFt)</i>
<i>Com.unique Kft.</i>	127,8	73,3	8,4	34,0	64,1	110,3	183,4	12,6	10,0	98,5	0,0
<i>Első Pesti Telefonszolgálat Rt.</i>	2 766,0	35,6	91,4	2 156,8	100,0	3 389,5	3 189,0	172,0	311,0	35,0	2 155,0
<i>EMITEL Távközlési Zrt.</i>	7 938,0	86,3	49,4	22,9	73,6	169,7	5 956,0	1 616,0	1 263,0	606,0	50,0
<i>GTS Datanet Távközlési Kft.</i>	14 186,9	87,6	61,5	67,9	68,0	591,0	9 370,4	-320,8	52,8	-1 561,0	5,2
<i>H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.</i>	85,0	44,6	23,1	58,4	88,5	133,5	282,7	13,4	10,6	14,6	1,0
<i>HUNGAROTEL Távközlési Zrt.</i>	34 087,0	85,1	41,3	25,5	48,7	184,9	17 158,0	4 122,0	5 241,0	1 031,0	9,0
<i>Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.</i>	100 315,4	7 523,0	1 612,0	20 850,0	970,0	12 108,0	44 415,1	4 022,0	-421,0	5 093,0	51,0
<i>Magyar Telekom Nyrt.</i>	910 300,0	39,0	41,0	30,0	55,0	180,0	273 711,0	-2 596,0	39 268,0	-54 436,0	2 967,0
<i>Monor Telefon Társaság Kft.</i>	18 226,7	80,6	40,0	92,4	48,3	255,5	10 518,6	2 269,6	2 480,5	1 895,4	26,5
<i>Option One Magyarország Kft.</i>	197,3	1,8	-68,8	162,4	30,9	51,4	241,6	-61,9	-63,1	200,0	0,0
<i>PanTel Távközlési Kft.</i>	28 358,0	45,0	22,0	97,0	27,0	150,0	22 644,0	-4 254,0	-3 539,0	3 307,0	635,0
<i>Tele 2 kft</i>	1 321,0	11,3	13,9	123,4	97,3	155,8	1 644,0	-1 507,6	-1 514,6	178,5	0,0
<i>BT Limited Magyarországi fióktelepe</i>	3 434,0	13,7	-33,4	222,3	27,5	73,2	4 906,0	170,0	124,0	250,0	2,0
<i>UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.</i>	39 502,0	83,7	18,5	47,6	33,7	182,4	34 018,0	3 883,0	3 655,0	5 054,0	52,0

Forrás: szolgáltatók adatszolgáltatása

Nincs tehát olyan potenciális szolgáltató, aki, ha az érintett piacok esetében a piacra lépés abszolút műszaki és gazdasági korlátjai nem állnának fenn a megtérülés reményében képes lenne vállalkozni egy-egy területen belül egy teljes nyilvánosan elérhető helyhez kötött hálózat kiépítésére.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a nehezen megkettőzhető infrastruktúra fölötti ellenőrzést ugyanazok a szolgáltatók gyakorolják, amelyek egyébként is döntő piaci részesedéssel bírnak.

II.2.4. A technológiai előny vagy fölény

Az adott piacokon működő szolgáltatók részben hasonló infrastruktúrával rendelkeznek. Az újabb technológiák alkalmazására (pl. digitális előfizetői hozzáférések) lényegében mindegyik piaci szereplőnek van lehetősége. A hozzáférés vonatkozásában új technológiát vezettek be a kábeles műsor-elosztó szolgáltatók, azzal, hogy a beszéd és a jelzések átvitelét IP protokoll szerint működő adatátviteli eszközökkel valósítják meg. Ez azonban sem a szolgáltatások minőségében, sem a választékában nem jelent versenylőnyt.

A kutatás-fejlesztési ráfordítások tekintetében a Tanács megállapította, hogy ilyen tevékenységet a piaci szereplők csak marketing vonatkozásában végeznek, műszaki-technológiai fejlesztés terén – eltekintve egyes egyetemi, főiskolai projektek támogatásától – a gyártók kínálatára támaszkodnak.

A Tanács megállapította, hogy a vizsgált piacokon egyik szolgáltató sem rendelkezik a másikkal képest tech-

nológiai fölényvel, így ezen tényezőknek az erőfölény megállapításakor nincs relevanciája.

II.2.5. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya

Az Iránymutatás¹⁹ nagy súlyt helyez a kiegyenlítő vásárlóerő szerepének vizsgálatára. A Bizottság iránymutatása szerint kiegyenlítő vásárlóerő alatt a nagy vevők azon képességét kell érteni, hogy ésszerű időn belül megfelelő alternatív megoldásra (hatékony megtorlás vagy más cég szolgáltatásainak igénybe vétele) képesek átállni, ha szállító árat emel, vagy hátrányosan módosítja a szállítási feltételeket.

Általános érvénnyel megállapítható, hogy a hírközlési szolgáltatásokat igénybe vevők alkupozícióját javítja, a szolgáltatók piaci erőfölényének érvényesítési lehetőségeit pedig korlátozza, ha:

- nagyfokú vevő-koncentráció áll fenn, vagyis a nagy vevők részaránya magas a szolgáltatók teljes árbevételében,
- a szolgáltató-váltás költsége alacsony,
- a fogyasztók jól informáltak, a piacon az elérhető szolgáltatások köre és azok ára a fogyasztók számára ismert és könnyen összehasonlítható.

A Tanács a rendelkezésre álló adatok alapján megállapította, hogy a „Nyilvánosan elérhető nemzetközi, helyhez kötött telefonszolgáltatások nem lakossági felhasználók számára” magyarországi piacán nem áll fenn nagyfokú vevő-koncentráció. A 2002 és 2004 közötti időszakban a 10 legnagyobb vevő kumulált részaránya elhanyagolható nagyságrendet képviselt a magyarországi helyhez kötött vezetékes telefonszolgáltatók teljes árbevételében.

13. táblázat: A 10 legnagyobb nem lakossági ügyféltől eredő árbevétel

Szolgáltató	Év	10 legnagyobb ügyféltől eredő bevétel*	Teljes árbevétel*	Részarány, %*
EMITEL	2002			
	2003			
	2004			
HUNGAROTEL	2002			
	2003			
	2004			
INVITEL	2002			
	2003			
	2004			
Magyar Telekom	2002			
	2003			
	2004			

19 Az Európai Bizottság 2002/C 165/03. számú Iránymutatása a piacelemzésről és a jelentős piaci erő értékeléséről az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közösségi szabályozási keretében.

Monortel Telefon	2002			
	2003			
	2004			

Forrás: szolgáltatók által beadott kérdőívek alapján

**Az oszlop adatai üzleti titkot tartalmaznak.*

A lakossági ügyfélkört általában az jellemzi, hogy sok, kis bevételt hozó ügyfélből áll. Ezen ügyfelek egyike sem kerülhet alkupozícióba, egyikük elvesztése sem veszélyeztetné a cég létét, talpon maradását. Ezért ilyenek nem kerültek a 10 legnagyobb bevételt hozó ügyfelek közé.

A Tanács megállapította, hogy a tárgyalt piacokon a ki-egyenlítő vásárlóerő a jelentős piaci erő megállapítását nem módosítja.

II.2.6. A könnyű, vagy privilegizált hozzáférés a tőkéhez

A tőkepiacokhoz és pénzügyi forrásokhoz való könnyebb hozzáférést nagymértékben meghatározza az adott szolgáltató piaci részesedése, vagyoni, pénzügyi helyzete és jövedelmezősége, tulajdonosi háttere, stratégiája, valamint az ügyvezetés stabilitása és reputációja. Amennyiben valamely vállalkozás a fenti szempontok alapján jobb megítélésnek örvend, könnyebben juthat pénzügyi forrásokhoz és ebből piaci előnye származhat.

A Tanács a 12. táblázat adatai alapján megállapította, hogy az érintett vállalkozások tőkehozzáférési mutatói jelentős szórást mutatnak. A tárgyalt piacokon döntő piaci részesedésű szolgáltatók helyzete és tulajdonosi háttere inkább biztosítja számukra a tőkepiacokhoz való könnyebb hozzáférést, mint más, a piacon lévő telefon szolgáltatók esetében.

A Tanács megállapította, hogy az egyes földrajzi piacokon a legnagyobb árbevétellel rendelkező szolgáltatók tőkehozzáférési mutatói jelentős szórást mutatnak és ezek alapján a piacra egységes megállapítás nem tehető. Ugyanakkor a volt koncessziós szolgáltatók helyzete és tulajdonosi háttere biztosíthatja számukra a tőkepiacokhoz való könnyebb hozzáférést.

II.2.7. A szolgáltatások diverzifikációja

A Tanács megállapította, hogy az adott piachoz tartozó szolgáltatások diverzifikációja (azaz ezen szolgáltatások csomagban, más szolgáltatásokkal együtt való nyújtása) nem releváns szempont, mivel a piacon lévő szolgáltatók csaknem mindegyike közel azonos műszaki képességekkel rendelkező hálózati elemeket és eszközöket használ.

II.2.8. Méretgazdaságosság

A méretgazdaságosság azt jelenti, hogy egy adott szolgáltatás kibocsátásának növekedésével a termelés átlag-költsége (egységnyi outputra jutó input) csökken. Ez a jelenség a fix költségek jelenlétének köszönhető. Minél nagyobb kezdeti beruházást igényel egy iparág, annál jelentősebb méretgazdaságossági hatások jelentkezhetnek. *A Tanács megállapította, hogy az érintett hozzáférési piacokon a méretgazdaságosság előnyeit elsősorban a volt koncessziós szolgáltatók élvezik.*

II.2.9. Választékgazdaságosság

Választékgazdaságosság megvalósulása esetén több termék/szolgáltatást közös termelési folyamatban állítanak elő. Az érintett piacokon, ha a hálózat kapacitását több szolgáltatás között osztják meg, ezáltal költségmegtakarítás érhető el. A nagyobb választékgazdaságosság alkalmas piaci előny szerzésére.

Az érintett piacokon döntő piaci részesedéssel bíró szolgáltatók szolgáltatási portfóliója nagymértékben hasonló.

A Tanács megállapította, hogy az érintett piacokon a választékgazdaságosság csak a hálózattal rendelkező piaci szereplők esetében érvényesülhet, ezért azokon a piacokon, ahol a versenytársak hálózatai között nagyságrendi különbség van a földrajzi piacokon belül, a választékgazdaságosság hatása csak igen korlátozottan jelenik meg.

II.2.10. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozás csoport

A vertikális integráció megvalósulása esetén egy vállalkozás (esetleg több azonos érdekkörbe tartozó vállalkozás) az értéklánc különböző szintjein elhelyezkedő piacokon egyaránt jelen van. Az ilyen szolgáltató a termelési folyamat különböző szintjeinek egy vállalkozáson belüli integrálása miatt képes a jobb árak elérésére (pl. eltérő belső és külső árak meghatározásával) és ebből fakadóan a piaci előnyszerzésre.

A Tanács megállapította, hogy ez a tényező releváns, amennyiben az előfizetőkkel rendelkező piaci szereplő vertikálisan integráltnak tekinthető, hiszen az IHM rendelet szerinti 4. és 6. piachoz tartozó szolgáltatás nyújtása szorosan kapcsolódik egyrészt az előfizetői hozzáférési piacokhoz, másrészt a végződtetési, híváskezdeményezési és tranzit nagykereskedelmi piacokhoz.

A vállalkozás csoportok tekintetében az adatlapokból konkrétan is megállapítható, hogy az öt volt koncessziós szolgáltató egyike, az Emitel Zrt. a Magyar Telekom Nyrt. 100%-os tulajdonában van, ami mindkettő piaci szereplésére befolyással van. A szakmai tapasztalatok átadása és a tudástranszfer során az Emitel Zrt. részére jelentős előnyt képez a hasonló, kisebb szolgáltatókkal szemben annak következtében, hogy 100%-os tulajdonosa a Magyar Telekom Nyrt.

Ugyancsak a Magyar Telekom Nyrt. által képviselt csoporthoz tartozik a T-Kábel Zrt. műsorelosztó vállalkozás is, amely 2004 végén lépett piacra kábeltelefon szolgáltatásával és amely ehhez a szolgáltatásához igénybeveszi a Magyar Telekom infrastrukturális és szellemi adottságait.

2005 folyamán egyesült a Magyar Telekom és a T-Mobile Magyarország. Az egyesülés után a T-Mobile egyelőre továbbra is önálló márkánévként és önálló üzletágként működik a Magyar Telekom Csoporton belül.

Emellett a Magyar Telekom Nyrt. vertikálisan integrált vállalkozás, mivel egyidejűleg nyújtani képes a kiskereskedelmi helyhez kötött telefon, bérelt vonali és szélessávú szolgáltatások mellett a nagykereskedelmi szolgáltatások teljes spektrumát is. A Magyar Telekom és a T-Mobile egyesülés megteremti a lehetőséget kombinált vezeték-mobil szolgáltatások nyújtására is.

A tulajdonosi szerkezet vizsgálata alapján a Tanács azt is megállapította, hogy a Monor Telefon Társaságnak 1999 óta tulajdonosa a Paruse cég, amely viszont 100%-ban a hollandiai bejegyzésű UPC (United Pan-European Communications) – Európa legnagyobb szélessávú szolgáltatója – tulajdona. A UPC a vezetékes műsorelosztási és a műholdas feltételes hozzáférési műsorelosztási piacon a Magyar Köztársaság területén is jelentős szerepet játszik előfizetői bázisa révén. Ez a Monor Telefon Társaság részére előnyt jelenthet, de előnyös a UPC részére is, amely szolgáltató elsőként lépett a hozzáférési piacra kábeles műsorelosztó hálózatán nyújtott nyilvános telefonos hozzáférés szolgáltatás nyújtásával. Az összefonódás eredménye, hogy a megfelelő infrastruktúrával nem rendelkező UPC részére a Monor Telefon Kft. végzi a közvetítőválasztáshoz, valamint a számhordozáshoz és a számházáshoz szükséges szolgáltatások nagy részét.

A piacelemzés vizsgált időszakában az Egyesült Államokban bejegyzett Hungarian Telephone and Cable Corp. (HTCC) bejelentette, hogy megállapodásra jutott a PanTel Kft. részvényeseivel azok 100 százalékos részesedésének kivásárlásáról. Ez a körülmény a vizsgált időszakban mindkét szolgáltató részére előnyt jelenthetett.

II.2.11. A magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat

A Tanács megállapította, hogy a magasan fejlett elosztó és értékesítő hálózat *nem releváns tényező*, amennyiben – mint ez a volt koncessziós szolgáltatók mindegyikénél megállapítható – mindegyik szolgáltató ügyfélszolgálatára rendelkezik ingyen vagy helyi tarifával hívható számokkal, mely utóbbiak az ország egész területéről elérhetőek, ezen kívül mindegyik cég rendelkezik személyes ügyfélszolgálati pontokkal és személyes értékesítési csapatokkal is, melyek képesek megkeresni az ügyfeleket bárhol az országban.

II.2.12. A potenciális verseny hiánya, piacra lépés vagy a piaci terjeszkedés akadályai

A piacon a verseny hatékonyabb irányba fejlődhet, ha a piacra lépés és a piac növekedési korlátai alacsonyak, illetve fennáll a potenciális versenyhelyzet. Ezen kritériumok relevanciáját a Tanács a (I.11.1. fejezetben található) jogi és strukturális korlátok elemzése alapján vizsgálta. A potenciális versenyt illetően meg kell említeni a I.7.3. fejezetben vizsgált kínálati helyettesítőket. Ezek közül a korábban piacra még nem lépett, kétirányú csillagpontos hálózattal rendelkező vezetékes műsorelosztó szolgáltatók, valamint az áramszolgáltató vállalatok, vagy azokkal szövetkező PLC vállalatok potenciális versenyt támaszthatnak.

További szempontként szükséges a piacon működő szolgáltatókhoz, illetve viselkedésükhöz kötődő *stratégiai*

korlátok vizsgálata. A piacon bent lévő vállalatok stratégiai eszközökkel tarthatják távol vetélytársaikat. Ilyen, árázással kapcsolatos eszköz lehet az árdiszkrimináció, árprés, keresztfinanszírozás, illetve árázással nem összefüggő eszközök, mint reklámháború, kutatás-fejlesztési befektetés. A vizsgált piacokon a szolgáltatók stratégiai korlátozó magatartására utaló jelek megfigyelhetők: a Gazdasági Versenyhivatal jelenleg két szolgáltató ellen is versenyfelügyeleti eljárást folytat a hívás forgalmi piacon fennálló verseny – hozzáférési piaci erőfölény átvitele révén történő – korlátozását célzó vagy eredményező magatartások gyanúja tárgyában.

II.3. Közös erőfölény vizsgálata

A Tanács megvizsgálta a lehetőséget közös erőfölény kialakulására és a következőket állapította meg:

A közös erőfölény lényege az, hogy elsősorban a piaci szerkezetből következően a kisszámú (domináns) szereplő magatartása megállapodás vagy tudatos összejátszás hiányában is hasonlóan fog alakulni.

A meghatározott öt érintett piac mindegyikén egy-egy közel 100% piaci részesedéssel rendelkező szolgáltató tevékenykedik. E szolgáltatóknak elvileg nincs szükségük másokkal közös erőfölény kialakítására, a többi kis részesedéssel bíró cég pedig még együttesen is olyan csekély erővel bír ezen a piacon, hogy azok együttesen sem kerülhetnek közös erőfölényes helyzetbe.

A közös erőfölény lehetőségét egyébként eleve is kizárja az a tény, hogy az említett szolgáltatók elkülönült földrajzi piacokon tevékenykednek.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy közös erőfölény kialakulása az érintett piacokon fogalmilag kizárt, további vizsgálata indokolatlan.

II.4. Piaci erő átvitelének vizsgálata

Az Eht. 53. § (2) bekezdése előírja annak vizsgálatát, hogy van-e olyan, szomszédos piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, amely gazdasági erejét átviheti egyik piacról a másikra.

Tárgyi piacok a következő piacokkal lehetnek szomszédos kapcsolatban:

Vertikális szomszédság: Az IHM rendelet szerinti 1. és 2. számú piaccal lehetséges, hiszen a hozzáférés és a nemzetközi forgalom díjai általában együtt szoktak értékesítésre kerülni, csomagban, mivel a nemzetközi hívások indításához szükség van valamilyen hozzáférésre. A legtöbb szolgáltató mindkét piacon jelen van és azért képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Horizontális szomszédság: Az IHM rendelet szerinti 3. és 5. számú piacok között is lehetséges, hiszen nagymértékben azonosak a szolgáltatások, így az azok nyújtásához igénybe vett bemenő termékek is. A legtöbb szolgáltató mindegyik piacon jelen van és képes erejét az egyikről a másikra átvinni.

Tekintettel arra, hogy az adott földrajzi piacokon a volt koncessziós szolgáltatók hozzáféréseik számaik tekintetében döntő fölényt mutatnak, várható, hogy ez valamely mértékben tükröződni fog ezen földrajzi piacok forgalmi

helyzetében is. Emiatt fennáll annak a lehetősége, hogy az IHM rendelet szerinti 1. és 2. sz. piacon megmutatkozó piaci erejüket ezen vállalkozások bizonyos mértékben át tudják vinni a vizsgált nemzetközi forgalmi piacokra is.

II.5. Jelentős piaci erejűvé (JPE) történő minősítés

A piaci részesedés és a többi kritérium együttes vizsgálata alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett piacon a verseny nem eléggé hatékony és a következő vállalkozások jelentős piaci erővel rendelkeznek mind a lakossági, mind a nem lakossági piacon:

1. számú érintett piacok: *Magyar Telekom Távközlési Nyrt.*
2. számú érintett piacok: *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
3. számú érintett piacok: *Hungarotel Távközlési Zrt.*
4. számú érintett piacok: *Emitel Távközlési Zrt.*
5. számú érintett piacok: *Monor Telefon Társaság Kft.*

III. Kötelezettségek megállapítása

Az Eht. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy a Tanácsnak az érintett piacokon azonosított, JPE-vel rendelkező szolgáltató(k)ra a piacelemzés által feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget meg kell állapítania, vagy a korábban jogszabályban, vagy a hatóság határozatában megállapított legalább egy kötelezettséget fenn kell tartania, vagy módosítania. A kiskereskedelmi piacokon a Tanács által megállapítható kötelezettségeket a XIII. Fejezet tartalmazza.

Tekintettel arra, hogy a vizsgált érintett piacokon a kijelölt JPE-vel rendelkező szolgáltatók piaci ereje várhatóan tartós marad, az *ex ante* szabályozásnak azt kell biztosítania, hogy a JPE-vel rendelkező szolgáltatók sem árazási eszközökkel, sem nem-árazási diszkriminatív módszerek alkalmazásával ne élhessenek vissza gazdasági erőfölényükkel.

A kötelezettségek kiszabása folyamán a Tanács először megvizsgálta azokat a kötelezettségeket, amelyeket a hatóság már a vizsgált múltbeli időszakban érvényesített a vizsgált érintett piacokon és az ahhoz kapcsolódó nagykereskedelmi piacokon.

Ezt követően megvizsgálta, hogy a vizsgált piacokon bekövetkeztek-e olyan lényeges változások, amelyek befolyásolhatták a kötelezettségek fenntartását, esetleges megszüntetését, vagy új kötelezettség kiadását.

A tárgyalt piacokkal kapcsolatosan a vizsgált időszakban jogszabály előírta referenciaajánlat készítését, összekapcsolási kötelezettségeket illetve költség alapú árak alkalmazását a jelentős piaci erejű szolgáltatók részére a helyi hurok átengedésére, amely kötelezettség ugyan nagykereskedelmi jellegű volt, de célja a helyhez kötött hozzáférési kiskereskedelmi piacokon a verseny ösztönzése volt.

Az Eht. alapján a korábbi piacelemzési eljárás során a 8. és 9. piacon jóváhagyott referenciaajánlatok csökkenést eredményeztek a hívásdíjakban, de különösen a kiegészítő

szolgáltatások egyszeri díjainak területén. Figyelemmel arra, hogy a díjakról szóló döntés csak a közelmúltban született meg, ezért annak a tényleges díjcsökkentő hatását – amelynek elérésére a 8. piaci határozatok irányultak – a kiskereskedelmi piac tekintetében még nem állt a Tanácsnak módjában érdemben értékelni, mivel a vizsgálandó időszak rövid tartama miatt az elemzéshez szükséges adatok sem kvalitatív, sem pedig kvantitatív tekintetben nem álltak rendelkezésre.

III.1. Általános célok

A Tanács a kötelezettségek meghatározása során messzemenőig szem előtt tartotta a az Eht. által a Hatóság számára az Eht 9. § (2)-ban meghatározott feladatokat, továbbá az Eht.-ban lefektetett általános célokat²⁰. A kötelezettségek kiírása során törekedett arra, hogy biztosítsa az elektronikus hírközlési piac zavartalan, eredményes működését és fejlődését, az elektronikus hírközlési tevékenységet végzők és a felhasználók érdekeinek védelmét, továbbá a tisztességes, hatékony verseny kialakulásának és fenntartásának elősegítését.

III.2. Kötelezettségek meghatározásakor alkalmazott elvek

A kötelezettségek meghatározása során a Tanács az általános célokon kívül a következő elveket vette figyelembe:

- A kötelezettségeknek a versenyhiány következményeinek orvoslására kell irányulniuk.
- A kiszabott kötelezettségeknek a feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak és azokkal arányosnak kell lenniük.²¹
- A kirótt kötelezettségek nem okozhatnak aránytalan terheket a szolgáltatók számára.
- A kötelezettségek hatásaként az áraknak hosszú távon kompetitív szintre kell beállniuk.
- A kötelezettségeknek a lehető legteljesebb mértékben alkalmazkodniuk kell a meghatározott piacok sajátosságaihoz.

III.3. Általános kötelezettség: Közvetítőválasztás (Eht. 111. §)

Az Eht. 111. § előírja, hogy az a szolgáltató, melyet a Tanács határozatával a helyhez kötött telefonhálózathoz történő előfizetői hozzáféréssel és használatával kapcsolatos, a Tanács által érintett piacoként meghatározott bármely piacon jelentős piaci erejűnek nyilvánított, köteles előfizetője számára lehetővé tenni a közvetítőválasztást.

²⁰ Eht. 2. §

²¹ Eht. 52. § (1)

Ez összhangban áll az Egyetemes Szolgáltatási Irányelv²² CPS-ről rendelkező 19. cikk (1) bekezdésével, amely kifejezetten kimondja, hogy az NRA²³-k a nyilvános telefonhálózathoz való hozzáférés és használat piaci tekintetében „előírják”, azaz kötelesek előírni a JPE szolgáltatóknak ezt a kötelezettséget az 1-6 piacokon. Ugyan az Irányelv alapján a kötelezettség kiszabása tekintetében a Hatóság mérlegelési joga nem biztosított az 1-6 piac tekintetében, azaz az adott piacokon fennálló jelentős piaci erő esetén kiszabandó a közvetítőválasztás kötelezettsége, ám azt az Irányelv továbbra is hatósági előírás keretében határozza meg, amit többek között az egyes különböző nemzeti eljárásjogi jogintézmények, és speciális ágazati szabályozás indokol, mivel a kötelezettség tárgyában született határozat elleni jogorvoslat alkalmazásáról az Irányelv nem, csak az Eht. rendelkezik. Az Irányelv 19. cikk (2) bekezdése szerint más piacokon, más módokon történő kiszabása már nem kötelező, hanem az a hatóság mérlegelési jogkörébe tartozik azzal, hogy meg kell felelnie a Hozzáférfési Irányelv²⁴ 8. cikk (4) bekezdésében foglaltaknak, vagyis a JPE szolgáltatóra kirótt kötelezettségnek tükröznie kell a probléma jellegét, azzal arányosnak, és megfelelően indokoltnak kell lennie.

III.4. Egyedi kötelezettségek

III.4.1. Nagykereskedelmi és kiskereskedelmi kötelezettségek előírásának szabályai

Az Eht. 109. § (1) bekezdése szerint, amennyiben a hatóság a piacelemzés alapján megállapítja, hogy egy általa meghatározott kiskereskedelmi szolgáltatási piacon a verseny nem kellően hatékony és a 102–108. §, illetve a 111. § szerinti kötelezettségek előírásával e törvény céljai nem lennének megvalósíthatók, az adott kiskereskedelmi szolgáltatási piacon az előfizetői szolgáltatások díjával kapcsolatos kötelezettségeket írhat elő.

A nagykereskedelmi kötelezettségek közül a korábbi piacelemzést lezáró határozatokban is előírta a Tanács az átláthatóság, a számviteli szétválasztás, a hozzáféréssel és összekapcsolással kapcsolatos, valamint a költségalapság és díjak ellenőrizhetősége kötelezettségeket, amelyek hozzájárultak a közvetítőválasztás során igénybevett híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatás árának csökkentéséhez. Ugyanakkor a Tanács megállapította a 11. táblázat alapján, hogy a közvetítőválasztás elterjedtségének növekedése nem érte el még azt a szintet, amelynél már valódi versenyről lehetne beszélni a vizsgált földrajzi piacokon. A jelek szerint a közvetítőválasztás széleskörű elterjedése lassú, több évre kiterjedő folyamat. Ezért a Ta-

nács a felsorolt nagykereskedelmi kötelezettségek fenntartását szükségesnek tartja.

Emellett szükséges továbbra is a vizsgált kiskereskedelmi piacokon az Eht. 111. § értelmében a közvetítőválasztás biztosítására vonatkozó kötelezettség fenntartása.

Az Eht. alapján, amennyiben a Tanács a piacelemzés során egy vállalkozást jelentős piaci erejüként azonosít, akkor a rendelkezésre álló „kötelezettségek közül a piacelemzés során feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő...²⁵”. Ez a gyakorlatban a következő feladatok elvégzését teszi szükségessé:

- A versenyprobléma azonosítása
- A kötelezettségek értékelése
- Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

III.4.2. Versenyprobléma azonosítása

a) Döntő erőfölény a helyezköttött telefon nemzetközi hívások piacán

A Tanács elvégezte a szolgáltatási piac meghatározását, melynek során nem talált olyan keresleti és kínálati helyettesítőket, amelyek nyomást gyakorolhattak volna a szolgáltatókra lakossági vagy nem lakossági nemzetközi hívási díjaik meghatározása során. A piacmeghatározás révén azonosított piacokon történő piacelemzés során a Tanács nem talált olyan kiegyenlítő vásárlóerőt, ami nyomást gyakorolhatott volna a nemzetközi hívások díjaira.

A Tanács a helyezköttött telefon kiskereskedelmi piacainak az elemzése során megállapította, hogy a lakossági nemzetközi hívások érintett piacain a jelentős piaci erejű szolgáltatók döntő, 92,92...100%-os piaci részesedéssel bírnak, míg a nem lakossági nemzetközi piacokon ez az arány 74,22...100%.

A döntő piaci részesedésből fakadó erőfölényüket csak tovább erősítik a nehezen megkettőzhető infrastruktúra birtoklása és a vertikális integráció által biztosított előnyök.

Mindezek háttérben az előző időszak (1993-2002) jogszabályi környezetének megfelelően megkötött koncessziós szerződéseiben meghatározott területi kizárólagosság áll. Az érintett piacokon a jelentős piaci erejű szolgáltatók versenytársai még nem rendelkeznek számottevő részesedéssel. A jelentős piaci erejű szolgáltatók lényegében a fogyasztóktól függetlenül (csak a teljes fogyasztói kereslet által korlátozva) folytathatják gazdasági tevékenységüket. Ez a különösen döntő erőfölény önmagában elegendő indok a lehetséges kötelezettségek kirovására.

22 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/22/EK irányelve az egyetemes szolgáltatásról és az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és elektronikus hírközlési szolgáltatásokhoz kapcsolódó felhasználói jogokról.

23 Nemzeti Szabályozó Hatóság (National Regulatory Authority)

24 Az Európai Parlament és a Tanács 2002/19/EK irányelve az elektronikus hírközlő hálózatokhoz és kapcsolódó berendezésekhez való hozzáférésekről és azok összekapcsolásáról.

25 Eht. 52. § (1)

Ugyanakkor a Tanács megállapította, hogy a vizsgált múltbeli időtávban a közvetítő-választás intézményének köszönhetően a piacrálépők aránya és részesedése dinamikusan nőtt.²⁶ Továbbá megfigyelhető számos új jogosultti pozícióban lévő szolgáltató is, amelyek kedvező áráikkal és viszonylag egyszerűen igénybe vehető szolgáltatásaikkal rövid idő alatt országosan ismertté váltak.

Emellett a behívókártyás szolgáltatás forgalma és a szolgáltatók száma és részesedése is évről-évre növekszik²⁷, bár jelentőségük egyelőre csekély.

b) Az árak szintje

A fent ismertetett döntő erőfölény miatt a volt koncessziós szolgáltatókon nincs olyan nyomás a nemzetközi díjak meghatározása során, amely a díjak kompetitív szint fölött tartását gazdaságtalanná tenné, ahol a kompetitív díjszint a tökéletes verseny következtében kialakuló árat jelenti. Az eddigi időszakban valamilyen formában mindig érvényesült az érintett piacokon a kiskereskedelmi szolgáltatási árak jogszabályon alapuló hatósági szabályozása. Ez a szabályozás a távbeszélő-szolgáltatási piacon jelentős piaci erővel rendelkező távközlési szolgáltató által nyújtott távbeszélő-szolgáltatás díjairól, valamint az egyetemes távközlési szolgáltatással kapcsolatos díjszomagokról szóló 3/2002. (I. 21.) MeHVM rendelet értelmében 2004. április 1-től csak az érintett piacok egy szeletére, az egyetemes szolgáltatási körbe tartozó hozzáférések és hívások díjának évenkénti megengedett emelésére korlátozódik. Ennek következtében a szolgáltatók által a jövőbeli vizsgált időszakban érvényesítendő tarifákat egyre inkább a (közvetítőválasztásnak és a behívókártyás szolgáltatásoknak köszönhető) piaci verseny befolyásolta, amint ezt a kiskereskedelmi piacok elemzése is mutatja. Várhatóan ez a tendencia érvényesül a közeljövőben is.

c) Piactorzító hatások

A jelenlegi díjstruktúra nagymértékben a hagyományos távközlési árképzési módszerek, illetve a korábbi árszabályozás folyományaként alakult ki. Továbbra is megfigyelhetőek a kompetitív szinttől tartósan elszakadó díjak, amelyeket az utóbbi időszak szabályozása sem tudott teljes mértékben kiegyenlíteni, s amelyek kedvezőtlen hatást gyakorolnak a piacra.

A Tanács megvizsgálta az érintett piacokat és megállapította, hogy a jelentős piaci erejű szolgáltatók olyan gazdasági erőfölényes helyzetben vannak, amely elméletileg lehetővé tenné a számukra, hogy díjaik szintjét a kompetitív szint felett határozzák meg, ha a közvetítőválasztás kötelezettsége nem lenne érvényben és az a) és b) pontban kifejtett pozitív hatások megszűnnének. Ezért szükség van olyan szabályozói intézkedésekre, amelyek elejét veszik az ismertetett piaci probléma kedvezőtlen hatásainak és a

döntő piaci erőfölénnyel való visszaélésnek, ezzel elősegítve a hatékony verseny kialakulását és a fogyasztók érdekeinek jobb érvényesülését.

III.4.3. Az egyedi kötelezettségek célja

Minden, a Tanács által kirótt kötelezettségnek az Eht.-ban és a Keretirányelvben lefektetett általános célokat kell szolgálnia. Ezen felül a kötelezettségeknek a piac-elemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokoltaknak, azokkal arányosaknak kell lenniük²⁸. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a kötelezettségek:

- Indokoltak, tehát megfelelnek a probléma természetének.
- Arányosak, tehát megfelelnek a probléma súlyának.

A Tanács által kirótt kötelezettségeknek végső célként azt kell szolgálniuk, hogy a szolgáltató ne élhessen vissza azzal az erőfölénnyel, amely lehetővé teszi számára, hogy díjait a kompetitív szint felett határozza meg. A belföldi díjak szabályozása összhangban van az Eht. céljaival, alapelveivel és azzal a követelménnyel, mely szerint a versenyproblémákat elsősorban nagykereskedelmi, másodsorban kiskereskedelmi szabályozással kell megoldani.

A Tanács megállapította, hogy a kötelezettségek arányossága érdekében a tervezett intézkedéseknek csak a szükséges mértékűnek és a legkevésbé megterhelőnek (tehát a cél teljesüléséhez minimálisan szükségesnek) kell lenniük.

III.4.4. Kiskereskedelmi kötelezettségek

Mind az Eht., mind az alapját jelentő Új Európai Keret-szabályozás céljainak, és konkrét rendelkezéseinek megfelelően a Tanács a kiskereskedelmi piacokon jelentkező versenyproblémákat alapvetően a nagykereskedelmi piacok szabályozásán keresztül szándékozott megoldani. Ennek legfontosabb oka, hogy a kiskereskedelmi piaci szabályozás, a piaci folyamatokba való beavatkozásnak bizonyos esetekben olyan közvetlen lépését jelenti, amely a piaci mechanizmusokat nagy mértékben kiiktatja és ezáltal a kívánt hatásoktól eltérő eredményre vezethet.

Az előfizetői díjakkal kapcsolatos kötelezettségek Tanács által történő előírása indokolt lehet, ha a nagykereskedelmi piacon kirótt kötelezettségek hosszú távon ugyan valószínűleg biztosítanák a kötelezettségek céljainak elérését (elsősorban a fogyasztók érdekeinek védelmét, illetve a hatékony verseny kialakulását), de ahhoz, hogy ezek a kötelezettségek ténylegesen a piacon érvényesülni tudjanak szükség van a kiskereskedelmi szintű szabályozásra.

Ez a helyzet például akkor, ha a kiskereskedelmi árak teljesen szabad meghatározása által az adott piacon jelentős piaci erejű szolgáltató, amely a kapcsolódó nagykeres-

26 Lásd a 6. táblázat adatait

27 Lásd az 5. táblázat adatait

28 Eht. 52. §. (1), Hozzáférési irányelv 8. cikk (4)

kedelmi piacon is jelentős piaci erejű, meg tudja akadályozni (például túlzottan alacsony, ún. ragadozó kiskereskedelmi árak alkalmazásával) hogy a versenytársai tényleges, az előfizetők számára is vonzó kínálati árakkal meg tudjanak jelenni a piacon.

Szintén szükség van kiskereskedelmi árszabályozásra, ha feltételezhető ugyan, hogy az adott kiskereskedelmi piacon a versenytársak által nyújtott szolgáltatások kínálata alapvetően a jelentős piaci erejű szolgáltatóra kirótt nagykereskedelmi kötelezettségek által biztosított piacra lépési lehetőségek révén érdemben bővülni fog, de ez a folyamat csak hosszabb távon érvényesül, ami alatt a kiskereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a szolgáltatás árának túlzott mértékű megállapítása révén a fogyasztóknak jelentős károkat tud okozni.

Mindezeket figyelembe véve a Tanács az egyes kiskereskedelmi árszabályozások körében kiszabható kötelezettségeket az alábbiakban részletezett megállapítások miatt nem tartotta indokoltnak:

a) *Indokolatlanul magas díjak alkalmazásának megtiltása (Eht. 109. § (1)a) pont)*

Abban az esetben, ha a hatóság megalapozottan gyanítja, hogy a kiskereskedelmi piacon indokolatlanul magas díjakat alkalmaznak, megtilthatja azt. A Tanács – figyelemmel a jelen határozat III.5.2. pontjában kifejtettekre, valamint arra, hogy a nemzetközi tarifákra jelentős hatással vannak a külföldi szolgáltatók árai és így azok a hatóság kompetenciáján kívül esnek – *megállapította, hogy az indokolatlanul magas díjak alkalmazásának tilalma kötelezettség kirovása a jelen körülmények között a piaci folyamatokba való túlzott mértékű beavatkozás lenne.*

b) *Indokolatlanul alacsony (kiszorító) árak alkalmazásának tilalma (Eht. 109. § (1)b) pont)*

Ha a szolgáltató a kiskereskedelmi piacon az indokoltanál alacsonyabb árakat alkalmaz, ezzel megakadályozhatja, hogy az adott piacra új szolgáltatók lépjenek be, sőt, kiszoríthat a piacról olyanokat, amelyek ugyan hatékonyak, de ugyanazt a szolgáltatást nem tudják költség alatti áron nyújtani.

A Tanács az Eht. 116. §-ával összefüggésben megállapította, hogy az indokolatlanul alacsony ár alkalmazása okozhat árprést, az árprés megakadályozására azonban elsősorban a nagykereskedelmi piacon van lehetősége. Ezért az indokolatlanul alacsony ár tilalmát nem kívánja alkalmazni az érintett kiskereskedelmi piacokon.

c) *Egyes fogyasztók indokolatlan megkülönböztetésének tiltása (Eht. 109. § (1)c) pont)*

A Tanács megvizsgálva a kötelezettség megalapozottságát, megállapította, hogy a vizsgált piacon a szolgáltatók megkülönböztetik az előfizetők két kategóriáját:

lakossági és nem lakossági, normál díjú előfizető, lakossági, egyetemes díjszomogot igénybevevő előfizető.

Ez önmagában nem indokolja a kötelezettség kirovását, mivel az egyetemes díjszomogot igénybevevők körét nem a szolgáltató, az igénybe vehető kedvezmény, mint meg-

különböztetés módját és körülményeit pedig a jogszabály határozza meg.

A Tanács a fentiek alapján az egyes fogyasztók további indokolatlan megkülönböztetésének tilalmát nem tartja megalapozottnak és a probléma súlyával arányosnak.

d) *Indokolatlan árukapszolás tilalma (Eht. 109. § (1)d) pont)*

A Tanács megvizsgálta, hogy az érintett szolgáltatók alkalmazták-e a vizsgált piacon értékesített szolgáltatás összekapcsolását más olyan szolgáltatással, amely igénybevétele nélkül az adott piacon a szolgáltatás nem lenne igénybe vehető.

A Tanács a szolgáltatók díjszomagjainak az elemzése során úgy találta, hogy bár a díjszomogképzés maga tekinthető egyfajta árukapszolásnak, azonban a Tanács véleménye szerint az ilyen árukapszolás nem indokolatlan, nem lép ki a helyhez kötött nyilvános telefonszolgáltatás keretei közül és a szolgáltató ezt nem írja elő kötelezően, hanem az előfizetők által választható díjszomogok között kínálja.

Egyéb, indokolatlan árukapszolásra utaló jeleket a Tanács nem észlelt.

Ezért a Tanács megállapította, hogy az indokolatlan árukapszolás tilalmának kötelezettségként való előírása nem szükséges.

e) *A kiskereskedelmi díjakkal kapcsolatos előírások teljesítésének ellenőrizhetősége (Eht. 109. § (3) bekezdés)*

A kötelezettség célja, hogy az előző, díjakkal kapcsolatos kiskereskedelmi kötelezettségek teljesítését a hatóság rendszeresen ellenőrizhesse és szükség esetén megfelelő szankciókkal rászoríthassa a szolgáltatót a kiszabott kötelezettség teljesítésére. A hatóság előírhatja az ellenőrzéshez szükséges költségszámítási kimutatás vezetését, ez szükséges a fenti, a) b) és c) pont alatti követelmények teljesítésének az ellenőrzésére. A szolgáltatónak tehát ezen kötelezettség keretében rendszeresen vezetnie kell az ellenőrzéshez szükséges költségszámítási kimutatásokat és betekintési lehetőséget kell biztosítania a hatóság részére a díjszomogok kalkulációjának ellenőrzéséhez.

f) *Az alkalmazandó költségszámítási elvek, formák és módszerek, valamint a kimutatások tartalmának a meghatározása (Eht. 109. § (3) bekezdés)*

Az e) pont szerinti költségkimutatások vezetéséhez a hatóság meghatározhatja az alkalmazandó költségszámítási elveket, formákat és módszereket, valamint a kimutatások tartalmát. A Tanács jelenleg nem tartja célszerűnek, hogy a hatóság ezeket teljes részletességgel előírja.

A Tanács az e)-f) pontban meghatározott kötelezettséget – mivel az ezeket szükségessé tevő, fenti a)-d) pontok szerinti kötelezettségeket nem róta ki – nem róta ki.

g) *Az előfizetői szolgáltatások ára legmagasabb mértékének megállapítására vonatkozó kezdeményezés a miniszter felé, megjelölve ezt a legmagasabb mértéket (Eht. 109. § (4) bekezdés)*

A Tanács megállapította, hogy a fogyasztók érdekeinek védelme, és a hatékony verseny elősegítése érdekében nem

szükséges a jelen határozat szerinti érintett piacok vonatkozásában az előfizetői szolgáltatások ára legmagasabb mértékének megállapítása.

III.4.5. Arányos és indokolt kötelezettségek meghatározása

A Tanács megvizsgálta a tíz érintett piacon érvényesülő erőfölény hatásait, azonosította a versenyproblémát, értékelte a rendelkezésre álló szabályozói eszközöket és ennek eredményeként megállapította, hogy a jelen határozat szerinti érintett kiskereskedelmi szolgáltatási piacokon a verseny még nem kellően hatékony. A Tanács megállapította ugyanakkor, hogy várhatóan a III.5.2. a) pontban leírt kedvező tendencia – fenntartva a közvetítőváltás kötelezettségét – fennmarad, ezért – különös tekintettel a jelen piacokhoz kapcsolódó nagykereskedelmi piacokon kirótt kötelezettségekre²⁹ – a jelen érintett kiskereskedelmi piacokon az Eht. 111. § szerinti kötelezettség alkalmazásával a szabályozás céljai megvalósíthatók, ezért a kiskereskedelmi szolgáltatási piacon egyéb kötelezettség kiszabása nem szükséges.

Az Eht. 111. § (6) bekezdése azt is kimondja, hogy ha egy szolgáltató valamely érintett piacon a hatóság piacelemzéssel és kötelezettségek megállapításával kapcsolatos eljárása alapján jelentős piaci erejűnek minősül, akkor a közvetítőváltás lebonyolítása keretében nyújtott hálózati szolgáltatásának az ellenértékét költségalapon köteles kialakítani.

B. fejezet

Együtműködés a Gazdasági Versenyhivatallal

C. fejezet

Egyeztetés az érdekeltekkel

Az alábbi válaszokban a szolgáltatók által adott észrevételeket tartalmazó levelek szó szerint vannak közölve. Az NHH Tanácsa válaszai a szolgáltatók vonatkozó (dőlt betűs) észrevételei után vannak beszúrva, s más betűtípussal és válaszonkénti () számozással jelenítődnek meg.

D. fejezet

A notifikációs eljárás eredménye

A határozatot kapja:

1. *Agnátus-Pont 2004 Távközlési Kft.*
1108 BUDAPEST, Bányató u. 10.
2. *AMTEL Magyarország Kft.*
1012 BUDAPEST, Márvány u. 17.
3. *Atlas Telecom Távközlési Szolgáltató Kft.*
4032 DEBRECEN, Szalay út 9.

4. *BT Limited Magyarországi Fióktelepe*
1123 BUDAPEST, Alkotás u. 50.
5. *Com.unique Telekommunikációs Szolgáltató Kft.*
1133 BUDAPEST, Hegedűs Gyula u. 83-87.
6. *Correct Business Network Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.*
7400 KAPOSVÁR, Pipacs u. 43.
7. *Első Pesti Telefonszolgáltató Zrt.*
1675 BUDAPEST, Pf. 163.
8. *EMITEL Távközlési Zrt.*
6722 SZEGED, Tisza L. krt. 41.
9. *eTel Magyarország Távközlési Kft.*
1075 BUDAPEST, Kazinczy u. 24-26.
10. *GTS Datamet Távközlési Kft.*
2040 BUDAÖRS, Ipartelep u. 13-15.
11. *HUNGAROTEL Távközlési Zrt.*
1113 BUDAPEST, Bocskai út 134-146.
12. *H1 Telekom Távközlési és Kereskedelmi Kft.*
1111 BUDAPEST, Bartók Béla út 36/38. I./1.
13. *Invitel Távközlési Szolgáltató Zrt.*
2040 BUDAÖRS, Puskás Tivadar u. 8-10
14. *InTeleCom Telekommunikációs Kft.*
1051 BUDAPEST, Dorottya u. 3.
15. *Magyar Telekom Nyrt.*
1013 BUDAPEST, Krisztina krt. 55.
16. *Monor Telefon Társaság Kft.*
1092 BUDAPEST, Kinizsi u. 30-36.
17. *Option One Magyarország Kft.*
1036 BUDAPEST, Lajos u. 48-66.
18. *PanTel Távközlési Kft.*
1113 BUDAPEST, Bocskai út 134-146.
19. *PRIVATE TEL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.*
1097 BUDAPEST, Gubacsi út 30.
20. *Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.*
1132 BUDAPEST, Victor Hugo u. 18-22.
21. *UPC Magyarország Telekommunikációs Kft.*
1092 BUDAPEST, Kinizsi u. 30-36.
22. *3C Magyarország Adatátviteli és Műszaki Fejlesztő Kft.*
1121 BUDAPEST, Konkoly-Thege u. 29-33.
23. Irattár

²⁹ A jelen határozatban jelentős piaci erejűként minősített szolgáltatók mindegyike a közvetítőváltáshoz igénybevett híváskezdeményezés nagykereskedelmi szolgáltatást referencia-ajánlat alapján, szabályozott árakon nyújtja.

DH-18386-7/2006 számú, a Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés (15. piac) tárgyában született határozat-tervezet

*A határozat-tervezetben üzleti titokként megjelölt adatok a DH-18386-6/2006. sz. határozat-tervezetben szerepelnek.

Ügyiratszám: DH-18386-7/2006.

Tárgy: piacmeghatározás, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása és kötelezettségek előírása

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny hatékonyságának elemzésére, az érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, illetve a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók jogszabályban meghatározott kötelezettség előírására hivatalból indított eljárása során meghozta a következő

határozatot.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban „Tanács”) a „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését meghatározta, és a piacot érintett piacként azonosította, majd az érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzése alapján megállapította, hogy a tárgyi érintett piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem azonosítható.

A jelen határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A jelen határozat felülvizsgálata annak közlésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Bírósághoz címzett, a Tanácshoz 3 példányban benyújtott keresettel kérhető.

A keresetlevél benyújtásának a jelen határozat végrehajtására halasztó hatálya nincsen.

Indokolás

A Tanács – eleget téve az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglaltaknak – az Eht. 14. § (1) bekezdés c) pontja értelmében az Eht. 10. § f) pontjában foglalt hatáskörében eljárva ismételtelen lefolytatta az Eht. 52-57. § rendelkezései szerinti, a piacmeghatározásra, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítására és kötelezettségek előírására, hatályban tartására, valamint módosítására irányuló eljárását. A Tanács a tárgyi eljárás során az Európai Unió Bizottsága 2003/311/EC számú Ajánlásában, valamint a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló 16/2004. (VI. 24.) IHM rendeletben (a továbbiakban „IHM rendelet”) foglaltak mellett a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során a Nemzeti Hírközlési Hatóság (a továbbiakban „Hatóság”) által alkalmazandó alap-

elvekről (vizsgálati szempontokról) szóló 8001/2004. (IHK. 8.) IHM tájékoztató (a továbbiakban „IHM tájékoztató”) által a piacmeghatározás és a piacelemzés körében meghatározott jogalkalmazói elvek és szempontok, valamint az ott rögzített módszertan, eljárásjogi intézmények, eszközök, fogalmak, meghatározások alapján, valamint a korábbi piacelemzési eljárások során kikristályosodott jogalkalmazói gyakorlat szerint járt el.

A Tanács a piacelemzési eljárás érdekében – azt megelőzően – lefolytatott piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárása keretében rendszerezett és feldolgozott adatok és információk értékelése alapján, valamint az Eht. 57. § (1) bekezdésében foglalt, a piacelemzés ismételt lefolytatására irányuló törvényi kötelezettségének eleget téve megindította a „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piac vonatkozásában a piacelemzési eljárást, melynek során megállapította, hogy fenti szolgáltatási piac továbbra is érintett piacnak minősül. A Tanács érintett piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését követően megállapította, hogy jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató a tárgyi érintett piacon nem azonosítható.

A határozat (a továbbiakban „Határozat”) felépítését és tartalmát az egyedi ügy jellegéből fakadó sajátos gazdasági, jogi és műszaki jellemzők alapvetően meghatározzák. A Határozat indokolásában került meghatározásra, valamint részletesen bemutatásra a piacmeghatározás, valamint a piacelemzés menete, melynek megállapításai alapján jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint rájuk vonatkozó kötelezettségek előírására nem került sor. A Határozatban megmutatkozó hatósági döntés indokolása azon túl, hogy magában foglalja a hatósági eljárás egészének folyamatát, együttesen, összefüggésben tartalmazza a ténybeli, azaz a Tanács által feltárt releváns közgazdasági és műszaki tényállási elemeket, a tényállás tisztázásának rendszerét, a tények, bizonyítékok hatósági jogalkalmazáshoz szükséges értékelését, és a tényekből az egyedi ügyre levonható következtetéseket, valamint a jogi indokolást is, amelynek keretében a Tanács az érdemi döntéshez, jogérvényesítéshez vezető valamennyi eljárási és anyagi jogi normát tételesen és részletezően megjelölt és azok egyedi ügyre vonatkozó alkalmazását, értelmezését, tartalmát és jelentőségét ki is fejtette. Ezen túlmenően a Tanács a Határozat indokolásában részletesen és külön kitért a Határozat meghozatala során alkalmazott, összetett mérlegelési szempontrendszer, a mérlegelést megalapozó tényállási elemek, a mérlegelési jogkört biztosító jogszabályi keretek, valamint az egyedi ügy tényállásán és a vonatkozó jogi normákon alapuló jogalkalmazói érdemi mérlegelés, értékelés bemutatására is.

A Tanács a piacelemzési eljárás lefolytatása érdekében 2005. augusztus 4. napján az Eht. 52. § (2) bekezdése, valamint a 151. § (1) és (2) bekezdései alapján 30 napos határidő tűzésével adatszolgáltatási kötelezettséget írt elő a Hatóság által nyilvántartott valamennyi mobil rádiótele-

fon-szolgáltatást nyújtó szolgáltató (a továbbiakban „Szolgáltatók”) számára. A Szolgáltatókat terhelő adat-szolgáltatási kötelezettség meghatározására a piacelemzési eljárást megelőző, annak eredményes lefolytatása érdekében megindított, az adatszolgáltatás mellett a megismert adatok feldolgozását és értékelését is magában foglaló piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében került sor, melynek során a Hatóság a felügyelt piac szerkezete, a piacon jelenlévő piaci szereplők közötti viszonyrendszer, az általuk nyújtott szolgáltatások vonatkozásában szerzett olyan információkat, adatokat és tapasztalatokat, melyek alapján a felügyelt piac érdemi vizsgálata körében megalapozottabb döntést hozhatott. Azon túl, hogy a piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás eredményeképpen a Hatóság megállapította, hogy mely piacon szükséges a piacelemzési eljárás lefolytatása, illetve, hogy annak körében mely szolgáltatók minősülnek majd a piacon ügyfélnek, a tárgyi ellenőrzési tevékenység azt az adminisztratív célt is szolgálta, hogy a Hatóság a megismert, valamint a rendelkezésére álló adatok összességét – az eredményes piacelemzési eljárás érdekében – összegezni, összefoglalni, valamint rendszerezni tudja. A Hatóság fent részletezett, a piacelemzési eljáráshoz szorosan kapcsolódó döntés-előkészítési célú tevékenységének köszönhetően a Hatóság már a piacelemzési eljárás megindításakor rendelkezett azokkal az információkkal, amelyek az eredményes piacelemzési eljárás lefolytatásának, valamint az azt lezáró hatósági döntés megalapozottságának garanciáját hordozzák magukban.

A piacfelügyeleti ellenőrzési típusú eljárás keretében benyújtott adatok mennyisége és minősége tekintetében a Tanács megállapította, hogy a vonatkozó piacon az összes, gazdasági ereje alapján számításba vehető szolgáltató teljesítette adatszolgáltatási kötelezettségét. Az adatszolgáltatás körében megismert adatokon túlmenően a Tanács megvizsgálta a 15. számú piac elemzése szempontjából releváns, nyilvánosan (pl.: nyilvános ajánlatokban, statisztikákban) hozzáférhető adatokat, valamint a társhatóságok által nyilvánosságra hozott információkat, az IRG és az ERG nyilvánosan elérhető honlapjain foglaltakat, valamint a Hatóság saját nyilvántartásainak adatait is felhasználta.

Tekintettel arra, hogy a hatósági tapasztalatok szerint az előfizetői szokások rövid időszakon belül nem változnak érzékelhetően, valamint arra, hogy a vizsgált piac stabilnak, kiegyensúlyozottnak tekinthető, amelyen az előző piacelemzési időszakhoz képest semmi olyan jelentős változás nem következett be, amely várhatóan jelentős mértékben befolyásolta volna az előfizetői szokásokat, továbbá arra, hogy az esetleges kismértékű fogyasztói szokások változása érdemben nem volna hatással a piac értékelésére, a Tanács a TÁRKI Rt. 2004. évben a Hatóság megbízásából a fogyasztói szokások felmérése érdekében „A mobil telefonszolgáltatások fogyasztói szokásainak felmérése a 14 éves és idősebb magyar lakosság” címmel végzett piackutatásának eredményeit a jelen piacelemzési eljárás-

ban is felhasználta. A TÁRKI Rt. telefonos módszerrel lefolytatott piacelemzése egy, a magyar társadalom 1000 fős, nem, kor, lakóhely, településtípus szerint kialakított reprezentatív mintáját érintette.

A Tanács az ekként rendelkezésére álló adatokat összességében értékelte és megállapította, hogy az előző piacelemzési eljáráshoz hasonlóan továbbra is indokolt a piacmeghatározás, a piacelemzés és a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, valamint a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírása során alkalmazandó alapelvekről szóló módosított IHM rendelet 1. számú melléklete szerinti 15. piac érdemi vizsgálatát elvégezni. A beérkezett adatok feldolgozásának eredményeként a Tanács tisztázta a jelen eljárásban ügyfélnek minősülők körét, és megállapította, hogy a jelen eljárásban azok a szolgáltatók minősülnek ügyfélnek, akik a 15. számú piacon szolgáltatási jogosultsággal rendelkeznek.

Az ellenőrzés, az adatszolgáltatás eredményeként a Tanács összesítette, és rendszerbe foglalta a Szolgáltatóktól beérkezett adatokat. A piacelemzési eljárásban a tényállás tisztázása körében a Tanács az ekként előállított adattáblákat alkalmazta az eljárás eredményeként meghozott döntések és megállapítások kellő megalapozásához.

Ezt követően a Tanács 2006. október 25. napján kelt levelében tájékoztatta az ügyfeleket a piacelemzési eljárás megindításáról.

A Hatóság és a Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban „GVH”) az Eht. 20. § (1) bekezdés a), b) és c) pontja, valamint a közös együttműködésüket szabályozó Együttműködési Megállapodás vonatkozó rendelkezései alapján az elektronikus hírközlési piaci versenyt érintő kérdésekben a verseny védelmének következetes érvényre juttatása, illetve az egységes jogalkalmazás előmozdítása érdekében szorosan együttműködik. Különösen igaz ez az elektronikus hírközlési piac érintett piacainak meghatározásával, az érintett piacokon fennálló verseny elemzésével, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosításával és a rájuk vonatkozó kötelezettségek előírásával kapcsolatos eljárásokban. A Tanács és a GVH az együttműködés részleteit szabályozó Együttműködési megállapodás vonatkozó 6. fejezetében foglaltaknak megfelelően a tárgyi eljárása során szorosan együttműködött, egyeztetett, ennek során a Tanács a GVH szakmai álláspontját megismerte. Az együttműködés részletei a jelen határozat indokolásának VII. pontjában kerülnek kifejtésre.

A Tanács az Eht. 36. § (1) bekezdésében meghatározott egyeztetési kötelezettségének eleget téve a jelen határozat tervezetét a Hatóság internetes oldalán 2006. november.... napján, a Hírközlési Értesítő 2006/12. számában pedig 2006. decembernapján tette közzé. A határozat-tervezetre az Eht. 36. §-a keretében beérkezett észrevételek feldolgozását, a figyelembe vett, illetve a figyelembe nem vett észrevételeket, valamint azok figyelmen kívül hagyásának indokait a jelen határozat indokolásának VIII. pontja tartalmazza.

Az érdekeltekkel történő egyeztetés lefolytatását követően, az Eht. 65. § (1) bekezdése alapján a Tanács a tárgyi Határozatának tervezetét részletes indokolással együtt 2007. napján megküldte az Európai Bizottságnak és a tagállami elektronikus hírközlési szabályozó hatóságoknak. A hivatkozott törvényhely szerinti eljárást az indokolta, hogy megállapítást nyert, hogy a határozat-tervezetben foglaltak hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, tekintettel a Keretirányelv (38) szakaszára, melynek alapján, a tagállamok közötti kereskedelmet érintő intézkedések olyan intézkedések, amelyek közvetlen, vagy közvetett, tényleges vagy potenciális befolyást gyakorolhatnak a tagállamok közötti kereskedelemre oly módon, amely az egységes piac akadályát képezheti. Ezek közé olyan intézkedések tartoznak, amelyek jelentős hatást gyakorolnak a más tagállamokban található üzemeltetőkre, vagy felhasználókra, így például amelyek a más tagállamok felhasználóira érvényes árakat érintik.

A részletes indokolásra, illetve a megküldésre vonatkozó szabályokra az Európai Bizottságnak a „piacelemzés eredményeinek a Bizottsághoz való eljuttatásával (notifikáció) kapcsolatos eljárásról, a kapcsolatos határidőkről és a Bizottsággal való konzultáció módjáról szóló, 2003. július 23. napján kiadott ajánlásában (2003/561/EC) foglaltak irányadóak. Ezen eljárás részletei a jelen határozat indokolásának IX. pontjában kerülnek részletezésre.

Az érintett piacok azonosítására, az érintett piacokon fennálló verseny és annak hatékonysága elemzésére, az egyes érintett piacokon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására, valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatókat terhelő kötelezettségek meghatározására irányuló eljárás egy több egymásra épülő szakaszból álló közigazgatási eljárás. Az Eht. 52. § (1) bekezdése szerint a Tanács azonosítja az érintett piacokat; elemzi az érintett piacokon fennálló versenyt, illetve annak hatékonyságát, és amennyiben azokon a verseny nem kellően hatékony, azonosítja az érintett piacokon a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, illetve szolgáltatókat; valamint a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra, illetve szolgáltatókra az Eht. XI-XIV. fejezetében foglalt kötelezettségek közül a piacelemzés alapján feltárt versenyt korlátozó akadályok által indokolt, azokkal arányos, legalább egy kötelezettséget ír elő, vagy a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatóra korábban, a jelen piacelemzési eljárást megelőzően jogszabályban megállapított legalább egy kötelezettséget fenntart, illetve módosítja azt. Eljárása során a Tanács a versenyjog vonatkozó szabályai, valamint az IHM tájékoztatóban meghatározottak szerint, a magyar elektronikus hírközlési piac sajátosságainak figyelembevételével járt el.

Az tárgyi eljárás első lépéseként a Tanács az IHM rendelet 1. számú mellékletében meghatározott „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdésmegkezdés” elnevezésű nagykereskedelmi piac vizsgálatából indult ki, meghatározta a szolgáltatási piacot és megállapította,

hogy az ott megjelölt piac a Magyar Köztársaság területén érintett piacnak minősül.

Az érintett piac meghatározását követő szakaszokban a Tanács – az indokolásban foglaltak szerint – megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon fennálló verseny, illetve annak hatékonyságának elemzése – alapvetően a tranzakciók hiánya miatt – nem volt érdemben lefolytatható, ezért a Tanács a vonatkozó kiskereskedelmi piaci verseny, illetve annak hatékonyságának elemzését végezte el. A lefolytatott elemzés eredménye alapján a Tanács megállapította, hogy a kiskereskedelmi piacon hatékony verseny folyik, melynek következtében arra a megállapításra jutott, hogy a tárgyi érintett nagykereskedelmi piacon a kiskereskedelmi piaci verseny hatékonyságának biztosítása érdekében szabályozói beavatkozás nem indokolt. Fentiek alapján az érintett nagykereskedelmi piacon jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató nem került azonosításra, így az Eht. 52. § (1) bekezdés szerinti kötelezettségek előírására sem kerülhetett sor.

A Tanács a jelen határozatba foglalt döntésének meghozatala érdekében elvégzett vizsgálatok, elemzések részletes bemutatását a jelen határozat indokolása az alábbiak szerint tartalmazza:

- I. A vizsgálandó piac meghatározása, a releváns fogalmak és szolgáltatások
- II. A kiskereskedelmi piac áttekintése
- III. Az érintett nagykereskedelmi piac meghatározása
- IV. Az érintett piac további vizsgálata
- V. A kiskereskedelmi piac elemzése, hatékonyság vizsgálata
- VI. A verseny elemzése, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, kötelezettségek kirovása

A fentiekben megjelölt vizsgálatok alapján a Tanács a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A jogorvoslati jogosultság az Eht. 46. § (1) bekezdésén és az Eht. 47. § (1) bekezdésén alapul.

A Tanács döntését az Eht 39. § (1) bekezdése alapján teljes ülés keretében hozta meg.

I. A vizsgálandó piac meghatározása, a releváns fogalmak és szolgáltatások

A Tanács a vizsgált piac esetében szükségesnek tartotta a piac megnevezésének elemzését, illetve a releváns jogszabályi fogalmak áttekintését, valamint a piachoz tartozó szolgáltatások leírását.

I.1. A vizsgált szolgáltatási piac megnevezése

[1] Az IHM rendelet 1. sz. melléklet 15. pontja az alábbi szolgáltatási piacot nevezi meg:

„Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdésmegkezdés nagykereskedelmi piac”

E piac megnevezése megegyezik az Európai Bizottság 2003/02/11/EK Ajánlásának (a továbbiakban: Ajánlás) 15. számmal jelölt piacával, mely piac angol nyelvű elnevezése:

„Access and call origination on public mobile telephone networks”

I.2. A legfontosabb releváns jogszabályi fogalmak

[2] Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózat és szolgáltatás meghatározásához az Eht. 188. § fogalmai közül az alábbiak az irányadóak:

„36. Hálózati szolgáltatás: hozzáférési és/vagy összekapcsolási szolgáltatás nyújtása más szolgáltató számára, illetve az ezek nyújtásához szükséges kiegészítő szolgáltatások.”

„51. Híváskezdeményezés forgalmi szolgáltatás: hálózati szolgáltatás, hívás továbbítása a hívó előfizető hozzáférési pontjáról az összekapcsolási pontig.”

„56. Hozzáférés: eszközök, illetve szolgáltatások rendelkezésre bocsátása más elektronikus hírközlési szolgáltató részére meghatározott feltételek mellett, kizárólagos vagy nem kizárólagos jelleggel, elektronikus hírközlési szolgáltatások nyújtása céljából.

A hozzáférés kiterjed többek között a hálózati elemekhez és kapcsolódó eszközökhöz történő hozzáférésre, amely magában foglalhatja

- a berendezések vezetékes vagy vezeték nélküli módon történő csatlakoztatását (ez tartalmazza különösen a helyi hurokhoz és a helyi hurok révén történő szolgáltatásnyújtáshoz szükséges eszközökhöz és szolgáltatásokhoz történő hozzáférést);
- az összekapcsolást;
- a bitfolyam hozzáférést;
- a fizikai infrastruktúrához való hozzáférést, beleértve az épületeket, alépítményeket és tornyokat;
- a megfelelő szoftverrendszerekhez való hozzáférést, beleértve a működéstámogató rendszereket, a számfordításhoz vagy ezzel egyenértékű funkciót kínáló rendszerekhez való hozzáférést;
- a vezetékes és mobil hálózatokhoz való hozzáférést, különösen barangoláshoz;
- digitális televíziós szolgáltatások feltételes hozzáférési rendszereihez való hozzáférést.”

„71. Mobil rádiótelefon-hálózat: olyan földfelszíni rádiótávközlő hálózat, amely a nagy területen mozgó igénybevevők között lehetővé teszi a kétirányú telefon összeköttetésének felépítését.”

„72. Mobil rádiótelefon szolgáltatás: olyan nyilvánosan elérhető telefon szolgáltatás, amelynek során e szolgáltatás nagy térben mozgó bármely előfizetője – mobil rádiótelefon-hálózat hálózati végpontján csatlakoztatott – nem helyhez kötött berendezésről indított hívással kommunikálhat egy másik hálózati végponttal, amelynek elérése az ANFT-ben meghatározott választási eljárás útján lehetséges. E szolgáltatás beszédátvitelre, valamint az ehhez kapcsolódó szolgáltatásokra és egyéb szolgáltatásokra (például adatátviteli szolgáltatások, rövid szöveges üzenetküldés, WAP, GPRS alapú szolgáltatások) szolgál.”

„86. Nyilvánosan elérhető telefon szolgáltatás (telefon szolgáltatás): olyan, bárki számára rendelkezésre álló elektronikus hírközlési szolgáltatás, amely belföldi vagy

nemzetközi számozási terven alapuló hívásirányítással lehetővé teszi belföldi és nemzetközi hívások kezdeményezését és fogadását, valamint minden esetben a segélyhívó szolgáltatások és – a körülményektől függően – egyéb szolgáltatások (többek között kezelői szolgáltatások, tudakozó, előfizetői névjegyzék és nyilvános telefonállomás, emelt díjas szolgáltatások, a fogyatékkal élő előfizetők részére nyújtott szolgáltatások, illetve földrajzi elhelyezkedéstől független szolgáltatások) elérését.”

„87. Nyilvános telefonhálózat (telefonhálózat): olyan nyilvános elektronikus hírközlő hálózat, amelyen részben vagy egészben nyilvánosan elérhető telefon szolgáltatást nyújtanak, illetve amely alkalmas hálózati végpontok között beszéd, továbbá más kommunikációra, így különösen a telefax és adatkommunikációra.”

[3] Az előzőekben írt jogszabályi fogalmak keretein belül, ma a Magyar Köztársaság területén, az alábbi rendszerteknikákon, technológiákon alapuló nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatok és szolgáltatások vizsgálhatók:

- a) GSM 900,
- b) GSM (DCS) 1800, és a
- c) UMTS harmadik generációs rendszerek (a továbbiakban: UMTS vagy 3G).

[4] Mindhárom fajta hálózat üzemeltetésre és a hálózatokon szolgáltatásnyújtásra, valamint a szükséges frekvenciahasználatra – koncessziós szerződés által is meghatározott kereteken belül – jelenleg három vállalkozás rendelkezik jogosultsággal, nevezetesen:

- a) Pannon GSM Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (cégjegyzékszám: Cg. 13-10-040409; székhelye: 2040. Budaörs, Baross u. 165/2.; a továbbiakban „Pannon”),
- b) Magyar Telekom Távközlési Nyilvánosan Működő Részvénytársaság (cégjegyzékszám: Cg. 01-10-041928; székhelye: 1013 Budapest, Krisztina krt. 55.; a továbbiakban „Magyar Telekom”),
- c) Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zártkörűen Működő Részvénytársaság (cégjegyzékszám: Cg. 01-10-044159; székhelye: 1096 Budapest, Lechner Ödön fasor 6.; a továbbiakban „Vodafone”).

A GSM 900, a GSM (DCS) 1800 és az UMTS hálózatok szabványok által részletesen meghatározott módon működnek mindhárom magyarországi mobil szolgáltató esetében.

[5] A piac megnevezésében azonosítható egyéb „mobil” hálózatok, szolgáltatások elemzésére a Tanács vizsgálata nem terjedt ki, mert ezekben az esetekben a piac megnevezéséből adódó egy, vagy több fogalmi elem hiányzik (nyilvánosság, nagy térben mozgás, stb).

[6] Bár elvileg lehetőség van újabb GSM 900, GSM (DCS) 1800 és/vagy UMTS rendszerteknikával működő hálózat üzemeltetési és szolgáltatásnyújtási, valamint frekvenciahasználati jogosultságot is megszerző új vállalkozás megjelenésére, ilyen új szereplő megjelenése a vizsgált időtávon belül nem várható. (Az előző pályázaton nem volt új pályázó, jelenleg pedig nem ismertek olyan

tervek, melyek új mobilszolgáltató megjelenése érdekében a lehetséges frekvencia-sávok meghirdetéséről szólna.)

[7] Megállapítható, hogy a harmadik generációs hálózat üzemeltetéséhez, a szolgáltatásnyújtásához szükséges UMTS jogosultságok megszerzését követően az előző piacelemzéshez képest változás történt a vizsgált piacon, hisz mindhárom említett magyarországi mobil szolgáltató megkezdte hálózatkiépítését és a szolgáltatás nyújtását a 3G hálózatokon. A változás azonban a vizsgált piac esetében csak egy újabb technológia megjelenését, a szolgáltatások egy újabb technológiával is történő kielégítését jelenti, ezért a piac-meghatározásra nincs hatással.

[8] További változást jelent az előző piacelemzéshez képest, hogy a korábbi önálló T-Mobile egyesült a Magyar Telekom vezetékes üzletágával. A vizsgált piac meghatározása szempontjából azonban ennek a fejleménynek sincs hatása, hisz a „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacon” ugyanazok a hálózatok állnak rendelkezésre az igények kielégítésére.

I.3. A nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés fogalma

[9] A nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés értelmezéséhez az I.2 fejezetben idézett Eht. 188. § 56. fogalom az irányadó.

Meg kell jegyezni, hogy a „hozzáférés” a hatályos jogszabályok alapján nem csak nagykereskedelmi viszonylatban, két szolgáltató között (Eht. 188. § 56. fogalom) értelmezhető, hanem az előfizető és a szolgáltató közötti viszonylatban (Eht. 188. § 23. és 24. fogalom) is.

I.4. A nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés fogalma

[10] A nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés értelmezéséhez az I.2 fejezetben idézett Eht. 188. § 51. és 36. fogalmait az irányadók

I.5. A vizsgált nagykereskedelmi piacon nyújtott szolgáltatások értékesítési formái

[11] A Tanács a vizsgált nagykereskedelmi piacon nyújtható szolgáltatásokra vonatkozó lehetséges értékesítési formákat – összhangban az Ajánláshoz tartozó Magyarázat 4.3. részében írtakkal, illetve az Európai Unió tagállamainak gyakorlatával –, a jogszabályi kereteken belül, az alábbiak szerint határozza meg:

- nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás nyújtása belföldi roaming keretében,
- nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás biztosítása virtuális mobil szolgáltató (MVNO) részére,
- nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás mobil hálózathoz biztosítható közvetítő választás esetén ilyen szolgáltatást nyújtó szolgáltató részére,

d) nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás érték-növelt szolgáltatást nyújtók, színes számokat üzemeltetők részére.

[12] Az a) esetben mobil szolgáltatók nyújtanak egymásnak nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatást.

Ennek a szolgáltatásnak az a célja, hogy egy mobil szolgáltató (MNO) előfizetőiknek kiskereskedelmi hozzáférési, híváskezdeményezési (és egyéb más) szolgáltatást nyújthasson az ország határain belül olyan területeken is, ahol saját hálózatával nem, csak egy másik szolgáltató hálózatának igénybevételevel képes lefedettséget vagy kellő mértékű kapacitást biztosítani.

[13] A virtuális mobil szolgáltatók részére nyújtott nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás esetében a hálózattal rendelkező mobil szolgáltató nyújt nagykereskedelmi szolgáltatást, ellenérték fejében, a mobil hálózattal nem rendelkező virtuális mobil szolgáltató részére.

Ebben az esetben megállapítható, hogy bár a szolgáltatás tényleges tartalma igen nagy változatosságot mutat, a nyújtott, illetve igénybevevett szolgáltatás célja az, hogy az igénybevevő virtuális mobilszolgáltató kiskereskedelmi hozzáférési, híváskezdeményezési (és egyéb más) szolgáltatást nyújthasson az előfizetői, felhasználói részére.

[14] A c) alatti esetben – összhangban az Eht. 188. § 67. fogalmával –, a közvetítő szolgáltató részére nyújtott nagykereskedelmi hozzáférési és híváskezdeményezési szolgáltatás esetében a mobil hálózattal rendelkező szolgáltató nyújt nagykereskedelmi szolgáltatást, ellenérték fejében, az ugyancsak saját – alapvetően tranzit hálózattal rendelkező – közvetítő szolgáltató részére.

E szolgáltatás célja az, hogy az igénybevevő közvetítő szolgáltató a saját hálózatán az előfizetők, felhasználók részére olyan közvetítő szolgáltatást és olyan feltételekkel nyújthasson, mely a mobil szolgáltató által választott közvetítő szolgáltatótól eltérő.

[15] A d) alatti esetben, a mobil hálózattal rendelkező szolgáltató nyújt nagykereskedelmi szolgáltatást az érték-növelt szolgáltatást nyújtó szolgáltató részére, ellenérték fejében.

Megállapítható, hogy bár e szolgáltatás tényleges tartalma igen nagy változatosságot mutat, célja minden esetben az, hogy az igénybevevő szolgáltató elérhető saját tartalomszolgáltatást nyújtson az előfizetők, felhasználók részére.

Érték-növelt szolgáltatáson ez esetben az emeldíjas (06-90), helyi díjazású (06-40) illetve ingyenes (06-80) szolgáltatásokat biztosító színes (piros, kék és zöld szám) szolgáltatásokat értjük.

[16] A nagykereskedelmi piachoz tartozó valamennyi szolgáltatást minden esetben a mobil rádiótelefon szolgáltató nyújtja, illetve nyújthatja, és másik elektronikus hírközlési szolgáltató veszi, veheti igénybe.

II. A kiskereskedelmi piac áttekintése

A Tanács szükségesnek tartotta a tárgyalt nagykereskedelmi piachoz kapcsolódó releváns kiskereskedelmi piac áttekintését és a nagykereskedelmi piacra gyakorolt hatások vizsgálatát.

A kiskereskedelmi piac áttekintése nem teljes körű, annak során azon szempontok kerülnek vizsgálatra, melyeknek feltehetően jelentős kihatása lehet a nagykereskedelmi piac vizsgálatára szempontjából.

II.1. A kiskereskedelmi nyilvános mobil rádiótelefon-szolgáltatás meghatározása

[17] A nyilvános mobil rádiótelefon-szolgáltatás kiskereskedelmi piaca kapcsán – I.2. pontban írtakkal egyezően – a GSM 900, GSM (DCS) 1800, illetve a harmadik generációs rendszertechnika és technológia alapján nyújtható nyilvános mobil szolgáltatások áttekintése szükséges.

[18] Az előfizető a hozzáférése keretében – összhangban az Eht. 188. § 23., 24. és 25. fogalmaival – egy elektronikus végberendezésnek hálózathoz vagy annak egy részéhez való fizikai és logikai csatlakoztatásával, nyilvánosan elérhető elektronikus hírközlési szolgáltatás keretében, hálózati funkciókat és hálózaton nyújtott szolgáltatásokat vehet igénybe.

A korábban idézett - Eht. 188. § 71., 72. és 86. – fogalommal összhangban megállapíthatóak az alábbiak:

A vizsgált előfizetői szolgáltatás alapvetően két részből áll:

- a) egyrészt a mobil végberendezés rádiótelefon-hálózathoz történő fizikai és logikai csatlakoztatásból (előfizetői hozzáférés),
- b) másrészt az előfizető által a végberendezésről, illetve annak segítségével igénybe vehető szolgáltatásokból.

[19] A „hívás”-tól az „SMS” megkülönböztetését annak műszaki jellemzője (a forgalom-lebonyolításban még uralkodó 2 G-ben a, jelzescsatornán történő átvitele), eltérő (darabban történő) díjazás és a szolgáltatás objektív tulajdonságai indokolják.

Megjegyezendő, hogy a Tanács nem foglalkozik a multimédiás üzenetek (MMS - Multimedia Message Service) és egyéb adatátviteli szolgáltatások vizsgálatával, tekintettel arra, hogy ezek e nagykereskedelmi piac vizsgálata szempontjából – alapvetően azok súlya miatt – irrelevánsak (2004. évben a mobil szolgáltatók árbevételének alig több, mint 1%-a származott ilyen tevékenységből).

[20] A Tanács megállapította, hogy a „nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” nagykereskedelmi piac meghatározása érdekében elegendő a kiskereskedelmi piaci szolgáltatás azon részét áttekinteni, mely hatással lehet a nagykereskedelmi piac meghatározására.

A megnevezett szolgáltatáson kívüli kiskereskedelmi szolgáltatási rész áttekintése nem indokolt.

II.2. A releváns kiskereskedelmi szolgáltatás meghatározása

[21] A „nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” nagykereskedelmi piac meghatározása szempontjából releváns és vizsgálandó kiskereskedelmi piaci szolgáltatások – összhangban a nagykereskedelmi szolgáltatás fogalmánál írtakkal – a nyilvános mobil hálózathoz való (előfizetői) hozzáférés és az előfizetői (mobil készülék segítségével történő) híváskezdeményezés. Az előfizetői híváskezdeményezés célja – összhangban az Eht. 188. § 51. fogalommal – a hívás indítása, kezdeményezése a hívó előfizető hozzáférési pontjáról az összekapcsolási pontig.

[22] A Tanács megvizsgálta, hogy a kiskereskedelmi piacon lehetséges-e az előfizetői hozzáférés és híváskezdeményezés elkülönítése, illetve ennek milyen hatása lehet a vizsgált nagykereskedelmi piacra:

[23] A keresleti oldal elemzése során a Tanács a fogyasztók piaci magatartását vizsgálta meg.

Vizsgálata során a Tanács figyelembe vette, hogy a kínálat alapvetően befolyásolja a fogyasztók választását. Mivel a szolgáltatók a hozzáférést és a híváskezdeményezést együtt kínálják, ezért nem állnak empirikus adatok rendelkezésre azzal kapcsolatban, hogy a fogyasztók mennyire tekintik e két szolgáltatást egybetartozónak.

Az NHH megbízásából a TÁRKI által elvégzett piackutatásból megállapítható volt, hogy a fogyasztók számára a mobil rádiótelefon szolgáltató és a díjcsomag kiválasztásánál az elsődleges szempont a különböző hívások forgalmi díjának nagysága,¹ és hasonló fontossággal bír az előfizetési díj mértéke is. Tehát az előfizetők választását elsődlegesen a híváskezdeményezés befolyásolja

[24] Az előfizetők magatartásán kívül a két szolgáltatás szoros kapcsolatát igazolja az a tény is, hogy csak akkor tud az előfizető hívást kezdeményezni, ha van hozzáférése, vagyis hozzáférés nélkül a hívásindítás szolgáltatás önmagában nem is értelmezhető.

[25] A kínálati oldalt vizsgálva megállapítható, hogy a mobil szolgáltatók által megajánlott csomagok a hozzáférést és híváskezdeményezést minden esetben együtt kínálják, tehát nincsen csak hozzáférést kínáló csomag.

További érv a hozzáférés és a hívásindítás együttes kezeléséhez, hogy a díjak esetében elmosódnak a határok a hozzáférésért felszámított előfizetési díjak és a híváskezdeményezésért kért forgalmi díjak között, mely azt mutatja, hogy a szolgáltatók is egymástól elválaszthatatlanul kezelik a hozzáférést és a hívásindítást.

¹ Mobiltelefon szolgáltatások fogyasztói szokásainak felmérése a 14 éves és idősebb magyar lakosság körében, TÁRKI Rt., 32. old. (24. ábra)

Az előfizetői szerződés alapján utólag, havonta fizető (post paid) előfizetők esetében a díjtáblázatok általában két részből állnak: egy előfizetési havi fix díjből, és a különféle irányba indított hívások után fizetendő forgalomfüggő díjből. A havi fix előfizetési díj a legtöbb esetben tartalmaz „ingyenes” beszédperceket. Az előfizető tehát már a havi fix előfizetési díj megfizetésével is jogosult valamennyi beszédpercre, annak ellenértékét előre kiegyenlíti a havi díjban. Ha ezen perceket nem beszéli le, akkor visszatérítésre természetesen nem jogosult.

A hozzáférés és a híváskezdeményezés tarifális összefonódása még szembeűnőbb az előre fizetett díjú előfizetői szolgáltatások (pre paid) esetben. Itt a szolgáltatást igénybevevők általában csak a beszélt percek után fizetnek – átlagosan valamivel többet, mint a post paid esetben. Itt tehát a hozzáférés ellenértéke a forgalmi díjakba van építve. A kártya értékét csak hívásindítással lehet lebeszélni. A kártyára „feltöltött” összeg felhasználásnak korlátozott érvényessége miatt, nem lehet egy kártyával egyszeri összeg kifizetésével korlátlan ideig csak hozzáférésre (és ezen keresztül pl. csak hívásfogadásra) berendezkedni.

[26] Mindemellert a mobil szolgáltatás és hálózat jellemzői alapján is megállapítható a két szolgáltatás együttes kezelésének indokoltsága.

A hozzáférés és híváskezdeményezés ugyanis technológiailag is összekapcsolódik, hiszen mindkét szolgáltatás nyújtásához szükség van az előfizetői SIM-kártya adataira is. A SIM-kártya adatait viszont csak az adott előfizető szolgáltatója ismeri, ezért a hozzáférés és a híváskezdeményezés is egy szolgáltatón keresztül és egyszerre valósulhat meg.

[27] A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy nem indokolt a mobil hozzáférés és híváskezdeményezés esetleges szétválaszthatóságának további vizsgálata, illetve a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározásra e szempont nincs hatással. A nevezett szolgáltatási piac részpiacokra bontása nem indokolt.

II.3. A releváns kiskereskedelmi szolgáltatás vizsgálata

[28] A Tanács a vizsgálandó kiskereskedelmi szolgáltatás esetében a nagykereskedelmi piac meghatározása szempontjából releváns szempontokat az alábbiak szerint tekintette át:

II.3.1 A mobil szolgáltatás-csomagok vizsgálata

[29] A keresleti oldal vizsgálata során – mivel a mobil szolgáltatók szolgáltatásaikat jellemzően szolgáltatás-csomagokban kínálják az előfizetőknek – az egyes szolgáltatók által kínált szolgáltatás csomagok, illetve azok jellemzőinek vizsgálata indokolt, az előfizetők szempontjai szerint.

Megállapítást nyert, hogy mindegyik szolgáltató igyekszik a csomagválasztékát úgy kialakítani, hogy a legkülönbözőbb előfizetői igényhez megtalálható legyen a megfelelő összetételű és díjazású csomag.

Az egyes szolgáltatók által kínált csomagok összehasonlítása során a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a különböző szolgáltatók – elsősorban a fogyasztókért

folytatott verseny miatt – hasonló „típus-csomagokat” kínálnak, ajánlataikban a nagykereskedelmi piac meghatározása szempontjából releváns eltérés nem állapítható meg. A mobil hozzáférés és hívásindítás szolgáltatás mindegyik csomag elválaszthatatlan részét képezi.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a mobil szolgáltatók szolgáltatásaiknak csomagokban történő értékesítése a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározásra szempont nem releváns tényező, ez alapján a szolgáltatási piac nem bővíthető, részpiacokra bontása nem indokolt.

II.3.2 Egyéni és üzleti előfizetők

[30] A keresleti oldal vizsgálata során a lakossági (egyéni), illetve az üzleti (nem egyéni), mint két eltérő előfizetői csoport megkülönböztetését is vizsgálni szükséges, mert e csoportok esetében alapvetően eltér a szolgáltatás igény oldala (használat módja, előfizetők száma, átlagos hívás szám, és hívásidőtartam, stb..).

A szolgáltatók az általuk kínált szolgáltatásokkal, különböző ajánlataikkal különböző előfizetői célcsoportokat céloznak meg. Léteznek kifejezetten üzleti és kifejezetten lakossági előfizetőkre szabott csomagok, és bár elvileg mindkét típusú csomag a legtöbb előfizető számára hozzáférhető, a valóságban egy-egy csomagot tipikusan vagy üzleti vagy lakossági előfizetők vesznek igénybe.

A fogyasztók egy kisebb (de bevételtermelő képességben jelentősebb) része az igényelt hozzáférés és híváskezdeményezés díját tekintve is a mobil szolgáltatóval való tárgyalás során állapodik meg. Ilyenkor a szolgáltatást egyedi csomag keretében veszi igénybe és e csomag legtöbb eleme megállapodás kérdése. Az ilyen fogyasztók döntési és választási szabadsága természetesen nagyobb, mint az átlagos előfizetőé. Meg kell azonban jegyezni, hogy e külön megállapodás által kialakított csomagok esetében, a tárgyalás lehetősége a fogyasztó fogyasztási volumenétől, érdekérvényesítő képességétől függ és nem attól, hogy üzleti vagy lakossági előfizetőről van szó.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a lakossági és az üzleti előfizetőknek nyújtott szolgáltatások nem képeznek külön piacot, a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, ez alapján a szolgáltatás részpiacokra bontása nem indokolt.

II.3.3 Szolgáltatóváltás

[31] A fogyasztónak elvileg lehetősége van arra, hogy egy új szolgáltatónál új, vagy a korábbihoz hasonló, igényeinek megfelelő szolgáltatásokat tartalmazó csomagot találjon, vagyis szabadon szolgáltatót válthasson anélkül, hogy az általa igényelt elérhető szolgáltatásokról le kellene mondania. E lehetőség gyakorlati megvalósulásának vizsgálatához az esetlegesen meglévő jogi korlátok, illetve a váltási költségek feltárása szükséges.

[32] A váltás jogi korlátjaként elméletileg szóba jöhet az a szolgáltatók által széles körben alkalmazott gyakorlat, hogy a fogyasztó az előfizetői szerződés alapján bizonyos kedvezményekért cserébe egy bizonyos időszakra leköti magát a választott szolgáltatóhoz, az adott csomaghoz.

(Ezen kötöttség egyébként azonos szolgáltató esetében más csomagra váltás során is akadályt jelenthet.) A kedvezmény legelterjedtebb formája, hogy az előfizető a listaárnál olcsóbban juthat a mobil készülékhez.

Ugyanakkor a gyakorlati oldalról elmondható, hogy ez az elméleti korlátozottság a fogyasztó szuverén döntésének eredménye, és az az oka, hogy a fogyasztó bizonyos kedvezményekért cserébe hajlandó lemondani az esetleges szolgáltató-, vagy csomagváltásról. Ezen korlátozottság általában 1-3 évig áll fenn, és hangsúlyozni kell, hogy ez esetben is lehetőség van a fogyasztónak kilépni a szerződéses konstrukcióból. Igaz, ehhez eltérő mértékű, az előfizetők jelentős részénél (például a pre-paid kártyáknál vagy a vásárláskor sem kiemelkedően magas árú készüléknél, stb.) nem jelentős plusz költséget kell vállalni.

A jogi korlátok között kell említést tenni a számhordozás kérdéséről. Korábban a fogyasztók számára elméletileg és gyakorlatilag is akadályt jelenthetett, hogy szolgáltatóváltás esetén nem tarthatták meg korábbi hívószámukat. 2004. május 1-jétől azonban a mobil szolgáltatók között is lehetőség van a számhordozhatóságra, tehát ezen akadály elhárult.

Ennek jogszabályban rögzített, előfizetőkre egyszeri díjként áthárítható költsége nem jelentős mértékű, sőt ezek csökkentésében is versenyeznek a szolgáltatók. Jogszabály alapján, a számhordozhatóság szabályairól szóló 46/2004 (III.18.) Korm. rendelet 5. § (10) bekezdés b) és 8. § (6) bekezdése c) pontja alapján lehetőség van arra is, hogy a meglévő készülék kedvezményt és a ki nem egyenlített számlatartozást is az új szolgáltató átvállalja, ezzel még könnyebbé és olcsóbbá téve a szolgáltatóváltást.

[33] Mivel a Tanács úgy értékelte, hogy a szolgáltatóváltással kapcsolatos adminisztratív költségek elhanyagolható mértékűek, megvizsgálta a szolgáltatóváltással összefüggő egyéb költségeket (ideértve a belépési díjat és a készülékvásárlás költségét) is.

A pre-paid csomagok belépési díjainak nagysága (a szolgáltatók által követett marketing stratégiának megfelelően) különböző lehet ugyan az egyes szolgáltatóknál, vagy egy szolgáltató esetében is eltérés lehet az egyes díjcsomagok között, de a belépési díjak abszolút nagyságát (maximum néhány ezer Ft) tekintve a fogyasztóknak nem kell jelentős költségeket vállalnia egy esetleges szolgáltatóváltás esetén.

A post paid csomagokat vizsgálva megállapítható, hogy itt is különbség van az egyes mobil szolgáltatók által kínált csomagok belépési díjai között. A belépési díjak abszolút nagyságát vizsgálva a Tanács arra a következtetésre jutott, hogy bár e csomagok esetében a váltási költségek jelentősebbek, de még mindig nem olyan mértékűek, hogy jelentős költségeket kellene a fogyasztóknak vállalnia.

Elvileg a belépési díjon kívül jelentősebb belépési költséget jelenthet a készülék megvásárlása, beszerzése, de a gyakorlatilag folyamatosan zajló akciók miatt ez a költség sem tekinthető lényegesnek, illetve a prepaid belépési díjak általában ezen tételt is magukba foglalják.

A szolgáltatóváltás költségeinek vizsgálata kapcsán külön ki kell emelni azt a tényt is, hogy az előfizető szolgáltatóváltáskor sokszor az előfizetői végberendezését, a mobiltelefonját is lecseréli, sőt sok esetben ez motiválja a szolgáltatóváltást.

Azon fogyasztók melyek a szolgáltatóval egyedi csomag keretében állapodnak meg a fizetendő díjak nagyságában, a szolgáltatóváltás a korábban írtaknál kisebb költségekkel járhat, persze kilépési költségek itt is felmerülhetnek. A tárgyalások során a belépési díj is alku tárgya. A szolgáltatók között az ilyen előfizetők megszerzéséért éles verseny zajlik és a szolgáltatók nagy kedvezményeket adnak, gyakran előfordul a belépési díj elengedése is.

[34] A szolgáltatóváltással kapcsolatos megállapítások különösen igazak abban az esetben is, ha a fogyasztó nem vált mobil szolgáltatót, csak díjcsomagot, sőt ebben az esetben a korábban említett váltási korlátok (és költségek) általában még alacsonyabbak.

Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy a kiskereskedelmi piacon a szolgáltatóváltásnak nincsenek tartósan magas korlátai, illetve a váltás gazdasági költségei nem jelentősek, a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, a szolgáltatói piac részpiacokra bontása nem indokolt.

II.3.4 Új szolgáltatásokhoz való hozzáférés

[35] A Tanács a piacon lévő szolgáltatók esetében a kinnlati oldal vizsgálatakor megállapította, hogy mindhárom szolgáltató ugyanazt a szabványosított rendszertechnikát, technológiát alkalmazza, az infrastruktúra mindhárom szolgáltatónál lényegében azonos elemekből épül fel, hálózatuk kiépítettsége gyakorlatilag országos lefedettséget biztosít, továbbá lényegében azonos módon és mértékben képesek hálózatuk, szolgáltatásaik bővítésére, fejlesztésére.

Mindezek alapján adott azon körülmény, hogy ha egy szolgáltató egy új szolgáltatást, vagy szolgáltatás-elemet ajánlana meg szolgáltatási csomagjában, vagy új „csomagkonstrukcióval” lépne ki a piacra, és erre jelentősnek ítéltető kereslet mutatkozna, akkor a konkurens szolgáltatók rövid időn belül, jelentős költség vállalása nélkül elő tudják állítani az új szolgáltatással, szolgáltatás-elemmel vagy díjcsomaggal egyenértékű saját ajánlatukat.

A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározására az új szolgáltatások, szolgáltatás-csomagok elérhetőségének nincs hatása, ez alapján a szolgáltatói piac nem bővíthető, részpiacokra bontása nem indokolt.

II.4. A hívás és az SMS helyettesítésének vizsgálata a kiskereskedelmi piacon

[36] A kiskereskedelmi hozzáférés és híváskezdeménevezés szolgáltatás „rész” helyettesítőjeként szóba jöhet – hívásnak nem minősülő – rövid szöveges üzenet (SMS), küldése.

[37] A helyettesítés ésszerűségének vizsgálata alapján azonban megállapítható, hogy a híváshoz képest az üzenet esetében jóval kevesebb és korlátozott az átvihető infor-

máció terjedelme, a kétoldalú valósidejű kommunikáció kizárt, a nem valósidejű kommunikáció pedig lassú, az üzenetek elküldése és megérkezése között – a fogyasztó befolyásától függetlenül – igen hosszú idő is eltelhet.

[38] Az SMS szolgáltatást a szolgáltatók – a piaci gyakorlata alapján – belefoglalják a hozzáférést és híváskezdeményezést is tartalmazó kiskereskedelmi csomagjaikba, külön SMS szolgáltatás nem vehető igénybe.

[39] Megvizsgálva, hogy a fogyasztók reális helyettesítési alternatívának tekintik-e a rövid szöveges üzenet küldését, az alábbi következtetés vonható le:

Bár a megkérdezetteknek - a teljes mintán belül - 21%-a tartotta helyettesítő szolgáltatásnak az SMS-t², a fogyasztók tényleges viselkedésének vizsgálata ezzel szemben azt mutatta, hogy a gyakorlatban a válaszadónak csak nagyon kis hányada küld szöveges üzenetet, amennyiben valakivel beszélni szeretne.³

[40] Mindezek alapján megállapítható, hogy a kiskereskedelmi hozzáférésnek és híváskezdeményezés szolgáltatásnak az SMS nem gyakorlati helyettesítője, mert a helyettesítés ténylegesen csak egyes hívás (nem sürgős és rövid) típusok esetében állhatna fenn, de itt is csak igen korlátozott módon valósul meg.

[41] *A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározásakor az SMS nem tekinthető helyettesítő szolgáltatásnak, ez alapján a szolgáltatási piac nem bővíthető.*

II.5. A mobil kínálati helyettesítés és a potenciális verseny vizsgálata a kiskereskedelmi piacon

[42] A Tanács a piacon még jelen nem lévő szolgáltatók által megvalósítható kínálati helyettesítés és a potenciális verseny vizsgálatát is elvégezte a kiskereskedelmi piac, illetve annak releváns része vonatkozásában.

[43] Megállapítható, hogy a kínálati helyettesítés kapcsán alapvetően a saját mobil hálózattal nem rendelkező, más mobil szolgáltatók hálózatait használva, azon saját szolgáltatást nyújtva megjelenő új virtuális mobil szolgáltatók (MVNO) jöhetnek szóba. Általában megállapítható, hogy e szolgáltatók és szolgáltatásaik megjelenése a [3] pontban leírt jelenlegi rendszertechnikák, illetve technológiák kapcsán a kiskereskedelmi piacon a kínálatot nem befolyásolná - már csak a korábban írt szolgáltatók közötti technológiai azonosság miatt sem-, csupán a szereplők számát növelné.

A 3G rendszerben kiépülő új hálózatok és új szolgáltatások esetében a potenciális verseny, illetve a kínálati helyettesítés lehetősége nem merül fel, hiszen olyan új szolgáltatás mindeztidáig nem jelent meg, amely a mobil beszéd célú híváskezdeményezést helyettesíthetné; a mobil

hozzáférés és híváskezdeményezés szempontjából pedig a 3G csupán egy új technológiát jelent, mely segítségével ugyanazok a szolgáltatók ugyanazt a szolgáltatást biztosítják, mint 2G esetben.

[44] *A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, ezért a szolgáltatási piac sem bővíthető.*

II.6. Kiskereskedelmi piacon a mobil és a helyhez kötött helyettesítés vizsgálata

[45] A kiskereskedelmi mobil szolgáltatásnak, illetve a vizsgált hozzáférésnek és híváskezdeményezésnek helyettesítőjeként szóba jöhet a helyhez kötött telefonszolgáltatás, illetve az azon való hozzáférés és híváskezdeményezés.

[46] A helyettesítés ésszerűségének vizsgálata során azonban megállapítható, hogy a mobil rádiótelefon-szolgáltatás rendelkezik két olyan tulajdonsággal, amivel a helyhez kötött telefonszolgáltatás nem: a mobilitással és a személyi kommunikáció lehetőségével.

A mobilitás azt jelenti, hogy a mobiltelefont használó személy (akár hívóként, akár hívottként vesz részt a beszélgetésben) nagy térben változtathatja helyzetét, praktikusán bárhol és bármikor igénybe veheti a szolgáltatást.

A személyi kommunikáció lehetősége azáltal biztosított, hogy a mobiltelefon egy adott személyhez, míg a helyhez kötött telefon – mint a nevében is benne van – egy adott helyhez kötődik. A helyettesíthetőség ellen szól az is, hogy az előfizetők jelentős része mind mobil mind helyhez kötött előfizetéssel rendelkezik, vagyis a két szolgáltatás nem helyettesíti egymást.

Ezért általános érvennyel az ésszerű helyettesítés kizárható, bár ténylegesen egyes korlátozott számú esetekben helyettesítési hatás fennállhat, pl.: ha a hívó félpillanatnyi tartózkodási helyén található helyhez kötött telefon és ehhez hozzáféréssel is rendelkezik, tud hívást kezdeményezni. A személyi kommunikáció ebben az esetben is csak akkor biztosított, ha más nem tartózkodik abban a helyiségben, ahol a helyhez kötött telefon található, vagy korlátozott mértékben, abban az esetben is, ha a használt készülék zsinór nélküli kézibeszélővel rendelkezik.

[47] *A fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a helyhez kötött telefon nem tekinthető a mobiltelefon helyettesítőjének, ezért a vizsgált nagykereskedelmi piac meghatározására e szempont nincs hatással, ez alapján a szolgáltatási piac nem bővíthető.*

2 Mobiltelefon szolgáltatások fogyasztói szokásainak felmérése a 14 éves és idősebb magyar lakosság körében, TÁRKI Rt., 22-23. old. (13.-14. ábra)

3 Mobiltelefon szolgáltatások fogyasztói szokásainak felmérése a 14 éves és idősebb magyar lakosság körében, TÁRKI Rt., 20-21. old. (11.-12. ábra)

III. Az érintett nagykereskedelmi piac meghatározása

A vizsgált nagykereskedelmi piac elnevezéséből kiindulva, az I. fejezetben megadott szolgáltatásokra vonatkozóan, a II. fejezetben írtakra is tekintettel, a Tanács azonosította az érintett piacot, és meghatározta az érintett piac szolgáltatási és földrajzi kiterjedését.

III.1. Az érintett szolgáltatási piac

[48] A Tanács a nagykereskedelmi szolgáltatási piac tartalmát a nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés, és a nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés elnevezésű piac releváns jogszabályi fogalmai, illetve szolgáltatásai alapján határozta meg.

[49] A Tanács megvizsgálta azt is, hogy a nagykereskedelmi piac nevében szereplő két „szolgáltatás” külön-külön vizsgálata indokolt vagy sem.

Megállapította, hogy a külön kezelés jelenleg, illetve a vizsgált időtávon belül nem indokolt, mert:

- a) a II. pontban írtak szerint a kiskereskedelmi piaci viszonyok, különösen a kiskereskedelmi hozzáférés és híváskezdeményezés külön nem választhatósága, ezt jelenleg nem indokolják, és
- b) a jogszabályi fogalmak alapján a híváskezdeményezési szolgáltatás, mint hálózati szolgáltatás hozzáférés alapján valósulhat meg.

[50] A Tanács a vizsgált nagykereskedelmi piac szempontjából releváns, illetve arra hatást gyakorolható kiskereskedelmi piaci szempontokat is áttekintette, és nem talált olyan szempontot mely alapján indokolt lett volna a meghatározott nagykereskedelmi piacot bővíteni, részpiacokra bontani, a vizsgált szolgáltatások körét bővíteni, vagy szűkíteni.

[51] A Tanács mindezek alapján a nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés, és a nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piacát tekinti a vizsgálandó piacnak, és ezen a piacon az I.5. fejezet a)-d) pontjaiban felsorolt lehetséges értékesítési formákat határozta meg, és azok vizsgálatát végezte el.

[52] A Tanács azt is megállapította, hogy a rendelkezésre álló információk alapján jelenleg az érintett nagykereskedelmi piacon az I.5. fejezet alatt megadott a)-d) ponttól eltérő szolgáltatások nem határozhatóak meg.

III.2. Az érintett szolgáltatási piac vizsgálata

[53] Magyarországon a Vodafone 1999-es piacra lépésekor a másik két szolgáltató számára kötelező belföldi roaming szolgáltatás nyújtását írta elő a hatóság. Noha ez a kötelezettség 2004 közepéig fennállt, a Vodafone, mint kedvezményezett, először a T-Mobile-lal, majd 2002-ben a Pannonnal szemben is lemondott a belföldi roaming igénybevételéről.

[54] Az érintett nagykereskedelmi piacon a vizsgált szolgáltatások esetében a Tanács megállapította, hogy 2002 óta nem kerültek nyújtásra, illetve igénybevételre a Magyar Köztársaság területén (a továbbiakban: tranzakció hiánya).

A Tanács azt is megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon olyan tranzakciók sem voltak, melyek az a)-d) ponttól eltérő szolgáltatások meghatározásához vezet(het)nének.

[55] Az vizsgált szolgáltatások kapcsán a Tanács a piac vizsgálata alapján az alábbiakat is megállapította:

- az a) értékesítési formával kapcsolatban:

Noha a jelenlegi piaci szereplők között korábban belföldi barangolási (roaming) szerződések voltak érvényben, mely alapján teljesítés is történt, a szerződések már nincsenek érvényben, és a teljesítés is 2002-ben megszűnt. Ezért az e szerződésekben foglaltak, illetve az akkori piaci helyzet vizsgálatát a Tanács nem tartja indokoltnak. A szolgáltatók által kitöltött kérdőívek feldolgozása során az is világossá vált, hogy a mobil szolgáltatók további belföldi roaming szolgáltatásra nem tartanak igényt, ilyen szerződések megkötését nem tervezik.

- a b) értékesítési formával kapcsolatban:

Külső szereplők (nem mobil szolgáltatók) részéről történt már megkeresés a mobil szolgáltatók irányában virtuális mobil szolgáltató (MVNO) létrehozása érdekében, a kölcsönös gazdasági előnyökön alapuló együttműködésre tehát folynak tárgyalások. MVNO létrehozásának nincs jogi akadálya.

- a c) szolgáltatással kapcsolatban:

A közvetítő választás megajánlására a mobil rádiótelefon szolgáltatóknak ma jogi lehetősége van, kötelezettsége nincs.

A közvetítőválasztás lehetőségét a mobil szolgáltatók ma nem ajánlják meg az előfizetőknek, a piaci viszonyok alapján ezen szolgáltatás nem elterjedt, alkalmazása marginális. Ennek egyik oka az lehet, hogy a mobil szolgáltatók –a V. pontban írtak szerint– a kiskereskedelmi verseny miatt rá vannak kényszerítve, hogy valamennyi relációban az elérhető legolcsóbb szolgáltatás elérését tegyék lehetővé az előfizetők, felhasználók részére. Az is elmondható, hogy bár a piaci verseny fejlődésének üteme lassulhat a vizsgált időtávon belül, de e tekintetben változás nem várható.

- a d) szolgáltatással kapcsolatban:

A jelenlegi magyarországi gyakorlat szerint a mobil szolgáltatók az értéknövelt szolgáltatásokat speciális kiskereskedelmi szolgáltatásként kezelik, így szerződnek, e gyakorlat a vizsgált időtávon belül vélhetően nem változik. A Tanács a rendelkezésre álló információk alapján megállapította, hogy ezen piaci gyakorlat a szolgáltatás tartalmát tekintve, valamint azt figyelembe véve, hogy az igénybe vevő szolgáltató nem elektronikus hírközlési szolgáltató, nem kifogásolható.

[56] A Tanács megállapította, hogy a hatályos jogi szabályozás alapján az érintett nagykereskedelmi piacon a vizsgált a)-d) alatti, és bármilyen más értékesítési formának sincs jogi akadálya.

[57] A mobil szolgáltatók koncessziós szerződésai – jelen piacmeghatározás szempontjából releváns szempontok szerint – lényegében azonosak, közöttük nincs olyan mértékű eltérés, melyeknek érdemi kihatása lehetne az érintett nagykereskedelmi piac meghatározására.

III.3. Az érintett piac szolgáltatásainak kínálati és keresleti vizsgálata

[58] Az érintett nagykereskedelmi piacon a keresleti és kínálat helyettesítés vizsgálata kapcsán a Tanács arra kérésre választ, hogy egy adott mobil szolgáltatótól igénybevett nagykereskedelmi hozzáférés és híváskezdeményezés szolgáltatás helyettesíthető-e más mobil szolgáltatónál igénybevett hasonló szolgáltatással.

Természetesen a Tanács figyelembe vette azt is, hogy a piacon lévő három mobil szolgáltató esetében jelenleg nem állapítható meg, hogy az érintett piacon megjelölt szolgáltatás(ok) – piaci igény esetén – pontosan milyen tartalommal és feltételekkel kerülnének nyújtásra.

[59] A korábban – különösen I.2. pontban – leírtak alapján megállapítható, hogy bármely, piacon lévő mobil szolgáltató által kínált hozzáférés és híváskezdeményezés esetében ésszerűen fenn áll a helyettesítés, mert a hálózatok ugyanazon nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtására alkalmasak, és az I.5. pontban felsorolt

- a) és b) pont alatti értékesítési forma esetében lényegében azonos, országos, illetve teljes népességet lefedő fizikai kiterjedéssel bírnak, illetve
- a c) és d) pont alatti értékesítési formák esetében valamennyi hálózat a saját előfizető elérése tekintetében ugyanazon lehetőséget biztosítja.

A belföldi roaming keretében és a virtuális mobil szolgáltatóknak biztosított hozzáférés és hívásindítás esetében megállapítható, hogy valamely, e szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál esetlegesen lezajló nagykereskedelmi áremelkedés hatására más mobil szolgáltatók képesek lennének a hasonló nagykereskedelmi szolgáltatások előállítására, vagyis a három mobil szolgáltató szolgáltatásai valóban egységes piacot alkotnak.

Ugyanezen értékesítési formákra vonatkozóan az is megállapítható, hogy új mobil szolgáltatók által megvalósított kínálati helyettesítés vagy potenciális verseny nem változtatná meg a nagykereskedelmi piaci helyzetet, mert csak az e szolgáltatás nyújtása kapcsán figyelembe veendő szereplők száma növekedne, a választás lehetősége továbbra is megmaradna, és az elérhető szolgáltatások tartalma sem változna.

[60] A nagykereskedelmi szolgáltatások tartalmi szempontból igen változatosak lehetnek, és új nagykereskedelmi ajánlatok megjelenése is elképzelhető, különösen az UMTS hálózatok megjelenésével. A vizsgált piac szempontjából ugyanakkor nem várható olyan változás, amely a

hozzáférés és hívásindítás helyettesítőjeként szerepelhetne és a piac határait befolyásolná.

III.4. A nagykereskedelmi piac földrajzi kiterjedése

[61] Az érintett nagykereskedelmi piacon, az említett a)-d) értékesítési formákra vonatkozóan a földrajzi piac meghatározásához a Tanács elsősorban a hálózatok által lefedett terület kiterjedését vizsgálta. A három mobil szolgáltató a rájuk vonatkozó koncessziós szerződésekben országos lefedettség kialakítására kapott jogosultságot, illetve ehhez egy – időben ütemezett – területi lefedettségű kötelezettség is járult.

A vizsgált időszakra mindhárom szolgáltató gyakorlatilag teljes lakossági lefedettséget ért el, tehát egész Magyarország területén képesek lennének a hozzáférés és hívásindítás nagykereskedelmi szolgáltatások nyújtására. Fentiekre tekintettel a Tanács megállapította, hogy a földrajzi piac kiterjedése a Magyar Köztársaság területe.

[62] A Tanács a piacmeghatározás eredményeként megállapította, hogy az érintett piac, amelynek további vizsgálatát el kell végezni a

Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés nagykereskedelmi piaca a Magyar Köztársaság területén.

IV. Az érintett piac további vizsgálata

[63] Az érintett nagykereskedelmi piac meghatározását követően, az érintett piacként való minősítés, illetve annak fenntartása érdekében három kritériumot⁴ kell megvizsgálni: a piacra lépési korlátokat, a hatékony versenyhez való közeledést, és a versenyjogi eszközök elégtelenségét.

Amennyiben magas és nem átmeneti belépési korlátok léteznek a piacon, és a piac nem a hatékony verseny állapota felé közelít, valamint a versenyjog ex post alkalmazása önmagában elégtelen a piaci folyamatok befolyásolására, akkor tekinthető igazoltnak, hogy a piac valóban érintett piac, el kell végezni a vizsgálatát annak érdekében, hogy megállapítást nyerhessen, hogy van-e a piacon JPE szolgáltató és szükség van-e az ex ante szabályozásra.

A mobil hálózathoz való hozzáférés és híváskezdeményezés nagykereskedelmi piac esetében – mint ahogyan ez a piacmeghatározás során megállapítást nyert – Magyarországon a vizsgált időszakban nem voltak tranzakciók, így a következő vizsgálatok is csak a tranzakciók hiányát figyelembe véve végezhetőek el.

IV.1. Piacra lépési korlátok

[64] A piacra lépési korlátok esetében alapvetően kétféle korlátról beszélhetünk: strukturális és jogi-adminisztratív korlátokról. Strukturális korlátok abban az esetben léteznek, ha a piacra újonnan belépő vagy belépni szándékozó vállalkozás a piacon már bennlevőkhöz képest előnyte-

4 Az Európai Bizottság ún. hármas kritériuma. Európai Bizottság 2003/02/11/EC sz. Ajánlás (9)

len feltételekkel szembeül az alkalmazott technológia és/vagy a piacra jellemző költségviszonyok miatt.

[65] Jogi és adminisztratív korlátok akkor érvényesülnek, amikor a belépőre vagy belépni szándékozóra nézve hátrányos feltételek forrása nem gazdasági jellegű, hanem a piacon érvényesülő jogszabályi, adminisztratív vagy egyéb állami szabályozás következménye.

A „nyilvános mobil hálózathoz való hozzáférés és híváskezdeményezés” nagykereskedelmi piac esetében a piacra lépési korlátokkal kapcsolatban megállapítható, hogy léteznek mind strukturális mind jogi-adminisztratív korlátok.

a) Strukturális korlátok

aa) egy új belépővel szemben a meglévő mobil hálózatok kiépítettsége, a szolgáltatás mennyisége miatt jelentős méret-, és választékgazdaságossági hatások jelentkeznek,

ab) a teljes lefedettség és a már jelen lévő szolgáltatók által kínált szolgáltatások nyújtásához szükséges további műszaki és gazdasági feltételek megteremtése egyenlőtlen viszonyokat teremt egy esetleges új piaci szereplő hátrányára, és ezen hátrányok leküzdésére csak jelentős mértékű és nehezen megtérülő elszüllyedt költségek vállalása esetén lenne lehetőség,

ac) egy új piacra lépőnek a piacon évek óta bent lévő, feltehetően hatékonyan működő szolgáltatókkal kellene versenyeznie egy olyan piacon ahol a kiskereskedelmi szolgáltatási piac korábbi fejlődési üteme fokozatosan lassul, a vizsgált időtávon belül pedig feltételezhetően a piac a telítődéshez közeli állapotba kerül.

b) Jogi korlátok

A jogi korlát abszolút belépési korlátot is jelenthet, mert érvényesül a mobil szektorra jellemző, a rendelkezésre álló frekvenciasáv korlátozottságából fakadó korlátozott számú jogosultság engedélyezése. Magyarországon az UMTS engedélyek kiadásakor egy negyedik szolgáltató is megjelenhetett volna a piacon, ez a lehetőség elvileg továbbra is fennáll, de látható, hogy a piacralépés jogilag nem tekinthető akadálytalannak.

A Tanács megvizsgálta és mérlegelte a 15. piac jellemzőit és arra a következtetésre jutott, hogy a nevezett nagykereskedelmi piacon magas belépési korlátok érvényesülnek, a belépési korlátok nem átmeneti jellegűek és a releváns időhorizont tekintetében a következő piacelemzésig várhatóan fennmaradnak.

IV.2. Hatékony versenyhez való közeledés

[66] A „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” nagykereskedelmi piacon, mint ahogyan az már a piacmeghatározás alkalmával is megállapítást nyert, a gyakorlatban nincsenek tranzakciók. A mobil piacon lévő három szolgáltató mindegyike nyújtja ugyan a hozzáférést és hívásindítás szolgáltatásokat, azonban ezt csak a kiskereskedelmi piac részeként, a végfelhasználók igényeinek kielégítése céljából. Nagyke-

reskedelmi szinten egyik szolgáltató sem ajánlja fel a hálózathoz való hozzáférést más számára. Belföldi roamingra a szolgáltatók nem tartanak igényt. Virtuális mobil szolgáltatók működése jelenleg nem szabályozott Magyarországon, kereskedelmi alapon történő szerződés-kötésre azonban lehetőség lenne. A hatóságnak tudomása van arról, hogy a mobil szolgáltatókat keresték már meg ilyen szerződés-kötés szándékával, folytak illetve folynak erre vonatkozó tárgyalások, de jelen piacelemzés időpontjáig szerződés-kötésről még nincs információ. A mobil szolgáltatók magatartásával szemben nem merült fel panasz ebben a tárgykörben.

A Tanács vizsgálata szerint a „nyilvános mobil hálózathoz való hozzáférés és híváskezdeményezés” tranzakciók nélküli nagykereskedelmi piacon nem értelmezhető a hatékony versenyhez való közeledés.

IV.3. Versenyjogi eszközök elégtelensége

[67] A „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piacon, a versenyjogi eszközök elégtelenségével kapcsolatban az alábbiak állapíthatók meg:

A piacon bent lévő szolgáltatók esetében a vizsgált szolgáltatásokkal kapcsolatos tranzakciók hiányát figyelembe véve állapítható meg a versenyjogi eszközök elégtelensége. Elmondható, hogy a kiskereskedelmi piaci verseny okán gyorsan változó, és a meghatározott strukturális jellemzőkkel bíró mobil piacon a versenyjogi eszközök alkalmazása mellett, azt kiegészítve a Tanács szabályozói beavatkozása is szükséges és indokolt lehet. E két szabályozói beavatkozás kapcsán azonban a konkrét piaci probléma esetében végezhető el azok alkalmasságának, illetve hatékonyságának részletes vizsgálata.

A konkrétan felmerülő versenyproblémák orvoslására pedig a Tanács által kiszabható kötelezettségek megfelelő és hatékony eszközt jelentenek.

IV.4. Érintett piaccá minősítés

[68] A Tanács megállapította, hogy mindhárom, az érintett piac további vizsgálata szempontjából releváns elemzés alapján – tranzakciók hiányában több feltételezéssel élve – megállapítható, hogy a vizsgált piac érintett piaccá minősül. Ezzel az ex-ante szabályozás alkalmazhatóságának feltételei teljesülnek.

V. A kiskereskedelmi piac elemzése, hatékonyság vizsgálata

[69] A vizsgált nagykereskedelmi piac III. fejezetben írtak szerinti meghatározását, illetve a IV. fejezetben írtak szerinti érintett piacként való azonosítását követően el kell végezni az érintett piacon a verseny elemzését, illetve a verseny hatékonyságának vizsgálatát. Tekintettel arra hogy, az érintett nagykereskedelmi piacon nincsenek tranzakciók, a Tanács a kapcsolódó kiskereskedelmi piac elemzését, hatékonyságának vizsgálatát végezte el részletesen.

Külön hangsúlyozandó, hogy a kiskereskedelmi piac elemzése, a verseny hatékonyságának vizsgálata nem jelenti e kiskereskedelmi piac érintett piacként való azonosítását.

V.1. A kiskereskedelmi piac elemzésének indokoltsága

[70] Az érintett nagykereskedelmi piaccal kapcsolatban a kiskereskedelmi piac versenyviszonyainak vizsgálata az alábbi okokból szükséges:

a) Az érintett nagykereskedelmi piacon jelenleg nincsenek tranzakciók. A lehetséges értékesítési formák vizsgálata az alábbi megállapításokat eredményezte:

- A belföldi roaming szolgáltatással kapcsolatban a Tanács megállapította, hogy a nagykereskedelmi hozzáférési piac legkisebb szereplője, a Vodafone a piacra lépését követően, a hálózatépítés kezdeti szakaszában, belföldi roaming szolgáltatást vett igénybe az akkor már piacon lévő két szolgáltatótól. Jelenleg azonban a Magyar Köztársaság területén a mobil szolgáltatók között nincs ilyen szolgáltatásra vonatkozó megállapodás, jogszabály alapján nem kötelező e szolgáltatások nyújtása, és egyik szolgáltató részéről sincs igény e szolgáltatás igénybevételére. Így e szolgáltatások vonatkozásában sincsenek piaci tranzakciók;
- Az érintett nagykereskedelmi piacon az igény oldaláról megjelentek érdeklődők a mobil szolgáltatóknál virtuális mobil szolgáltató (MVNO) létrehozása céljából, a kölcsönös gazdasági előnyökön alapuló együttműködésre tehát folynak tárgyalások, de ebben a formában, a vizsgált időszakban értékesítés még nem történt.
- Az érintett nagykereskedelmi piachoz kapcsolódóan a Tanács megvizsgálta a jelenlegi piaci gyakorlatot az értéknövelt szolgáltatások esetében. Megállapította, hogy a jelenlegi piaci gyakorlat szerint a mobil szolgáltatók e szerződéseket kiskereskedelmi szinten kezelik, ezek jogi minősítésével kapcsolatban aggályok nem merülnek fel, és ezen gyakorlattal szembeni panaszról, vitáról a Tanácsnak tudomása nincs;

b) Az érintett piacon a tranzakciók hiánya miatt nem lehet a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítására szolgáló kritériumokat (piaci részesedés, kiegyenlítő vásárlóerő, stb..) értelmezni, illetve vizsgálni, továbbá nem lehet megállapítani, hogy egy szolgáltató olyan helyzetben van-e, amely lehetővé tenné számára, hogy tevékenységét a versenytársaktól, az ügyfelektől, és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül végezze.

[71] A korábban leírtak alapján a kiskereskedelmi piac vizsgálatát különösen indokolja az is, hogy a Tanácsnak egy esetleges szabályozói beavatkozása során – összhang-

ban az Eht. a 2. § rendelkezéseiben meghatározott céljával, és a 9. § (2) bekezdésben írtakkal – végső soron a fogyasztók érdekeinek védelmét kell biztosítania.

A kiskereskedelmi piac vizsgálatának szükségességét az is alátámasztja, hogy az Ajánláshoz tartozó Magyarázat a 15. számú piaccal kapcsolatban megállapítja, hogy a kiskereskedelmi piacon érvényesülő verseny szükségtelenné teheti e nagykereskedelmi piaci beavatkozást.⁵

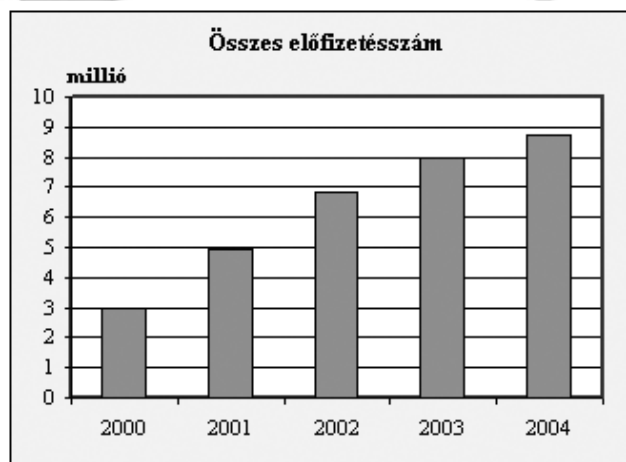
Az elmondottak alapján a Tanács a piacelemzés során első lépésben a kiskereskedelmi piacon érvényesülő versenyt vizsgálta. Hangsúlyozandó, hogy a kiskereskedelmi vizsgálat célja pusztán annak a kérdésnek a megválaszolása, hogy a kiskereskedelmi piacon megállapítható-e, a verseny megléte, vagy a hatékony versenyhez való közeledés, ami a szabályozás végső célja. Amennyiben ugyanis a kiskereskedelmi piacon igazolható a hatékony verseny megléte vagy az ahhoz való közeledés, akkor nem indokolt nagykereskedelmi piaci szabályozás bevezetésére.

V.2. Piaci részesedés

[72] A kiskereskedelmi piac elemzése során a piaci részesedések meghatározását a Tanács három összetevő szerint végezte. Elsőként a szolgáltatók előfizetős számát elemezte, másodikként a kezdeményezett percforgalom szerinti piaci részesedések vizsgálatát végezte el, végül a kezdeményezési bevételekből valamint a belépési és előfizetési bevételekből számított piaci részesedések meghatározása következett.

V.2.1. Piaci részesedés az előfizetések alapján

[73] A piacelemzés során figyelembe vett múltbeli időtartam alatt a mobil szolgáltatások piaca jelentős mértékben kibővült. A 2000-tól a 2004. év végéig tartó időszakban a mobil hozzáférések száma dinamikusan emelkedett (1. ábra).

1. ábra: Mobil előfizetések számának alakulása

⁵ Ajánlás 30. old. (Explanatory Memorandum to the Relevant Markets Recommendation p.30)

Négy év alatt az előfizetések száma összesen 190%-kal emelkedett. A növekedés üteme a 2001-es év során volt a legmagasabb, amikor 64%-kal bővült a piac a megelőző évhez képest. Természetesen az évek során az egyre növekvő mobiltelefon-sűrűség (a 100 lakosra jutó mobiltelefon előfizetések száma) egyre kisebb lehetőséget biztosított a további bővülésre, ennek ellenére a vizsgált utolsó évben, 2004-ben is csaknem 10%-os növekedés volt tapasztalható. A rendelkezésre álló nyilvános előfizetős szám adatok alapján a növekedés tovább folytatódik, 2005-ben is még csaknem 7 %-kal tudták növelni az előfizetős számot a mobil szolgáltatók.

A csökkenő ütem ellenére a növekvő bázis miatt minden évben szignifikáns mértékű volt az abszolút növekmény, hiszen 2004 végére csaknem nyolcszáz ezerrel több hozzáférést tartottak nyilván a szolgáltatók, mint egy évvel korábban. Ez az érték 2004-2005 között még mindig megközelítette a hatszáz ezret.

[74] Az említett piaci folyamatok változása miatt a szolgáltatók számára egyre fontosabbá válik a már meglévő ügyfelek megtartása. A vizsgált négyéves időszakban az egyre növekvő előfizetős szám mellett üzleti titok az adott szolgáltatót elhagyók száma (churn), amely 2004-ben üzleti titok (2. ábra).

üzleti titok

2. ábra: Új előfizetések, lemorzsolódás és az előfizetések növekménye

Az előfizetések számának növekedését egyre nagyobb mértékben határozza meg a lemorzsolódás. Az állítást különösen jól érzékelteti, ha a lemorzsolódás értékét az új előfizetések számához viszonyítjuk. Míg 2000-ben az új előfizetést vásárlók számának üzleti titok érte el az előfizetésüket megszüntetők száma, ez az arány 2004-ben üzleti titok (3. ábra).

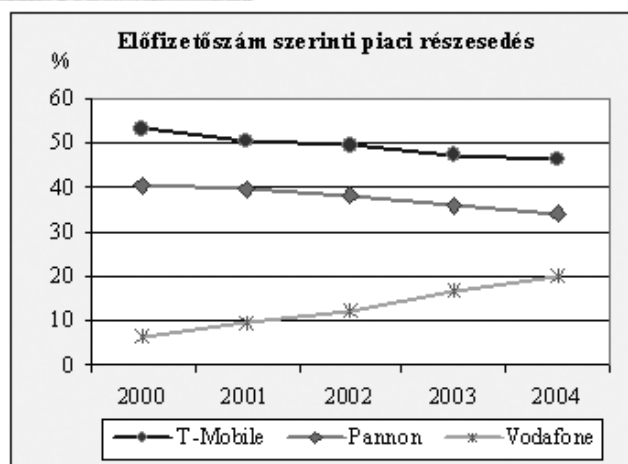
üzleti titok

3. ábra: A lemorzsolódás és az új előfizetések aránya

Az üzleti titok lemorzsolódás természetesen nem jelenti azt, hogy üzleti titok fordítanak háttal a mobil szolgáltatásoknak. Ez a tény sokkal inkább arra vezethető vissza, hogy a piacon tapasztalható verseny intenzitása nem csökken, sőt bizonyos tekintetben az erősödés irányába mutat. Az újonnan bevonható csoportok szűkülésével egyre inkább áttevődik a hangsúly a konkurens szolgáltatók ügyfeleinek átcsábítására, és a saját ügyfelek megtartásra. A mobiltelefon sűrűség további növekedésével a verseny intenzitása várhatóan tovább erősödik ebben a dimenzióban.

[75] A piacon jelen lévő három szolgáltató előfizetések-ből számított piaci részesedéseit mutatja a 4. ábra. A vizsgált időszak elején a piacra korábban belépett két szolgál-

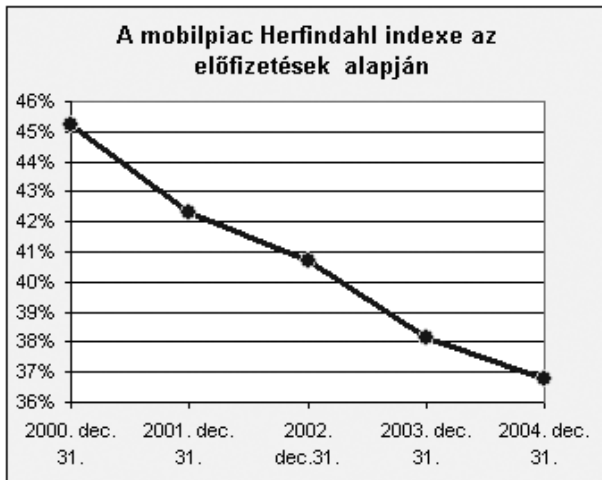
tató együttes részesedése 93,8% volt, ebből a piacvezető részesedése 53,3%-ot tett ki. A hozzájuk képest a szolgáltatásait később indító Vodafone részesedése ekkor alig haladta meg a 6 %-ot. A Magyar Telekom részesedése négy év alatt 7,1 százalékponttal, 46,20 %-ra esett vissza. Ezzel párhuzamosan a Pannon GSM Rt. részesedése a kezdeti 40,6%-ról 33,9%-ra csökkent, amely 6,7 százalékpontos csökkenést jelent.

4. ábra: Piaci részesedés az előfizetések száma alapján

A két nagyobb szolgáltató együttes részesedése a vizsgált időszakban folyamatosan csökkent, amely a kezdetben kirívóan erős piaci pozíció szignifikáns gyengüléséhez vezetett. Ugyanezen időszakban a Vodafone folyamatos piacszerzése figyelhető meg: három év alatt 13,8 százalékponttal 19,9%-ra emelkedett a piaci részesedése. Ennek következtében megállapítható, hogy az előfizetős számot vizsgálva a kezdetben jelentősen eltérő piaci erőviszonyok a kiegyenlítődés irányába módosulnak. A tendencia folytatódott 2004 és 2005 között is, a Magyar Telekom és a Pannon részesedése tovább csökkent (45, illetve 33,2%), miközben a Vodafone 21,8%-ra nőtt.

[76] Az előfizetések alapján számított piaci koncentráció is azonos következtetés levonását teszi lehetővé (5. ábra). A Herfindahl-index szerint számított koncentráció mértéke 2000. év végén még 45% felett volt, majd a piac előfizetések száma alapján számított koncentrációsága folyamatosan csökkent, aminek következtében 2004. év végére 36,8%-ra mérséklődött. A piaci folyamatokat előrevetítve feltételezhető, hogy ez a tendencia a jövőben is fennmarad és a koncentráció további csökkenésére lehet számítani. (Az index értéke 2005 végén már csak 36% volt.)

5. ábra: A mobil piac Herfindahl-indexe az előfizetések alapján

[77] Az előfizetések alapján számított piaci koncentrációt a Tanács a piac két jellegzetes szolgáltatás típusának vonatkozásában is megvizsgálta, nevezetesen a post paid és pre-paid előfizetések szerinti bontásban. A két eltérő jellegzetességgel bíró előfizetésfajta szerinti részesedéseket mutatja a 6. és 7. ábra.

üzleti titok

6. ábra: Piaci részesedések a pre-paid előfizetések alapján

üzleti titok

7. ábra: Piaci részesedések a post paid előfizetések alapján

Mindkét esetben érvényesült az a tendencia, hogy a két, korábban piacra lépő fokozatosan veszített piaci részesedéséből, míg a Vodafone folyamatosan növelte azt. A két különböző esetben csak a piaci részesedések abszolút értéke különbözött, a megfigyelt trend megegyezett.

Pre-paid előfizetések tekintetében a számított koncentráció üzleti titok csökkent összesen üzleti titok százalékponttal. Post paid előfizetések esetében a Herfindahl index értéke 2000. év végén üzleti titok és négy év elteltével összesen üzleti titok százalékponttal, üzleti titok ra csökkent. Mint látható, a post paid előfizetések esetében üzleti titok Megállapítható tehát, hogy a piaci koncentráció csökkenése érvényesült az összes előfizetésre, és külön-külön a post paid és pre-paid előfizetésekre is.

[78] Mindezek alapján megállapítható, a piaci koncentráció csökkenése a hatékony verseny irányában való haladást jelzi.

V.2.2. Piaci részesedés a forgalom alapján

[79] A mobil hálózatokból kezdeményezett percforgalom alakulását mutatja a 8. ábra 2001 és 2004 között.

üzleti titok

8. ábra: Kezdeményezett percforgalom alakulása

A bemutatott adatok tartalmazzák a saját hálózatba irányuló forgalmat, a vezetékes hálózatba irányuló perceket valamint a nemzetközi és a mobil irányba indított forgalmat is. A vizsgált három év során az indított forgalom üzleti titok nagyobb dinamikát mutatott ezen időszak alatt, mint az előfizetések számának növekedése (77,3%). Az indított percforgalom előfizetéseket meghaladó ütemű növekedése az egy előfizetésre jutó percek számának üzleti titok os növekedését eredményezte: a 2001-es üzleti titok percről 2004-re üzleti titok percre nőtt ez az érték. A szolgáltatók tehát egyre kevésbé fizetőképés új ügyfelek bevonása mellett is képesek voltak elérni, hogy az előfizetések-re eső indított beszédpercek száma nőjön.

[80] A dinamikus bővülő indított percforgalomból az egyes szolgáltatók részesedésének alakulását mutatja a 9. ábra.

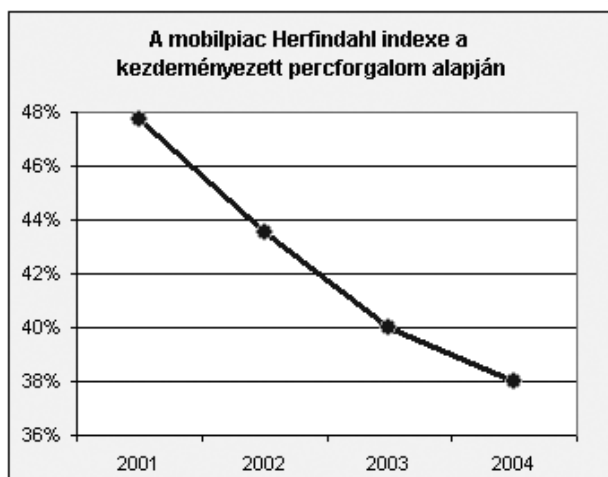
A forgalom alapján mért részesedések alakulása üzleti titok. A piacra előbb lépett két szolgáltató a 2001-es évben a teljes piac üzleti titok át tudhatta a magáénak, amely üzleti titok százalékponttal meg is haladja az előfizetések esetében mért együttes piacrészt, amely szintén a kezdeti időszak jelentős piaci koncentrátságát mutatja. A piacvezető Magyar Telekom ekkor még az összes indított forgalom üzleti titok át bonyolította. A két nagyobb szolgáltató együttes részesedése két év alatt üzleti titok százalékponttal üzleti titok %-ra csökkent. Ez a csökkenés messze meghaladja az előfizetések terén mért hasonló üzleti titok %-os értéket.

üzleti titok

9. ábra: Piaci részesedések alakulása a kezdeményezett percforgalomból

A legnagyobb Magyar Telekom a vizsgált három év alatt üzleti titok, a Pannon GSM pedig üzleti titok az indított forgalomban mért részesedéséből. Ebben az időszakban a Vodafone üzleti titok részesedését, és 2004 végére üzleti titok

[81] A fent ismertetett adatokból egyértelműen megállapítható, hogy a kezdeményezett percforgalom tekintetében a négy évvel korábbi állapotra jellemző erősen koncentrált piaci részesedések alakulása minden szolgáltató esetében a kiegyenlítődés irányába mutatott. Az indított percforgalomból számított részesedések kiegyenlítődésének a ténye Tanács szerint még objektívebbé teszi a piaci erő megítélését, mint csupán az előfizetések megoszlásának vizsgálata.

10. ábra: Piaci koncentráció a kezdeményezett percforgalom alapján

[82] Az indított percforgalom alapján számított piaci koncentráció a piaci részesedések vizsgálatával megegyező következtetést igazol (10. ábra). A Herfindahl-index a 2001-es évi 47,7%-ról három év alatt 38%-ra csökkent. Az összességében 9,8 százalékpontos koncentrációs index csökkenés meghaladta a hasonló időszakban az előfizetők alapján mért koncentrációs mutató csökkenését (8,4 százalékpont).

[83] Az indított hívások piacán percben mért forgalom alapján a piac koncentrátsága jelentősen csökkent a vizsgált időtáv alatt, ami a hatékony verseny irányában való haladást jelzi.

V.2.3. Piaci részesedés a bevételek alapján

[84] A kiskereskedelmi piac bevételi szempontú elemzése nem minden esetben ad pontos képet az egyes szolgáltatók piaci részesedéséről. Könnyen belátható ugyanis, hogy amennyiben egy szolgáltató magasabb áron kevesebb előfizetőnek nyújt valamely szolgáltatást, a bevételek alapján ugyanakkora piaci részesedést érhet el, mint egy olcsóbb szolgáltatásokat tömegesebben nyújtó szolgáltató. Ezt a helyzetet az időben vizsgálva könnyen elképzelhető, hogy a Herfindahl-index értéke folyamatosan csökken, miközben az egyes szolgáltatók más naturáliákban (pl. előfizető, forgalom) mért részesedései távolodnak egymástól. A bevétel alapján számított részesedések tehát egy aggregált mutatónak tekinthetők, amelyek a piacon megszerzett jövedelmeket tükrözik. Mindezek ellenére a Tanács szükségesnek tartotta a bevétel alapú elemzés elvégzését, mivel a piacon megszerzett jövedelmek az előfizetők számával és a forgalommal együtt vizsgálva fontos információkat hordoznak.

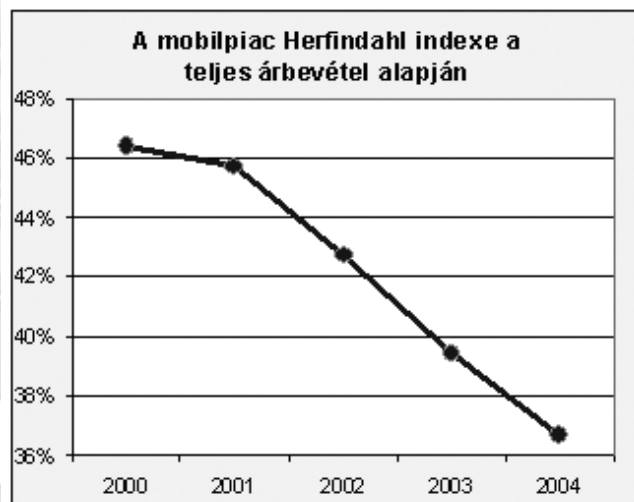
[85] A három szolgáltató által együttesen elért bevételek (értékesítés nettó árbevétele) alakulását mutatja a 11. ábra.

üzleti titok

11. ábra: A mobil piac teljes árbevételének alakulása

A vizsgált négy év alatt, a mobilpiac nettó árbevétele üzleti titok, 2004-ben meghaladta üzleti titok milliárd forintot.

Ugyanakkor e növekedés üzleti titok az ugyanebben az időszakban az előfizetések terén tapasztalt növekedésnek.

12. ábra: A mobil piac koncentrátsága a teljes bevételek alapján

A mobil piac bevételeinek koncentrátsága követte az előfizetésekénél és a percforgalmaknál tapasztalt trendet, tehát a szolgáltatók által a piacon elért jövedelmek közelítettek egymáshoz. Specialitás a bevételek tekintetében, hogy a 2001-ben csak minimális volt a piaci koncentrátság csökkenése (0,7 százalékpont), a rákövetkező években viszont gyorsabban (2,9 3,3 és 2,8 százalékpont) ütemben esett a számított index.

[86] A vizsgált kiskereskedelmi piacon érvényesülő verseny pontosabb megítélését teszi lehetővé, ha nem a teljes értékesítés nettó árbevételét vizsgáljuk, hanem csak azon bevételeket, amelyek a „nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózatból történő híváskezdeményezés” nagykereskedelmi piacon származékos keresletet indukálnak. Ezen bevételek része a már elemzett kezdeményezett forgalomhoz kapcsolódó bevétel (13. ábra).

üzleti titok

13. ábra: Bevételek hívásindításból

üzleti titok

14. ábra: Bevételek előfizetési és belépési díjából

A hozzáférés biztosításához szorosan kapcsolódik a szolgáltatók által beszedett előfizetési és belépési díj is (14. ábra). Amennyiben a hozzáférés és a kezdeményezés piacán tapasztalható verseny megítélése a cél, mindenképpen számolni kell a szolgáltatók által ezen a jogcímen beszedett bevételekkel is. Az előfizetési díj tipikusan a post paid előfizetésekhez kapcsolódik havi rendszerességgel.

A pre-paid előfizetések esetében nincs külön előfizetési díj, az előfizető a hozzáférésért felszámított díjat a percdíjakban fizeti meg, függetlenül attól, hogy esetlegesen a pre-paid percdíj alacsonyabb a post paid hívásindítás díjánál. Ennek oka, hogy a pre-paid előfizetés használatának időtartama limitált, jellemzően egy év. Ezért ha feltételezzük, hogy a felhasználó folyamatos használatra tart igényt (azaz több mint egy év), akkor a hozzáférés díját minden feltöltés esetében kifizeti, függetlenül attól, hogy kezdeményezett-e hívást az adott időszakban vagy nem. A második esetben – mivel nem generált indított forgalmat – némileg drágább hozzáférést tud csak elérni, de mindenképpen fizet a hozzáférés biztosításáért.

Az előfizetési és belépési díjak összege nem változott lényegesen a vizsgált négy év alatt. Ennek oka egyrészt, hogy az előfizetői bázis növekedése a post paid előfizetések számát nem növelte lényegesen, a növekmény döntő része pre-paid előfizetésekben testesült meg. (Ez a helyzet kissé megváltozott 2004-től.) Másrészt a fokozódó verseny hatására az egyszeri belépési díjak átlagos mértéke fokozatosan csökkent, amit nem tudott érdemben kompenzálni a nagyobb előfizetői bázis.

A versenyvizsgálat számára immár releváns háromféle bevételből képzett összeg alakulását mutatja a 15. ábra.

üzleti titok

15. ábra: A híváskezdeményezés és hozzáférés típusú bevételek alakulása

üzleti titok

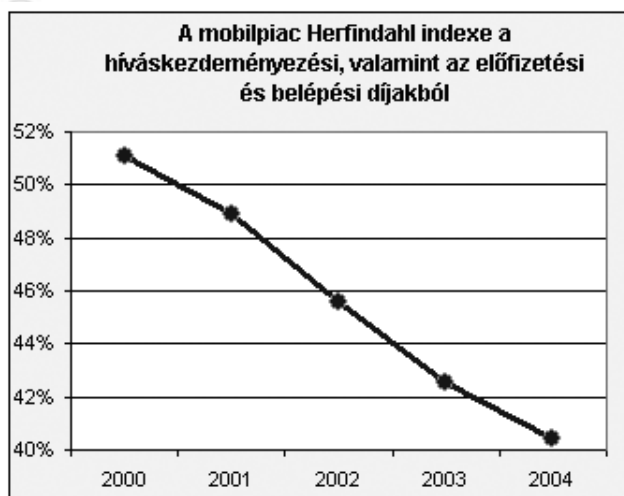
16. ábra: Piaci részesedések a kezdeményezés és hozzáférés típusú bevételekből

[87] A piaci részesedéseket mutatja a kezdeményezés és hozzáférés típusú bevételekből a 16. ábra.

A tárgyalt időszak elején, 2000-ben a vizsgált piacon elért bevételek szélsőséges megoszlása volt tapasztalható. A Magyar Telekom rendelkezett a vizsgált piac bevételeinek üzleti titok a Pannon üzleti titok százalékával, a Vodafone-nak üzleti titok. Négy év alatt a két vezető cég fokozatosan elveszítette kiugró részesedését, ami a Magyar Telekom esetében üzleti titok, a Pannon esetében üzleti titok százalékpontos csökkenést jelentett. Ugyanezen időszak alatt a Vodafone üzleti titok százalékponttal növelte részesedését.

A bevételek tekintetében a piac koncentráltasága tehát jelentősen csökkent a vizsgált időszakban (17. ábra). Míg 2000-ben az index értéke 51,1 % volt, 2004-re 10,6 százalékpontos csökkenéssel már csak 40,5 %-ot mutatott.

A kezdeményezési és hozzáférési típusú bevételekből számított piaci koncentráltasági index szintén a hatékony verseny irányába történő fejlődést jelzi.

17. ábra: Koncentráció a kezdeményezés és hozzáférés típusú bevételekből

V.3. Kiskereskedelmi árak alakulása

[88] A piaci részesedések alakulása mellett szükséges annak a vizsgálata is, hogy a kiegyensúlyozottabb erőviszonyok milyen hatással vannak a piacon tapasztalt árakra és ezzel együtt az adott szolgáltatást vásárlók pénzügyi helyzetére. Ez annál is inkább fontos szempont mivel a Tanács kiemelt feladata az Eht. 2. § b) pontja szerint, hogy biztosítsa a fogyasztók számára a maximális jólétet az árak tekintetében.

[89] Elméletileg a piaci koncentráció csökkenésétől függetlenül is változhat a szolgáltatások árszínvonala. Emelkedő árszínvonal mellett, a piaci részesedést szerző szolgáltató sem kínálta kedvezőbb árú szolgáltatásokat, ha kizárólag csak olyan tényezőket figyelnek a leendő új ügyfelek, mint például a szolgáltatások jobb minősége, az értékesítési hálózatban tapasztalt kiszolgálás színvonala, vagy a szolgáltatások nagyobb diverzifikáltsága. Ilyen esetben azonban, figyelembe véve a fogyasztók preferenciáit, a szolgáltatót váltók száma várhatóan közel sem lenne olyan nagy, mint amelyet a magyar mobil távközlési piacon tapasztalhatunk (2. és 3. ábra). Kedvezőbb árak hiányában nem lenne érdemi ösztönzés a már bevált és megszokott szolgáltatáscsomagok lecserélésére. Sokkal inkább lehetséges ez a piaci életgörbe érettebb szakaszában, ahol már nem az árverseny a jellemző. Az ilyen piacokra viszont már nem jellemző a magyar piacon tapasztalt, gyorsan változó részesedés, inkább a hosszú távon változatlan piaci struktúra.

[90] Az árszínvonal változás vizsgálata több módszer szerint lehetséges. Megvizsgálható volna az árváltozás az egyedi szolgáltatáscsomagok adatainak elemzésével. Egy ilyen vizsgálat a jellegéből adódóan sohasem lehet teljes körű, tekintettel a csomagok nagy számára és állandó változására. Tovább nehezebbé a díjak összehasonlítását, hogy egyes díjsomagok megszűnésével egyidejűleg újak keletkeznek, vagyis a hosszabb időn keresztül történő nyomon követés nem oldható meg. A megfelelő átlagdíj kiszámításához ilyen körülmények mellett minden egyes időpontban ismerni kellene a díj-

csomagokat leképező pontos forgalmi szerkezetet. Ilyen adatokkal viszont maguk a szolgáltatók sem rendelkeznek kellő pontossággal és részletezettséggel.

Másik módszer szerint a híváskezdeményezésből elért árbevétel és a kezdeményezett hívások percforgalmának összehasonlításával végezhető el az árszínvonal változását kimutató vizsgálatok. Ebben az esetben a híváskezdeményezést ténylegesen igénybevevő felhasználók által fizetett díjak – a szolgáltatók árbevételei – és a tényleges percforgalom adataival lehet számolni. Mindkét tényező jól mérhető, a szolgáltatóknál rendelkezésre álló adat.

Ez utóbbi módszer alkalmazásával végezte el a Tanács a szükséges elemzéseket.

[91] A korábbiakban már a vizsgálat tárgya volt külön-külön a percforgalom és az árbevétel időbeli alakulása. Ebben a fejezetben ez egészül ki a két jellemző egymáshoz viszonyított arányának elemzésével. A vizsgált időszakban mindkét paraméter esetében igen dinamikus növekedés volt tapasztalható (18. ábra). 2002-ben a kezdeményezésből származó bevétel növekedése még üzleti titok százalékponttal meghaladta a percforgalom növekedését, ugyanakkor egy évvel később már fordult a helyzet: a percforgalom nagyobb ütemben növekedett, mint a bevétel. 2004-ben ez a tendencia felgyorsult, és a percforgalom növekedése üzleti titok többletet mutat a bevétel növekedéséhez képest.

üzleti titok

18. ábra: A híváskezdeményezési bevétel és a kezdeményezett percforgalom változása

[92] A kezdeményezés bevételeit elosztva a kezdeményezett percek számával kiszámítható az egy kezdeményezett percre jutó árbevétel. Ennek mértéke a számítások szerint 2002-re üzleti titok Ft/perc, 2003-ra üzleti titok Ft/perc, 2004-re pedig üzleti titok Ft/perc, a teljes piac vonatkozásában. Ez azt mutatja, hogy az előfizetők átlagosan egy indított percért 2004-ben üzleti titok forinttal kevesebbet fizettek 2002-ben, de még 2003-hoz képest is üzleti titok Ft/perc a csökkenés. Ez 2003-ban üzleti titok, 2004-ben pedig további üzleti titok százalékos csökkenést jelent. A 19. ábra mutatja az egy kezdeményezett percre jutó árbevétel változását.

Az áralakulás megítélésében e módszer eltekint az átlag mögött rejtve maradó összetételtől, azaz annak vizsgálatától, hogy ténylegesen milyen percdíjakból képződik az egész piacot jellemző számított érték. Éppen ezért nem állítható, hogy mindegyik szolgáltató minden egyes szolgáltatási csomagjában minden tarifa ennek megfelelően változott, hiszen lehettek olyan tarifák, amelyek emelkedtek a vizsgált időszak alatt. Jelen esetben tehát egy értékindexről van szó, amelyben tükröződik mind az ár-, mind a volumenhatás. Ennek ellenére – különösen a 2003 és 2004 között bekövetkezett átlagos csökkenésre - feltételezhető, hogy a csomagok nagyobb részében (különösen a sokak

által kedvelt csomagokban) árcsökkenés zajlott le. Ezért a Tanács úgy gondolja, hogy az értékindex csökkenése az árindex csökkenésével párhuzamosan zajlott le. A csökkenésben ugyanakkor kétségtelenül szerepet játszhatott a volumenhatás is (tehát az alacsony díjakkal rendelkező csomagok fogyasztása nőtt, amely a piacfejlődés e szakaszára jellemző). Megállapítható, hogy az értékindex alakulásának vizsgálata releváns és fontos, hiszen ez a mutató azt kétség kívül megmutatja, hogy az előfizetők egy percért átlagosan mennyivel fizettek kevesebbet vagy többet az egyes évek során.

üzleti titok

19. ábra: A fogyasztói árindex és az egy kezdeményezett percre jutó bevétel változása

üzleti titok

20. ábra: Egy kezdeményezett percre jutó átlagos bevétel nominálértéken és reálértéken

[93] 2002-ben a gyorsabban növekvő kezdeményezési bevétel miatt üzleti titok százalékos értékű növekedés volt megfigyelhető a piacon. Figyelembe kell ugyanakkor venni, hogy a nominális növekedés az ezt üzleti titok meghaladó fogyasztói árszínvonal emelkedés (KSH) mellett jött létre (19. ábra). Ennek tükrében elmondható, hogy már 2002-ben is egy átlagos kezdeményezett percért reálértéken a fogyasztók kevesebbet fizettek. (20. ábra)

2003-ban a számított értékváltozás üzleti titok %-os csökkenést mutat, amely már szignifikáns mértékű még nominális értelemben is. A nominális csökkenést a 2003-as év fogyasztói árszínvonal növekedésével összevetve megállapítható, hogy reálértékben mintegy üzleti titok %-kal csökkent a fogyasztók által ténylegesen kezdeményezett híváspercek ára. 2004-ben pedig már a üzleti titok os nominális csökkenés üzleti titok %-os reálérték csökkenéssel párosul.

Az ismertetett adatokból levonható következtetés szerint, a vizsgált időszakban, a fogyasztók által az egy kezdeményezett percért kifizetett összeg egyre növekvő ütemű csökkenést mutatott reálértéken.

[94] Az árak alakulásának további vizsgálatát jelenti annak vizsgálata, hogy a számított nominális értékváltozás hogyan viszonyul a Központi Statisztikai Hivatal által erre az időszakra publikált telekommunikációs árindexéhez képest (21. ábra). Ebben a viszonylatban is megállapítható, hogy az előfizetők által a híváskezdeményezésre ténylegesen kifizetett összeg növekedése alatta maradt a távközlési termékek átlagos árváltozásának. Ebből az a következtetés vonható le, hogy a végfelhasználó számára a mobil híváskezdeményezés szolgáltatás igénybevételekor tényleges megtakarítás jelentkezett a vizsgált időszakban.

üzleti titok

21. ábra: KSH telefonszolgáltatásokra vonatkozó árindexe és a kezdeményezett egy percre jutó átlagos bevétel

[95] A fentiekben vizsgált áralakulás nem egyformán jellemző minden szolgáltatóra. Az egyes magyarországi mobil szolgáltatókra külön-külön számított értékeket mutatja a 22. ábra.

2002-ben a Pannon üzleti titok a fogyasztók által ténylegesen indított percek után az egy percre jutó bevételét, mintegy üzleti titok kal. A legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező Magyar Telekom esetében üzleti titok volt tapasztalható. A Vodafone piaci részesedésének üzleti titok, hogy az egyes díjsomagjaiban üzleti titok percdíjakat ajánlott meg. Ez ahhoz vezetett, hogy üzleti titok az előző évhez képest az egy indított percen realizált bevétele.

üzleti titok

22. ábra: Az egy kezdeményezett percre jutó bevétel alakulása nominálértéken

üzleti titok

23. ábra: A reálértéken számított egy kezdeményezett percre jutó bevétel alakulása

2003-ban üzleti titok a Magyar Telekom üzleti titok a Pannon az előző évi üzleti titok A Vodafone esetén az előző üzleti titok volt tapasztalható. 2004-ben üzleti titok T-Mobile-nál üzleti titok a Pannonnál (üzleti titok Vodafone-nál üzleti titok az egy percre jutó nominális bevétel.

A fenti adatsorokból levonható az a következtetés, hogy a legkisebb szolgáltatónak üzleti titok

[96] Amennyiben az értékváltozás hatása korrigálásra kerül az adott évben tapasztalt fogyasztói árszínvonal emelkedéssel, számszerűsíthető a végfelhasználók által egy átlagos indított percért kifizetett összeg reálértékű változása is (23. ábra).

Megállapítható tehát, hogy nemcsak a piac egészét tekintve, hanem szolgáltatóként is, egyre gyorsuló mértékben csökkent az egy percre vetített bevétel, amely a fogyasztók által ténylegesen kifizetett percdíjak csökkenését mutatja, és a hatékony verseny irányában történő haladás-ként értékelhető.

V.4. A fejlett elosztó és értékesítési hálózat, reklám

[97] A forgalmazói és értékesítési hálózat vizsgálata során a Tanács vizsgálata során a következő tényezőket vette figyelembe: ügyfélszolgálatok, saját- illetve viszonteladói értékesítési helyek, alternatív értékesítési helyek.

A saját értékesítési helyek számát vizsgálva elmondható, hogy a Magyar Telekom és a Pannon üzleti titok a Vodafone üzleti titok saját értékesítési hellyel rendelkezik. A viszonteladói hálózat mindhárom mobil szolgáltatónál igen kiterjedt, lényegi különbségek nem tapasztalhatóak. Biztosított, hogy országos szinten mindhárom szolgáltató ügyfelei kellő számú helyen léphetnek kapcsolatba a szolgáltatóval.

Az értékesítési helyek számát tekintve, nem tapasztalható olyan mértékű különbség a három mobil szolgáltató között, amely bármiféle erőfölényes helyzetre utalna.

[98] További értékelendő szempont, hogy az ügyfélszolgálatok mekkora létszámmal dolgoznak, megfelel-e az ügyfélszolgálati kapacitás a kiszolgáltandó ügyfélszámnak (1. és 4. ábra).

A Magyar Telekom rendelkezik a mobil előfizetések 46,2%-ával, amihez az ügyfélszolgálatban foglalkoztatottak üzleti titok társul. A Pannon 33,9%-os és a Vodafone 19,9%-os előfizetés részesedéséhez üzleti titok os illetve üzleti titok os ügyfélszolgálati létszám-részesedés tartozik. Látható, hogy viszonylag jó korreláció figyelhető meg az előfizetések száma és az ügyfélszolgálati munkatársak létszáma között. Ezek a különbségek az egyes szolgáltatók illetve előfizetések egyéb jellemzőivel (pl. az előfizetéses / pre paid előfizetések arányával, a szolgáltatók ügyfélkezelési politikájával stb.) magyarázhatóak, és semmiképpen sem utalnak arra, hogy valamely szolgáltató erőfölényes helyzetben lenne emiatt.

Az ügyfélszolgálati létszámokat tekintve, nem tapasztalható olyan aránytalanság a mobil szolgáltatók között, amely erőfölényes helyzet meglétére utalna.

Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a fejlett elosztó és értékesítési hálózat tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.

[99] Az értékesítéshez közvetlenül nem kapcsolódó, de annak hatékonyságát nagyban meghatározza az egyes cégek marketing tevékenysége, amit jelentősen meghatároz a reklámra fordított összegek alakulása. Megállapítható, hogy a reklámra költött pénz növekedésének dinamikája üzleti titok a piac más dimenziók szerinti gyarapodását (24. ábra).

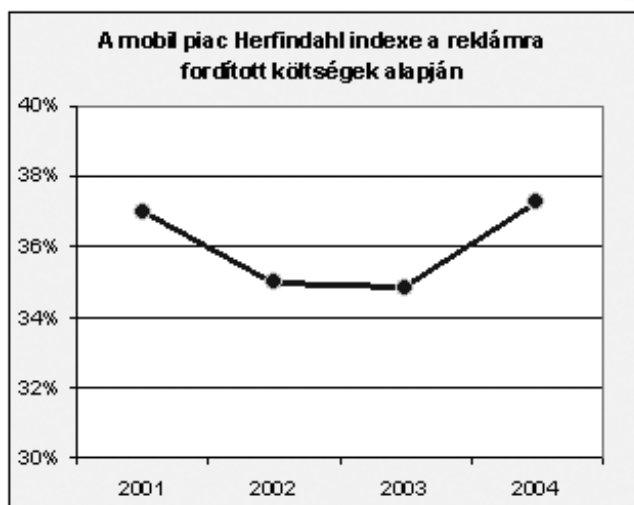
üzleti titok

24. ábra: A szolgáltatók reklámra fordított összes költségének alakulása

üzleti titok

25. ábra: Részesedések a reklámra fordított költségekből

Az egyes szolgáltatók részesedése a marketing költségekből üzleti titok (25. ábra). 2002 során a T-Mobile üzleti titok, a Pannon üzleti titok (2003-ban üzleti titok, majd 2004-ben üzleti titok a részesedése.) üzleti titok a Vodafone 2001 és 2003 között üzleti titok részesedése 2003 és 2004 között üzleti titok. E folyamatok következtében a marketing költségek koncentrációjának csökkenése megállt, 2004-ben növekedés kezdődött. Meg kell azonban jegyezni, hogy a reklámkiadások alapján számított piaci koncentráció (Herfindahl index) értéke már 2001-ben is eleve kifejezetten alacsony értéket mutatott (37%), amely 2004-ben ugyanezt az értéket mutatja.

26. ábra: A mobil piac koncentrátsága a reklámköltség alapján

V. 5. A vállalkozás jelentős mérete

[100] A piaci szereplők méretének, üzleti aktivitásának fontos indikátora a vállalkozások mérleg-fösszegének alakulása.

A 2001 és 2003 közötti időszakban a Vodafone mérleg-fösszege üzleti titok Magyar Telekom növekedési üzleti titok A Pannon esetében a növekedés üzleti titok volt a fenti időszakban. Ennek megfelelően a Pannon és a Vodafone eszközállományának a piacvezető Magyar Telekom eszközállományaéhoz viszonyított aránya a 2001 évi üzleti titok 2003-ra üzleti titok (27. ábra).

2003 és 2004 között, míg a Magyar Telekom üzleti titok növeli eszközállományát, a Pannon kimutatásaiban üzleti titok a Vodafoneban pedig üzleti titok az eszközállomány bővülése. Ennek eredményeként a Pannon eszközállománya üzleti titok a Magyar Telekom értékét, a Vodafone pedig üzleti titok

üzleti titok

27. ábra: Eszközállomány, a piacvezető Magyar Telekom eszközállományának arányában

[101] Az elmondottak tükrében megállapítható, hogy a mérleg-fösszegek alapján a három mobil szolgáltató között jelentős kiegyenlítődési folyamat zajlik le.

[102] Az ágazat értékesítésének nettó árbevételét tekintve is kiegyenlítődési folyamat regisztrálható. 2001 és 2004 között a Vodafone értékesítésének nettó árbevétele üzleti titok a Pannon üzleti titok Magyar Telekom pedig üzleti titok tudta növelni eladásait. Ennek az eredménye, hogy míg 2001-ben a Pannon a piacvezető Magyar Telekom nettó árbevételének üzleti titok, a Vodafone pedig üzleti titok érte el, 2004-ben a Pannon üzleti titok, a Vodafone üzleti titok árbevételi szintet tudhatott magának (28. ábra).

üzleti titok

28. ábra: Nettó árbevétel a piacvezető Magyar Telekom nettó árbevételének arányában

Mindezt figyelembe véve, egyértelműen megállapítható, hogy az utóbbi 3 évben a Magyarországon működő mobil szolgáltatók között az árbevétel tekintetében is fokozatos kiegyenlítődési folyamat ment végbe.

[103] Fentiek alapján a Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a vállalkozás méretében nem mutatható ki olyan nagyságrendű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.

V. 6. Technológiai előny vagy fölény

[104] A nyilvános mobil hálózathoz való hozzáférés és híváskezdeményezés magyarországi nagykereskedelmi piacán működő mindhárom szolgáltató ugyanazt a technológiát alkalmazza. Minden egyes mobil szolgáltatónak lehetősége van szorosan nyomon követni a mobil technológiák fejlődését és a versenytársak által alkalmazott technológiát.

Az új technológiák megszerzésének és alkalmazásának feltételeit illetően nem alakulhat ki erőfölényes helyzet, mert az új technológiákat, berendezéseket nyílt ipari standardok alapján állítják elő, és ezek, tekintettel a nagyszámú és egymással éles versenyben álló berendezés-gyártóra – megfelelő fizetőképesség fennállása mellett – bármely szolgáltató számára hozzáférhetők, beszerezhetők.

[105] A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a technológia előny, vagy fölény tekintetében nem mutatható ki olyan nagyságrendű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.

V.7. Könnyű, vagy privilegizált hozzáférés a tőkepiacokhoz, pénzügyi forrásokhoz

V.7.1 Tulajdonosi háttér

[106] A Magyarországon működő mobil szolgáltatók tulajdonosi háttérét illetően megállapítható, hogy mindhárom szolgáltató tulajdonosi háttere azonosnak tekinthető annyiban, hogy nemzetközileg elismert külföldi szakmai befektetők tulajdonában van.

Ugyanakkor az egyes külföldi szakmai tulajdonosok között nagyon jelentős különbségek vannak. A piacvezető Magyar Telekom, illetve közvetett tulajdonosa a Deutsche Telekom és a Vodafone, illetve tulajdonosa széleskörű nemzetközi jelenléttel, rendkívül nagy tőkeerővel, szerteágazó kapcsolatrendszerrel rendelkezik.

E tulajdonosokhoz viszonyítva a Pannon norvég tulajdonosa, a Telenor Mobile AS lényegesen szerényebb anyagi erővel és érdekérvényesítési lehetőségekkel bír. Ez azonban a Pannon kedvezően alakuló gazdálkodása, ágazati és nemzetgazdasági összehasonlításban igen jónak minősíthető vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi muta-

tói következtében mindeddig nem okozott hátrányt Magyarországon második legnagyobb mobilszolgáltatójának.

A Vodafone széleskörű nemzetközi jelenléttel, rendkívül nagy tőkeerővel, szerteágazó kapcsolatrendszerrel rendelkező tulajdonosának elkötelezettsége pedig maradéktalanul képes ellensúlyozni a másik két szolgáltatóval összehasonlítva a kedvezőtlenebb jövedelmezőségből származó esetleges hátrányokat.

[107] A Magyarországon működő mobil szolgáltatók gazdálkodásának, vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi mutatóinak alakulásával kapcsolatban az alábbi összefoglaló megállapítások tehetők (1. táblázat):

üzleti titok

1. táblázat: A mobil szolgáltatók vagyoni helyzetének alakulása

V.7.2 Vagyoni helyzet

[108] A magyarországi piacon működő mobil szolgáltatók vagyoni helyzetének alakulását illetően az utóbbi 3 évben mindhárom szolgáltatóra érvényes az üzleti tevékenység bővülését tükröző mérleg-főösszeg jelentős mértékű növekedése. (Lásd a V.7. pontban foglaltakat.)

A piacvezető Magyar Telekom vagyonaiban a tárgyi eszközök aránya a 2003-ig üzleti titok A Pannonnál üzleti titok a Vodafone-nál volt a üzleti titok Ezzel kapcsolatban feltétlenül utalni kell arra, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók körében a Vodafone befektetett eszközökre fordított beszerzési költségei üzleti titok

[109] A Magyarországon működő mobil szolgáltatók tőkeellátottságával kapcsolatban üzleti titok Magyar Telekom tőkésítetttsége üzleti titok. A Pannon és a Vodafone tőkeellátottsága üzleti titok 2004 végén a üzleti titok

V.7.3 Pénzügyi helyzet

[110] A Magyarországon működő mobil szolgáltatók pénzügyi helyzetében üzleti titok (2. táblázat).

A piacvezető Magyar Telekom pénzügyi helyzetének üzleti titok

A Pannon pénzügyi üzleti titok

<u>üzleti titok</u>				
Adósságfedezeti mutató (%)	140,4	136,2	170,2	1002,9

2. táblázat: A mobil szolgáltatók pénzügyi helyzetének alakulása

A harmadik piaci szereplő, a Vodafone pénzügyi helyzete üzleti titok.

V.7.4 Jövedelemtermelő képesség

[111] A magyarországi piacon működő mobil szolgáltatók jövedelemtermelő képességében, jövedelmezőségében üzleti titok (3. táblázat). üzleti titok Magyar Telekom

bevétele üzleti titok a Pannoné üzleti titok a Vodafone üzleti titok Magyar Telekom és a Pannon üzleti titok Vodafone üzleti titok. A Vodafone esetében üzleti titok E vizsgálat során tekintettel kell lenni arra is, hogy a mobil szolgáltatók között a Vodafone fiatalabb vállalkozás, mint a T-Mobile vagy a Pannon, tehát életciklusának kezdeti szakaszában volt a vizsgált időszakban.

üzleti titok

3. táblázat: Mobil szolgáltatók jövedelmi helyzetének alakulása

[112] A fentiek alapján a Magyarországon működő mobil szolgáltatók tőkepiachoz, pénzügyi erőforrásokhoz való hozzáférési lehetőségeivel kapcsolatban egyértelműen megállapítható, hogy a piaci szereplők vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetében, tulajdonosi háttérében meglévő különbségek ellenére sem állapítható meg a versenyt torzító hatás a tőkepiachoz, pénzügyi erőforrásokhoz való hozzáférésben. A Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében nem merül fel a tőkepiachoz, pénzügyi erőforrásokhoz való privilegizált hozzáférés lehetősége.

[113] *A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a könnyű, vagy privilegizált tőkepiaci hozzáférés tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.*

V.8. Méretgazdaságosság

[114] A hálózat teljes kapacitását és a hálózaton lebonyolított forgalmat tekintve üzleti titok A megfelelő lefedettség biztosításának és a forgalmi piaci részesedés növelésének elengedhetetlen feltétele az, hogy a szolgáltató megfelelő számú BTS-t (Base Transceiver Station) üzemeltessen (4. táblázat). A táblázat adatai szerint a mobil hálózat legköltségesebb részében, a rádiós lefedés biztosításában (BTS, BSC) nem mutatható ki számottevő különbség a magyarországi mobil szolgáltatók között. A meglévő eszközök bővítésével a kapacitásuk egyszerűbben növelhető, mintha új telephelyeket kellene kialakítani.

üzleti titok

4. táblázat: A hálózati elemek száma a magyarországi mobilszolgáltatók hálózataiban

A hálózati infrastruktúra olyan kulcsfontosságú elemeknek, mint az MSC-k (Mobile Switching Center, és ezen belül a GMSC-k (Gateway Mobile Switching Center) számát tekintve a Pannonnál üzleti titok Magyar Telekomnál üzleti titok, a Vodafone-nál üzleti titok

[115] Az alkalmazott technológiából és a működtetett infrastruktúrából származó versenyhátrány hiányára utal

az is, hogy a tárgyi eszközök mérleg-főösszeghez viszonyított aránya üzleti titok (1. táblázat).

[116] *A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a méretgazdaságosság tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.*

V.9. Választékgazdaságosság

[117] A II. fejezetben, a mobil kiskereskedelmi piac áttekintése során a csomagokkal kapcsolatban elmondottak alapján, illetve azon tény miatt, hogy a magyarországi mobilpiacon működő mindhárom szolgáltató ugyanazt a technológiát, rendszerteknikát alkalmazza, az alábbi megállapítások tehetőek:

Minden egyes mobil szolgáltatónak lehetősége van szoros nyomon követni a mobil technológiák fejlődését és a versenytársak által alkalmazott technológiát.

Az új technológiákat, berendezéseket nyílt ipari standardok alapján állítják elő, és ezek, tekintettel a nagyszámú és egymással éles versenyben álló berendezés-gyártóra bármely szolgáltató számára hozzáférhetőek, beszerezhetőek.

[118] Fentiek alapján, ha egy szolgáltató új szolgáltatással jelenik meg, akkor ezt a többi szolgáltató is képes rövid időn belül előállítani. Nincs technikai akadálya, hogy – saját döntése alapján, gazdasági érdekeinek megfelelően – bármelyik szolgáltató képes legyen ugyanazt a választékot biztosítani, mint versenytársai.

[119] *A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a választékgazdaságosság tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.*

V.10. Nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés

[120] A mobilpiacon szolgáltatók által használt infrastruktúra tulajdonságaiból adódóan nehezen megkettőzhető jelleggel bír. A nehezen megkettőzhetőség gyakorlatban az infrastruktúra költséges kiépítését jelenti, mivel nagyon magas az egyszeri elsüllyedt költségek aránya a kezdeti investíciókn belül. A nehezen megkettőzhetőség a piacra belépni szándékozók számára jelenti a legnagyobb korlátot. A piacra egyszer már belépett szolgáltató az elsüllyedt költségei kifizetését követően már kiépítette az alapvető infrastruktúráját, ezért nem szembesül ilyen nehézséggel.

Ebből következik, hogy a már működő szolgáltatási infrastruktúrával rendelkezők számára a nehezen megkettőzhetőség nem jelent hátrányos helyzetet, mivel maguk is rendelkeznek minden olyan infrastruktúra elemmel, amelyet más, a piacon tevékenykedő szolgáltató használ.

[121] A magyarországi szolgáltatók infrastruktúrájuk kiépítettségében nem tekinthetők teljesen azonosnak, ugyanakkor mindhárom szolgáltató rendelkezik már olyan hálózattal, hogy nem lehetséges olyan helyzet kialakulása,

illetve hosszabb távon történő fenntartása, amelyben egy nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti rendelkezés korlátozná más szolgáltatók mozgásterét. Természetesen rövidebb ideig fennálló előny elképzelhető egy sikeres technológia innovációt követően, de ez a korábban leírt okok miatt csak rövid időtartam lehet.

[122] *A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a nehezen megkettőzhető infrastruktúra feletti ellenőrzés tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.*

V.11. Szolgáltatási csomagok képzése, szolgáltatás diverzifikáció

[123] A piacon a szolgáltatások alapvetően csomag szinten jelennek meg. A felajánlott csomagok nem azonos tartalmúak, de mindegyik szolgáltatónál találhatók egymásnak megfeleltethető paraméterrel rendelkező csomagok. Ezért az ügyfél nem egyedi szolgáltatások tekintetében dönt vásárlása során, hanem a csomagban kínált többféle lehetőséget mérlegelheti. Mivel bármelyik szolgáltatónál hasonló tartalmú szolgáltatások csoportját kapja, nem lehetséges, hogy kizárólag azért választja az adott csomagot, mert csak abban a csomagban érhető el egy bizonyos szolgáltatás. Különösen igaz ez a kiskereskedelmi hozzáférésre és hívásindításra, amely minden csomag része.

A vásárló döntését egyedül az befolyásolhatja, hogy a kívánt egyedi szolgáltatás az adott csomagban kedvezőbb áron érhető el, mint máshol. Ugyanakkor ez már nem a szolgáltatás diverzifikációja miatti erőfölény lehetőségét hordozza magában, hanem inkább a már tárgyalt méretgazdaságosság és az árverseny tárgykörébe eső probléma.

[124] Lehetséges olyan piaci helyzet, amelyben ténylegesen csak egy szolgáltató kínálja a vevők számára kurrens egyedi szolgáltatást valamely csomag részeként. Ilyen helyzet a sikeres termék-innovációt követő periódus lehet, ugyanakkor a már említett technológiai előny hiánya miatt nincs akadálya annak, hogy a versenytársak gyors ütemben saját hasonló szolgáltatásukat elindítsák. A kiskereskedelmi piacon tapasztalt verseny egyik legfontosabb dimenziója az árverseny mellett a folyamatos termékfejlesztés és a megújuló szolgáltatáscsomagok közötti verseny.

[125] *A Tanács megállapította, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók esetében a szolgáltatási csomagok képzése, a szolgáltatások diverzifikációja tekintetében nem mutatható ki olyan mértékű különbség, amely erőfölényes helyzet alapját képezhetné, és e tekintetben a vizsgált jövőbeni időszak során sem várható változás.*

V.12. Kiegyenlítő vásárlóerő hiánya vagy alacsony szintje

[126] A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a kiskereskedelmi mobil hozzáférés és híváskezdeményezés magyarországi piacán nem áll fenn nagyfokú vevő-koncentráció. A 2001 és 2004 közötti időszakban a 10 legnagyobb vevő kumulált részaránya üzleti titok

A szolgáltatásokat igénybevevők pozícióját nagymértékben javítja, hogy a mobil hozzáférés és híváskezdemé-nyezés magyarországi piacán a szolgáltatóváltás költsége alacsony. A mobil hozzáférési és híváskezdemé-nyezési szolgáltatást igénybevevőknek nem kell számottevő vesz-teséggel, ún. „elsüllyedt költséggel” számolniuk abban az esetben, ha mobil szolgáltatót váltanak, és a rendelkezésre álló adatok alapján egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók növekvő mértékben élnek a szolgáltatóváltás lehetőségével (1. és 2. ábra).

A fogyasztók informáltsága jelentős mértékben javult a vizsgált időszakban, bár meg kell jegyezni, hogy a fo-gyasztók tudatossága és ebből fakadó magatartása nagy-mértékben eltér, attól függően, hogy hívó, vagy hívott fél-ként veszik igénybe a szolgáltatást. A rendelkezésre álló felmérés adatai szerint a piacon az előfizető által választott csomagon belül elérhető szolgáltatások körét és azok árait illetően a fogyasztók jól informáltak, és hívó félként nagy-fokú költségérzékenységet mutattak.

[127] Annak ellenére, hogy a mobil hozzáférés és hívás-kezdemé-nyezés magyarországi piacán nem áll fenn nagy-fokú vevő-koncentráció, és bizonyíthatóan egyetlen nagy-fogyasztó sem tud közvetlen befolyást gyakorolni a ma-gyarországi piacon működő mobil szolgáltatók árpolitiká-jára, a szolgáltató-váltás alacsony költségére, továbbá a fo-gyasztók informáltságára és az ebből fakadó tudatosságára való tekintettel, a kiegyenlítő vásárlóerő alacsony szintje a Tanács véleménye szerint önmagában nem minősíthető versenyt korlátozó, torzító tényezőnek.

V.13. Vertikálisan integrált vállalkozás, vállalkozás-csoport

[128] A mobil szolgáltatások magyarországi piacán mű-ködő három vállalkozás a mobil szolgáltatások szempont-jából integrált vállalkozás. A mobil hozzáférés és hívásin-dítás piac szempontjából a Magyar Telekom más elektro-nikus hírközlési szolgáltatás, nevezetesen a vezetékes hí-vásvégződtetés szempontjából is vertikálisan integráltak tekinthető.

Ez annyit jelent, hogy a Magyar Telekom mobil telefon-jairól a Magyar Telekom vezetékes hálózatában végződő hívásokra vonatkozóan a vállalat jelentősnek nem tekin-tető, de létező költségmegtakarítást érhet el a másik két mobil szolgáltatóval szemben. Ez a költségmegtakarítás – szabályozott vezetékes hívásvégződtetési díjak mellett – olyan tételekből adódik, amelyek a szolgáltatók közti együttműködésből (pl. társszolgáltatói kapcsolatok, nagy-kereskedelmi számlázás) adódnak.

Ez a költségmegtakarítás a Magyar Telekomnak ver-senyelőnyt jelent ugyan a többi mobil szolgáltatóval szem-ben, de ez a versenyelőny a fentiek szerint (mely az indított hívások közül csak a vezetékes irányú, azon belül is csak a Magyar Telekom vezetékes hálózatában végződő hívások esetében jelentkezik) a Tanács megítélése szerint összessé-gében messze nem olyan mértékű, amely bármilyen alapot szolgáltatna jelentős piaci erő jelenlétének kimondására.

[129] *A Tanács megállapította, hogy a mobil hozzáférés és hívásindítás szempontjából a Magyar Telekom vertiká-lis integrációjából következő versenyelőnye nem olyan mértékű, amely orvosolandó piaci problémát okozna a mobil szolgáltatók közti versenyben.*

V.14. Közös erőfőlny vizsgálati szempontjai

[130] Az Eht. 53. § (1) bekezdés, valamint az IHM ren-delet 3. § (2) bekezdés alapján a közös erőfőlny vizsgálá-tát a Tanács az alábbiak szerint végezte el:

[131] Magyarországon a vizsgált elmúlt időszakban a mobil szolgáltatások piaca jelentős mértékben bővült. A 2001 és 2004 közötti időszakban az előfizetések száma 77%-kal, a forgalom üzleti titok emelkedett. Tény, hogy a mobil szolgáltatók összbevétele üzleti titok Nyilvánvaló, hogy ez a növekedési ütem hosszú távon nem tartható fenn, de a jelenlegi állapot még mindig számottevő növe-keedés elérését teszi lehetővé. Következésképpen a ma-gyarországi piacon jelenleg és a közeljövőben a kereslet stagnálása nem áll fenn, és a kereslet növekedését sem le-het lassúnak minősíteni.

[132] A piaci részesedések is jelentős mértékben változ-tak. Az előfizetéseket tekintve 2001 végén az előbb piacra lépett két szolgáltató, a Magyar Telekom és a Pannon együttes részesedése 93,9% volt, ami 2003 végére 80,1%-ra csökkent. (A piacvezető Magyar Telekom része-sedése 53,3%-ról 46,2%-ra, a Pannon részesedése 40,6%-ról 33,9%-ra esett vissza.) A harmadik mobil szol-gáltató, a Vodafone ugyanebben az időszakban 13,8%-kal 19,9%-ra tudta növelni részesedését. A forgalom vonatko-zásában megállapítható, hogy üzleti titok

[133] A kezdeményezés és hozzáférés típusú bevételek-ből származó árbevételek alakulását illetően üzleti titok 2001-ben az ágazat összbevételeiben üzleti titok Magyar Telekom részesedése üzleti titok a Pannon részesedése üz-leti titok a Vodafone részesedése üzleti titok tett ki. 2004-re a Magyar Telekom részesedése üzleti titok a Pan-non részesedése üzleti titok a Vodafone részesedése üzleti titok

[134] A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a piac különböző szegmenseiben, dimenzióiban (elő-fizetés, forgalom, bevétel) a piaci részesedések változása a piaci koncentráció csökkenésével párosult. A magyaror-szági piac koncentrációjának csökkenését egyértelműen jelzik a piac különböző szegmenseire kiszámított Hefindahl-indexek. A mobil piac teljes bevétele alapján számított Herfindahl-index (12. ábra) a 2000. évi 46,4%-ról 2004-re 36,7%-ra, a híváskezdemé-nyezési, elő-fizetési és belépési bevételekből számított Herfindahl-index pedig (17. ábra) a 2000. évi 51,1%-ról 2004-re 40,5%-ra csökkent.

[135] A kiskereskedelmi mobil hozzáférés és híváske-zdemé-nyezés magyarországi piaca a növekedés dinami-zmusa, a piaci részesedések számottevő változása és a piaci koncentráció folyamatos csökkenése következtében nem tekinthető érett piacnak.

[136] Ezeken túlmenően mindenképpen szükséges annak vizsgálata is, hogy a piaci erőviszonyok változása milyen hatással van a piaci árakra és ezzel együtt az adott szolgáltatást vásárlók pénzügyi helyzetére.

Az áralakulás elemzésének célja annak megítélése, hogy milyen irányú a teljes piacon érvényesülő árváltozás. A Tanács a híváskezdeményezésből elért árbevétel és a kezdeményezett hívások percforgalmának összehasonlítását, a változások egymáshoz viszonyított arányát vizsgálta.

Az egy kezdeményezett percre jutó árbevételt mértéke 2002-ben üzleti titok Ft/perc, 2003-ban üzleti titok Ft/perc, 2004-ben pedig üzleti titok Ft/perc volt. Ez azt mutatja, hogy az előfizetők 2004-ben átlagosan üzleti titok forinttal fizettek kevesebbet egy indított percért, mint 2002-ben, és ebből üzleti titok Ft/perc a csökkenés a vizsgált időszak végén, 2003–2004 között következett be.

A fentiek alapján egyértelműen megállapítható, hogy a fogyasztók által fizetett hívásindítási díjak – reálértéken számítva – növekvő mértékben csökkentek a 2001 és 2004 közötti időszakban.

[137] *A kiskereskedelmi mobil hozzáférés és híváskezdeményezés magyarországi piacán a piaci növekedés dinamizmusa, a piaci részesedések számottevő változása és a piaci koncentráció folyamatos csökkenése, valamint a fogyasztók által fizetett hívásindítási díjak – reálértéken számított – növekvő mértékű csökkenése alapján a Tanács álláspontja szerint nem mutatható ki a közös erőfölényes helyzet.*

VI. A verseny elemzése, a jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatók azonosítása, kötelezettségek kirovása

A Tanács – figyelembe véve az V. fejezetben részletezett kiskereskedelmi piaci versenyelemzést – elvégezte az érintett nagykereskedelmi piacon a verseny hatékonyságának vizsgálatát. Megvizsgálta, hogy létezik-e jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató az érintett nagykereskedelmi piacon, illetve milyen kötelezettséget szükséges kiróni.

VI.1. A nagykereskedelmi piac versenyelemzése

[138] A nagykereskedelmi piac esetében a IV. fejezetben elvégzett hármas kritérium vizsgálata alapján indokolt az érintett piacként való azonosítás. Fontos azonban hangsúlyozni, hogy a nevezett piacon nem volt tényleges tranzakció.

[139] Logikailag belátható, hogy egy olyan piacon, ahol nincsenek tranzakciók, nem lehet ténylegesen az előre meghatározott szempontok szerinti vizsgálatokat (pl.: piaci részesedés, vállalkozás jelentős mérete, a piaci jellemzők időbeni változása stb.) elvégezni, így azt sem lehet tényszerűen megállapítani, hogy az adott érintett piacon létezik-e jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató, illetve létezik-e a közös erőfölény helyzete.

E nagykereskedelmi piacon ugyan nem lehet tényszerűen megítélni, hogy egy szolgáltató van-e olyan gazdasági helyzetben, amely lehetővé teszi, hogy a vállalkozás tevékenységét a versenytársaktól, az ügyfelektől és végső so-

ron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül végezze, de a Tanács által elvégzett kiskereskedelmi piaci elemzés azt mutatja, hogy ilyen szereplő nincs.

Elképzelhető lett volna olyan megközelítés is, amely azt mondaná, hogy a nagykereskedelmi piacon nincs ugyan külső szereplő irányában tranzakció, de mindegyik szolgáltató „belső teljesítéssel” saját magának értékesíti a szolgáltatást. Minthogy azonban ez a belső teljesítés – pont a külső szereplő hiánya miatt – egyben a teljes forgalmat jelenti, ennek mennyisége és szerkezete ugyanaz, mint ami a kiskereskedelmi piacon tapasztalható. Emiatt a kiskereskedelmi piacon tett megállapítások az így értelmezett nagykereskedelmi piacon is érvényesek lennének, és ugyanazt az eredményt adnák, mint a kiskereskedelmi piac elemzése. Tekintettel arra, tényleges nagykereskedelmi tevékenység nem fordult elő, a Tanács az előző fejezetekben leírtak szerint járt el.

E nagykereskedelmi piacon külön vizsgálandó a közös erőfölény helyzete is. A Tanács álláspontja szerint a közös erőfölény helyzete jelenleg a nagykereskedelmi piacon nem bizonyítható, különösen a kiskereskedelmi piacon – az V. fejezetben – elvégzett vizsgálatok alapján. Ezek a vizsgálatok ugyanis nem utaltak erőfölényes helyzetre, és a tapasztalt folyamatok megalapozzák azt a feltételezést, hogy a kapcsolódó kiskereskedelmi piacon megfelelő szintű és erősödő tendenciát mutat a verseny.

A Tanács megítélése szerint a vizsgált nagykereskedelmi piacon, a lehetséges értékesítési formák esetében, a tranzakciók hiánya nem a mobil szolgáltatók részéről történő elzárkózás, hanem a kellően megalapozott, kölcsönös előnyökön alapuló piaci igény hiányának a következménye. Erre utal az is, hogy a mobil szolgáltatók nem zárkóztak el a mobil hozzáférés és hívásindítás nagykereskedelmi piacán a potenciális vevőkkel folytatott tárgyalásoktól, és a Hatósághoz sem érkezett panasz a mobil szolgáltatók hozzáállásával kapcsolatban.

Természetesen a tranzakciók hiánya azt is jelenti, hogy a vizsgált nagykereskedelmi piacon a verseny hatékonyságának elemzése sem végezhető el.

VI.2. A kiskereskedelmi piaci versenyelemzés eredménye és hatásai

[140] A jelentős piaci erő megítéléséhez, a rendelkezésre álló információk alapján, az V. fejezetben írtak szerint a Tanács ténylegesen a mobil kiskereskedelmi piac elemzését, versenyviszonyainak vizsgálatát végezte el. Ezek alapján megítélhetővé vált, hogy a mobil szolgáltatók mennyire képesek az ügyfelektől, fogyasztóktól függetlenül nyújtani szolgáltatásaikat

[141] A kiskereskedelmi piaci verseny, illetve annak hatékonyságának elemzése alapján a Tanács megállapította, hogy e piacon a hatékony verseny irányába mutató folyamatok tapasztalhatóak, és egyik piaci szereplő esetében sem mutatható ki, hogy képes lenne a versenytársaktól, ügyfelektől, és végső soron a fogyasztóktól nagymértékben függetlenül tevékenykedni. E megállapítás legfontosabb elemei a következők:

- a) A piaci részesedéseket dinamikusan vizsgálva elmondható, hogy a piaci koncentráció folyamatosan csökken mind az előfizetős szám, mind a forgalom, mind a bevételek tekintetében. E piaci folyamatokat arra utalnak, hogy a piaci részesedéseket tekintve a piac a hatékony verseny állapota felé halad.
- b) Az árak vizsgálata azt mutatta, hogy a kiskereskedelmi piacon a jelzett időszakban a kezdeményezett forgalom mennyisége gyorsabb növekedést mutatott, mint a hozzáféréstől és hívásindításból származó bevételek, az átlagos árszínvonal (az egy percre jutó bevétel alapján) folyamatosan csökkent, amely szintén arra utal, hogy a piac a hatékony verseny irányába halad.
- c) Az előfizetők, fogyasztók szolgáltató-váltásának jogi lehetősége adott, a szolgáltató-váltás költségei sem képeznek jelentős akadályt.
- d) A mobil szolgáltatók értékesítési és forgalmazói hálózatát, továbbá a marketing kiadásait vizsgálva arra a következtetésre lehet jutni, hogy versenyhátrányt okozó mértékű különbség nem mutatható ki a szolgáltatók között.
- e) A vállalkozások méretét vizsgálva egyértelműen megállapítható, hogy az utóbbi években a Magyarországon működő mobil szolgáltatók között a vállalkozások méretében fokozatos kiegyenlítődési folyamat ment végbe, és a meglévő különbségek ellenére, nem lehet megállapítani, hogy bármely szereplő lényegesen kedvezőbb helyzetet élvezne e tekintetben.
- f) Az alkalmazott technológiát vizsgálva megállapítható, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók közül egyik sem élvez olyan helyzetet, amely számára számításba vehető versenyelőnyt jelentene.
- g) A Magyarországon működő mobil szolgáltatók tőkepiacához, pénzügyi erőforrásokhoz való hozzáférési lehetőségeivel kapcsolatban megállapítható, hogy a piaci szereplők vagyoni, pénzügyi és jövedelmezőségi helyzetében, tulajdonosi háttérben vannak ugyan különbségek, de ezek a különbségek nem olyan mértékűek, amely alapot adna annak megállapítására, hogy bármely mobilpiaci szereplő számottevően kedvezőbb helyzetet élvezne e tekintetben.
- h) A méretgazdaságosságot vizsgálva megállapítható, hogy bár a méretgazdaságosság tekintetében vannak eltérések az egyes mobil szolgáltatók között, de a meglévő különbségek nem olyan mértékűek, hogy kimondható volna, hogy bármely mobil szolgáltató számottevően kedvezőbb helyzetet élvez e tekintetben.
- i) A választékgazdaságossági szempontot vizsgálva megállapítható, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók közül egyik sincs kivételezett helyzetben.
- j) Az infrastruktúra vizsgálata azt mutatta, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók infrastruktúrájában nem mutatható ki olyan különbség, amely alapján valamely szolgáltató kivételezett helyzetben lenne.
- j) A szolgáltatási csomagok vizsgálata azt mutatta, hogy a Magyarországon működő mobil szolgáltatók közül egyik sem élvez a többiekhez képest lényegesen kedvezőbb helyzetet.
- k) Bár a kiegyenlítő vásárlóerő szintje alacsony, de a szolgáltató-váltás alacsony költségére, továbbá a fogyasztók informáltságára és ebből fakadó tudatosságukra való tekintettel e szempont alapján nem állapítható meg a hatékony verseny hiánya.
- l) A vertikális integráció kérdését megvizsgálva, megállapítható, hogy a Magyar Telekom versenyelőnye a mobil kiskereskedelmi piacon nem olyan mértékű, hogy ezen okból megállapítható lenen a hatékony verseny hiánya.
- A magyar mobilpiacon, a hozzáférés és híváskezdeményezés tekintetében, a piaci növekedés dinamizmusa, a piaci részesedések számottevő változása és a piaci koncentráció folyamatos csökkenése, valamint a fogyasztókkal szemben érvényesített hívásindítási díjak növekvő mértékű csökkenése következtében a piaci szereplők között nem feltételezhető a közös erőfölény helyzete sem.
- [142] Megállapítható tehát, hogy egyik elvégzett vizsgálat alapján sem volt kimutatható, hogy a nevezett kiskereskedelmi piacon érvényesülő verseny ne lenne megfelelően hatékonyan tekinthető, illetve, hogy valamely piaci tényező a hatékony verseny akadályát képezné.
- [143] Mindezek alapján a Tanács megállapította, hogy az érintett nagykereskedelmi piacon a kiskereskedelmi piaci verseny hatékonyságának biztosítása érdekében nincs szükség szabályozói beavatkozásra.
- [144] Megállapította a Tanács továbbá, hogy a nagykereskedelmi piacon tapasztalható tranzakciók hiánya, a magyarországi mobilpiaci viszonyok alapján, nem indokolja, hogy a nagykereskedelmi szolgáltatás nyújtásának kínálati oldalát hatósági eszközökkel kellene megteremteni.
- VI.3. Jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltató azonosítása*
- [145] A Tanács az elvégzett és előzőekben részletezett piacelemzés eredményeként, a „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piacon nem azonosít jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót.
- VI.4. Kötelezettség kirovása*
- [146] Tekintettel arra, hogy a „Nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz való hozzáférés és nyilvános mobil rádiótelefon-hálózathoz történő híváskezdeményezés” elnevezésű nagykereskedelmi piacon az elvégzett piacelemzés alapján, a Tanács nem azonosított jelentős piaci erővel rendelkező szolgáltatót, nem rendelkezik kötelezettség kirovásával sem.
- VI. Együttműködés a GVH-val*
- VIII. Együttműködés az érdekeltekkel*

*IX. Notifikációs eljárás eredménye**A határozatot kapja:*

1. *Magyar Telekom Nyrt. Mobil Szolgáltatások Üzletága*
(1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)
2. *Pannon GSM Távközlési Zrt.*
(2040 Budaörs, Baross u. 165.)
3. *Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Zrt.*
(1096 Budapest, Lechner Ödön fasor 6.)
4. *Irattár*

Határozatok**DH-12397-10/2006. számú, a Monor Telefon Társaság Zrt. számviteli szétválasztási kimutatás jóváhagyása tárgyában hozott határozat**

*A határozatban üzleti titokként feltüntetett adatokat a DH-12397-9/2006. sz. határozat tartalmazza.

Ügyiratszám: DH-12397-10/2006.

Tárgy: *Monor Telefon Társaság Zrt.* 2005. évi elkülönítetten vezetett számviteli szétválasztási kimutatásának jóváhagyására irányuló eljárás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a *Monor Telefon Társaság Zrt.* (1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36., Cg.: 13-10-040234) elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának jóváhagyása tárgyában meghozta a következő *határozatot.*

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa a *Monor Telefon Társaság Zrt.* elkülönítetten vezetett számviteli kimutatását

nem hagyja jóvá.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa kötelezi a *Monor Telefon Társaság Zrt.-t*, hogy a jelen határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül új tervezetet terjesszen elő jóváhagyásra.

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa e kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén bírságot szab ki, melynek mértéke a szolgáltató előző üzleti évi nettó árbevételének 0,5 %-áig terjedhet.

A határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. A határozat felülvizsgálatát a határozat kézbesítését követő 15 napon belül - a Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsához három példányban benyújtott - keresettel a Fővárosi Bíróságtól lehet kérni. A kereset benyújtásának a határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya. A keresetben nyilatkozni kell arról is, kéri-e tárgyalás tartását.

Indokolás

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa (a továbbiakban: Tanács) 2005. május 17.-én kelt DH-664-138/2005.

sz. és DH-664-140/2005. sz. határozatában (a továbbiakban: Határozat) a *Monor Telefon Társaság Zrt.* (a továbbiakban: Kötelezett) vonatkozásában számviteli szétválasztás kötelezettséget írt elő, amely kötelezettségét a Kötelezett a Határozat rendelkező részének II. számú mellékletében meghatározottak szerint köteles teljesíteni, az elkülönítetten vezetett számviteli kimutatásának Tanácshoz történő benyújtásával.

A fenti kötelezettségének a Kötelezett a Tanácshoz 2006. június 30.-án érkezett DH-12397/2006. sz. beadvány megküldésével tett eleget. A beadvány a Kötelezett számviteli szétválasztási dokumentumaiból, független könyvvizsgálói jelentésből, a 2005. évi beszámolóból és a felosztási módszertan és modell működési leírásából, illetve az elektronikus adathordozón benyújtott dokumentációjából állt.

A Tanács a 2006. augusztus 7.-én kelt, DH-12397-1/2006. sz. levelében – Eht. 62. § (2) és (4) bekezdése alapján – hiánypótlásra hívta fel a Kötelezettet 2006. augusztus 22.-i határidővel. A Tanács a 2006. augusztus 24.-én kelt, DH-12397-2/2006. sz. levelében felhívta a Kötelezettet az igazgatási szolgáltatási díj megfizetésének igazolására az Eht. 41. § (2) bekezdése és az Eht. 43. § (1) bekezdése, illetve a Nemzeti Hírközlési Hatóság egyes eljárásaiért fizetendő igazgatási szolgáltatási díjakról szóló 20/2003. (XII. 27.) IHM rendelet 1. § (1) bekezdése alapján. A Kötelezett 2006. augusztus 22.-én érkezett DH-12397-3/2006. sz. beadványában nyújtotta be a DH-12397-1/2006. sz. hiánypótlási felhívás alapján készített hiánypótlását. A Tanács 2006. augusztus 24.-én kelt DH-12397-4/2006. sz. levelében értesítette a Kötelezettet, hogy a tárgyi eljárásban az elintézési határidőt – az ügy összetettségére és a döntés megfelelő előkészítésére tekintettel – az Eht. 44. § (3) bekezdése alapján 15 nappal meghosszabbította. A Tanács a 2006. szeptember 13.-án kelt, DH-12397-5/2006. sz. levelében hiánypótlásra hívta fel a Kötelezettet 2006. szeptember 28.-i határidővel. A Kötelezett 2006. szeptember 27.-én érkezett DH-12397-6/2006. sz. levelében kérte a hiánypótlási határidő meghosszabbítását, amely kérelemnek a Tanács 2006. október 4.-én kelt DH-12397-7/2006. sz. levelében helyt adott. A Kötelezett 2006. október 13.-án érkezett DH-12397-8/2006. sz. beadványában teljesítette a hiánypótlást.

A Tanács a lefolytatott eljárás eredményeként megállapította, hogy a Kötelezett nem megfelelően teljesítette a hiánypótlási felhívásban foglaltakat, nem tanúsított együttműködést továbbá a Tanács arra irányuló kérése tekintetében sem, hogy a modellben szükséges javításokat, módosításokat, változáskövető funkció alkalmazásával, vezesse át.

A hiánypótlást követően alkalmazott modell sem felel meg az elektronikus hírközlésre vonatkozó szabályoknak, így az Eht. 62. § (5) bekezdésére figyelemmel – a rendelkező részben foglaltak szerint – a részletes indokolásban kifejtettek alapján a Kötelezett által benyújtott számviteli

szétválasztási kimutatást nem tudta jóváhagyni, ezért a Kötelezettet új tervezet benyújtására kötelezte.

A Tanács az Eht. 62. § (5) bekezdésében meghatározott részletes indokolási kötelezettségének az alábbiak szerint tesz eleget:

A Tanács a második, DH-12397-5/2006. sz hiánypótlási felhívásban felhívta a Kötelezettet, hogy pontosítsa a menedzsment díj megbontását, illetve vizsgálja felül és módosítsa az üzletágakat terhelő díjakat, továbbá, hogy nyújtsa be azt a szerződést, amely az árbevétel alapján fizetett díj jogcímét és feltételeit tartalmazza, mivel megfelelő információk hiányában a ráfordítás elszámolásának jogszerűsége nem ítéltető meg és ezért csak az egyéb tevékenység üzletágon mutatható ki.

Üzleti titok.

Tekintettel arra, hogy a fentiekben részletezettek szerint a Tanács a benyújtott számviteli kimutatást nem hagyta jóvá, a Kötelezett az Eht. 62. § (6) bekezdése értelmében e határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül új tervezetet köteles a Tanácshoz benyújtani. E kötelezettség késedelmes vagy nem megfelelő teljesítése esetén a Tanács az Eht. 62. § (6) bekezdése alapján, a 33. § (2) bekezdés e) pontjában meghatározott mértékű – a Kötelezett előző üzleti évi nettó árbevételének 0,5%-áig terjedő – bírságot szab ki.

Az Eht. 45. § (5) bekezdése alapján a Tanács a határozatot hivatalos lapjában és internetes oldalán közzéteszi.

A Tanács határozatát az Eht. 62. § (2) bekezdésének megfelelően – figyelemmel az Eht. 39. § (1) bekezdésében foglaltakra – teljes ülés keretében hozta meg.

A határozat elleni jogorvoslati lehetőség az Eht. 46. § (1)-(2) bekezdések és a 47. § (1) bekezdés rendelkezésein alapul.

Budapest, 2006. november 6.

Bánhidi Ferenc s. k.,

tanácsstag

Hidasi István s. k.,

tanácsstag

Pataki Dániel s. k.,

elnök

dr. Rozgonyi Krisztina s. k.

tanácsstag

alelnök

Debreczeni Sándor s. k.,

tanácsstag

Dr. Nyevrikel Emília s. k.,

tanácsstag

dr. Rácz Zsolt s. k.,

tanácsstag

A határozatot kapják:

1./ Monor Telefon Társaság Zrt.

(1092 Budapest, Kinizsi u. 30-36.)

2./ Irattár

Bírósági határozatok

Fővárosi Bíróság

3.K.33279/2005/10.

V é g z é s

INVITEL Távközlési Szolgáltató Rt. felperesnek *Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa* alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálat iránt indított perében a bíróság megállapítja, hogy a per 2006. szeptember 14. napján *m e g s z ű n t.*

Kötelezi a bíróság felperest, hogy az Illetékhivatal külön felhívása alapján utólag fizessen meg 1.650,- Ft (azaz Egyezerhatszázötven forint) mérsékelt eljárási illetéket.

E végzés ellen fellebbezésnek csak az illetékre vonatkozó rendelkezésre nézve van helye, amely fellebbezést 3 példányban a Fővárosi Bíróságnál lehet előterjeszteni.

Indokolás:

Az eljárás 2006. március hó 13. napjától kezdve *szünetelt.*

Hat hónap eltelte után a bíróság a *Pp. 137. § (3) bekezdése* alapján megállapította a per megszűnését.

Az illetékre vonatkozó rendelkezés az *1990. évi XCIII. tv. 58. §-án* alapul.

Budapest, 2006. október 05.

bíró

A kiadmány hitelül:

Közlemények

Az alábbi határozat bírósági felülvizsgálatát kérték:

- DH-14182-7/2006. számú, a „Monor Telefon Társaság Zrt. országos szintű IP bitfolyam hozzáférési nagykereskedelmi szolgáltatás díjának meghatározása retail minus módszer alkalmazásával” tárgyú eljárás során született határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálatot kérte:

- Monor Telefon Társaság Kft.

III. FŐRÉS: Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala

Tájékoztatás

a piacfelügyeleti eljárásokban a Nemzeti Hírközlési Hatóság által hozott és a hatóság honlapján
2006. november hónapban közzétett érdemi határozatokról

Sorszám	Szolgáltató/Igénybevevő forgalombahozó/forgalmazó	Tárgy
Elsőfokú határozatok		
1.	Daniella Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Daniella Kft. ellen hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a Skylight Basic 11W 2U11N E27 típusú kompakt fénycső forgalomba hozatalának és forgalmazásának tiltása tárgyában műszaki nem megfelelés miatt. 2006/11/03
2.	Privát Kereskedelmi Kft.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Privát Kereskedelmi Kft.-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a Scarlett SC-1047 típusú rúdmixer forgalomba hozatalának tárgyában. 2006/11/06
3.	Fast Hungary Kft.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Fast Hungary Kft.-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a SENCOR STC 33W típusú vezeték nélküli DECT telefon forgalomba hozatalának tárgyában. 2006/11/06
4.	Modern Media Service Kft.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Modern Media Service Kft.-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a Sitecom WL-118 típusú ADSL modem és WLAN router forgalomba hozatalának tárgyában. 2006/11/06
5.	Groupe SEB Central-Europe Kft.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Groupe SEB Central-Europe Kft.-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a TEFAL 8100 típusú kávédaráló forgalomba hozatalának tárgyában. 2006/11/06
6.	STAHLMAN Kft.	A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a STAHLMAN Kft.-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a STAHLMAN ST-332 típusú elektromos epilátor forgalomba hozatalának tárgyában. 2006/11/06
7.	Concorde Holding Rt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Concorde Holding Rt. ellen hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban. A Concorde 915 típusú vezetékes telefonok forgalomba hozatalának és forgalmazásának tiltása, valamint a forgalomból való kivonásának elrendelése. 2006/11/08

8.	Concorde Holding Rt.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Concorde Holding Rt. ellen hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban.</p> <p>A Concorde 660 SMS típusú vezetékes telefonok forgalomba hozatalának és forgalmazásának tiltása, valamint a forgalomból való kivonásának elrendelése.</p> <p>A Concorde Holding Rt. a határozatot megfellebbezte. A másodfokú hatóság határozatában az elsőfokú hatóság határozatát változtatás nélkül helybenhagyta.</p> <p>2006/11/08</p>
9.	UNGARN ELTA Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az UNGARN ELTA Szolgáltató és Kereskedelmi Kft-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban az ELTA HT100N típusú hajszerű forgalomba hozatalának megtiltása és piacról történő kivonásának elrendelése tárgyában.</p> <p>Az ügyfél a fenti I. fokú határozat ellen fellebbezést nyújtott be.</p> <p>2006/11/14</p>
10.	Marsalkó Bertalan vállalkozó	<p>A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Marsalkó Bertalan vállalkozóval szemben bejelentés alapján indított piacfelügyeleti eljárásban a műsorelosztó szolgáltatás minősége tárgyában</p> <p>2006/11/15</p>
11.	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft-vel szemben hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásban egyedi előfizetői szerződés jogszerűségének vizsgálata tárgyában.</p> <p>2006/11/17</p>
12.	EMITEL Zrt.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az EMITEL Zrt-vel szemben hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásban egyedi előfizetői szerződés jogszerűségének vizsgálata tárgyában.</p> <p>2006/11/17</p>
13.	Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tele2 Magyarország Kommunikációs és Szolgáltató Egyszemélyes Kft-vel szemben hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásban egyedi előfizetői szerződés jogszerűségének vizsgálata tárgyában.</p> <p>2006/11/17</p>
14.	EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az EXTERNET Informatikai Szolgáltató Kft-vel szemben hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásban egyedi előfizetői szerződés jogszerűségének vizsgálata tárgyában.</p> <p>2006/11/17</p>
15.	NetAid Informatikai Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a NetAid Informatikai Kft-vel szemben hivatalból indult piacfelügyeleti eljárásban egyedi előfizetői szerződés jogszerűségének vizsgálata tárgyában.</p> <p>2006/11/17</p>

16.	Vodafone Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Vodafone Zrt. egyedi promóciós ajánlatokkal megkötött előfizetői szerződéseinek vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
17.	Externet Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Externet Kft. Általános Szerződési Feltételei módosításának jogszerűsége tárgyban. 2006/11/20
18.	Alföldi Kábeltelevízió Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Alföldi Kábeltelevízió Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
19.	BTM 2003 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a BTM 2003 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
20.	DKTV Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a DKTV Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
21.	Dolby Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Dolby Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
22.	Dual-Plus Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Dual-Plus Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
23.	Szabolcs Kábeltelevízió Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szabolcs Kábeltelevízió Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
24.	Szalmári Tiszahát Regionális, Környezetvédelmi, Informatikai és Szolgáltató Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szalmári Tiszahát Regionális, Környezetvédelmi, Informatikai és Szolgáltató Kht. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
25.	Szendrő Város Önkormányzat GAMESZ	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szendrő Város Önkormányzat GAMESZ Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
26.	SZER-TV Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a SZER-TV Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
27.	SZITI-L Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a SZITI-L Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20

28.	SZKULTINFO Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a SZKULTINFO Kht. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
29.	Takács Tamás	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Takács Tamás Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
30.	Telecont 2000 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Telecont 2000 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
31.	X-TEL Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az X-TEL Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
32.	Zafir-Bau Ipari és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Zafir-Bau Ipari és Szolgáltató Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
33.	Zubor László	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Zubor László Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
34.	KELLY-TECH Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Edimax EW-7128G típusú WLAN berendezés forgalomba hozatalának tárgyban. 2006/11/20
35.	ANSIS Hungary Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Oregon TP 380 típusú PMR berendezés forgalomba hozatalának tárgyban. 2006/11/20
36.	Panasonic Magyarország Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Panasonic KX-TG7100HG S típusú DECT készülék forgalomba hozatalának tárgyban. 2006/11/20
37.	Telefilm-5 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Telefilm-5 Bt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
38.	Tele-Kov Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tele-Kov Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
39.	Tiborszállásért Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tiborszállásért Kht. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20

40.	Tiszafüredi Kábeltévé Szövetkezet	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tiszafüredi Kábeltévé Szövetkezet Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
41.	Túrmelléki Közműfejlesztő és Szolgáltató Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Túrmelléki Közműfejlesztő és Szolgáltató Kht. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
42.	Urbán György	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Urbán György Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
43.	Vágáshuta Község Önkormányzata	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Vágáshuta Község Önkormányzata Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
44.	VECTOR Építési, Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a VECTOR Építési, Kereskedelmi, Vendéglátó és Szolgáltató Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
45.	WAP Consulting 2003 Távközlési Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a WAP Consulting 2003 Távközlési Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
46.	Nívó-Satelit Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Nívó-Satelit Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
47.	Nyékládháza Városi Önkormányzat Városgondnoksága	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Nyékládháza Városi Önkormányzat Városgondnoksága Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
48.	Parabola és Kábel Televízió Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Parabola és Kábel Televízió Bt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
49.	PARISAT Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a PARISAT Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
50.	Pusztai László	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Pusztai László Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20

51.	Satkom Kábelkommunikációs Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Satkom Kábelkommunikációs Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
52.	Selka Szolgáltató és Kereskedelmi Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Selka Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
53.	Soma '77 Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Soma '77 Bt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
54.	Szabó Géza	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Szabó Géza Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
55.	Helio-Sprint Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Helio-Sprint Bt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
56.	HHT '98 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a HHT '98 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
57.	Holler Zoltán	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Holler Zoltán Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
58.	Hot-Bird '71 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Hot-Bird '71 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
59.	Hörcsik Attila	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Hörcsik Attila Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
60.	Interkábel Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Interkábel Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
61.	Jakab György	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Jakab György Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
62.	Kábel Televízió Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kábel Televízió Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20

63.	Káblex Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Káblex Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
64.	Marsalkó Bertalan	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Marsalkó Bertalan Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
65.	Mezei-Vill Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Mezei-Vill Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
66.	Millenium Archi-Tech Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Millenium Archi-Tech Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
67.	Molnár Elek	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Molnár Elek Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
68.	Molnár János	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Molnár János Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
69.	MonaCom 3000 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a MonaCom 3000 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
70.	Nagyoroszi Község Polgármesteri Hivatala	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Nagyoroszi Község Polgármesteri Hivatala Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
71.	Network Professional Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Network Professional Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
72.	Elektronet Rt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Elektronet Rt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
73.	Földesi és Társa 2002 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Földesi és Társa 2002 Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
74.	Hajdúnánási Ruhaiipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Hajdúnánási Ruhaiipari, Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
75.	ECHO-SPRINT Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Megaman MM 511 típusú kompakt fénycső forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20

76.	PARTNER-Computer Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az ASUSTeK WL-167G típusú WLAN berendezés forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20
77.	Somogyi Elektronik Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az ATECH HC 05 típusú időjárásjelző állomás forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20
78.	Concorde Holding Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Concorde FX-25 típusú PMR berendezés forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20
79.	AVEX Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az OPUS D 7099 típusú kávéőrölő berendezés forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20
80.	STEELBIRD Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az AFK HT-5.4 típusú hajszárító berendezés forgalomba hozatala tárgyban. 2006/11/20
81.	Dunatex Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Dunatex Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
82.	Donet-Info Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Donet-Info Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
83.	DMCC Kommunikációs Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a DMCC Zrt. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
84.	Color Elektronika Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Color Elektronika Kft. Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
85.	Baktalórántháza Város Önkormányzata GAMESZ	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Baktalórántháza Város Önkormányzata GAMESZ Általános Szerződési Feltételei jogszerűségének vizsgálata tárgyban. 2006/11/20
86.	Monor Telefon Társaság Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Monor Telefon Társaság Zrt. egyetemes szerződési kötelezettségeinek teljesítéséről. 2006/11/20
87.	Emitel Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Emitel Zrt. egyetemes szerződési kötelezettségeinek teljesítéséről. 2006/11/20

88.	Hungarotel Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Hungarotel Zrt. egyetemes szerződési kötelezettségeinek teljesítéséről. 2006/11/20
89.	Magyar Telekom Nyrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Magyar Telekom Nyrt. egyetemes szerződési kötelezettségeinek teljesítéséről. Az ügyfél a fenti I. fokú határozat ellen fellebbezést nyújtott be. 2006/11/20
90.	Békés-Kábel TV Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Békés-Kábel TV Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
91.	Berényi Kábel-TV Szövetkezet	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Berényi Kábel-TV Szövetkezet szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
92.	Box Print Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Box Print Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
93.	Csárdai Kábel TV Szövetkezet	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Csárdai Kábel TV Szövetkezet szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
94.	Csokán János szolgáltató	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Csokán János szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
95.	Fábián Ferenc szolgáltató	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Fábián Ferenc szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

96.	Fibernet Kommunikációs Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Fibernet Kommunikációs Zrt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
97.	Rábai és Társai Kábeltelevíziós Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Rábai és Társai Kábeltelevíziós Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
98.	Röszkei Kábeltévé Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Röszkei Kábeltévé Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
99.	Szarvasi Általános Informatikai Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szarvasi Általános Informatikai Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
100.	Szekeres Sándor szolgáltató	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Szekeres Sándor szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
101.	Szélmalom Kábeltévé Zrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szélmalom Kábeltévé Zrt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
102.	Szentesi Kábel Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Szentesi Kábel Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
103.	Szűcs Imre szolgáltató	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Szűcs Imre szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

104.	Tarján IV Lakás- és Garázsfenntartó Szövetkezet	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tarján IV Lakás- és Garázsfenntartó Szövetkezet szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
105.	RKSZ Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az RKSZ Kft-vel szemben kérelem alapján indult piacfelügyeleti eljárásban a feltételes kedvezmény igénybevétele tárgyában. 2006/11/21
106.	MM-NET s.r.o.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az MM-NET s.r.o. szolgáltatóval szemben bejelentés alapján indított piacfelügyeleti eljárásban jogosulatlan hírközlési szolgáltatás véelme tárgyában. 2006/11/21
107.	Zeke-Bau Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Zele-Bau Kft-vel szemben bejelentés alapján indított piacfelügyeleti eljárásban jogosulatlan hírközlési szolgáltatás véelme tárgyában. 2006/11/21
108.	Rudabányai Településüzemeltető Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Rudabányai Településüzemeltető Kht-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban az ÁSZF-ben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
109.	Trapp és Társa KTV Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Trapp és Társa KTV Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
110.	V-T KOM Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a V-T KOM Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
111.	THERMOTEL Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a THERMOTEL Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
112.	Tihany Község Kultúrájáért Közalapítvány	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Tihany Község Kultúrájáért Közalapítvány szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

113.	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
114.	TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a TvNetWork Telekommunikációs Szolgáltató Nyrt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
115.	Uniport Pénzügyi és Befektető Rt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Uniport Pénzügyi és Befektető Rt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
116.	UPC Magyarország Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az UPC Magyarország Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
117.	Vác Városi Kábeltelevízió Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Vác Városi Kábeltelevízió Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
118.	Kétegyházi Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kétegyházi Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
119.	Kétsoprony Község Polgármesteri Hivatala	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kétsoprony Község Polgármesteri Hivatala szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
120.	Kígyós TV Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kígyós TV Kereskedelmi és Szolgáltató Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

121.	Kiskőrösi Kábeltelevízió Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kiskőrösi Kábeltelevízió Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
122.	Kiszely Stúdió Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kiszely Stúdió Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
123.	Kondorosi Kábeltelevíziós és Távközlési Műsorszolgáltató Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kondorosi Kábeltelevíziós és Távközlési Műsorszolgáltató Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
124.	Lökösháza Község Polgármesteri Hivatala	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Lökösháza Község Polgármesteri Hivatala szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
125.	MAKENTEL Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a MAKENTEL Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
126.	MÁV Lakásépítő- és Fenntartó Szövetkezet	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a MÁV Lakásépítő- és Fenntartó Szövetkezet szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
127.	Medgyesegyháza Művelődési Ház és Könyvtár	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Medgyesegyháza Művelődési Ház és Könyvtár szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

128.	a Mezőhegyesi Városi Televízió Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Mezőhegyesi Városi Televízió Kht. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
129.	Mezőkábel KTV Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Mezőkábel KTV Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
130.	N-Telekom Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az N-Telekom Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
131.	Parabola 2000 Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Parabola 2000 Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
132.	Pataj TV Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Pataj TV Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
133.	PRIMCOM Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a PRIMCOM Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
134.	PROGÁDOR Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a PROGÁDOR Kht. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
135.	GLOBÁL-IS Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a GLOBÁL-IS Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

136.	Göncöl Telekábel Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Göncöl Telekábel Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
137.	HAJÓSSZOLG Köztisztasági és Kommunális Csatorna Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a HAJÓSSZOLG Köztisztasági és Kommunális Csatorna Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
138.	Hunya Község Polgármesteri Hivatala	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Hunya Község Polgármesteri Hivatala szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
139.	Izsák Kommunális Szolgáltató Kht.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Izsák Kommunális Szolgáltató Kht. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
140.	Jel-Kép CATV Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Jel-Kép CATV Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
141.	Kábel 2 Szolgáltató Bt.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kábel 2 Szolgáltató Bt. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
142.	Kábel TV Marussi Tibor szolgáltató	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kábel TV Marussi Tibor szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
143.	Kerekegyházi Kábelkommunikációs Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Kerekegyházi Kábelkommunikációs Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

144.	Füzes TV Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Füzes TV Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
145.	Felgyő Község Polgármesteri Hivatala	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Felgyő Község Polgármesteri Hivatala szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
146.	Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Eleki Víz- és Csatornamű Üzemeltető Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
147.	Császártöltési Kábeltelevíziós Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Császártöltési Kábeltelevíziós Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
148.	CATEL Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a CATEL Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
149.	Bácskabel Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata Bácskabel Informatikai Fejlesztő és Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21
150.	Bácsbokodi Önkormányzat Aranyhal Kft.	Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Bácsbokodi Önkormányzat Aranyhal Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsorelosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában. 2006/11/21

151.	AKTV Algyői Kábeltelevízió Üzemeltető Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az AKTV Algyői Kábeltelevízió Üzemeltető Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában.</p> <p>Az ügyfél a fenti I. fokú határozat ellen fellebbezést nyújtott be.</p> <p>2006/11/21</p>
152.	Antenna M-J Szolgáltató Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata az Antenna M-J Szolgáltató Kft. szolgáltatóval szemben hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában.</p> <p>2006/11/21</p>
153.	Fast Hungary Kft.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Fast Hungary Kft. ellen hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a Sencor SHB 4320 típusú élelmiszer aprító gép forgalomba hozatalának és forgalmazásának megfelelése tárgyában.</p> <p>2006/11/22</p>
154.	ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.	<p>A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt-vel szemben hivatalból indított piacfelügyeleti a vezetékes műsor-elosztó szolgáltatás Általános Szerződési Feltételeiben a minőségi mutatók célértékei jogszerűségének megállapítása tárgyában.</p> <p>Az ügyfél a fenti I. fokú határozat ellen fellebbezést nyújtott be.</p> <p>2006/11/23</p>
155.	Concorde Holding Rt.	<p>Az NHH Hivatala - mint elsőfokú hatóság - határozata a Concorde Holding Rt. ellen hivatalból indított piacfelügyeleti eljárásban a Brondi FX-70 Twin típusú PMR rádió kereskedelmi forgalomból való kivonásának elrendelése tárgyában.</p> <p>2006/11/29</p>

Másodfokú határozatok

1.	Magyar Telekom Nyrt.	<p>Az NHH Tanács Elnöke - mint másodfokú hatóság - határozata a Magyar Telekom Nyrt. által benyújtott, szolgáltató általi fellebbezés tárgyában.</p> <p>2006/11/09</p>
2.	Ungarn Elta Szolgáltató és Kereskedő Kft.	<p>Az NHH Tanács Elnöke - mint másodfokú hatóság - határozata az Ungarn Elta Szolgáltató és Kereskedő Kft. által benyújtott fellebbezés ügyében, az elsőfokú határozat jóváhagyása.</p> <p>2006/11/14</p>

3.	Hugarotel Zrt.	Az NHH Tanács Elnöke - mint másodfokú hatóság - határozata a Hugarotel Zrt. által benyújtott fellebbezési eljárás tárgyában, elsőfokú határozat helybenhagyása. 2006/11/20
4.	T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft.	Az NHH Tanács Elnöke - mint másodfokú szerv - határozata a T-Kábel Magyarország Kábeltelevíziós Szolgáltató Kft. ellen elsőfokú határozat fellebbezése tárgyában. 2006/11/21
5.	ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt.	Az NHH Tanács Elnöke - mint másodfokú hatóság - határozata a ViDaNet Kábeltelevíziós Szolgáltató Zrt. által benyújtott fellebbezés ügyében, az elsőfokú határozat helybenhagyása. 2006/11/23

A határozatok megtekinthetők a www.nhh.hu < piacfelügyelet < nyilvántartások menüpontnál.

Jogszabályfigyelés

A hírközlési ágazatot érintő jogszabályok jegyzéke 2006. november 13 - november 30-ig.

229/2006. (XI. 20.) Korm.rendelet	a 2007. évre vonatkozó Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program módosított és új adatgyűjtéséről (M.K. 2006/141.)
230/2006. (XI. 20.) Korm. rendelet.	miniszterek feladat- és hatásköréről szóló kormányrendeletek módosításáról (M.K. 2006/141.)

Tájékoztatás a távközlési szolgáltatások bejelentése nyilvántartásból való törlésének tényéről

	Szolgáltató	Szolgáltatás megnevezése	Törlés dátuma
1.	Lábatlan község	Vezetékes műsorelosztó szolgáltatás	2006.11.16.
2.	MyPhone Kft.	Nyilvános Belföldi és nemzetközi távbeszélő szolgáltatás	2005.02.17.
3.	Komlói Elektroker Szolgáltató Kft.	Vezetékes műsorelosztó szolgáltatás (Alsómocsolád, Mánfa törlése)	2006.08.14.

V. FŐRÉS Z: Egyéb információk, tájékoztatók

A Nemzeti Hírközlési Hatóság elérhetősége

Központi Elérhetőség

Cím: 1015 Budapest, Ostrom utca 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 75.
 Telefon: 06 1 375-7777, 06 1 457-7100
 Telefax: 06 1 356-5520
 E-mail: info@nhh.hu
 Honlap: www.nhh.hu

Nemzeti Hírközlési Hatóság Tanácsa

Cím: 1015 Budapest, Ostrom utca 23-25.
 Levelezési cím: 1525 Budapest Pf. 75.
 Telefon: 06 1 375-7777, 06 1 457-7100
 Telefax: 06 1 356-5520
 E-mail: info@nhh.hu
 Honlap: www.nhh.hu

A Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala ügyfélszolgálatának elérhetőségei és nyitvatartási rendje

Budapest

Cím: 1133 Budapest, Visegrádi utca 106.
 Levelezési cím: 1386 Budapest 62. Pf. 997.
 Telefon: 06 1 468-0500
 Telefax: 06 1 468-0626
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-budapest@nhh.hu

Debrecen

Cím: 4025 Debrecen, Hatvan utca 43.
 Levelezési cím: 4001 Debrecen Pf. 230.
 Telefon: 06 52 522-122
 Telefax: 06 52 417-857
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-debrecen@nhh.hu

Miskolc

Cím: 3529 Miskolc, Csabai kapu 17.
 Levelezési cím: 3501 Miskolc Pf. 391.
 Telefon: 06 46 555-500
 Telefax: 06 46 411-475
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-miskolc@nhh.hu

Pécs

Cím: 7624 Pécs, Alkotmány utca 53.
 Levelezési cím: 7602 Pécs PFÜ Pf. 459.
 Telefon: 06 72 508-800
 Telefax: 06 72 508-808
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-pecs@nhh.hu

Sopron

Cím: 9400 Sopron, Kossuth L. utca 26.
 Levelezési cím: 9401 Sopron Pf. 123.
 Telefon: 06 99 518-500
 Telefax: 06 99 518-518
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-sopron@nhh.hu

Szeged

Cím: 6721 Szeged, Csongrádi sgt. 15.
 Levelezési cím: 6701 Szeged Pf. 689.
 Telefon: 06 62 568-300
 Telefax: 06 62 568-368
 Az ügyfélszolgálat e-mail címe:
uszi-szeged@nhh.hu

Nemzeti Hírközlési Hatóság Hivatala ügyfélszolgálatának elérhetőségei és nyitvatartási rendje

	Hétfő	Kedd	Szerda	Csütörtök	Péntek
Budapest	13 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	9 ⁰⁰ - 15 ⁰⁰	zárva	9 ⁰⁰ - 13 ⁰⁰
Debrecen	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Miskolc	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Pécs	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Sopron	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰
Szeged	14 ⁰⁰ - 18 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰	zárva	8 ⁰⁰ - 12 ⁰⁰

5 érvünk van:

hivatalos és hiteles
jogszabályszovegek

hasznos kiegészítők
(pl. iratmintatár)

rendszeresen
aktualizált
kommentárok

megújult, gyors
keresőprogram

online frissítés
naponta

+1 klubtagság

Előfizetésével Ön jogosult lesz a Közlöny Klub névre szóló prémium kártyájára, amellyel nem csak a Magyar Hivatalos Közlönykiadó boltjaiban részesül azonnali árkedvezményben, hanem az Euro Discount Club partnercégeinél is országszerte.

Akció: 69 000 Ft + áfa*
diákkedvezmény: 50%

 www.mhk.hu
06 (80) 200-723

- Előfizetem a **Hivatalos Jogszabálytár** önálló változatát egy évre példányban. Előfizetési periódus: 2007. január–december. 2007. évi kedvezményes előfizetési díj: **69 000 Ft + áfa**, rendszerbe lépési díj nincs. Többfelhasználós hálózati verzióinkról kérjük, érdeklődjön zöldszámunkon!

- Igénybe kívánom venni a diákok részére fenntartott 50% kedvezményt. Diákigazolvány sorszáma:

Név, cím:

Ügyintéző, telefon:

Kézbesítési cím és név:

Dátum: Cégszerű aláírás:

*Ajánlatunk a 2006. december 31-ig beérkezett új, éves előfizetésekre vonatkozik.

Kérjük, hogy a szelvényt a Magyar Hivatalos Közlönykiadó **1394 Budapest 62, Pf. 361** postacímére, illetve a **266-8906-os** vagy a **266-5190-es** faxszámra küldje vissza. Megrendelését feladhatja a www.mhk.hu honlapon vagy a jogszabalytar@mhk.hu e-mail címen is.

Ha a Közlöny Klub tagságra és az azzal járó kedvezménykártyára nem tart igényt, jelezze itt:

Tisztelt Előfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra és elektronikus kiadványokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2007. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utca cím-megjelöléssel). Az esetleges módosítást szíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni. Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessék be. Készpénzes befizetés kizárólag a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levél cím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest, 62. Pf. 357. Fax: 318-6668).

A 2007. évi előfizetési díjak

(Az árak az áfát tartalmazzák.)

Magyar Közlöny	99 792 Ft/év	Környezetvédelmi és Vízügyi Értesítő	15 120 Ft/év
Hivatalos Értesítő	15 372 Ft/év	Közlekedési Értesítő	24 696 Ft/év
Határozatok Tára	22 932 Ft/év	Kulturális Közlöny	18 900 Ft/év
Önkormányzatok Közlönye	5 544 Ft/év	Külgazdasági Értesítő	20 160 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	18 900 Ft/év	Munkaügyi Közlöny	15 372 Ft/év
Bányászati Közlöny	4 788 Ft/év	Oktatási Közlöny	21 924 Ft/év
Belügyi Közlöny	25 452 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	30 492 Ft/év
Egészségbiztosítási Közlöny	22 176 Ft/év	Sportértesítő	5 040 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	27 720 Ft/év	Statisztikai Közlöny	13 104 Ft/év
Ellenőrzési Figyelő	3 528 Ft/év	Szociális Közlöny	15 624 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	18 396 Ft/év	Turisztikai Értesítő	11 844 Ft/év
Gazdasági Közlöny	23 436 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	6 552 Ft/év
Hírközlési Értesítő	6 552 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alap Hírlevele	5 040 Ft/év
Honvédelmi Közlöny	18 648 Ft/év	Pénzügyi Szemle	19 908 Ft/év
Igazságügyi Közlöny	15 876 Ft/év	L'udové noviny	3 780 Ft/év
Jogtanácsadó	6 804 Ft/év	Neue Zeitung	4 788 Ft/év

Cégek Közlöny CD

A Cégközlöny hatályos és hiteles céginformációs – az üzleti életben részt vevők számára nélkülözhetetlen, naprakész – adatbázisát tartalmazó, heti rendszerességgel lemezen megjelenő lap formátuma 2007. október 1-jétől várhatóan megújul. Erre tekintettel a CD a 2007. évben január 1-jétől szeptember 30-ig fizethető elő. A háromnegyed éves előfizetés díja a 20%-os áfával: 106 272 Ft.

Közbeszerzési Értesítő

A hetente több száz, minden szakterületre kiterjedő közbeszerzési felhívás részletes leírását és feltételeit tartalmazó **Közbeszerzési Értesítő** című hivatalos lap révén az előfizetők a leggyorsabban, autentikus forrásból értesülhetnek a pályázatokról. Az Értesítő – a tervezett formátumváltás miatt – a 2007. évben fél évre fizethető elő. A fél éves előfizetés díja áfával: 55 062 Ft.

A HIVATALOS JOGSZABÁLYTÁR (CD)

hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díjai:

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

2006. december 31-ig történő 2007. évi teljes éves előfizetés esetén az önálló változat díja: 69 000 Ft.

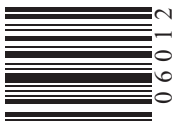
Az EU-JOGSZABÁLYTÁR (CD)

Az Európai Unió Jogszabályai gyűjteményének 2007. évi éves előfizetési díja

(Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

Önálló változat	72 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	260 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	130 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	340 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	160 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	590 000 Ft

Facsimile Magyar Közlöny. A hivatalos lap 2006-os évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően. Ára: 12 000 Ft + áfa.

Szerkeszti a Nemzeti Hírközlési Hatóság, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: Spakievics Sándor.

A szerkesztésért felelős: Kalmár Béla, 1015 Budapest, Ostrom u. 23–25. Telefon: 457-7283.

E-mail: hirkozlesi.ertesito@nhh.hu

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Kodela László elnök-vezérigazgató. Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó ügyfélszolgálatán (fax: 318-6668, 338-4746, e-mail: kozlonybolt@mhk.hu) vagy a www.mhk.hu/kozlonybolt internetcímen, Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest, 62. Pf. 357.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a Budapest VII., Rákóczi út 30. (bejárat a Dohány u. és Nyár u. sarkán) szám alatti Közlöny Centrumban (tel.: 321-5971, fax: 321-5275, e-mail: kozlonycentrum@mhk.hu).

2006. évi előfizetési díj: 5796 Ft áfával, fél évre 2898 Ft áfával. 2007. évi előfizetési díj: 6552 Ft áfával.

A kiadó az előfizetési díj év közbeni emelésének jogát fenntartja.

HU ISSN 1587-9453

06.3955 – Nyomta a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert vezérigazgató-helyettes.

